

27.02.2019

Kokousaika 27.02.2019 18:00 - 23:03

Kokouspaikka Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Läsnä

Jäsenet

Kivekäs, Otso
Bogomoloff, Harry

Arajärvi, Pentti

Pakarinen, Pia
Razmyar, Nasima
Vesikansa, Sanna
Alametsä, Alviina

Apter, Ted
Arhinmäki, Paavo
Asko-Seljavaara, Sirpa
Biaudet, Eva
Borgarsdottir Sandelin, Silja

Chydenius, Jussi
Diarra, Fatim
Donner, Jörn

Ebeling, Mika
Haatainen, Tuula

Hakola, Juha
Halla-aho, Jussi

Harjanne, Atte
Heinäluoma, Eero
Heinäluoma, Eveliina

Hernberg, Kaisa
Holopainen, Mari
Honkasalo, Veronika
Hussein, Abdirahim Husu

Jalovaara, Ville
Juva, Kati

Järvinen, Jukka
Kaleva, Atte
Karhuvaara, Arja

Kari, Emma
Koivulaakso, Dan
Kolbe, Laura

kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja

kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja

apulaispormestari
apulaispormestari
apulaispormestari

poistui 19:27, poissa: 75 - 90§

poistui 18:55, poissa: 75 - 90 §

27.02.2019

Kopra, Pia	
Korkkula, Vesa	poistui 19:59, poissa: 79 - 90 §
Koskinen, Kauko	
Koulumies, Terhi	
Laaksonen, Heimo	
Malin, Petra	
Meri, Otto	
Modig, Silvia	
Moisio, Elina	
Muttillainen, Sami	
Månsson, Björn	
Niinistö, Jussi	poistui 19:16, poissa: 75 - 90 §
Niskanen, Dani	
Nygård, Mia	
Ohisalo, Maria	
Pajunen, Jenni	
Parpala, Matti	
Pelkonen, Jaana	
Peltokorpi, Terhi	
Pennanen, Petrus	
Raatikainen, Mika	
Rantala, Marcus	
Rydman, Wille	
Saxberg, Mirita	
Sazonov, Daniel	
Soininvaara, Osmo	
Stranius, Leo	
Sydänmaa, Johanna	
Taipale, Ilkka	
Terho, Sampo	poistui 19:50, poissa: 78 - 90 §
Wallgren, Thomas	
Vanhanen, Reetta	
Vepsä, Sinikka	
Vuorjoki, Anna	saapui 18:31, poissa: 71 - 73 §
Yanar, Ozan	poistui 19:32, poissa: 75 - 90 §
Abdulla, Zahra	varajäsen
Alanen, Outi	varajäsen
	saapui 19:59, poissa: 71 - 77 §
Anttila, Maija	varajäsen
	saapui 19:37, poissa: 71 - 75 §
Haglund, Mia	varajäsen
Hillman, Perttu	varajäsen
Hyttinen, Nuutti	varajäsen
	saapui 19:37, poissa: 71 - 74 §
Kiesiläinen, Mikko	varajäsen

27.02.2019

Klemetti, Tapio	saapui 19:52, poissa: 71 - 76 §
Laisaari, Johanna	varajäsen
Nieminen, Jarmo	varajäsen
Niiranen, Matti	varajäsen
Nordström, Laura	varajäsen
Nuorteva, Johanna	varajäsen
Puska, Pekka	varajäsen
Rantanen, Tuomas	saapui 19:38, poissa: 71 - 75 §
Rissanen, Laura	varajäsen
Ruotsalainen, Nelli	varajäsen
Strandén, Juhani	varajäsen
Turkkila, Matias	saapui 19:59, poissa: 71 - 77 §
Valpio, Jani	varajäsen
Varjokari, Laura	varajäsen
Venemies, Mauri	varajäsen
Vierunen, Maarit	varajäsen

Muut

Sarvilinna, Sami	kansliapäällikkö esteellinen 79 §
Hyvärinen, Silja	vs. kaupunkiympäristön toimialajoh- taja
Jolkkonen, Juha	sosiaali- ja terveystoimialan toimia- lajohtaja
Laitio, Tommi	kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajoh- taja
Pohjolainen, Liisa	kasvatuksen ja koulutuksen toimia- lajohtaja
Kivelä, Liisa	viestintäjohtaja
Saxholm, Tuula	rahoitusjohtaja
Summanen, Juha	hallintojohtaja
Hyttinen, Hannu	johtava kaupunginsihteeri
Menna, Lauri	johtava asiantuntija
Andersson, Victor	kaupunginsihteeri
Mickwitz, Leena	kaupunginsihteeri
Rimpilä, Katja	kaupunginsihteeri
Vallittu, Anja	kaupunginsihteeri
Villeneuve, Anna	kaupunginsihteeri
Isbom, Hanna	erityisavustaja
Laine, Hanna	asiantuntija
Sairanen, Heikki	erityisavustaja

27.02.2019

	Seppänen, Pirre Djupsjö, Stefan Schroderus, Jenny Almqvist, Casper Katajamäki, Paula	erityisavustaja ylikielenkääntäjä kielenkääntäjä tiedottaja tiedottaja
Puheenjohtaja		
	Otso Kivekäs Harry Bogomoloff	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja 71 - 77 §, 83 - 90 § kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja 78 - 82 §
Pöytäkirjanpitäjä		
	Lauri Menna Anna Villeneuve Hannu Hyttinen	johtava asiantuntija 71 - 73 §, 85 - 90 § kaupunginsihteeri 74 - 75 § johtava kaupunginsihteeri 76 - 84 §

27.02.2019

Tid 27.02.2019 18:00 - 23:03

Plats Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

Närvarande

Ledamöter

Kivekäs, Otso stadsfullmäktiges ordförande
Bogomoloff, Harry stadsfullmäktiges I vice ordförande
Arajärvi, Pentti stadsfullmäktiges II vice ordförande
Pakarinen, Pia biträdande borgmästare
Razmyar, Nasima biträdande borgmästare
Vesikansa, Sanna biträdande borgmästare

Alametsä, Alviina
Apter, Ted
Arhinmäki, Paavo
Asko-Seljavaara, Sirpa
Biaudet, Eva
Borgarsdottir Sandelin, Silja
Chydenius, Jussi
Diarra, Fatim
Donner, Jörn
Ebeling, Mika
Haatainen, Tuula

avlägsnade sig 19:27, frånvarande:
75 - 90 §

Hakola, Juha
Halla-aho, Jussi
Harjanne, Atte
Heinäluoma, Eero
Heinäluoma, Eveliina
Hernberg, Kaisa
Holopainen, Mari
Honkasalo, Veronika
Hussein, Abdirahim Husu
Jalovaara, Ville
Juva, Kati
Järvinen, Jukka
Kaleva, Atte
Karhuvaara, Arja
Kari, Emma
Koivulaakso, Dan
Kolbe, Laura

avlägsnade sig 18:55, frånvarande:
75 - 90 §

27.02.2019

Kopra, Pia Korkkula, Vesa	avlägsnade sig 19:59, frånvarande: 79 - 90 §
Koskinen, Kauko Koulumies, Terhi Laaksonen, Heimo Malin, Petra Meri, Otto Modig, Silvia Moisio, Elina Muttalainen, Sami Månsson, Björn Niinistö, Jussi	avlägsnade sig 19:16, frånvarande: 75 - 90 §
Niskanen, Dani Nygård, Mia Ohisalo, Maria Pajunen, Jenni Parpala, Matti Pelkonen, Jaana Peltokorpi, Terhi Pennanen, Petrus Raatikainen, Mika Rantala, Marcus Rydman, Wille Saxberg, Mirita Sazonov, Daniel Soininvaara, Osmo Stranius, Leo Sydänmaa, Johanna Taipale, Ilkka Terho, Sampo	avlägsnade sig 19:50, frånvarande: 78 - 90 §
Wallgren, Thomas Vanhanen, Reetta Vepsä, Sinikka Vuorjoki, Anna	anlände 18:31, frånvarande: 71 - 73 §
Yanar, Ozan	avlägsnade sig 19:32, frånvarande: 75 - 90 §
Abdulla, Zahra Alanen, Outi	ersättare ersättare anlände 19:59, frånvarande: 71 - 77 §
Anttila, Maija	ersättare

27.02.2019

	anlände 19:37, frånvarande: 71 - 75 § ersättare
Haglund, Mia	ersättare
Hillman, Perttu	ersättare
Hyttinen, Nuutti	ersättare
	anlände 19:37, frånvarande: 71 - 74 §
Kiesiläinen, Mikko	ersättare
	anlände 19:52, frånvarande: 71 - 76 §
Klemetti, Tapio	ersättare
Laisaari, Johanna	ersättare
Nieminen, Jarmo	ersättare
Niiranen, Matti	ersättare
Nordström, Laura	ersättare
Nuorteva, Johanna	ersättare
Puska, Pekka	ersättare
	anlände 19:38, frånvarande: 71 - 75 §
Rantanen, Tuomas	ersättare
Rissanen, Laura	ersättare
Ruotsalainen, Nelli	ersättare
Strandén, Juhani	ersättare
	anlände 19:59, frånvarande: 71 - 77 §
Turkkila, Matias	ersättare
Valpio, Jani	ersättare
	avlägsnade sig 18:31, frånvarande: 75 - 90 §
Varjokari, Laura	ersättare
Venemies, Mauri	ersättare
Vierunen, Maarit	ersättare
Övriga	
Sarvilinna, Sami	kanslichef
	jävig 79 §
Hyvärinen, Silja	stf. sektorchef i stadsmiljösektorn
Jolkkonen, Juha	sektorchef i social- och hälsovårds- sektorn
Laitio, Tommi	sektorchef i kultur- och fritidssektorn
Pohjolainen, Liisa	sektorchef i fostrans- och utbild- ningssektorn
Kivelä, Liisa	kommunikationsdirektör
Saxholm, Tuula	finansdirektör
Summanen, Juha	förvaltningsdirektör

27.02.2019

	Hyttinen, Hannu	ledande stadssekreterare
	Menna, Lauri	ledande sakkunnig
	Andersson, Victor	stadssekreterare
	Mickwitz, Leena	stadssekreterare
	Rimpilä, Katja	stadssekreterare
	Vallittu, Anja	stadssekreterare
	Villeneuve, Anna	stadssekreterare
	Isbom, Hanna	specialmedarbetare
	Laine, Hanna	sakkunnig
	Sairanen, Heikki	specialmedarbetare
	Seppänen, Pirre	specialmedarbetare
	Djupsjö, Stefan	övertranslator
	Schroderus, Jenny	translator
	Almqvist, Casper	informatör
	Katajamäki, Paula	informatör
Ordförande		
	Otso Kivekäs	stadsfullmäktiges ordförande 71 - 77 §, 83 - 90 §
	Harry Bogomoloff	stadsfullmäktiges I vice ordförande 78 - 82 §
Protokollförare		
	Lauri Menna	ledande sakkunnig 71 - 73 §, 85 - 90 §
	Anna Villeneuve	stadssekreterare 74 - 75 §
	Hannu Hyttinen	ledande stadssekreterare 76 - 84 §

27.02.2019

§	Asia	
71	Asia/1	Nimenhuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus Namnupprop, laglighet och beslutsförhet
72	Asia/2	Pöytäkirjan tarkastajien valinta Val av protokolljusterare
73	Asia/3	Vuonna 2018 käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettävät ylitysoikeudet vuoden 2019 talousarvioon Överskridningar i 2019 års budget som motsvarar oförbrukade anslag från år 2018
74	Asia/4	Vuoden 2018 talousarvion toteutumattomat sitovat toiminnalliset tavoitteet Ouppnådda bindande verksamhetsmål i 2018 års budget
75	Asia/5	Kallion ala-asteen perusparannuksen hankesuunnitelma Projektplan för ombyggnad av Kallion ala-asteen koulu
76	Asia/6	Kluuvin asema-aukio 2 (Sokos) asemakaavan muutos (nro 12425) Detaljplaneändring för Stationsplatsen 2 (Sokos) i Gloet (nr 12425)
77	Asia/7	Valtuutettu Petra Malinin aloite lentomat kustamisesta aiheutuvien päästöjen vähentämisestä Den av ledamoten Petra Malin väckta motionen om minskning av utsläpp från flygresor
78	Asia/8	Valtuutettu Björn Månssonin aloite museoraitiovaunun linjan perustamisesta Den av ledamoten Björn Månsson väckta motionen om en museispår-vagns linje
79	Asia/9	Valtuutettu Vesa Korkkulan aloite koulujen vaikutusvallan lisäämisestä Den av ledamoten Vesa Korkkula väckta motionen om ökning av skolornas inflytande
80	Asia/10	Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite kotimaisten marjojen ja hedelmien käytöstä päiväkodeissa ja kouluissa Den av ledamoten Arja Karhuvaara väckta motionen om användning av inhemska bär och frukter på daghem och i skolor
81	Asia/11	Valtuutettu Petrus Pennasen aloite erikoisopetuspäivien järjestämisestä kouluissa Den av ledamoten Petrus Pennanen väckta motionen om ordnande av specialistundervisnings dagar i skolor
82	Asia/12	Valtuutettu Emma Karin aloite kaupunkisoutuvenepalvelusta Helsinkiin

27.02.2019

		Den av ledamoten Emma Kari väckta motionen om en tjänst med stadsroddbåtar i Helsingfors
83	Asia/13	Valtuutettu Nelli Ruotsalaisen aloite harrastus- ja liikuntapaikkojen sukupuolineutraaleista pukeutumistiloista Den av ledamoten Nelli Ruotsalainen väckta motionen om könsneutrala omklädningsrum vid hobby- och motionsanläggningar
84	Asia/14	Valtuutettu Emma Karin aloite koulujen kahdeksan aamuista luopumisesta Den av ledamoten Emma Kari väckta motionen om slopande av skolmorgnar som börjar klockan åtta
85	Asia/15	Valtuutettu Petrus Pennasen aloite suosittujen, osallistavien ja yhteisöllisten tapahtumien järjestämisestä kaupungin rahoituksella Den av ledamoten Petrus Pennanen väckta motionen om finansiering från staden för populära delaktighets- och gemenskapsevenemang
86	Asia/16	Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite perhevalmennuksen käynnistämistä murrosikäisten nuorten vanhemmille Den av ledamoten Johanna Nuorteva väckta motionen om lansering av familjeträning för tonåringars föräldrar
87	Asia/17	Valtuutettu Alviina Alametsän aloite helsinkiläisten muunsukupuolisten henkilöiden hoidon turvaamisesta Den av ledamoten Alviina Alametsä väckta motionen om trygghet av vård för ickebinära personer i Helsingfors
88	Asia/18	Valtuutettu Outi Alasen aloite psykiatrian päivystyksen palauttamisesta Helsingin kaupungille Den av ledamoten Outi Alanen väckta motionen om återbördande av den psykiatriska jöuren till Helsingfors stad
89	Asia/19	Valtuutettu Aleks Niskasens aloite sosiaali- ja terveystoimens yksilöhuollon päätösten muutoksenhakuprosessin selvittämisestä Den av ledamoten Aleks Niskanen väckta motionen om utredning av social- och hälsovårdsväsendets process för sökande av ändring i beslut om individuell vård
90	Asia/20	Kokouksessa jätetyt aloitteet Motioner inlämnade vid sammanträdet

27.02.2019

Asia/1

§ 71

Nimenuoto, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös

Kaupunginvaltuusto totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Nimenuoto ja estyneet

Puheenjohtaja totesi, että esteilmoituksen tämän kokouksen osalta ovat jättäneet läsnäololistassa mainitut valtuutetut ja heidän tilalleen on kutsuttu listasta ilmenevät varavaltuutetut.

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja totesi, että kaupunginvaltuuston kokous on kutsuttu koolle kuntalaissa ja hallintosäännössä edellytetyssä järjestyksessä. Toimitetun nimenuudon mukaan vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä. Edellä olevan perusteella puheenjohtaja totesi, että kokous on laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen

Liitteet

1 Läsnäololista

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja heidän tilalleen tulevat varavaltuutetut, toimittaa nimenuudon sekä toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

27.02.2019

Asia/2

§ 72

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin valtuutetut Ville Jalovaara ja Pia Kopra sekä varalle valtuutetut Terhi Koulumies ja Björn Månsson.

Käsittely

Puheenjohtajan ehdotuksesta pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin yksimielisesti valtuutetut Ville Jalovaara ja Pia Kopra sekä varalle valtuutetut Terhi Koulumies ja Björn Månsson.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto valitsee pöytäkirjantarkastajiksi kaksi valtuutettua ja varatarkastajiksi kaksi valtuutettua.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

27.02.2019

Asia/3

§ 73

Vuonna 2018 käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettävät ylitysoikeudet vuoden 2019 talousarvioon

HEL 2019-000557 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginhallituksen, pormestarin, kaupunginkanslian, kasvatus- ja koulutuslautakunnan, kaupunkiympäristö-
lautakunnan, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan sekä sosiaali- ja ter-
veyslautakunnan ylittämään vuoden 2019 talousarvion jäljempänä ole-
villa kohdilla olevia määrärahoja enintään seuraavasti:

TA-

luku/kohta	euroa
1 30 01 Kaupunginhallituksen käyttövarat	14 303 000
1 40 01 Kaupunginkanslia	4 734 000
1 50 01 Toimielinten toimintakustannukset, pormestarin ja kaupunginkanslian käytettäväksi	40 000
3 10 01 Kaupunkirakenne	349 000
Käyttötalousosa yhteensä	19 426 000

TA-

luku/kohta	euroa
8 01 Kiinteä omaisuus	
8 01 01 Kiinteistöjen ja kiinteistöjen hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostot ja lunastukset sekä kaavoituskorvaukset Kylkn käytettäväksi	10 000 000
8 01 02 Projektialueiden esirakentaminen, Khn käytettäväksi	22 500 000
8 01 03 Esirakentaminen, täyttötöyt ja rakentamiskelpoiseksi saattaminen, Kylkn käytettäväksi	4 400 000

27.02.2019

8 02 Rakennukset

8 02 01 Uudis- ja lisärakennushankkeet, Kylkn käytettäväksi	32 000 000
8 02 02 Korjaushankkeet, Kylkn käytettäväksi	11 000 000
8 02 03 Kaupungintalokorttelien kehittäminen, Khn Käytettäväksi	2 800 000

8 03 Kadut ja liikenneväylät

8 03 01 Uudisrakentaminen ja perusparantaminen sekä muut investoinnit, Kylkn käytettäväksi	16 200 000
8 03 02 Projektialueiden kadut, Khn käytettäväksi	3 200 000
8 03 03 Yhteishankkeet Liikenneviraston kanssa, Khn käytettäväksi	600 000

8 04 Puistot ja liikunta-alueet

8 04 01 Puistot ja liikunta-alueet, Kylkn käytettäväksi	2 000 000
8 04 02 Projektialueiden puistot, Khn käytettäväksi	100 000

8 05 Irtaimen omaisuuden perushankinta

8 05 01 Keskushallinto	6 711 000
8 05 02 Kasvatus- ja koulutustoimiala	21 490 000
8 05 03 Kaupunkiympäristötoimiala	5 134 000
8 05 04 Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimiala	3 297 000
8 05 05 Sosiaali- ja terveystoimiala	3 162 000

8 06 Arvopaperit	20 000 000
------------------	------------

8 07 Muu pääomatalous

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

8 07 01 Lähiörahastosta rahoitettavat hankkeet, Kh n käytettäväksi	7 301 000
8 07 02 Kehittämishankkeet, Kanslian käytettäväksi	1 500 000
Investointiosa yhteensä	172 098 000
TA-	
luku/kohta	euroa
9 01 Pitkävaikutteinen rahoitus	
9 01 02 33 Muu antolainaus, Kh n käytettäväksi	29 211 000
Rahoitusosa yhteensä	29 211 000

Lisäksi kaupunginvaltuusto lisäsi Kamppi-Töölönlahti –alueelle myönnettyjä ylitysoikeuksia vastaavat tulot 110 000 euroa tuloslaskelmaosan talousarviokohtaan 7 03 06 Kamppi – Töölönlahtirahasto.

Edelleen kaupunginvaltuusto lisäsi Lähiörahaston hankkeisiin myönnettyjä ylitysoikeuksia vastaavat tulot 7 301 000 euroa tuloslaskelmaosan talousarviokohtaan 7 03 09 Lähiörahasto.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Markku Riekko, vs. hankepääällikkö, puhelin: 310 39900
markku.riekko(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hallintokuntien esitykset käyttämättä jääneiden perusteella myönnettävistä ylitysoikeuksista

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

27.02.2019

Asia/3

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Asia oli kaupunginhallituksen käsittelyssä 28.1.2019. Koska ylitysesitysten ero toteumaan tarkentui merkittävästi investointien osalta, asia tuodaan uudelleen päätettäväksi.

Tilinpäätösvaiheesta johtuen ylitysoikeuksien perustana olevat käyttämättä jääneiden määrärahojen summat voivat vielä tarkentua, minkä vuoksi ylitysoikeudet myönnetään enintään edellä luetellun mukaisina.

Kaupunginhallituksen on tarkoitus päätöksen täytäntöönpanon yhteydessä osoittaa kaupunginhallituksen määrärahoista myönnetty määrärahat uudelleen asianomaisten toimialojen käyttöön.

Mikäli toimialoilla on ollut loppuvuoteen 2018 ajoittuvia ja aikataulultaan siirtyneitä investointihankkeita, joiden seuraavan vuoden rahoitustarve on selvinnyt vasta vuoden 2019 talousarvion käsittelyn jälkeen ja joita ei siksi ole voitu ottaa talousarviossa huomioon, hallintokunta on voinut tehdä määrärahan ylitysesityksen vuoden 2019 määrärahoihin. Edellytyksenä on vastaavan suuruisen määrärahasäästön osoittaminen vuonna 2018. Lisäksi ylitysesityksiin sisältyvät kaupunginhallituksen käyttövaroista ja investointimäärärahoista esimerkiksi esirakentamiseen, projektialueiden katuihin ja puistoihin sekä lähiörahastosta myöntämät hankemäärärahat, mikäli hankkeet jatkuvat vuonna 2019.

Tähän esitykseen sisältyy myös joidenkin projektiluonteisen aikataulusyistä siirtyvän käyttötalousmäärärahan myöntäminen ylitysoikeutena vuodelle 2019.

Kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosasto on saanut toimialoilta esitykset vuonna 2018 käyttämättä jääneistä määrärahoista ja vastaavista ylitystarpeista. Käyttötalousosan ylitystarve on 19,426 milj. euroa (edellisen vuoden esitys 16,74 milj. euroa) ja investointiosan ylitystarve 172,1 milj. euroa (edellisen vuoden esitys 144,39 milj. euroa). Myös antolainamäärärahoja on jäänyt käyttämättä hankkeisiin, joiden aikataulu on viivästynyt. Rahoitusosan ylitystarve on yhteensä 29,2 milj. euroa (edellisen vuoden esitys 20,20 milj. euroa).

Käyttötalousosa

Käyttötalousosan ylitysesitykset ovat yhteensä 19 426 000 euroa.

1 30 01 Kaupunginhallituksen käyttövarat

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

27.02.2019

Vuodelle 2018 myönnettiin talousarviokohtaan 1 30 01 Kaupunginhallituksen käyttövarat yhteensä 5,0 milj. euroa nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseen ja alueiden välisen eriytymisen torjumiseen. Varaus kohdennettiin käyttökohteisiin toimialalautakuntien esitysten pohjalta. Vuonna 2018 määrärahan käyttö oli noin 1 697 300 euroa ja siten erillismäärärahaa on edelleen käyttämättä noin 3 302 700 euroa.

Toimialalautakuntien esitysten perusteella nuorten syrjäytymisen ehkäisemisen ja alueiden välisen eriytymisen torjumisen erillismäärärahojen osalta ylitystarpeet vuodelle 2019 ovat:

- Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan hallinnoimiin hankkeisiin 1 740 000 euroa
- Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan hallinnoimaan hankkeeseen 290 000 euroa
- Sosiaali- ja terveystoimialan hallinnoimiin hankkeisiin 1 272 700 euroa

Näiden määrärahojen ylitystarpeen syynä on hankkeiden toimintojen jatkuminen vuonna 2019. Nuorten syrjäytymisen ehkäisemisen ja alueiden välisen eriytymisen torjumisen osalta ylitysesitys on yhteensä 3 302 700 euroa.

Lisäksi Khn käyttövaroista rahoitetaan mm. kaupungin viihtyisyyteen ja turvallisuuteen liittyviä projektiluontoisia hankkeita, joihin on kaupunkistrategian toteuttamiseksi perusteltua varautua. Osa vuodelle 2018 suunnitelluista hankkeista on siirtynyt vuodelle 2019 ja siten 11 000 000 euron osuus käyttämättä jääneistä määrärahoista olisi tarkoituksenmukaista myöntää ylitysoikeutena vuodelle 2019.

Ylitystarve on yhteensä 14 303 000 euroa

1 40 Kaupunginkanslia

Helsingin kaupungin kokonaan omistama Helsinki Abroad Ltd Oy ylläpitää ja edistää Helsingin kaupungin ja sen yhteistyökumppaneiden etuja ja edunvalvontaa ulkomailla kuntalain 76 §:n tarkoittamana kuntien yhteistoimintana. Kaupunginvaltuuston päätöksellä 28.2.2018 §53 myönnettiin elinkeino-osastolle ylitysoikeutta vuodelle 2018 säästyneiden varojen käyttöä varten 169 880 euroa. Vuonna 2018 myönnettyä ylitysoikeutta käytettiin 136 400 euroa. Ylitystarve on 34 000 euroa.

Keskitettyssä tietotekniikassa määrärahaa on tarkoitus kohdentaa kaupungin oman avoimen ohjelmistokehityksen kyvykkyyksien vahvistamiseen, kaupunkiyhteisen tietoteknisen perusinfran toimivuuden varmis-

27.02.2019

Asia/3

tamiseen ja vuodelle 2019 siirtyneiden hankkeiden valmistelu- ja ylläpitomenoihin. Ylitystarve on 4 700 000 euroa.

Ylitystarve on yhteensä 4 734 000 euroa

1 50 01 Toimielinten toimintakustannukset, pormestarin ja kaupunginkanslian käytettäväksi

Historiatoimikunta päätti maaliskuussa 2018 tilata Helsingin historia vuosina 1864-1945 -tutkimuksen dosentti Jyrki Paaskoskelta. Kirjoittamisen aloittaminen siirtyy kirjoittajan kiireistä johtuen vuodelle 2019. Tämän takia historiatoimikunnan vuodelle 2018 varaama määräraha siirtyy maksettavaksi vuodelle 2019.

Ylitystarve on 40 000 euroa.

3 10 01 Kaupunkirakenne

Avustukset asuintalojen hissien rakentamiseen on kaupungin oma avustus, jolla rahoitetaan 10 % jälkiasennetun hissien kustannuksista silloin, kun Ara on myöntänyt 50 % avustuksen. Hissien avulla parannetaan asuntokannan laatutasoa ja edistetään asuintalojen esteettömyyttä sekä mm. ikäihmisten selviytymistä pidempään omassa kodissaan. Yhteensä yhdeksän hissiprojektin loppuselvitykset ovat siirtyneet vuodelle 2019.

Ylitystarve on 349 000 euroa

Investointiosa

Investointiosan ylitysesitykset ovat yhteensä 172,1 milj. euroa.

8 01 Kiinteä omaisuus

8 01 01 Kiinteistöjen ja kiinteistöjen hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostot ja lunastukset sekä kaavoituskorvaukset Kyln käytettäväksi

Määrärahaa jää käyttämättä, koska täydennysrakentamiskaavojen tuoman suuren maankäytösopimustarpeen ja useiden tavanomaista vaativampien sopimusneuvottelujen vuoksi maanhankintatoiminnasta on merkittävästi jouduttu irrottamaan henkilöresursseja maankäytösopimusneuvotteluihin.

Ylitystarve on 10 000 000 euroa.

8 01 02 Projektialueiden esirakentaminen, Khn käytettäväksi

Käyttämättä jääneisiin määrärahoihin perustuvat ylitysoikeudet ovat tarpeen hankkeiden loppuun saattamiseen liitteessä 1 esitetyn projektia-

27.02.2019

luejaon mukaisesti. Esirakentamiskohteissa suurimmat ylitystarpeet kohdistuvat Kalasataman, Kruunuvuorenrannan ja Länsisataman projektialueille.

Ylitystarve on yhteensä 22 500 000 euroa.

8 01 03 Esirakentaminen, täyttötöyt ja rakentamiskelpoiseksi saattaminen, Kylkn käytettäväksi

Esirakentamisen ja alueiden käyttöönoton edellyttämiin toimenpiteisiin tarvittavia määrärahoja jää käyttämättä, koska hankkeiden toteutus siirtyy vuodelle 2019. Myöhentymiseen vaikuttavat useat eri tekijät kuten lupa-edellytysten ja asemakaavallisten edellytysten viivästyminen. Rakentamishankkeiden eteneminen on myös sidoksissa muiden osapuolten edellytyksiin toteuttaa suunniteltuja hankkeita.

Ylitystarve on 4 400 000 euroa.

8 02 Rakennukset

8 02 01 Uudis- ja lisärakennushankkeet, Kylkn käytettäväksi

Talousarviokohta on jaettu seitsemään alakohtaan, joista kuuteen esitetään ylitysoikeutta vuodelle 2019 liitteen 1 mukaisesti. Käyttämättä jääneen määrärahan perusteella ylitysoikeutta tarvitaan vuonna 2019 valmistuneiden uudisrakennushankkeiden takuuaikaisiin velvoitteisiin. Lisäksi ylitysoikeutta tarvitaan suunnittelu- tai rakentamisvaiheessa oleviin hankkeisiin, joiden aikataulu tai laskutus on myöhentynyt ja hankkeet jatkuvat vuonna 2019.

Ylitystarve on 32 000 000 euroa

8 02 02 Korjaushankkeet, Kylkn käytettäväksi

Talousarviokohta on jaettu kuuteen alakohtaan, joista kuuteen esitetään ylitysoikeutta vuodelle 2019 liitteen 1 mukaisesti. Käyttämättä jääneen määrärahan perusteella ylitysoikeutta tarvitaan vuonna 2018 valmistuvien perusparannushankkeiden takuuaikaisiin velvoitteisiin. Lisäksi ylitysoikeutta tarvitaan hankkeisiin, joiden aikataulu tai laskutus on myöhentynyt ja hankkeet jatkuvat vuonna 2019.

Ylitystarve on 11 000 000 euroa

8 02 03 Kaupungintalokorttelien kehittäminen, Khn käytettäväksi

Määrärahaa jää käyttämättä, koska osa kaupungintalokortteleiden korjauksista siirtyvät vuodelle 2019.

Ylitystarve on 2 800 000 euroa.

8 03 Kadut ja liikenneväylät

8 03 01 Uudisrakentaminen perusparantaminen sekä muut investoinnit Kylkn käytettäväksi

TA-kohdan 8 03 01 01 Uudisrakentamisen määrärahaa jää käyttämättä, koska suurpiirien keskinen, pohjoinen ja koillinen hankkeiden käynnistyminen on viivästynyt.

TA-kohdan 8 03 01 02 Katujen peruskorjaukset määrärahaa jää käyttämättä sekä suunnittelu- että rakentamishankkeiden käynnistymisen viivästymisen vuoksi. Myös LED-valaisinten saannissa on ollut vaikeuksia.

TA-kohdan 8 03 01 03 Siltojen peruskorjauksen määrärahaa jää käyttämättä mm. Vuosaaren sillan peruskorjauksen osalta, koska vanhan sillan peruskorjaus on osoittautunut suunniteltua haasteellisemmaksi ja jatkuu vuonna 2019.

TA-kohdan 8 03 01 04 Joukkoliikenteen kehittämisen määrärahaa jää käyttämättä hankkeiden viivästyneen käynnistymisen vuoksi.

TA-kohdan 8 03 01 05 Liikennejärjestelyt määrärahaa jää käyttämättä hankkeiden käynnistymisen viivästymisen vuoksi, mm. Oulunkylän liikenneturvallisuussuunnitelman toteutus.

TA-kohdan 8 03 01 06 Jalankulun ja pyöräilyn väylät määrärahaa jää käyttämättä hankkeiden käynnistymisen viivästymisen vuoksi.

TA- kohdan 8 03 01 03 Muut investoinnit määrärahaa jää käyttämättä mm. lumenvastaanottoaikoista, hiekkasiiloista ja ranta-alueiden kunnostuksesta.

Ylitystarve on yhteensä 16 200 000 euroa.

8 03 02 Projektialueiden kadut, Khn käytettäväksi

Määrärahaa jää käyttämättä yhteensä 3,2 milj. euroa projektialueilla olevien hankkeiden viivästymisen vuoksi.

Kruunusillat määrärahaa jää käyttämättä 1,6 milj. euroa, koska osa projektista on päätetty toteuttaa allianssimallilla ja tässä vaiheessa laaditaan vain yleissuunnitelmat väliä Kruunuvuori - Nihti lukuunottamatta. Lisäksi hankkeiden viivästysten takia Kalasataman määrärahaa jää käyttämättä 0,2 milj. euroa, Uudet projektialueet määrärahaa jää käyttämättä 0,4 milj. euroa ja Kuninkaankolmion määrärahaa jää käyttämättä 1,0 milj. euroa.

Ylitystarve on yhteensä 3 200 000 euroa

8 03 03 Yhteishankkeet Liikenneviraston kanssa, Khn käytettäväksi

Liikenneviraston yhteishankkeissa määrärahaa jää käyttämättä 0,6 milj. euroa, koska Tuulusulanväylällä/ Yhdyskunnantien vaihtopysäkkien ja kehä I/Sepänmäen melusuojauksen takuu- ja viimeistelytyöt jatkuvat vuonna 2019. Lisäksi tiehankkeiden suunnittelun osalta määrärahaa jää käyttämättä, koska yhteishankkeiden käynnistyminen on siirtynyt.

Ylitystarve on 600 000 euroa.

8 04 Puistot ja liikunta-alueet

8 04 01 Puistot ja liikunta-alueet Kylkn käytettäväksi

Alakohtaan 8 04 01 02 Liikuntapaikat ja ulkoilualueet määrarahasta osa jää käyttämättä hankkeiden käynnistymisen viivästymisen vuoksi.

Ylitystarve on 2 000 000 euroa

8 04 02 Projektialueiden puistot ja liikunta-alueet, Khn käytettäväksi

Alakohtaan 8 04 02 03 Kalasataman puistot ja liikunta-alueet määrarahasta osa jää käyttämättä hankkeiden käynnistymisen viivästymisen vuoksi.

Ylitystarve on 100 000 euroa.

8 05 Irtaimen omaisuuden perushankinta

Keskeneräiset kalusto- ja tietotekniikkahankinnat sekä kehittämishankkeet ovat suurin syy irtaimen omaisuuden hankintamenojen ylitystarpeisiin. Suurimmat ylitystarpeet kohdistuvat kasvatus- ja koulutustoimialan ICT-hankintoihin kuten digitalisaatio-hankkeisiin ja opetuksen verkko-palveluratkaisuihin. Lisäksi merkittävimpiä muita ylitystarpeita kohdistuu kaupunkiympäristön toimialaan kuuluvan pelastuslaitoksen paloautoihin ja ensihoitoautoihin sekä öljyntorjuntakalustoon. Keskushallinnon ylitystarve muodostuu lähes kokonaan keskitetyn tietotekniikan siirteisistä hankkeista (mm. HR- ja talousjärjestelmät, raportointi) sekä tietoteknisen infran korjausinvestoinneista.

Ylitystarve on yhteensä 38 497 000 euroa.

8 06 Arvopaperit, Khn käytettäväksi

Määrärahaa jää käyttämättä mm. Metropolia ammattikorkeakoulun käytössä olevien kiinteistöjen myynnin ja Tanssin talon rakentamisen viivästymisestä johtuen.

Ylitystarve on 20 000 000 euroa

8 07 Muu pääomatalous

8 07 01 Lähiörahastosta rahoitettavat hankkeet, Khn käytettäväksi

Esitetyt ylitysoikeudet ovat tarpeen hankkeiden jatkamiseksi vuonna 2019. Kaupunkiympäristötoimialalla on käynnissä 13 hanketta, jotka jatkuvat vuodelle 2019. Kulttuurin- ja vapaa-ajan toimialan hankkeista Stoa aukion kehittämishanke ja Pitäjänmäen kirjaston hankkeet jatkuvat vuodelle 2019.

Ylitystarve yhteensä on 7 301 000 euroa.

8 07 02 Kehittämishankkeet, Kanslian käytettäväksi

Määrärahaa jäi käyttämättä, koska kehittämishankkeita käynnistyi ennakoitua vähemmän. Vuonna 2019 on myös syytä varautua strategian toteuttamiseen.

Ylitystarve on 1 500 000 euroa.

Tuloslaskelmaosa

7 03 06 Kamppi-Töölönlahtirahasto

Investointien ylitysesityksiin sisältyy Kamppi-Töölönlahti –alueen hankkeita, jotka rahoitetaan Kamppi-Töölönlahtirahastosta. Talousarvion tuloslaskelmaosan kohdassa 7 03 06 Kamppi-Töölönlahtirahasto näkyy rahastosta rahoitettavien investointihankkeiden tulo-rahoitus. Rahastosta rahoitettavat investointihankkeet tulee näyttää samansuuruisena kyseisessä tulokohdassa.

Kamppi-Töölönlahti –alueen ylitysesitykset investointiosassa:

- 8 01 02 08 Töölönlahden esirakentaminen 110 000 euroa

Tuloarviota tulisi kasvattaa yhteensä 110 000 euroa.

7 03 09 Lähiörahasto

Investointien ylitysesityksiin sisältyy 7,3 milj. euron edestä lähiörahastohankkeita, jotka rahoitetaan Lähiörahastosta. Talousarvion tuloslaskelmaosan kohdassa 7 03 09 Lähiörahasto näkyy rahastosta rahoitettavien investointihankkeiden tulo-rahoitus.

Rahastosta rahoitettavat investointihankkeet tulee näyttää samansuuruisena kyseisessä tulokohdassa.

Tuloarviota tulisi kasvattaa yhteensä 7 301 000 euroa.

Rahoitusosa

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Rahoitusosan ylitysesitykset ovat yhteensä 29 211 000 euroa.

9 01 01 Antolainat asuntotuotantoon, Khn käytettäväksi

Vuodelle 2018 asuntotuotantoon myönnettäviin lainoihin tarkoitettua määrärahoista jää käyttämättä 10,0 milj. euroa. Käyttämättä jääneen määrärahan perusteella on tarpeen myöntää 10,0 milj. euron ylitysoikeus talousarviokohtaan 9 01 02 33 Muu antolainaus, Khn käytettäväksi kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen lainoitukseen, mm. asuinalueiden palvelutilaverkon kehittämistä varten.

9 01 02 Muu antolainaus, Khn käytettäväksi

Muusta antolainauksesta jää lainojen myöntämiseen tarkoitettuja määrärahoja käyttämättä yhteensä 9,21 milj. euroa. Jäljempänä on eritelty talousarvion alakohdittain hankkeiden viivästymisen vuoksi vuoden 2019 talousarvioon tarvittavat ylitysoikeudet.

Lisäksi talousarviokohdasta 9 01 01 Antolainat asuntotuotantoon, Khn käytettäväksi, jäi vuonna 2018 käyttämättä 10 milj. euroa, jonka perusteella esitetään vastaavaa ylitysoikeutta vuodelle 2019 käytettäväksi kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen lainoitukseen. Ylitysoikeus kohdennetaan talousarvion alakohtaan 9 01 02 33, Lainat kaupunkikonsernin yhteisöille.

9 01 02 01 Lainojen myöntäminen kouluille

Talousarvion alakohdassa 9 01 02 01 siirtyvät seuraavien sopimuskoulujen peruskorjauslainoista nostamattomat lainaerät vuoteen 2019:

- Helsingin Yhteiskoulu ja Reaalilukiolle myönnetystä (Khs 9.10.2017, § 905) 1 942 000 euron suuruudesta lainasta 454 700 euroa
- Maanviljelyslyseon osakeyhtiölle myönnetystä (Khs 26.3.2018, § 184) 2 milj. euron suuruudesta lainasta 1 000 000 euroa
- Lauttasaaren yhteiskoulun kannatusyhdistys ry:lle myönnetystä (Khs 9.5.2016, § 446) 3,1 milj. euron suuruudesta lainasta 287 638 euroa
- Lauttasaaren yhteiskoulun kannatusyhdistys ry:lle koulun liikuntatilojen laajennukseen myönnetystä (Khs 11.9.2017, § 841) 2,7 milj. euron suuruudesta lainasta 1 136 700 euroa
- Lauttasaaren yhteiskoulun kannatusyhdistys ry:lle myönnetystä (Khs 4.6.2018, § 402) 1,3 milj. euron suuruudesta lainasta 625 569 euroa
- Lauttasaaren yhteiskoulun kannatusyhdistys ry:lle koulun liikuntatilojen laajennuksen lisämäärärahoista (Kvsto 4.6.2018, § 403) 3 000 000 euroa

9 01 02 02 Muut koululainat

Englantilaisen koulun kiinteistöjen vaihtoa koskevaan lainajärjestelyyn vuodelle 2018 varattu 10 milj. euron lainamääräraha tarve siirtyy vuoteen 2019.

9 01 02 04, Sosiaaliin tarkoituksiin myönnettävät lainat

Seuraavien sosiaaliin tarkoituksiin myönnettyjen lainojen nostotarve siirtyy vuoteen 2019:

- Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalon peruskorjaukseen (24.4.2017, 442 §) myönnetystä lainasta 23 464 euroa

- Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo II:n peruskorjaukseen (24.4.2017, 442 §) myönnetystä lainasta 47 189 euroa

- Oranssi Asunnot Oy:lle myönnetystä hankintalainasta (Khs 11.12.2017, 1114 §) 135 000 euroa

9 01 02 33, Lainat kaupunkikonsernin yhteisöille

- Helsingin Toimitilat Koy:n omistaman Minervaskolanin peruskorjaukseen (Khs 23.4.2018, § 257) myönnetystä 10 milj. euron lainasta 2,5 milj. euroa siirtyy vuoteen 2019

- Varaudutaan muiden tytäryhteisöjen lainoittamiseen 10 000 000 eurolla.

Ylitystarve on yhteensä 29 211 000 euroa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Markku Riekko, vs. hankepäällikkö, puhelin: 310 39900
markku.riekko(a)hel.fi

Liitteet

1 Hallintokuntien esitykset käyttämättä jääneiden perusteella myönnettävistä ylitysoikeuksista

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

27.02.2019

Asia/3

Kasvatuksen ja koulutuksentoimiala
Kaupunkiympäristötoimiala
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Sosiaali- ja terveystoimiala
Taloushallintopalveluliikelaitos

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 11.02.2019 § 112

HEL 2019-000557 T 02 02 00

Eesitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää oikeuttaa kaupunginhallituksen, pormestarin, kaupunginkanslian, kasvatusta- ja koulutuslautakunnan, kaupunkiympäristölautakunnan, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan sekä sosiaali- ja terveyslautakunnan ylittämään vuoden 2019 talousarvion jäljempänä olevilla kohdilla olevia määrärahoja enintään seuraavasti:

TA-

luku/kohta	euroa
1 30 01 Kaupunginhallituksen käyttövarat	14 303 000
1 40 01 Kaupunginkanslia	4 734 000
1 50 01 Toimielinten toimintakustannukset, pormestarin ja kaupunginkanslian käytettäväksi	40 000
3 10 01 Kaupunkirakenne	349 000
Käyttötalousosa yhteensä	19 426 000

TA-

luku/kohta	euroa
8 01 Kiinteä omaisuus	
8 01 01 Kiinteistöjen ja kiinteistöjen hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostot ja lunastukset sekä kaavoituskorvaukset kylän käytettäväksi	10 000 000

8 01 02	Projektialueiden esirakentaminen, Khn käytettäväksi	22 500 000
8 01 03	Esirakentaminen, täyttötöyt ja rakentamiskelpoiseksi saattaminen, Kylkn käytettäväksi	4 400 000
8 02	Rakennukset	
8 02 01	Uudis- ja lisärakennushankkeet, Kylkn käytettäväksi	32 000 000
8 02 02	Korjaushankkeet, Kylkn käytettäväksi	11 000 000
8 02 03	Kaupungintalokorttelien kehittäminen, Khn Käytettäväksi	2 800 000
8 03	Kadut ja liikenneväylät	
8 03 01	Uudisrakentaminen ja perusparantaminen sekä muut investoinnit, Kylkn käytettäväksi	16 200 000
8 03 02	Projektialueiden kadut, Khn käytettäväksi	3 200 000
8 03 03	Yhteishankkeet Liikenneviraston kanssa, Khn käytettäväksi	600 000
8 04	Puistot ja liikunta-alueet	
8 04 01	Puistot ja liikunta-alueet, Kylkn käytettäväksi	2 000 000
8 04 02	Projektialueiden puistot, Khn käytettäväksi	100 000
8 05	Irtaimen omaisuuden perushankinta	
8 05 01	Keskushallinto	6 711 000
8 05 02	Kasvatus- ja koulutustoimiala	21 490 000
8 05 03	Kaupunkiympäristötoimiala	5 134 000
8 05 04	Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimiala	3 297 000
8 05 05	Sosiaali- ja terveystoimiala	3 162 000

27.02.2019

Asia/3

8 06 Arvopaperit 20 000 000

8 07 Muu pääomatalous

8 07 01 Lähiörahastosta rahoitettavat hankkeet,
Kh n käytettäväksi 7 301 000

8 07 02 Kehittämishankkeet, Kanslian käytettäväksi 1 500 000

Investointiosa yhteensä 172 098 000

TA-

luku/kohta euroa

9 01 Pitkävaikutteinen rahoitus

9 01 02 33 Muu antolainaus, Kh n käytettäväksi 29 211 000

Rahoitusosa yhteensä 29 211 000

Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää lisätä Kamppi-Töölönlahti –alueelle myönnettyjä ylitysoikeuksia vastaavat tulot 110 000 euroa tuloslaskelmaosan talousarviokohtaan 7 03 06 Kamppi – Töölönlahtirahasto.

Edelleen kaupunginvaltuusto päättää lisätä Lähiörahaston hankkeisiin myönnettyjä ylitysoikeuksia vastaavat tulot 7 301 000 euroa tuloslaskelmaosan talousarviokohtaan 7 03 09 Lähiörahasto.

Samalla kaupunginhallitus päätti peruuttaa kaupunginvaltuustolle vastaavasta kokonaisuudesta 28.1.2019 (65 §) tekemänsä ehdotuksen.

28.01.2019 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Markku Riekko, vs. hankepäällikkö, puhelin: 310 39900

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

27.02.2019

Asia/3

markku.riekko(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 74

Vuoden 2018 talousarvion toteutumattomat sitovat toiminnalliset tavoitteet

HEL 2019-001362 T 02 02 01

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginkanslian, rakentamispalveluliikelaitoksen (Stara) johtokunnan, työterveysliikelaitoksen johtokunnan, kaupunkiympäristölautakunnan, pelastuslautakunnan, liikenneliikelaitoksen (HKL) johtokunnan, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ja sosiaali- ja terveyslautakunnan selvitykset vuoden 2018 talousarvion sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutumatta jäämisestä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tero Niininen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niininen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kansliapäällikön kirje 29.1.2019
- 2 Staran toimitusjohtajan kirje 30.1.2019
- 3 Toimitusjohtajan kirje 30.1.2019
- 4 Kaupunkiympäristölautakunta 29.1.2019
- 5 Pelastuskomentajan kirje 29.1.2019
- 6 Liikenneliikelaitoksen johtokunta 17.1.2019
- 7 Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtajan kirje 31.1.2019
- 8 Sosiaali- ja terveyslautakunta 29.1.2019

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Vuoden 2018 talousarvion noudattamisohjeiden mukaan lauta- ja johtokuntien on annettava selvitys toteutumatta jääneistä sitovista toiminnallisista tavoitteista siten, että selvitykset voidaan käsitellä kaupunginvaltuustossa ennen tilinpäätöksen allekirjoittamista kaupunginhallituksessa.

Kaupunginkanslia, rakentamispalveluliikelaitoksen (Stara) johtokunta, työterveysliikelaitoksen johtokunta, kaupunkiympäristölautakunta, pelastuslautakunta, liikenneliikelaitoksen (HKL) johtokunta, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ja sosiaali- ja terveyslautakunta perustelevat seuraavasti, miksi vuoden 2018 talousarvion sitovat toiminnalliset tavoitteet eivät toteutuneet.

Keskushallinto

Kaupunginkanslia

Tavoite: Hankintakilpailutukset, joissa ympäristö- ja/tai vastuullisuusnäkökulma on huomioitu kaupungin kestäviä ja vastuullisia hankintoja määrittelevien ja ohjaavien linjausten mukaisesti (% yhteishankinnoista ja kaupunginkanslian hankinnoista). Vuonna 2018 ympäristö- ja/tai vastuullisuusnäkökulman huomioivia hankintoja on 65 %. Vuonna 2019 pyritään tavoitteeseen 70 % ja 2020 tavoitteeseen 75 %.

Toteuma: 62,5 %. Tavoite ei toteutunut.

Hankintakilpailutusten luonne ja sisältö vaihtelevat vuosittain. Vuoden 2018 kilpailutusrakenteessa ympäristönäkökulman huomioimisen kannalta haastavien tavaroiden ja palvelujen osuus oli suhteellisen suuri. Tyypillisesti haastavia ympäristönäkökulman huomioimisen kannalta ovat esim. tietojärjestelmiin tai ICT-palveluihin liittyvät hankinnat, konsultointi- ja asiantuntijapalvelut sekä erilaiset tarkoin spesifioidut tekniset hankinnat. Ympäristö- ja vastuullisuusnäkökulmat huomioidaan kaupungin tekemissä hankinnoissa poikkeuksetta aina, kun se on järkevää ja mahdollista. Vuonna 2017 ao. hankintojen osuus oli 56 %.

Rakentamispalveluliikelaitos (Stara)

Tavoite: Työhyvinvointia kehitetään siten, että sairauspoissaolojen määrä vähenee vuodesta 2017 vähintään 0,2 prosenttiyksikköä.

Toteuma: Sairauspoissaoloprosentti oli 4,65 ja tavoite 4,61 prosenttia. Tavoite ei toteutunut.

Työkykyjohtamiseen ja ennakointiin on panostettu voimakkaasti rakentamispalveluliikelaitoksessa. Staran ja Työterveys Helsingin yhteistyötä on tiivistetty ja sitä ohjataan vuosikellolla. HR, esimiehet, johto ja Työterveys Helsingin henkilöstö ovat aktiivinen yhteistyöverkosto ja siten sairauspoissaolot ovat kehittyneet suotuisasti ja alentuneet edellisistä vuosista. Kaikista panostuksista huolimatta, sitova toiminnallinen tavoite jää saavuttamatta.

Työterveysliikelaitos

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Tavoite: Asiakaskokemusta kuvaava nettosuositusindeksin (NPS) taso 70.

Toteuma: Nettosuositusindeksin (NPS) taso 69. Tavoite ei toteutunut.

Asiakaskokemuksen kannalta kriittiseksi muodostui palveluiden saataavuus ja odottaminen esimerkkinä puhelimesta jonottaminen. Merkittävimpin ongelma on pitkään jatkunut pula työterveyslääkäreistä. Vuoden aikana tehtiin lukuisia toiminnallisia muutoksia tilanteen parantamiseksi muun muassa hoidon tarpeen arviointiprosessia tehostettiin, henkilöstön osaamista vahvistettiin, puhelinketjuun hankittiin lisää lisensoijia ja kehitettiin erilaisia lääkäreiden konsultoinnin muotoja. Toimenpiteistä huolimatta, sitovaa toiminnallista tavoitetta ei saavutettu.

Kaupunkiympäristön toimiala

Kaupunkirakenne

Tavoite: Asuntotuotantoon luovutetaan rakennusoikeutta vähintään 380 000 kem2.

Toteuma: 313 000 kem2. Tavoite ei toteutunut.

Luovutetun asuinrakennusoikeuden määrä vuonna 2018 oli noin 313 000 kem2. Luovutetusta asuinrakennusoikeudesta noin 67 500 kem2 luovutettiin myymällä ja noin 245 500 kem2 vuokraamalla.

Yhtenä keskeisenä tekijänä luovutetun asuinrakennusoikeuden alhaiseen määrään voidaan pitää noususuhdanteen johdosta nousseita urakkahintoja, jotka ovat vaikeuttaneet erityisesti valtion tukeman asuntotuotannon hankkeiden, mutta myös muun säännellyn asuntotuotannon hankkeiden liikkeellelähtöä ja siten myös tontinluovutusta. Asuntohankkeiden edistymisen keskeisiä tekijöitä ovat tontinvarausten ja -luovutusten lisäksi muun muassa kaavoitus, tonttien rakentamiskelpoiseksi saattamiseen liittyvät prosessit sekä kaupungin oma asuntorakentaminen.

Pelastuslaitos

Tavoite: Onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä omatoimisen varautumisen kehittämiseksi kuntalaisiin sekä alueella toimiviin tahoihin kohdistetaan turvallisuuteen ja onnettomuusriskien hallintaan liittyviä toimenpiteitä. Vuoden 2018 tavoitteena on vähintään 8 600 turvallisuuspistettä.

Toteuma: Tavoitteesta jäätettiin 6 %. Tavoite ei toteutunut.

Noususuhdanne on lisännyt huomattavasti henkilöstön vaihtuvuutta. Poistumaa ei kyetty korvaamaan uusrekrytoinneilla riittävän nopeasti, jolloin turvallisuuteen liittyviä tarkastuksia ja toimenpiteitä ei saatu tehtyä suunnitellusti.

Liikenneliikelaitos (HKL)

Tavoite: Raitio- ja metroliiikenteen asiakastyytyväisyys vähintään vuoden 2016 tasolla (raitio 2016: 4,03; arvosana päivitetty 4,04 --> 4,03 johtuen kyselyyn tehdystä muutoksesta 2018 alussa; metro 2016: 4,19).

Toteuma: Raitioliiikenteen liikennöitsijäarvosana oli 4,01 ja metroliiikenteen liikennöitsijäarvosana 3,90. Tavoitteet eivät toteutuneet.

Raitioliiikenteen asiakastyytyväisyyteen on vaikuttanut laskevasti linjastomuutoksen ja lipunmyynnin loppumisen aiheuttama epävarmuus sekä erityisesti kuljettajien puutteet kyvyssä neuvoa ja opastaa asiakkaita näissä tilanteissa. Vaunujen siisteyden tuloksissa näkyi syksyllä positiivista nousua kevääseen nähden, vaikka edellisen vuoden tasoon ei ylletty. Myös kyselyn rakenteeseen tehdyt muutokset vaikuttivat arvosanaan laskevasti. HSL poisti kyselystä 2018 alkaen matkustusmukavuuteen liittyvän kysymyksen, josta raitioliiikenne sai perinteisesti hyviä arvosanoja.

Länsimetron liikenteen alun vaikeudet ja mittava kielteinen medianäkyvyys säteilivät metron asiakastyytyväisyyden kaikille osa-alueille. Metron ajamattomat lähdöt heikensivät tyytyväisyyttä eniten. Länsimetron liikenteen alkaessa marraskuussa 2017 HSL kasvatti tilattua liikennemäärää merkittävästi suhteessa aikaisemmin ennakoituun, minkä johdosta kuljettajatarve kasvoi. Tämä yhdistettynä samaan aikaan toteutuneeseen kuljettajien korkeaan lähtövaihtuvuuteen, aiheutti kuljettajapulaa, joka saatiin kuljettajakoulutuksella ja erilaisilla työhyvinvointia tukevilla toimenpiteillä hallintaan vasta kesällä. Metro arvoitiin huomattavasti matkoilla, jotka tehtiin kokonaan tai osittain länsimetrossa, verrattuna matkoihin, jotka tehtiin kantametrossa.

Myös metrossa ilmenneet useat yksittäiset tekniset viat aiheuttivat epä säännöllisyyttä liikennöintiin. Metromatkustajien tyytyväisyys metron täsmällisyyteen laski jo syksyllä 2017 länsimetron liikennöinnin koeajojen yhteydessä. Olennaisesti aiempaa pidempi ja lyhyin vuorovälein liikennöity metrolinja kasvatti metron häiriöherkkyyttä.

Tavoite: Raitio- ja metroliiikenteen luotettavuus säilyy vähintään vuoden 2016 tasolla (raitio 2016: 99,84 %; metro 2016: 99,84 %).

Toteuma: Luotettavuus raitioliikenteessä oli 99,74 % ja metroliikenteessä 99,00 %. Tavoitteet eivät toteutuneet.

Raitoliikenteen luotettavuuteen on vaikuttanut laskevasti kaluston puute tammikuussa 2018 sekä ennakoitua suurempi henkilökunnan puute syyskuusta 2018 lähtien. Kuljettajakoulutusta on kasvatettu vuodelle 2019 kuljettajatarpeen paremmaksi hallitsemiseksi.

Metroliikenteen luotettavuuteen on vaikuttanut henkilökunnan puute alkuvuonna 2018 sekä helmikuussa 2018 ilmenneet tekniset viat. Syyskuusta lähtien luotettavuustavoite saavutettiin ja pitkällä tähtäimellä asetettu tavoitetaso vaikuttaa realistiselta.

Tavoite: Matkustajien kokema järjestys ja turvallisuus säilyy vähintään vuoden 2016 tasolla (raitio 2016: 4,22; metro 2016: 4,18)

Toteuma: Matkustajien kokema järjestys ja turvallisuus olivat raitioliikenteessä 4,11 ja metroliikenteessä 4,06. Tavoitteet eivät toteutuneet.

Raitiomatkustajien turvallisuuden tunteen taustalla lienee yleisemmin koko joukkoliikenteeseen kohdistuva epävarmuus sen luotettavuudesta.

Metromatkustajien turvallisuuden tunteen taustalla on yleinen tyytymättömyys metroliikenteeseen sekä länsimetron käynnistymiseen liittynyt kielteinen julkisuus.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

Kulttuuri ja vapaa-aika

Kirjastopalvelut

Tavoite: Aukiolotunnit 106 000 tuntia

Toteuma: 104 701 tuntia. Tavoite ei toteutunut.

Asettua tuntimäärätavoitetta ei saavutettu, koska Kirjasto 10 sekä Laajasalon kirjasto suljettiin molemmat muuttovalmistelujen vuoksi vuonna 2018. Pukinmäen kirjasto suljettiin kesällä 2018 korjauksen takia ja Kallion kirjaston vuonna 2017 alkanut remontti jatkui. Lisäksi laitoskirjastojen aukioloaikoja korvattiin omatoimipalvelulla.

Yleiset kulttuuripalvelut

Tavoite: Haettujen avustusten määrä 990.

Toteuma: Haettujen avustusten määrä oli 550. Tavoite ei toteutunut.

Avustusten määrä laski ja tavoitetta ei saavutettu, koska yksittäisiä pieniä taitelija-apurahoja ei enää myönnetty. Näihin käytetty tuki siirrettiin osaksi muita taide- ja kulttuuriavustuksia.

Nuorisopalvelut

Tavoite: RuutiBudjettiin osallistuneet yläkoulut 100 %.

Toteuma: RuutiBudjettiin osallistui 84 % yläkouluista. Tavoite ei toteutunut.

Kaikki Helsingin sopimuskoulut eivät osallistuneet osallistumisjärjestelmään kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan toimista huolimatta ja näin tavoitetta ei saavutettu.

Sosiaali- ja terveystoimiala

Sosiaali- ja terveystoimiala

Tavoite: Asiakas pääsee lääkärin kiireettömälle vastaanotolle keskimäärin 10 vuorokauden sisällä (T3 ≤ 10 vrk eli kolmas vapaa ajanvaurausaika kalenteripäivässä, odotusaikojen mediaani).

Toteuma: T3 oli 16 vrk. Tavoite ei toteutunut.

Kiireettömälle vastaanotolle pääsyyn toteutumattomuuden pääsyyntä on terveyskeskuslääkäreiden rekrytointihaaste, joulukuussa 74 viroista oli täytettyä vakinaisella viranhaltijalla ja 14 prosenttia viroista oli kokonaan hoitamatta. Rekrytointia on tehostettu sekä palveluja ja palveluohjausta kehitetty haasteen ratkaisemiseksi.

Tavoite: Kehitysvammaisten asumispalveluissa itsenäisesti asuvien osuus kasvaa 2 %-yksikköä vuoteen 2017 verrattuna.

Toteuma: 22,1 % tuetun asumispalvelun piirissä (vrt. 23,2 %). Tavoite ei toteutunut.

Kehitysvammaisten asumispalveluissa laitoshoidon purettiin vuonna 2018 ja osa laitoshoidon asiakkaista siirtyi tarpeidensa mukaisesti autettuun asumiseen, jolloin autetun asumisen asiakasmäärä nousi ja tuetun asumisen suhteellisen osuuden kasvua ei saavutettu.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tero Niinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niinen(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

27.02.2019

- 1 Kansliapäällikön kirje 29.1.2019
- 2 Staran toimitusjohtajan kirje 30.1.2019
- 3 Toimitusjohtajan kirje 30.1.2019
- 4 Kaupunkiympäristölautakunta 29.1.2019
- 5 Pelastuskomentajan kirje 29.1.2019
- 6 Liikenneliikelaitoksen johtokunta 17.1.2019
- 7 Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtajan kirje 31.1.2019
- 8 Sosiaali- ja terveyslautakunta 29.1.2019

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Rakentamispalveluliikelaitos (Stara)
Työterveysliikelaitos
Kaupunkiympäristön toimiala
Pelastuslaitos
Liikenneliikelaitos (HKL)
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Sosiaali- ja terveystoimiala
Taloushallintopalveluliikelaitos

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 11.02.2019 § 113

HEL 2019-001362 T 02 02 01

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy kaupunginkanslian, rakentamispalveluliikelaitoksen (Stara) johtokunnan, työterveysliikelaitoksen johtokunnan, kaupunkiympäristölautakunnan, pelastuslautakunnan, liikenneliikelaitoksen (HKL) johtokunnan, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ja sosiaali- ja terveyslautakunnan selvitykset vuoden 2018 talousarvion sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutumatta jäämisestä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tero Niininen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niinen(a)hel.fi

27.02.2019

Asia/5

§ 75

Kallion ala-asteen perusparannuksen hankesuunnitelma

HEL 2018-010802 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Kallion ala-asteen perusparannuksen 15.10.2018 päivätyn hankesuunnitelman siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 7 488 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 20 400 000 euroa heinäkuun 2018 kustannustasossa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Ville Vastamäki, hankepäällikkö, puhelin: 310 25902
ville.vastamaki(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kallion ala-asteen perusparannuksen hankesuunnitelma 15.10.2018
- 2 Hankesuunnitelman liitteet

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Kallion ala-asteen rakennukseen on suunniteltu laaja toiminnallinen ja tekninen perusparannus, jossa ajanmukaistetaan tiloja opetuksen vaatimusten mukaisesti, uusitaan talotekniset asennukset ja parannetaan energiataloutta.

Hankkeen kustannusarvio on 20 400 000 euroa. Perusparannuksen on tarkoitus alkaa kesäkuussa 2021 ja valmistua marraskuussa 2022.

Hankesuunnitelma on liitteenä 1. Se on laadittu kaupunkiympäristön toimialan ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteistyönä. Kasvatus- ja koulutuslautakunta on omalta osaltaan puoltanut hankesuunnitelman hyväksymistä.

Esittelijän perustelut

Kallion ala-asteen rakennus ja voimassa oleva asemakaava

Kallion ala-aste sijaitsee keskisessä suurpiirissä Kalliossa osoitteessa Neljäs linja 11–15. Arkkitehti Bertel Jungin suunnittelema rakennus on valmistunut vuonna 1910 ja perusparannettu vuonna 1969.

Tontilla on voimassa vuonna 1985 hyväksytty asemakaava, joka määrittelee tontin opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueeksi (YO). Rakennus on asemakaavassa suojeltu merkinnällä sr-2. Rakennuksella on historiallisia arvoja, ja se on Helsingin koulurakennusten suojelutarvetta selvittävässä Opintiellä-julkaisussa luokiteltu kolmanneksi arvokkaimpaan luokkaan. Rakennukseen on tehty vuosikymmenten kuluessa useita toiminnan vaatimia muutoksia ja teknisiä parannuksia. Rakennusoikeus on 6 400 kem².

Perusparannuksen tarpeellisuus

Rakennus on kokonaisuudessaan laajan teknisen ja toiminnallisen perusparannuksen tarpeessa. Vuoden 1969 perusparannuksessa rakennettu ilmanvaihtojärjestelmä on tullut käyttöikänsä päähän ja sähkö- ja atk-järjestelmät vaativat uusimista. Ikkunat ovat huonokuntoiset ja julkisivuissa on runsaasti pohjastaan irti olevaa rappautusta. Peltinen vesikate on käyttöikänsä päässä ja kellarikerroksen rakenteissa on kosteusongelmia.

Koulun keittiö on kooltaan ja varustukseltaan riittämätön. Oppilaiden wc-tilat eivät vastaa nykyisiä vaatimuksia. Piha on niukasti varusteltu ja sen toimivuudessa ja turvallisuudessa on puutteita. Rakennus ei ole esteetön.

Hankkeen toiminnallisena tavoitteena on opetustilojen ajanmukaistaminen vastaamaan uuden opetussuunnitelman vaatimuksia. Väestönusteen mukaan koulun oppilaaksiottoalueen oppilasmäärä kasvaa ainakin vuoteen 2027 asti.

Perusparannuksen hankesuunnitelma

Hankesuunnitelma koskee laajaa teknistä perusparannusta ja tiloissa tehtäviä toiminnallisia ja opetusta ajanmukaistavia ja tehostavia muutoksia. Perusparannus kattaa koko rakennuksen ja suunnitelmat on laadittu sen arkkitehtoninen ja historiallinen arvo huomioiden. Hankkeen laajuus on 3 600 hym² eli 7 488 brm² ja vuokra-ala on 5 258 htm².

Hankkeessa tehostetaan opetustilojen järjestelyjä ja ajanmukaistetaan niiden kiintokalustusta ja varustusta. Rakennuksen akustiikkaa, esteettömyyttä ja paloturvallisuutta parannetaan. Ruokahuollon tilat rakenne-

taan nykyisiä vaatimuksia vastaaviksi. Oppilaille rakennetaan oppilasmäärän edellyttämä määrä yksittäisiä wc-tiloja, joista kaksi on esteettömiä.

Rakennuksen ilmanvaihtojärjestelmä sekä lämpö-, vesi- ja viemärijärjestelmät uusitaan. Sähköjärjestelmät uusitaan tämän päivän vaatimusten mukaisiksi. Kellarin alapohjat ja rakennuksen salaoitusjärjestelmä on varauduttu uusimaan kokonaan kosteusongelmien poistamiseksi. Sisäilman laadun parantamiseksi välipohjia avataan ja ne puhdistetaan orgaanisesta aineksesta. Rakennukseen rakennetaan uusi hissi. Julkisivurappaukset uusitaan ja alkuperäisen mukaisia rappauskoristeita palautetaan. Ikkunat uusitaan kolmilasisiksi.

Rakennuksessa tehdään lisäksi tilamuutoksia, jotka mahdollistavat uuden opetussuunnitelman toteuttamisen ja tilojen monipuolisemman käytön. Toiminnalliset muutokset eivät edellytä suuria rakenteellisia muutoksia. Lukitus-, kulunvalvonta- ja turvajärjestelmät uusitaan vastaamaan nykyajan vaatimuksia siten, että myös kouluajan ulkopuolinen käyttö on helposti mahdollista.

Hanke sisältää myös pihan perusparannuksen, jossa sen toimintoja ja viihtyisyyttä parannetaan. Kunnostettavan piha-alueen laajuus on noin 3 800 m².

Rakentamiskustannukset ja rahoitus

Hankkeen rakentamiskustannukset ovat arvonlisäverottomana yhteensä 20 400 000 euroa (2 724 euroa/brm²) heinäkuun 2018 kustannustasossa.

Vuoden 2019 talousarvion liitteenä olevassa talonrakennushankkeiden rakentamishjelmassa vuosiksi 2019–2028 hankkeen suunnittelulle ja toteutukselle on varattu 16 miljoonaa euroa vuosille 2019–2021. Alustava arvio on perustunut koulujen perusparannushankkeiden keskimääräisiin toteutuneisiin kustannuksiin.

Kallion ala-asteen perusparannus on laaja. Se käsittää toiminnallisten parannusten lisäksi kaikkien taloteknisten asennusten uusimisen, uuden ilmanvaihtojärjestelmän rakentamisen, salaoituksen rakentamisen koko rakennuksen ympäri ja alapohjarakenteiden uusimisen. Kustannuksia nostaa myös mm. julkisivurappauksen ja vesikatteen uusiminen kokonaisuudessaan, ikkunoiden uusiminen kolmilasisiksi ja nykyisellään melko niukasti varustellun pihan parantaminen.

Muuttunut rahoitustarve otetaan huomioon rakentamishjelmaa tarkistettaessa.

Vuokrakustannus kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle

Hankkeen toteutuksen jälkeen arvioitu tilakustannus eli tilahankkeiden käsittelyohjeiden mukaan määritelty sisäinen vuokra on noin 149 330 euroa/kk eli noin 1 791 930 euroa vuodessa. Kuukausivuokra on noin 28,40 euroa/htm², josta pääomavuokran osuus on 24,70 euroa/htm² ja ylläpitovuokran osuus 3,70 euroa/htm². Neliövuokran perusteena on 5 258 htm². Tuottovaade on 3 % ja poisto aika 30 vuotta.

Rakennuksen nykyinen vuokra on 80 698 euroa/kk eli 968 373 euroa vuodessa. Kuukausivuokra on nykyisin 13,23 euroa/htm², josta pääomavuokran osuus on 9,92 euroa/htm² ja ylläpitovuokran osuus 3,31 euroa/htm². Vuokranmaksun perusteena on 6 100 htm².

Perusparannuksen aikaiset väistötilat

Koulun koko toiminta siirretään väistötiloihin perusparannuksen ajaksi. Toiminnalle järjestetään väistötilat lähialueelta. Väistötilaratkaisu täsmentyy suunnittelun kuluessa.

Väistötilojen kustannukset 18 kuukauden ajalta ovat arviolta 1 870 000 euroa (alv. 0 %). Ne eivät sisälly hankesuunnitelmassa esitettyihin rakentamiskustannuksiin.

Hankkeen toteutusvastuu ja aikataulu

Hankkeen toteutusvastuu on kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuudella. Rakennuksen ylläpidosta vastaa kaupunkiympäristön toimialan ylläpitopalvelut.

Hankkeen toteutusaikatauluun vaikuttaa Aleksis Kiven peruskoulun perusparannuksen valmistuminen. Koulut ovat oppilasmäärältään suuria ja sijaitsevat samalla alueella. Kallion ala-asteen perusparannus on mahdollista käynnistää, kun Aleksis Kiven peruskoulun perusparannus valmistuu. Tavoitteena on, että perusparannus alkaa kesäkuussa 2021 ja tilat valmistuvat marraskuussa 2022.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on 18.12.2018 § 288 antanut hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon ja todennut, että se vastaa hyvin kasvatuksen ja koulutuksen toiminnallisia tavoitteita.

Perusparannus mahdollistaa turvalliset, terveelliset, viihtyisät ja riittävät tilat Kallion ala-asteen toiminnalle. Perusparannuksen yhteydessä tehtävillä muutoksilla rakennuksesta saadaan hyvin toimiva ja tilankäyttötään entistä tehokkaampi koulu. Tilajärjestelyin luodaan oppimista ja

27.02.2019

opetussuunnitelman tavoitteita tukeva oppimisympäristö. Myös pihan toimivuutta ja turvallisuutta kehitetään.

Tarkoituksenmukaisesti mitoitettut tilat ovat varhaiskasvatus- ja koulu-toiminnan lisäksi alueen asukkaiden käytössä. Perusparannuksen jäl-keen koulun tiloissa on mahdollista järjestää iltapäivätoimintaa. Kulun-valvonnan muutoksilla osa koulun tiloista saadaan kouluajan ulkopuoli-seen asukaskäyttöön. Liikuntatilat ovat asukaskäytössä arki-iltaisin, vii- konloppuisin sekä loma-aikoina ja musiikkiopisto voi tarvittaessa hyö- dyntää koulun tiloja kouluajan ulkopuolella. Lisäksi koulu toimii majoi- tuskouluna.

Hankesuunnitelman valmistelu ja toimivalta

Hankesuunnitelma on laadittu kaupunkiympäristön toimialan ja kasva- tuksen ja koulutuksen toimialan yhteistyönä. Asiantuntijoina on kuultu mm. kaupunginmuseon, rakennusvalvonnan, pelastuslaitoksen ja ympäristöpalveluiden asiantuntijoita.

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n mukaan kaupunginvaltuusto päättää hankesuunnitelmista, joiden kustannusarvio ylittää 10 miljoonaa euroa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Ville Vastamäki, hankepäällikkö, puhelin: 310 25902
ville.vastamaki(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kallion ala-asteen perusparannuksen hankesuunnitelma 15.10.2018
- 2 Hankesuunnitelman liitteet

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 11.02.2019 § 115

27.02.2019

HEL 2018-010802 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Kallion ala-asteen perusparannuksen 15.10.2018 päivätyn hankesuunnitelman siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 7 488 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 20 400 000 euroa heinäkuun 2018 kustannustasossa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteerä, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Ville Vastamäki, hankepäällikkö, puhelin: 310 25902
ville.vastamaki(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 18.12.2018 § 288

HEL 2018-010802 T 10 06 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle puoltavan lausunnon 15.10.2018 päivätystä Kallion ala-asteen perusparannusta koskevasta hankesuunnitelmasta ja lausui lisäksi seuraavaa:

Hankesuunnitelma vastaa hyvin kasvatuksen ja koulutuksen toiminnallisia tavoitteita. Oppimistilojen jatkosuunnittelussa tulee yhdessä käyttö- ja toimialan kanssa varmistaa erityisesti ääneneristyksen ja -vaimennuksen, kiinteiden kalusteiden ja varusteiden sekä valaistuksen huolellinen ja tarkoituksenmukainen toteutus. Tilat ja pintarakenteet tulee suunnitella helposti siivottaviksi, huollettaviksi ja korjattaviksi. Väri- ja materiaalivalintojen avulla toteutetaan viihtyisät ja oppimista tukevat tilat.

Luokkahuoneiden 504 ja 505 välille sekä oppilashuollon työhuoneisiin on vielä lisättävä pako-ovet. Teknisen työn tilojen valvottavuus sekä pesuhuoneena ja pukuhuoneena tarvittaessa toimiva tila on huomioitava jatkosuunnittelussa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kiinnittää erityistä huomiota hankkeen kustannus seurannan, suunnittelun ohjauksen ja laadunvalvonnan tär-

27.02.2019

keyteen koko prosessin ajalta. Niillä on suuri vaikutus terveelliseen ja turvalliseen oppimisympäristöön sekä toimialan käyttökustannuksiin. Myös aikataulun pitävyydestä on huolehdittava.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan työsuojelun yhteistoimintahenkilöstö on antanut 6.11.2018 hankesuunnitelmasta lausunnon, joka on liitteenä. Lausunto tulee ottaa huomioon jatkosuunnittelussa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää perusparannuksen vuokrankorotusta korkeana.

Esittelijä

perusopetusjohtaja
Outi Salo

Lisätiedot

Susan Niemelä, projektiarkkitehti, puhelin: 310 21714
susan.niemela(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 29.11.2018
§ 131

HEL 2018-010802 T 10 06 00

Neljäs linja 11-15, kaup. osa 11, Kallio

Esitys

A

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti kaupunginhallitukselle Kallion ala-asteen 15.10.2018 päivätyn hankesuunnitelman hyväksymistä siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 7 488 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 20 400 000 euroa heinäkuun 2018 kustannustasossa ehdolla, että kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon.

B

Rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti oikeuttaa rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden jatkamaan hankkeen suunnittelua odottamatta hanke päätöstä.

Esittelijä

tekninen johtaja
Jaakko Stauffer

Lisätiedot

Anneli Nurmi, projektinjohtaja, puhelin: 310 86432

27.02.2019

Asia/5

anneli.nurmi(a)hel.fi
Jarmo Raveala, yksikön päällikkö, puhelin: 310 23466
jarmo.raveala(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 76

Kluuvin asema-aukio 2 (Sokos) asemakaavan muutos (nro 12425)

HEL 2015-000735 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 2. kaupunginosan (Kluuvi) katualueen tason -11.0 yläpuolista tilaa koskevan asemakaavan muutoksen 22.11.2016 päivätyn ja 4.10.2018 muutetun piirustuksen numero 12425 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12425 kartta, päivätty 22.11.2016, muutettu 4.10.2018
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12425 selostus, päivätty 22.11.2016, muutettu 4.10.2018
- 3 Vuorovaikutusraportti 22.11.2016, täydennetty 4.10.2018
- 4 Tehdyt muutokset

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Liikenneviraston liikennejärjestelmäosasto

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

27.02.2019

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Helen Sähköverkko Oy

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Asemakaavan muutos koskee osoitteessa Asema-aukio 2 sijaitsevan katualueen tason -11.0 yläpuolista tilaa. Kaavaratkaisu mahdollistaa korttelin 2099 kiinteistön laajentamisen Asema-aukion ja Kaivokadun alle kahteen kerrokseen sekä nykyisen maanalaisen yleisen jalankulkukäytävän mitoituksen ja tasauksen muuttamisen.

Tavoitteena on korttelin 2099 myymälä- ja asiakaspalvelutoiminnan edellytysten parantaminen, maanalaisen jalankulkukäytävän laatutason parantaminen ja jalankulkuyhteyden selkeyttäminen, turvallisuuden lisääminen ja joukkoliikenteen yhteyksien ylläpitäminen. Tavoitteena on rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaan ympäristökoneisuuden suojeleminen sekä julkisen kaupunkitilan laadun parantaminen. Tavoitteena on kytkeä Pissarakadun kadunalainen uloskäyntivaraus suunniteltaviin maanalaisiin käytävä- ja myymälätiloihin sekä varmistaa tilojen yhteysjärjestelyt.

Maanalaisten myymälätilojen kerrosala kasvaa 2 600 k-m² ja maanalaisen yleisen jalankulun käytävän kerrosala on 710 k-m². Alueen huolto-liikenne järjestetään maanalaisesti.

Kaavaratkaisun toteuttaminen tukee elinkeinotoiminnan kilpailukykyä ja edistää eheytyvää yhdyskuntarakennetta.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisu on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ja voimassa olevan yleiskaavan mukainen ja edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Kaava-alue sijaitsee Asema-aukion ja Kaivokadun liikenteen solmukohdassa. Kadun alainen tila sijaitsee korttelin 2099 (Sokos) ja Rautatien-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

torin metroaseman lippuhallin välisellä alueella osittain Kaivokadun alapuolella. Alueen läpi kulkeva jalankulun käytävä on tärkeä yhteys joukkoliikenteen asemille ja pysäkkialueille. Alueella on lisäksi maanalaista huoltoajo- ja teknistä tilaa sekä laaja yhdyskuntateknisen huollon verkosto. Alueen alapuolella noin tasolla -21 on metroasema ja laituritasolta Kompassitasolle johtavat liukuportaat. Alue rajautuu museon inventointikohteeseen (RKY 2009, Helsingin Rautatientori).

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1995-2015. Niiden mukaan tasojen -11.0 ja +2.0 yläpuolelle saa sijoittaa myymälä-, asiakaspalvelu- ja työtilaa, teknistä ja huoltoajon tilaa, maanalaista pysäköintiä sekä maanalaisen jalankulun käytävä, johon Pissararadan keskustan aseman uloskäyntivaraus avautuu tasolla -0.4.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Kaupunki omistaa katualueet. Maanalainen yleinen jalankulun yhteys ja maanalaiset huoltoajo- ja tekniset tilat ovat Kiinteistö Oy Valtakulman (kortteli nro 2099 Sokos) omistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty hakuksen johdosta ja sen sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja vuorovaikutussuunnitelman mukaisesti.

Asemakaava on ollut julkisesti nähtävillä 16.12.2016 - 23.1.2017.

Muistutukset

Kaavaehdotuksesta ei tehty muistutuksia.

Lausunnot

Kaavaehdotuksesta saatiin Helen Sähköverkko Oy:n, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL), Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY), Liikenneviraston, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus), Helsingin kaupungin liikennelaitos -liikelaituksen (HKL), kiinteistölautakunnan, pelastuslautakunnan, rakennusvalvontaviraston, yleisten töiden lautakunnan ja ympäristökeskuksen lausunnot.

Helen Sähköverkko Oy toteaa lausunnossaan, että kaavaehdotuksen valmistelun yhteydessä on tehty selvitystyötä Helen Sähköverkon käytössä olevista jakeluverkon kaapeleista. Kaapeleiden siirrosta on laadittu periaatesuunnitelma. Alueella on jakeluverkon kaapeleiden ohella käytöstä poistettu Kamppi - Suvilahti 110 kV:n suurjännitekaapeli. Kaapeli sijaitsee Kaivokadun etelän puoleisessa jalkakäytävässä. Kaapeli on katurakenteessa betonielementissä. Elementin asennussyvyys on noin 1,3 m. Mikäli kaapeli jää rakentamisen tielle sen voi poistaa. En-

nen poistamista pyydetään olemaan yhteydessä Helen Sähköverkko Oy:hyn.

HSL ilmoittaa lausunnossaan kannattavansa hanketta ja yhtyvän HKL:n kantaan, että Kaivokadun raitiotiesuunnitelma on ottava huomioon. Asemakaava ja liikennesuunnitelmat on sovittava toisiinsa. Rakentamisen aikainen sujuva joukkoliikenne sekä kävely- että pyöräilyreitit on varmistettava. HSL pitää tärkeänä, että joukkoliikennettä koskevat suunnitelmat laaditaan tiiviissä yhteistyössä HSL:n kanssa.

HSY:n lausunnossa todettiin, että yleiset vesihuoltolinjat, niiden tilantarve ja kunnossapidettävyyden tulee ottaa huomioon maanalaisia tiloja suunniteltaessa ja rakennettaessa. Hankkeen aiheuttamat vesihuollon johtosiirrot tulee suunnitella ja toteuttaa osana hanketta ja sen kustannuksella. Suunnitelmat tulee hyväksyttäväksi HSY:llä. Kaavaehdotuksessa on määräyksiä yleisen vesihuollon tilatarpeesta ja johtojen huomioimisesta maanalaisten tilojen suunnittelussa ja toteutuksessa.

Liikennevirasto katsoo lausunnossaan, että kaavaehdotus sisältää pääosin Pissaradun sisäänkäynnin toteuttamisen kannalta tarpeelliset merkinnät ja määräykset. Kuitenkin kaavaehdotukseen tulee tehdä muutoksia ja lisäyksiä, joilla varmistetaan Pissaradun sisäänkäynnin kannalta oleelliset tilat ja rakenteet, suunnitellaan ja toteutetaan kaupalliset tilat niin, ettei radan toteutukselle aiheudu ylimääräisiä kustannuksia sekä vähennetään kaupunkiympäristölle ja kaupunkielämälle koituvia rakennusaikaisia haittoja. Kaavaehdotukseen tulee lisätä kiinteistötekniikan tilavaraus ja velvoite tekniikkakanaalin toteuttamisesta Pissaradun ja Asema-aukiolla olevan metron sisäänkäyntirakennuksen välille. Yhteys on välttämätön ilmanvaihdon ja savunpoiston järjestämiseksi. Merkinnällä ma-pisara varustetulle alueelle tulevat maa- ja kalliorakenteelliset työt ja kantavat rakenteet tulee toteuttaa niin, että ne sellaisenaan soveltuvat Pissaradun sisäänkäynnin tarpeisiin eikä katua jatkorakentamisen yhteydessä ole tarpeen uudelleen avata.

HKL toteaa lausunnossaan, että hankkeen tarvitsemien maanalaisten tilojen pystykuilujen ja muiden teknisten tilojen yhteen sovittaminen tulee tehdä yhteistyössä HKL:n hallinnoimien rajakohteiden kanssa. Hanke ei saa asettaa vaatimuksia nykyisten metroasemien suunnitteluun tai vaarantaa palo- ja pelastusturvallisuuden toimivuutta. Kaivokadun raitiotiesuunnitelma on otettava huomioon. Rakentamisen aikainen sujuva joukkoliikenne ja käyttäjien yhdysverkosto on varmistettava. Suunnittelualueella tulee ottaa huomioon metroliikenteen ja raitiovaunuliikenteen kiskojen läheisyys ja siitä mahdollisesti aiheutuvat melu- ja värinähaitat.

Muissa lausunnoissa ei ollut huomautettavaa.

Kustannukset

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 1	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 1641	0201256-6	F10680001200062637
00099 HELSINGIN KAUPUNKI	Helsinki 17	Faksi		Alv.nro
helsinki.kirjaamo@hel.fi	http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto	+358 9 655 783		F102012566

Kaavamuutoksesta ei aiheudu kaupungille kustannuksia. Kaavaratkaisu nostaa alueen arvoa.

Asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävillä olon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohdaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös merkitty Tehdyt muutokset -liitteeseen.

Kaavaehdotuksen muutosalueen rajausta on supistettu. Pissararadan asemakaavan mukainen Kaivokadun keskustan aseman uloskäynnin osa-alue on rajattu pois, koska Pissararadan uloskäyntitilojen väliaikaiskäyttömahdollisuus on poistettu kaavasta eikä osa-alueelle tehdä muutoksia. Tehdyistä muutoksista on neuvoteltu hakijan ja Liikenneviraston kanssa. Liikennevirastoa on erikseen kuultu asiasta.

Lopuksi

Ehdotus on asemakaavoituspalvelun tarkistetun esityksen mukainen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12425 kartta, päivätty 22.11.2016, muutettu 4.10.2018
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12425 selostus, päivätty 22.11.2016, muutettu 4.10.2018
- 3 Vuorovaikutusraportti 22.11.2016, täydennetty 4.10.2018
- 4 Tehdyt muutokset

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Havainnekuva 4.10.2018

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Otteen liitteet

27.02.2019

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liikenneviraston liikennejärjestelmäosasto

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Helen Sähköverkko Oy

Tiedoksi

Asemakaavoitus
Kaupunginmuseo
Kaupunkiympäristölautakunta
Pelastuslautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 11.02.2019 § 114

HEL 2015-000735 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 2. kaupunginosan (Kluuvi) katualueen tason -11.0 yläpuolista tilaa koskevan asemakaavan muutoksen 22.11.2016 päivätyn ja 4.10.2018 muutetun piirustuksen numero 12425 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

27.02.2019

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuus
Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit 4.10.2018

HEL 2015-000735 T 10 03 03

Hankenumero 0888_19

Asemakaavoituspalvelu on tarkistanut 22.11.2016 päivättyä 2. kaupunginosan (Kluuvi) katualueen tason -11.0 yläpuolista tilaa koskevaa asemakaavan muutosehdotusta nro 12425. Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehdyt muutokset ilmenevät yksityiskohtaisesti liitteestä ja kaavaselostuksesta. Jatkosuunnittelun johdosta kaavan muutosalueen rajausta on supistettu.

Asemakaavoituspalvelun mielestä julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyt muutokset kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon eivät ole olennaisia, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville. Muutoksista on neuvoteltu hakijan ja Liikenneviraston kanssa. Liikennevirastoa on kuultu erikseen sähköpostilla.

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee katualueen tason -11.0 yläpuolista tilaa, joka sijaitsee osoitteessa Asema-aukio 2. Kaavaratkaisu mahdollistaa korttelin 2099 kiinteistön laajentamisen Asema-aukion ja Kaivokadun alle kahteen kerrokseen sekä nykyisen maanalaisen yleisen jalankulkukäytävän mitoituksen ja tasauksen muuttamisen.

Tavoitteena on korttelin 2099 nykyisen keskustakiinteistön myymälä- ja asiakaspalvelun toiminnan edellytysten parantaminen, maanalaisen jalankulkukäytävän laatutason nostaminen ja jalankulkuyhteyden selkiyttäminen, turvallisuuden lisääminen ja joukkoliikenteen yleisöyhteyksien ylläpitäminen nykyisellä hyvällä tasolla. Tavoitteena on kaupunkikuvan kannalta rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaan ympäristökokonaisuuden suojelu sekä julkisen kaupunkitilan laadun parantaminen. Tavoitteena on kytkeä saumattomasti Pissararadan kadunalainen uloskäyntivaraus suunniteltaviin maanalaisiin käytävä- ja myymälätiloihin sekä varmistaa teknisten tilojen yhteisjärjestelyt.

Alueelle merkitään maanalaiset tilavaraukset myymälä- ja asiakaspalvelutiloille ja ohjeelliset osa-aluevaraukset parannetulle Asematunnelin

ja Mannerheimintien alituksen väliselle yleisen jalankulun käytävälle sekä Pisararadan keskustan aseman Kaivokadun uloskäyntiin liittyvän IV-tekniikan kanaalin. Asema-aukio ja Kaivokatu merkitään kaupunkikuvan kannalta rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi ympäristökokonaisuudeksi ja aluetta kehitetään julkisena kaupunkitilana. Maanalaisten myymälätilojen kerrosala kasvaa 2 600 k-m² ja maanalaisten yleisen jalankulun käytävän kerrosala on 710 k-m². Alueen huoltoliikenne järjestetään maanalaisesti.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että se tukee elinkeinotoiminnan kilpailukykyä ja edistää eheytyvän yhdyskuntarakenteen ja elinympäristön laatua, toimivan yhteysverkoston, jalankulun ja pyöräilyn verkostojen jatkuvuutta sekä kulttuuriympäristöjen arvojen säilyttämistä.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ja voimassa olevan oikeusvaikutteisen Helsingin Yleiskaava 2002:n mukainen ja edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista siten, että se vahvistaa keskustan elinvoimaisuutta.

Nyt laaditussa kaavaratkaisussa on myös otettu huomioon Helsingin uuden yleiskaavan (kaupunginvaltuusto 26.10.2016) tavoitteet.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alueella on Asema-aukion ja Kaivokadun vilkas liikenteen, jalankulun ja pyöräilyn solmukohta. Suunniteltava kadunalainen tila sijaitsee korttelin 2099 (Sokos) ja Rautatien metroaseman lippuhallin välisellä alueella osittain Kaivokadun alla. Alueen läpi ohjautuva yleinen jalankulun käytävä on tärkeä yhteys keskustan eri joukkoliikenteen pääteasemille ja pysäkkialueille. Suunnittelualueella on lisäksi maanalaista huoltoajo- ja teknistä tilaa sekä laaja yhdyskuntateknisen huollon verkosto. Suunnittelualueen alapuolella tasolla noin -21 on metroasema ja sen laituritasolta Kompassitasolle johtavat koneportaat. Alue rajautuu museon inventointikohteeseen (RKY 2009, Helsingin Rautatien tontti).

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1995–2015. Niiden mukaan tasojen -11.0 – +2.0 yläpuolelle saa sijoittaa myymälä-, asiakaspalvelu- ja työtilaa, teknistä tilaa ja huoltoajon tilaa, maanalaista pysäköintiä sekä maanalaisten yleisen jalankulun käytävän, johon Pisararadan keskustan aseman uloskäyntivaraus avautuu tasolla -0.4.

Helsingin kaupunki omistaa katualueet. Maanalainen yleinen jalankulun yhteys ja maanalaiset huoltoajo- ja tekniset tilat ovat Kiinteistö Oy Valtakulman (kortteli 2099 Sokos) omistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty

27.02.2019

hakemuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta ei aiheudu kaupungille kustannuksia. Kaavaratkaisu nostaa alueen arvoa. Kaupungille kohdistuu tuloja maanvuokran muodossa.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §) 16.12.2016–23.1.2017

Kaavaehdotus esiteltiin kaupunkisuunnittelulautakunnalle 22.11.2016 ja lautakunta päätti asettaa asemakaavan muutosehdotuksen nähtäville.

Kaavaehdotuksesta ei tehty muistutuksia.

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaisten lausuntoja sen ollessa julkisesti nähtävillä. Lausunnoissa puollettiin asemakaavan muutosta sekä pidettiin tärkeänä alueen kehittämistä ja sen merkitystä alueen ja keskuksen elinvoimaisuudelle. ELY-keskuksen lausunnossa esitettiin, että asemakaava täyttää maankäyttö- ja rakennuslain sille asettamat vaatimukset. Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat Kaivokadun raitiotiesuunnitelman huomioimiseen asemakaavassa, rakentamisen aikaiseen sujuvaan joukko- ja kevyeen liikenteeseen, yhteistyöhön, kulttuuriympäristön vaalimiseen, kaupungin elinkeinopoliittisen tavoitteen tukemiseen, yhteistyön tarpeeseen pelastuslaitoksen kanssa jatkotyössä, rakennusviraston suunnitteluohjeiden noudattamiseen yleisten alueiden järjestelyiden kannalta, Pisararadan sisäänkäynnin toteuttamisen ja kustannusten kannalta oleellisten tilojen, rakenteiden ja teknisten kuilujen huomioimiseen ja niihin liittyvien määräysten täsmentämiseen, määräysten täsmentämiseen liittyen pelastusturvallisuuteen, selvitysten laatimiseen, jakeluverkon kaapeleihin ja periaatesuunnitelmiin ja yksiköiden nimikkeiden suhteen.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)
- Liikennevirasto
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)
- Helsingin kaupungin liikenneliikelaitos (HKL)
- pelastuslautakunta
- kaupunginmuseo
- kiinteistölautakunta
- rakennusvalvontavirasto
- yleisten töiden lautakunta

– ympäristökeskus

Seuraavat tahot ilmoittivat, ettei ole lausuttavaa tai huomautettavaa:
ympäristölautakunta

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskoh-
taisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu
Tehdyt muutokset -liitteeseen.

Jatkosuunnittelun johdosta kaavan muutosalueen rajausta on supistet-
tu. Pisararadan asemakaavan mukainen Kaivokadun keskustan ase-
man uloskäynnin osa-alue on rajattu ulos, koska Pisararadan uloskäyn-
titilojen väliaikaiskäyttömahdollisuus on poistettu kaavasta eikä osa-
alueelle tehdä muutoksia.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu ha-
kijan ja Liikenneviraston kanssa. Liikennevirastoa on kuultu erikseen
sähköpostilla.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta ase-
makaavaselostuksesta.

Jatkotoimenpiteet

Liikennevirasto on pyytänyt maankäyttö- ja rakennusasetuksen 94 §:n
mukaisesti välitöntä ilmoitusta kaavan hyväksymistä koskevista päätök-
sistä. Ilmoitus kaavan hyväksymisestä tulee toimittaa kaava-asiakirjoi-
neen ja valitusosoituksineen osoitteella Liikennevirasto, Kirjaamo, PL
33, 00521 Helsinki tai kirjaamo(a)liikennevirasto.fi.

Lisätiedot

Kajsa Lybeck, arkkitehti, puhelin: 310 37052

kajsa.lybeck(a)hel.fi

Raila Hoivanen, diplomi-insinööri, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 37482

raila.hoivanen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

27.02.2019

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimitauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 25.10.2017 § 48

HEL 2015-000735 T 10 03 03

Hankennumero 0888_19

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12425 pohjakartan kaupunginosassa 2 Kluuvi. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kiinteistöviraston kaupunkimittausosasto on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12425

Kaupunginosa: 2 Kluuvi

Kartoituksen työnumero: 36/2015 (uusintakartoitus, ensitilaus ollut 2015)

Pohjakartta valmistunut: 8.9.2016

Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25

Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 09.02.2017 § 67

HEL 2015-000735 T 10 03 03

Kaivokatu ja Asema-aukio

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

27.02.2019

Kiinteistölautakunta antoi kaupunkisuunnittelulautakunnalle Asema-aukion maanalaisen alueen asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12425 seuraavan lausunnon:

Kiinteistölautakunta puoltaa Sokos-tavaratalon maanalaista laajentamista ja sen viereisten maanalaisten jalankulkuyhteyksien kehittämistä mahdollistavaa ja siten kaupungin elinkeinopoliittisia tavoitteita tukevaa kaavaehdotusta.

Kaavaehdotuksen sisältö ja maanomistus

Asemakaavan muutosehdotus mahdollistaa Sokoksen myymälätilojen laajentamisen noin 2 600 k-m²:llä Asema-aukion ja Kaivokadun alle. Samalla mahdollistetaan Kaivokadun alaisen yleisen jalankulkukäytävän laajentaminen ja varmistetaan Pissararadan uloskäynnin sujuva liittyminen käytävään. Katutila merkitään kaupunkikuvan kannalta rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaan Kaivokadun, Asema-aukion ja Rautatien muodostaman ympäristökokonaisuuden osaksi.

Helsingin kaupunki omistaa Asema-aukion ja Kaivokadun katualueet, joille kaavaehdotuksen mukainen alue sijoittuu. Kiinteistö Oy Valtakulma omistaa asemakaavaehdotuksen mukaiseen alueeseen kiinnittyvän Sokos-tavaratalon korttelin 2099/13.

Kiinteistöviraston tonttiosastolla valmistellaan parhaillaan esitystä kiinteistölautakunnalle Kiinteistö Oy Valtakulman (SOK) Sokos-tavaratalon laajennusta koskevan aluevarauksen jatkamiseksi entisillä ehdoilla 31.12.2017 saakka. Varausalue on tarkoitettu laajentaa koskemaan asemakaavan muutosehdotuksen mukaista aluetta. Laajennuksen rakentamistöiden on kaavailtu alkavan 2019. Maanalaiset tilat tulotisiin vuokraamaan varauksensaajalle pitkäaikaisella vuokrasopimuksella.

Osittain samalle alueelle kohdistuu myös Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen, Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta SOK:n, OP-Vuokratuotto esr:n, VR-Yhtymä Oy:n ja Evata Partners Oy:n 15.3.2016 päivätty hakemus, jolla yllä mainitut tahot ovat hakeneet Helsingin kaupungilta suunnitteluvarausta Elielin aukion ja sen ympärillä olevien kiinteistöjen alueelle alueen kehityspotentiaalini ja täydennysrakentamismahdollisuuksien selvittämiseksi. Elielin aukion varausta tullaan esittämään erikseen. Kyseinen tonttiosastolla vireillä oleva hanke on syytä ottaa huomioon tämän asemakaavan muutosehdotuksen yhteydessä.

Esittelijä

vs. osastopäällikkö
Peter Haaparinne

Lisätiedot

27.02.2019

Jukka Helenius, vs. kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 74013
jukka.helenius(a)hel.fi

Liikennelaitos -liikelaitos (HKL) Infra- ja kalustoyksikkö 9.2.2017

HEL 2015-000735 T 10 03 03

HKL-liikennelaitos toteaa asiasta seuraavaa:

HKL:n kantana on, että ko. hankkeen tarvitsemien maanalaisten tilojen, pystykuilujen ja muiden teknisten tilojen varaukset, jotka sivuavat HKL:n hallinnoimia kohteita, tulee yhteen sovittaa HKL:n kanssa yhteistyössä.

Koska kiinteistöt liittyvät olennaisesti Rautatietorin metroasemaan, ei hankkeen liittymisestä saa aiheutua vaatimuksia nykyisten metroasemien suunnitteluun tai heikennyksiä turvallisuuden kannalta. Nykyisten hätäpoistumis- ja hyökkäysteiden toimivuus ei saa vaarantua.

Kruunusiltojen raitiotielinjan päätepysäkki suunnitellaan Kaivokadulle, jonka toteutumisedellytykset on myös huomioitava lausuttavana olevan hankkeen suunnittelussa.

HKL:n joukkoliikenteen sekä niihin liittyvien jalankulkuyhteyksien tulee toimia moitteettomasti myös hankkeen toteutuksen aikana, mikä tulee huomioida työnaikaisten liikennejärjestelyiden toteutuksessa. Samoin nykyisten huoltoyhteyksien toimiminen pitää varmistaa hankkeen aikana.

Rakentamisen yhteydessä mahdollisesti tapahtuvien räjäytysten ja louhimisen yhteydessä on huomioitava niiden turvallinen suunnittelu, koskien olemassa olevia rataliikenteen ja Eliel aukion yhteydessä olevia rakennelmia ja tiloja. HKL:n tuleva ohjeistus ”Metroradan vieressä tapahtuva rakentaminen” pitää huomioida uudis- ja korjausrakentamisen yhteydessä.

Suunnittelualueella tulee ottaa huomioon metroliiikenteen ja raitiovaunuliikenteen raitiotiekiskojen läheisyys ja siitä mahdollisesti aiheutuvat melu- ja värinähaitat.

Lisätiedot

Jouni Ikonen, isännöitsijä, puhelin: 35869
jouni.ikonen(a)hel.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 8.2.2017

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

HEL 2015-000735 T 10 03 03

Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt Helsingin kaupungin-museolta lausuntoa, joka koskee Asema-aukion alaisten SOK:n myymälätilojen asemakaavan muutosehdotusta. Kaupunginmuseo tarkastelee asiaa perustehtävänsä mukaisesti kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja lausuu pyydettyä seuraavaa.

Suunnittelualue sijaitsee Asema-aukion ja Kaivokadun alla Sokoksen ja nykyisen Rautatien metroaseman lippuhallin sekä Kalevan talon välissä osoitteessa Asema-aukio 2. Asemakaavan muutos mahdollistaa korttelin 2099 kiinteistön (Sokoksen tavaratalo) laajentamisen Asema-aukion ja Kaivokadun alle kahteen kerrokseen sekä nykyisen maanalaisen yleisen jalankulkuväylän mitoituksen ja tasauksen muuttamisen. Alueelle merkitään maanalaiset tilavaraukset myymälä- ja asiakaspalvelutiloille ja ohjeelliset osa-aluevaraukset parannelulle Asematunnelin ja Mannerheimintien alituksen väliselle yleisen jalankulun väylälle sekä Pissararadan uloskäynnille. Pissararadan aluevaraus on voimassa olevan asemakaavan (nro 12290) mukainen. Aluetta kehitetään julkisena kaupunkitilana. Maanalaisten myymälätilojen kerrosala kasvaa 2 600 k-m² ja maanalaisen yleisen jalankulun kerrosala on 710 k-m².

Asema-aukio ja Kaivokatu merkitään kaupunkikuvan kannalta rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi ympäristökokonaisuuden osaksi merkinnällä sk: ”Kaupunkikuvan kannalta rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaan Kaivokadun, Asema-aukion ja Rautatien muodostaman ympäristökokonaisuuden osa. Julkiset ulkotilat tulee rakentaa kaupunkikuvallisesti, materiaaleiltaan ja kadunkalusteiltaan laadukkaiksi ja alueen arvon mukaisiksi. Asema-aukiolle ja Kaivokadulle on laadittava katusuunnitelman yhteydessä julkisten kaupunkitilojen sekä valaistuksen yleissuunnitelma. Katualueiden korkeusasemaa ei saa korottaa. Kadun alainen rakentaminen tulee suunnitella siten, että kadun rakenteiden ja yhdyskuntatekniikan verkostojen vaatimat riittävät tilat otetaan huomioon. Teknisiä tiloja ja -laitteita ei saa sijoittaa katualueelle.”

Asema-aukion ja Kaivokadun katualueet rajautuvat valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön (RKY 2009, Helsingin rautatien). Suunnittelualue on osa maakunnallisesti arvokasta kulttuuriympäristöä ”Helsingin empire-keskusta ja kivikaupunki”. Helsingin Yleiskaava 2002:ssa alue on keskustatoimintojen aluetta sekä kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävää aluetta sekä kävelykeskustan aluetta. Helsingin uudessa yleiskaavassa alue on liike- ja palvelukeskusaluetta.

27.02.2019

Helsingin kaupunginmuseo on lausunut asemakaavan muutoksesta aiemmin osallistumis- ja arviointisuunnitelma- ja kaavaluonnosvaiheessa 8.12.2015 eikä nähnyt tuolloin tarvetta huomauttaa suunnitelmista. Kaupunginmuseo puoltaa edelleenkin esitettyjä suunnitelmia etenkin pyrkimyksestä yhtenäistää ja parantaa arvokkaan katualueen kaupunkikuvallista ilmettä suunnittelualueella. Kaupunginmuseolla ei ole huomautettavaa asemakaavan muutosehdotuksesta.

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 8.12.2015

Lisätiedot

Maaret Louhelainen, tutkija, puhelin: +358403347014
maaret.louhelainen(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 31.01.2017 § 52

HEL 2015-000735 T 10 03 03

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunkisuunnitteluvirastolle seuraavan lausunnon:

Asemakaavan muutos koskee SOK:n liiketilojen laajentamista Asemakukion alle kahteen kerrokseen. Asematunnelin ja Mannerheimintien välisen maanalaisen yleisen jalankulkukäytävän mitoitusta ja tasausta parannetaan ottaen huomioon käytävään liittyvä Pissarakadan uloskäynnin varaus.

Asema-aukio ja Kaivokatu merkitään kaupunkikuvan kannalta rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi ympäristökokonaisuudeksi.

Hankkeen suunnittelussa tulee ottaa huomioon rakennusviraston suunnitteluohjeet yleisten alueiden alle tehtävistä rakenteista. Rakentamisen aikaisissa katualueiden järjestelyissä tulee ottaa huomioon liikenne ja kohteen keskeinen sijainti kaupungin keskustassa.

Kiinteistövirasto valmistelee asemakaavan muutoksen perusteella mahdollisesti kyseeseen tulevan maankäytösopimuksen hakijan kanssa erikseen käytävissä neuvotteluissa.

Kaavaratkaisun toteuttamisesta ei aiheudu kaupungille kustannuksia.

Esittelijä

vs. kaupunginarkkitehti
Jussi Luomanen

Lisätiedot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

27.02.2019

Anu Kiiskinen, aluesuunnittelija, eteläinen suurpiiri, puhelin: 310 38419
anu.kiiskinen(a)hel.fi

Olli Haanperä, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38237
olli.haanpera(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 17.01.2017 § 7

HEL 2015-000735 T 10 03 03

Lausunto

Pelastuslautakunta antoi seuraavan lausunnon Sokos Asema-aukion (Asema-aukio 2) asemakaavaehdotuksesta (nro 12425, Asema-aukion alaiset SOK:n myymälätilat):

Pelastuslaitoksella ei ole huomautettavaa asemakaava-asiassa.

Jatkosuunnittelua tulee tehdä tiiviissä yhteistyössä pelastuslaitoksen kanssa.

Esittelijä

pelastusjohtaja
Jorma Lilja

Lisätiedot

Kimmo Kartano, vanhempi palotarkastaja, puhelin: 0403514306
kimmo.kartano(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 10.01.2017 § 10

HEL 2015-000735 T 10 03 03

Päätös

Ympäristölautakunta päätti, että lausunnon asiasta antoi ympäristökeskus.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Juha Korhonen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32080
juha.korhonen(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 22.11.2016 § 391

HEL 2015-000735 T 10 03 03

Ksv 0888_19, karttaruutu 672496, 673496

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

27.02.2019

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti

- asettaa 22.11.2016 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12425 julkisesti nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti. Asemakaavan muutos koskee 2. kaupunginosan (Kluuvi) katualueen tason -11 yläpuolista tilaa.
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet kannanottoihin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkisuunnitteluviraston info- ja näyttelytila Laiturilla, Narinkka 2, sekä kaupunkisuunnitteluviraston internet-sivuilla: kohdassa Päätöksenteko
www.hel.fi/ksv
- että kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää ehdotuksesta tarvittavat lausunnot.
- valtuuttaa kaupunkisuunnitteluviraston tekemään ehdotukseen vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia, jotka eivät olennaisesti muuta ehdotuksen sisältöä.
- kehottaa kaupunkisuunnitteluvirastoa laskuttamaan hakijalta Kustannukset -liitteen mukaiset asemakaavan laatimis- ja käsittelykustannukset asemakaavan hyväksymisen jälkeen.

Samalla lautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- asemakaavan muutosehdotuksen nro 12425 hyväksymistä, mikäli ehdotuksesta ei tehdä maankäyttö- ja rakennuslain 65 §:n mukaisia muistutuksia eivätkä ehdotuksesta annetut lausunnot anna aiheutta asian käsittelemiselle uudelleen kaupunkisuunnittelulautakunnassa.

Esittelijä

virastopäällikkö
Mikko Aho

Lisätiedot

Kajsa Lybeck, arkkitehti, puhelin: 310 37052

[kajsa.lybeck\(a\)hel.fi](mailto:kajsa.lybeck(a)hel.fi)

Pekka Nikulainen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37122

[pekka.nikulainen\(a\)hel.fi](mailto:pekka.nikulainen(a)hel.fi)

Raila Hoivanen, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37482

[raila.hoivanen\(a\)hel.fi](mailto:raila.hoivanen(a)hel.fi)

Kiinteistövirasto Geotekninen osasto 28.6.2016

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

HEL 2015-000735 T 10 03 03

Asema-aukion asemaavan muutoksen (SOK:n myymälätilan) valmistelun yhteydessä on tehty alueesta pohjavesimalli, joka on perustunut aikaisempiin Töölönlahden ja Keskustan pohjavesimalleihin. Mallinnuksen yhteydessä päivitettiin viimeisimmät tiedot maaperästä. Mallin avulla tarkasteltiin sen hetkisten tietojen perusteella tulevan rakenteen vaikutusta alueen pohja- ja orsiveden virtauksiin. Mikäli rakenteisiin tulee merkittäviä muutoksia, on niiden vaikutus tarkasteltava erikseen.

Tilojen suunnittelun yhteydessä tulee huomioida alueen pohja- ja orsivesien virtaukset hyödyntäen mallinnuksen yhteydessä saadut tulokset. Rakenteet tulee suunnitella siten, että pohja- ja orsiveden pinnat eivät saa alentua rakentamisen vaikutuksesta.

Lisätiedot

Risto Niinimäki, projektipäällikkö, puhelin: 310 37827
risto.niinimaki(a)hel.fi

Liikennelaitos -liikelaitos (HKL) HKL-Infrapalvelut 23.12.2015

HEL 2015-000735 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto (Ksv) on pyytänyt Liikennelaitos -liikelaitokselta (HKL) lausuntoa asemakaavan muutoksesta. Ksv:ssa valmistellaan asemakaavan muutosta Sokoksen myymälätilojen laajentamiseksi Asema-aukion ja Kaivokadun alaiseen tilaan kahteen kerrokseen. Samalla parannetaan Kaivokadun alainen yleinen jalankulkukäytävä ja varmistetaan Pissarakadun uloskäynnin liittyminen käytävään. Katutila merkitään kaupunkikuvan kannalta rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaan Kaivokadun, Asema-aukion ja Rautatien muodostaman ympäristökokonaisuuden osaksi.

Tilat avautuvat metro-aseman lippuhallin parvitasen ja Sokoksen välisen yleisen jalankulun käytävän varteen. Jalankulkukäytävää levennetään ja tasausta parannetaan. Uusien maanalaisten myymälätilojen laajuus on n. 2 600 k-m² ja yleisen jalankulun käytävän kokonaiskerrosala n. 710 k-m². Pissarakadun keskustan aseman uloskäynti avautuu yleisen jalankulun käytävän eteläreunaan Pissarakadun voimassa olevan kaavan mukaisesti. Poistumistiet ja ilmanvaihtotekniikan pysty-yhteydet sijoittuvat korttelialueille. Tekniset tilat sijoittuvat maanalaisiin tiloihin. Kaava laaditaan yhteistyössä SOK:n ja Pissarakadun keskustan aseman suunnittelijoiden kanssa. Huolto- ja lastausliikenteen tilat sijait-

27.02.2019

sevat maan alla ja huoltoliikenne järjestetään Töölönlahdenkadun huoltotunnelin kautta. Pysäköintipaikkoja ei tarvitse järjestää. Maanalaiset tilat liittyvät Elielin pysäköintilaitokseen.

HKL:n kantana on, että ko. hankkeen tarvitsemien maanalaisten tilojen, pystykuilujen ja muiden teknisten tilojen varaukset, jotka sivuavat HKLn hallinnoimia kohteita, tulee yhteen sovittaa HKLn kanssa yhteistyössä.

Koska kiinteistöt liittyvät olennaisesti Rautatietorin metroasemaan, ei hankkeen liittymisestä saa aiheutua vaatimuksia nykyisten metroasemien suunnitteluun tai heikennyksiä turvallisuuden kannalta.

Kruunusiltojen raitiotielinjan päätepysäkki suunnitellaan Kaivokadulle, jonka toteutumisedellytykset on myös huomioitava lausuttavana olevan hankkeen suunnittelussa.

HKL:n joukkoliikenteen sekä niihin liittyvien jalankulkuyhteyksien tulee toimia moitteettomasti myös hankkeen toteutuksen aikana, mikä tulee huomioida työnaikaisten liikennejärjestelyiden toteutuksessa.

Lisätiedot

Jaakko Laurila, projekti-insinööri, puhelin: 310 22691
jaakko.laurila(a)hel.fi

Rakennusvirasto 1.12.2015

HEL 2015-000735 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää rakennusviraston kannanottoa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 1227-00/15, 18.12.2015 mennessä. Kiinteistö Oy Valtakulma hakee kaavan muutosta korttelin 2099 (SOK) liiketilojen laajentamiseksi Asema-aukion alle.

Asemakaavan muutos koskee maanalaisia tiloja. Asemakaavaa laadittaessa on huomioitava yleisiä alueita koskevat tavoitteet sekä rakentamisen aikaiset vaikutukset. Kansirakenteiden mitoitukset katualueen alla tulee suunnitella mitoitukseltaan rakennusviraston ohjeistuksen mukaan.

Rakennesuunnittelussa yhteyshenkilönä toimii projektinjohtaja Ville Alajoki. Kaavaprosessissa yhteyshenkilöinä rakennusvirastossa toimivat aluesuunnittelija Anu Kiiskinen ja suunnitteluinsinööri Olli Haanpera.

Lisätiedot

Anu Kiiskinen, aluesuunnittelija, eteläinen suurpiiri, puhelin: 310 38419

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

27.02.2019

Asia/6

anu.kiiskinen(a)hel.fi
Olli Haanperä, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38237
olli.haanpera(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 77

Valtuutettu Petra Malinin aloite lentomatkestamisesta aiheutuvien päästöjen vähentämisestä

HEL 2018-009594 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi valtuutettu Petra Malinin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavat toivomusponnet:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet sille, että seurataan lentämistä koskeviin ohjeistuksiin ja käytäntöihin tehtävien muutosten vaikutuksia lentäen tehtävän työmatkestamisen määrään, ja että vaikutuksista tuodaan selvitys tiedoksi kaupunginhallitukselle Hiilineutraali Helsinki -toimintaohjelman raportoinnin yhteydessä. (Petra Malin)

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään, miten kaupungin matkustusohjeiden uudistamisen yhteydessä kaupungin välttämättömien työmatkojen yhteydessä sallitaan paremmin matkan pidentäminen omiin henkilökohtaisiin tarkoituksiin niin lentoliikenteen kuin muun liikenteen päästöjen vähentämiseksi. (Mari Holopainen)

Käsittely

Keskustelun kuluessa ehdotettiin hyväksyttäväksi kaksi toivomusponneta.

Valtuutettu Petra Malin ehdotti valtuutettu Silvia Modigin kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet sille, että seurataan lentämistä koskeviin ohjeistuksiin ja käytäntöihin tehtävien muutosten vaikutuksia lentäen tehtävän työmatkestamisen määrään, ja että vaikutuksista tuodaan selvitys tiedoksi kaupunginhallitukselle Hiilineutraali Helsinki -toimintaohjelman raportoinnin yhteydessä.

Valtuutettu Mari Holopainen ehdotti valtuutettu Jussi Chydeniuksen kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään, miten kaupungin matkustusohjeiden uudistamisen yhteydessä kaupungin välttämättömien työmatkojen yhteydessä sallitaan paremmin matkan pidentäminen omiin henkilökohtaisiin tarkoituksiin niin lentoliikenteen kuin muun liikenteen päästöjen vähentämiseksi.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

Äänestysjärjestys

Toivomusponsien hyväksymisestä äänestettiin erikseen.

1 äänestys

Valtuutettu Petra Malinin toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Kaupunginvaltuusto edellyttää että selvitetään mahdollisuudet sille, että seurataan lentämistä koskeviin ohjeistuksiin ja käytäntöihin tehtävien muutosten vaikutuksia lentäen tehtävän työmatkustamisen määrään, ja että vaikutuksista tuodaan selvitys tiedoksi kaupunginhallitukselle Hiilineutraali Helsinki -toimintaohjelman raportoinnin yhteydessä.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 52

Zahra Abdulla, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mia Haglund, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Emma Kari, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Johanna Laisaari, Petra Malin, Silvia Modig, Elina Moisio, Sami Muttillainen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Laura Nordström, Johanna Nuorteva, Maria Ohsalo, Jenni Pajunen, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Pekka Puska, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Nelli Ruotsalainen, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki

Ei-äännet: 6

Perttu Hillman, Pia Kopra, Otto Meri, Dani Niskanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg

Tyhjä: 23

Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Jörn Donner, Mika Ebeling,

27.02.2019

Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Tapio Klemetti, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Matti Niiranen, Mia Nygård, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Mika Raatikainen, Laura Rissanen, Daniel Sazonov, Ilkka Taipale, Matias Turkkila, Laura Varjokari, Maarit Vierunen

Poissa: 4

Alviina Alametsä, Eero Heinäluoma, Heimo Laaksonen, Sampo Terho

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Petra Malinin ehdottaman toivomusponnen.

2 äänestys

Valtuutettu Mari Holopaisen ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään, miten kaupungin matkustusohjeiden uudistamisen yhteydessä kaupungin välttämättömien työmatkojen yhteydessä sallitaan paremmin matkan pidentäminen omiin henkilökohtaisiin tarkoituksiin niin lentoliikenteen kuin muun liikenteen päästöjen vähentämiseksi.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 43

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Maija Anttila, Paavo Arhinmäki, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Mia Haglund, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Abdirahim Husu Hussein, Kati Juva, Emma Kari, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Johanna Laisaari, Petra Malin, Elina Moisio, Sami Muttilainen, Jarmo Nieminen, Laura Nordström, Johanna Nuorteva, Maria Ohisalo, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Pekka Puska, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Nelli Ruotsalainen, Mirita Saxberg, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki

Ei-äännet: 3

Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Otto Meri

Tyhjä: 35

Ted Apter, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Jörn Donner, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Perttu Hillman, Veronika Honkasalo, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Tapio Klemetti, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Silvia Modig, Björn Månsson, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Mia Nygård, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Jaana Pelkonen,

Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Laura Rissanen, Daniel Sazonov, Ilkka Taipale, Matias Turkkila, Laura Varjokari, Mauri Venemies, Maarit Vierunen

Poissa: 4

Eero Heinäluoma, Heimo Laaksonen, Wille Rydman, Sampo Terho

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Mari Holopaisen ehdottaman toivomusponnen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Sari Kuutamo, työmarkkina-asiantuntija, puhelin: 310 64928
sari.kuutamo(a)hel.fi

Liitteet

1 Malin Petra Aloite Kvsto 12092018 1

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Petra Malin ja 22 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsinki sitoutuu toimimaan aktiivisesti lentomat kustamisen päästöjen vähentämiseksi. Helsingin tulee selvittää keinoja vähentää helsinkiläisten lentomat kustamista tekemällä vähäpäästöisempiä matkustusmuotoja tukevaa liikennepolitiikkaa sekä kannustamalla helsinkiläisiä lähimat kailuun ja yrityksiä työmatkalentämisen vähentämiseen. Kaupungin tulee myös selvittää kaupungin oman työmatkalentämisen määrä ja sen aiheuttamat päästöt, ja mahdollinen tarve kaupungin työmatkalentämisen vähentämiseen. Esitämme myös, että kaupunki selvittää mahdollisuuden suorittaa hiilidioksidipäästöjen kompensatiomaksut kaupungin omista lentomatoista.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallituksen on esitettävä kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloite, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Lentomat kustaminen ja sen infrastruktuuri eivät sinänsä kuulu kaupungin toimialaan tai toimivaltaan. Kaupunkistrategian mukaisesti liikenteen päästövähennyksiä toteutetaan koko Helsingin liikennejärjestel-

mässä niin pyöräilyn ja kävelyn suosiota lisäämällä kuin sähköautojen, sähköbussien ja raidejoukkoliikenteen osuutta nostamalla. Helsingissä luodaan edellytykset sähköautojen määrän voimakkaalle kasvulle mahdollistamalla sähköautojen julkisen latausinfraan rakentaminen markkinaehtoisesti. Helsinki osallistuu siten aktiivisesti toimenpiteillään ilmastomuutoksen torjuntaan.

Helsingin kaupungin henkilöstön virkamatkojen tarve arvioidaan aina tapauskohtaista harkintaa käyttäen. Kaupungin matkustusohjeiden mukaan virkamatka tehdään niin lyhyessä ajassa ja vähin kokonaiskustannuksin kuin mahdollista ottaen huomioon matkan ja hoidettavien tehtävien tarkoituksenmukainen suorittaminen.

Helsingin kaupungin hankintakeskus on kilpailuttanut lentomatkustamisen matkatoimistopalvelut. Matkatoimistopalvelujen tuottajana on American Express Global Business Travel (GBT). Keskittämisen etuna on, että kaupungilla on yhtenäinen toimintamalli lentomatkoja varattaessa. Lisäksi GBT:lla on selkeät ohjeet lentomatkestajille mahdollisissa kriisi- ja poikkeustilanteissa. Matkapalvelut tilataan pääsääntöisesti kyseisestä matkatoimistosta.

GBT matkanjärjestäjänä kertoo toteuttavansa vastuullista liiketoimintaa taloudellisissa, sosiaalisissa ja ympäristöasioissa. Yritys on kehittänyt yhdessä asiakkaidensa kanssa erilaisia raportointiratkaisuja, joita voidaan hyödyntää ympäristö- ja vastuullisuusraporteissa. Lentojen seuranta perustuu lentolippujen etäisyystietoihin sekä Corinair-nimisen ilmailualan järjestön tietoihin konekohtaisista päästöistä. Kasvihuonepäästöjen laskennassa käytetään eurooppalaista standardia, jossa huomioidaan nousujen ja laskujen määrät.

GBT:n raportin mukaan vuonna 2018 Helsingin kaupungin työntekijät matkustivat lentäen yhden suuntaisia lentoja yhteensä 6470 kertaa. Matkojen pituus oli yhteensä 10 637 707 kilometriä ja hiilidioksidipäästöt näiltä lennoilta olivat yhteensä 1 028 119 kiloa. Lentolippuja kirjattiin yhteensä 3027 kpl.

Kaupungin voimassa oleva virkamatkaohjeistus kannustaa virkamatkojen tekemiseen julkisilla kulkuvälineillä. Korvaus virkamatkoista maksetaan aina edullisimman matkustustavan mukaan. Kaupungin henkilöstön virkamatkaohjeistusta ollaan uudistamassa vuoden 2019 aikana ja uudistamisessa tullaan kiinnittämään huomiota hiilineutraaliin matkustamiseen ja soveltuvin osin mahdollistamaan myös lentämistä vähäpäästöisemmän vaihtoehdon käyttäminen. Myös matkatoimistopalveluita ollaan kilpailuttamassa vuonna 2019 ja kilpailutuksessa tullaan kiinnittämään huomiota vastuullisen lentomatkustamiseen ja mahdolliseen lentojen päästökompensaation maksamiseen.

27.02.2019

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupungin tulee panostaa nykyistä enemmän etäyhteyksien käyttöön ja pyrkiä korvaamaan osa virkamatkista etäyhteyden kautta tapahtuvilla tapaamisilla. Kaupunginhallitus toteaa, että kotimaan virka- ja työmatkat tulee pääsääntöisesti suorittaa muulla tavoin kuin lentäen, mikäli lentämiseen ei ole painavaa syytä ajankäytön tehokkuuden ja kokonaiskustannusten kannalta. Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin kaupunki on sitoutunut Hiili-neutraali Helsinki 2035-toimenpideohjelmassaan kantamaan vastuunsa ilmastonmuutoksen hillinnässä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Sari Kuutamo, työmarkkina-asiantuntija, puhelin: 310 64928
sari.kuutamo(a)hel.fi

Liitteet

1 Malin Petra Aloite Kvsto 12092018 1

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 11.02.2019 § 118

HEL 2018-009594 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Petra Malinin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

11.02.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Paavo Arhinmäki:

Perustelujen toiseksi viimeisen kappaleen virke "Kaupungin henkilöstön virkamatkaohjeistusta ollaan uudistamassa vuoden 2019 aikana ja uudistamisessa tullaan kiinnittämään huomiota myös hiilineutraaliin matkustamiseen." muutetaan muotoon:

27.02.2019

"Kaupungin henkilöstön virkamatkaohjeistusta ollaan uudistamassa vuoden 2019 aikana ja uudistamisessa tullaan kiinnittämään huomiota hiilineutraaliin matkustamiseen ja soveltuvin osin mahdollistamaan myös lentämistä vähäpäästöisemmän vaihtoehdon käyttäminen."

Perustelujen viimeisen kappaleen alkuun lisäys:

"Kaupunginhallitus toteaa, että kaupungin tulee panostaa nykyistä enemmän etäyhteyksien käyttöön ja pyrkiä korvaamaan osa virkamatkoista etäyhteyden kautta tapahtuvilla tapaamisilla."

Perustelujen viimeisen kappaleen virke "Kaupunginhallitus toteaa, että kotimaan virka- ja työmatkat tulee pääsääntöisesti suorittaa muulla tavoin kuin lentäen, mikäli se on ajankäytön tehokkuuden ja kokonaiskustannusten kannalta perusteltua." muutetaan muotoon:

"Kaupunginhallitus toteaa, että kotimaan virka- ja työmatkat tulee pääsääntöisesti suorittaa muulla tavoin kuin lentäen, mikäli lentämiseen ei ole painavaa syytä ajankäytön tehokkuuden ja kokonaiskustannusten kannalta."

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun esityksen.

04.02.2019 Pöydälle

28.01.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Sari Kuutamo, työmarkkina-asiantuntija, puhelin: 310 64928
sari.kuutamo(a)hel.fi

§ 78

Valtuutettu Björn Månssonin aloite museoraitiovaununlinjan perustamisesta

HEL 2018-009595 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi valtuutettu Björn Månssonin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Björn Månssonin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Björn Månsson ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki perustaa museoraitiovaununlinjan liikennöimään esim. Kaupatorin ja Linjojen välillä.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että museoliikenteen aloittaminen ei tällä hetkellä ole mahdollista. Museoliikenne veisi HKL:ltä runsaasti kuljettaja-, huolto- ja säilytysresursseja, joita tarvitaan normaalin linjaliikenteen operointiin.

Kaupunki on käynnistänyt selvityksen siitä, miten nykyistä Ratikkamuseota voitaisiin kehittää kaupunkiliikennemuseoksi sekä museoliikennettä järjestää tulevaisuudessa. Selvitystyö tehdään kulttuuri- ja vapaaajan toimialan johdolla yhteistyössä HKL:n sekä kaupungin ulkopuolisten tahojen, mm. Stadin Ratikat Oy:n kanssa.

27.02.2019

HKL on vuoden 2018 lopulla luovuttanut muutamia vanhoja raitiovaunuja määräaikaisesti uusiokäyttöön eri toimijoille kaupunkikulttuuria tukeviin tarkoituksiin. Osa käytöstä poistettavista vaunuista on tarvittaessa kunnostettavissa museoliikenteen tarpeisiin, mikäli edellä mainitun selvityksen perusteella kaupunki päättää jossain vaiheessa perustaa museoraitiovaunulinjan.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Björn Månssonin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 13.02.2019 § 53

HEL 2018-009595 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 14.01.2019 § 19

HEL 2018-009595 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Björn Månssonin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

27.02.2019

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 18.12.2018 § 237

HEL 2018-009595 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta yhtyy Liikennelaitoksen johtokunnan 8.11.2018 antamaan lausuntoon ja toteaa, että tällä hetkellä valmiuksia aloittaa ns. museoliikennettä ei ole. Museoliikenteen järjestämismahdollisuuksia on syytä kuitenkin tulevaisuudessa tutkia, koska liikennöivät museovaunut rikastuttavat monin tavoin kaupunkielämää. Raitiovaunut ovat yksi Helsingin symboleista, yhtä olennainen osa Helsingin kaupunkikuvaa kuin Tuomiokirkko tai Havis Amandan patsas – Helsinkiä on vaikea kuvitella ilman raitiovaunuja. Museovaunujen liikennöinnistä on saatu maistiaisia jo, kun HKL:n kanssa yhteistyössä toimiva Stadin Ratikat Oy on kunnostanut liikenteeseen museovaunuja sekä vuokrannut niitä erilaisiin yksityistapahtumiin ja yleisöajeluihin.

Kaupunki on juuri käynnistämässä KUVA-toimialan vetämänä selvitystä siitä, miten tulevaisuudessa, 2020-2030-luvulla, voitaisiin ratkaista sekä nykyisen Ratikkamuseon kehittäminen kaupunkiliikennemuseoksi että museoliikenne HKL:n tai Stadin Ratikoiden kalustolla ja lisäksi kaupunginmuseon kokoelmissa olevien raitiovaunujen ja muiden ajoneuvojen sekä liikenne-esineistön säilyttämisen ja hoidon kysymykset.

HKL:n 1930-luvulta lähtien kartuttama kokoelma siirtyi vuonna 1993 kaupunginmuseolle. Aikaisemmin Vallilan varikolla toiminut raitioliikennemuseo avattiin tuolloin uudistettuna Töölön raitiovaunuhalleilla osana Helsingin kaupunginmuseota. Kaupunginmuseon kokoelmissa on kaikkiaan 14 raitiovaunua, kolme linja-autoa ja kaksi johdinautoa sekä merkittävä määrä joukko- ja kaupunkiliikenteestä kertovaa aineistoa, tuoreimpana hankintana uusin kaupunkipyörä eli ns. Alepa-pyörä. Kokoelmien raitiovaunuista kuusi keskeisintä on tällä hetkellä Töölössä sijaitsevassa elämyksellisessä Ratikkamuseossa, jossa museovieraiden on mahdollista päästä myös kolmen vanhan vaunun sisälle kokemaan niiden ainutlaatuinen tunnelma. Kaupunginmuseolla ei ole mahdollisuutta pitää kokoelmiin kuuluvia raitiovaunuja ajokuntoisina. Museoliikenteen

27.02.2019

järjestäminen edellyttää huomattavasti vaunujen museointia laajempia huolto-, kuljettaja- ja varikkoresursseja.

Lautakunta pitää tärkeänä, että jatkossa etsitään yhteistyössä HKL:n, Stadin ratikoiden ja kaupunkiympäristön toimialan kanssa toimintamallia, jossa museoraitiovaunulinja voitaisiin toteuttaa esimerkiksi uuden koko kaupunkiliikenteestä kertovan museon yhteydessä. Selvityksessä tulee ottaa huomioon HKL:n muutoksessa olevien varikkojen tarjoamat mahdollisuudet. Lisäksi lautakunta toteaa, että julkiseen liikenteen historia kuuluu lisäksi Helsingin kaupunginmuseon valtakunnalliseen kulttuuriperinnön tallennusvastuualueeseen, josta tulee huolehtia. Kyse on monipuolisesta ja elävästä osasta koko pääkaupungin ja Suomen historiaa.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Tuula Haavisto

Lisätiedot

Tiina Merisalo, museonjohtaja, puhelin: 310 36485
tiina.merisalo(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 08.11.2018 § 154

HEL 2018-009595 T 00 00 03

Lausunto

Liikenneliikelaitoksen johtokunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon koskien valtuutettu Björn Månssonin aloitetta perustaa museoraitiovaunulinja liikennöimään esimerkiksi Kauppatorin ja Linjojen välillä.

HKL näkee, että tällä hetkellä valmiuksia aloittaa museoliikennettä ei ole. HKL on ainoa raitioliikenteen liikenneluvan haltija, ja museoliikenne veisi runsaasti sekä kuljettaja-, huolto- että säilytysresursseja, mikä olisi pois linjaliikenteen operoinnista.

Aloitteessa esitetyn mukaisesti museoliikenteen järjestämismahdollisuuksia tulevaisuudessa on kuitenkin syytä tutkia. Helsingin kaupunki onkin jo käynnistänyt Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan vetämän hankkeen, jossa selvitetään asiaa. Mikäli raitiovaunujen museointia tai museoliikenteen järjestämistä tullaan edistämään, tulee Helsingin kaupungilla olla valmius tukea hanketta taloudellisesti.

Valtuustoaloitteessa viitataan HKL:n tekemään päätökseen luovuttaa vanhoja, liikennekäytöstä poistettuja raitiovaunuja uusiokäyttöön hake-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

musten perusteella sekä päätökseen luopua tulevaisuudessa Vallilan ja myöhemmin Töölön varikoista varikoiden uudistamisen yhteydessä.

HKL:n luovuttamat vanhat raitiovaunut eivät pääsääntöisesti enää sovellu liikennekäyttöön, mikä on yksi syy vaunuista luopumiseen. Osa vaunuista on kuitenkin kunnostettavissa tarvittaessa juuri museoliikenteen tarpeisiin. Tämä on luovuttamisen yhteydessä huomioitu niin, että osa vaunuista tullaan luovuttamaan vastaanottajille määräaikaaisesti, mikäli Helsingin kaupunki tulevaisuudessa haluaa aloittaa museoliikenteen tai perustaa nykyistä laajemmin raitiovaunumuseon esimerkiksi jommallekummalle käytöstä poistuvalla raitiovaunuvarikolle.

Utlåtande om Björn Månssons och 15 andra undertecknades initiativ till att inrätta en museispårvagnslinje till exempel mellan Salutorget och Linjerna

Direktionen för Helsingfors affärsverk trafikverket beslutar ge stadsstyrelsen följande utlåtande angående fullmäktigeledamoten Björn Månssons initiativ till att inrätta en museispårvagnslinje som skulle trafikera till exempel mellan Salutorget och Linjerna.

HST anser att det för närvarande inte föreligger förutsättningar för att inleda museitrafik. HST är det enda som innehar ett trafikstillstånd till spårvägstrafik, och museitrafiken skulle sluka mycket förar-, service- och förvaringsresurser från bedrivandet av linjetrafiken.

I enlighet med det som föreslås i initiativet är det dock skäl att undersöka möjligheterna till museitrafik i framtiden. Helsingfors stad har redan inlett ett projekt där frågan utreds. Projektet leds av Kultur- och fritidssektorn. Om deponering av spårvagnar på museum eller ordnande av museitrafik ska främjas, ska Helsingfors stad ha beredskap att ekonomiskt stödja projektet.

I fullmäktigeinitiativet hänvisas till HST:s beslut att överlåta gamla, avställda spårvagnar för återanvändning utifrån ansökningar samt beslutet att i framtiden avstå från depåerna i Vallgård och senare i Tölö i samband med att depåerna förnyas.

De gamla spårvagnar som HST överlåtit lämpar sig i regel inte längre för att användas i trafiken, vilket är en av orsakerna till att man avstår från dem. En del vagnar kan emellertid vid behov sättas i stånd för just museitrafikens behov. Detta har beaktats i samband med överlåtelsen så att man kommer att överlåta en del vagnar till mottagarna för en viss tid, ifall Helsingfors stad i framtiden vill inleda museitrafik eller grunda ett större spårvagnsmuseum än det nuvarande till exempel på någondera av de depåer som tas ur bruk.

27.02.2019

Asia/8

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Elina Norrena, palvelukehitys- ja viestintäpäällikkö, puhelin: 310 35104
elina.norrena(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

27.02.2019

Asia/9

§ 79

Valtuutettu Vesa Korkkulan aloite koulujen vaikutusvallan lisäämisestä

HEL 2018-004201 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi valtuutettu Vesa Korkkulan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Kaupunginvaltuusto päätti, että kansliapäällikkö Sami Sarvilinna ei voi esteellisyysvuoksi (hallintolaki 28.1 § kohta 5) osallistua asian käsittelyyn.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Vesa Korkkulan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Vesa Korkkula ja 19 muuta valtuutettua esittävät aloitteensa, että kasvatuksen ja koulutuksen toimiala tiedustelee kouluilta

- näkemyksiä siitä, mistä asioista tulisi päättää koulun tasolla ja miten koulujen vaikutusvaltaa oman arkensa pyörittämiseen voidaan lisätä
- mihin ne tarvitsevat lisää tukea ja
- mitkä asiat kuormittavat kouluja turhaan.

Aloitteen tekijä ehdottaa, että em. kyselyn tulokset tuodaan kasvatus- ja koulutuslautakunnan tietoon ja sen päätettäväksi laaditaan toimenpideohjelma koulutason vaikutusvallan lisäämiseksi. Aloitteen mukaan koulujen mahdollisuudet päättää ja vaikuttaa omaan arkeensa ovat hei-

kentyneet hallintosäännön uudistuksen jälkeen, ja yksityiskouluilla on huomattavasti enemmän vaikutusvaltaa omaan toimintaansa kuin kaupungin kouluilla.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus on saanut aloitteen johdosta kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunnon. Lausunnossa eritellään yksityiskohtaisesti mm. ne koulujen johtokuntien toimivaltaa koskevat määräykset, jotka muuttuivat kun opetustoimen johtosäännöstä siirryttiin yhteen hallintosääntöön. Lausunto on kokonaisuudessaan asian päätöshistoriassa.

Kunnallinen päätöksenteko perustuu kuntalakiin ja kunnan hallintosäännön määräyksiin. Valtuusto päättää hallintosäännön sisällöstä ja tarvittaessa muutoksista. 1.6.2017 voimaan tulleeseen hallintosääntöön koottiin määräykset, jotka aiemmin olivat valtuuston työjärjestyksessä, hallintosäännössä, hallintokuntien johtosäännöissä, taloussäännössä ja tarkastussäännössä.

Luottamushenkilötason päättävänä toimielimenä kouluissa ja lukioissa on luottamushenkilöistä koostuva johtokunta, jonka toimivallasta määrättiin kumotussa opetustoimen johtosäännössä ja nyt voimassa olevassa hallintosäännössä. Koulujen ja lukioiden viranhaltijatason johtaminen kuuluu rehtorille.

Lainsäädäntö, viranomaisohjeistus, toimivaltaa koskevat päätökset ja kaupungin hallintosääntö asettavat selkeät reunaehdot koulujen ja lukioiden sekä hallinnon yhteistyölle.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla hallinto käy jatkuvaa vuoropuhelua, keskustelua ja osallistamista rehtoreiden kanssa. Palvelukokonaisuuksien johtajat ja aluepäälliköt rehtoreiden esimiehinä ovat tietoisia aloitteessa kuvatuista haasteista. Opetushenkilöstö kokee tällä hetkellä työn kuormittavuutta, eikä työaika tunnu aina riittävän kaikkien työtehtävien suorittamiseen. Työmäärät vaihtelevat huomattavasti lukuvouden eri vaiheissa. Koetaan, että hallinnolliset tehtävät työllistävät, eikä kehittämiselle, pedagogiikalle ja suunnittelulle jää riittävästi aikaa.

Kouluille ja lukioille toteutetaan loppusyksystä 2018 asiakastyytyväisyyskysely hallinto- ja tukipalvelujen toiminnasta.

Useaa peruskouluista ja lukioista esiin tullutta parannusehdotusta ei ole mahdollista toteuttaa sääntelyn muuttamisella tai toimivallan siirtämisellä kouluihin ja lukioihin, vaan niihin tarvitaan taloudellisia lisäresursseja. Toimivaltaa on siirretty toimialajohtajan päätöksellä rehtoreille, mikä

myös vähentää byrokratiaa. Päätöksenteon tasot ovat samat kuin ennen organisaatiomuutosta.

Yksityisen koulutuksen järjestäjän päätöksenteko ja sitä koskevat menettelytavat ovat yhtä lailla säädelyjä kuin kunnan viranomaisten päätöksenteko ja menettely. Yksityiset koulutuksen järjestäjät noudattavat toiminnassaan asianomaista yhteisömuotoa koskevaa lainsäädäntöä (esim. yhdistyslaki, osakeyhtiölaki ja säätiölaki) sekä koulutusta koskevaa lainsäädäntöä. Näillä säädellään ainakin osittain koulutuksen järjestäjän päätöksentekoa ja sen menettelyjä.

Kunnan järjestämän opetuksen osalta toimivallat ja tehtävät määräytyvät valtuuston hyväksymän hallintosäännön, lautakunnan tai jaoston tekemien päätösten, delegointipäätösten ja toimintasäännön perusteella. Yksityisen järjestämässä koulutuksessa toimivallan jakautumisesta ja tehtävistä päättää ao. rekisteröity yhteisö tai säätiö.

Päätöksenteko eroaa julkisen ja yksityisen opetuksen järjestäjän osalta lähinnä siinä, mikä taho päättää mitäkin. Helsingin kaupunki on paljon suurempi koulutuksen järjestäjä kuin esim. yksityiset säätiöt. Monien koulun kokonaisuus aiheuttaa tiettyjen periaatteiden ja käytäntöjen yhtenäistämistä. Tästä seuraa yksittäisen koulun tasolle ohjeistusta, mikä saattaa tuntua hallinnollisesti raskaalta. Yksityiset koulut voivat toimia omana kokonaisuutena, jossa rehtori on samalla käytännössä koulutuksen järjestäjä. Niiden hallinto on paljon kompaktimpi kuin kaupungin hallinto.

Perusopetuslaissa ja lukiolaissa on säännökset koskien oppilaiden ja opiskelijoiden osallisuutta, ja ne koskevat sekä julkisia että yksityisiä koulutuksen järjestäjiä. Opetuksen järjestäjän tulee edistää oppilaiden ja opiskelijoiden osallisuutta ja huolehtia siitä, että kaikilla on mahdollisuus osallistua koulun tai oppilaitoksen toimintaan ja kehittämiseen sekä ilmaista mielipiteensä. Oppilaille ja opiskelijoille tulee järjestää mahdollisuus osallistua opetussuunnitelmien ja siihen liittyvien suunnitelmien valmisteluun. Lisäksi lapset ja nuoret ovat mukana monissa koulujen ja lukioiden työryhmissä ja tiimeissä.

Kouluissa ja lukioissa tulee olla oppilaista tai opiskelijoista muodostuva oppilas- tai opiskelijakunta. Oppilas- tai opiskelijakunnan hallitus edustaa kaikkia koulun oppilaita ja tapaa säännöllisesti koulun johtoa. Oppilas- ja opiskelijakuntatoiminta valmistaa lapsia ja nuoria aktiiviseen ja kriittiseen kansalaisuuteen. Oppilaat voivat Helsingissä saada edustuksen myös johtokuntiin, mikä lisää oppilaiden mahdollisuutta osallistua yhteisten asioiden hoitamiseen toimielinprosessin kautta. Kaupunkitasoiseen Ruuti-toimintaan osallistuminen ja Ruudin kautta vaikuttaminen

27.02.2019

Asia/9

on yksi keino saada lasten ja nuorten ääni kuuluviin kaupungin päätöksenteossa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta totesi lausunnossaan, että uuden hallintosäännön mukainen organisaatio on ollut toiminnassa noin vuoden ajan ja hallinnon ja palvelukokonaisuuksien välisen yhteistyön muodot hakevat vielä lopullisia rakenteitaan. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan arvion mukaan aloitteessa esitetty kysely olisi tarkoituksenmukaisinta toteuttaa, kun hieman enemmän aikaa on kulunut organisaatiomuutoksen voimaantulosta.

Kaupunginhallitus palautti 19.11.2018 aloitevastauksen uudelleen valmisteltavaksi siten, että aloitteessa ehdotettu kysely toteutetaan vuoden 2019 aikana ja sen tulokset tuodaan kasvatus- ja koulutuslautakunnan tietoon. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala valmistele kyse lyä kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Vesa Korkkulan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 13.02.2019 § 56

HEL 2018-004201 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

27.02.2019

Asia/9

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 28.01.2019 § 72

HEL 2018-004201 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Vesa Korkkulan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

28.01.2019 Ehdotuksen mukaan

Esteelliset: Sami Sarvilinna

19.11.2018 Palautettiin

12.11.2018 Pöydälle

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 19.06.2018 § 126

HEL 2018-004201 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi Vesa Korkkulan ynnä muiden koulujen vallan lisäämistä koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

Kunnallishallinnon oikeudellinen perusta

Kunnallinen päätöksenteko perustuu kuntalakiin ja kunnan hallintosäännön määräyksiin. Kuntalain 12 luku sisältää säännökset kunnan päätöksenteko- ja hallintomenettelystä. Perussäännökset valtuuston kokoontumisesta ovat kuntalaissa, mutta muiden toimielinten kohdalla kokousmenettely perustuu pääosin hallintosäännön määräyksiin.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Jokaisessa kunnassa on oltava hallintosääntö, jonka sisällön määrittelee kuntalain 90 §. Hallintosäännössä on annettava tarpeelliset määräykset ainakin niistä asioista, jotka kuntalaisissa luetellaan.

Valtuusto päättää hallintosäännön sisällöstä ja tarvittaessa muutoksista. Kunnan hallinnossa on noudatettava hallintosäännön määräyksiä. Lähtökohtana on, että nykyisin kaikki johtosäännöillä määrättävät asiat kootaan hallintosääntöön. Hallintosääntöön otetaan määräykset, jotka aiemmin olivat valtuuston työjärjestyksessä, hallintosäännössä, hallintokuntien johtosäännöissä, taloussäännössä ja tarkastussäännössä.

Koulujen ja lukioden osalta viranhaltijatason johtaminen kuuluu rehtorille. Vastaavasti luottamushenkilötason päättävänä toimielimenä on kouluissa ja lukioissa luottamushenkilöistä koostuva johtokunta, jonka toimivallasta määrättiin kumotussa opetustoimen johtosäännössä ja nyt voimassa olevassa Helsingin kaupungin hallintosäännössä.

Kumotun opetustoimen johtosäännön 7 §:ssä määrätty johtokunnan tehtävät

1 hyväksyä järjestyssäännöt tai antaa muut koulussa tai lukiossa sovellettavat järjestysmääräykset

2 tehdä jaostolle esitys opetussuunnitelmasta ja muista opetuksen järjestämiseen liittyvistä koulu- tai lukiokohtaisista suunnitelmista

3 hyväksyä vuosittain koulun ja lukion opetussuunnitelmaan perustuva suunnitelma lukuun ottamatta 5 §:n 9 kohdassa mainittuja vuotuisia työaikoja

4 hyväksyä koulun ja lukion talousarvion käyttösuunnitelma

5 tarvittaessa määrätä oppilaskunnan ehdotuksesta oppilaskunnan ohjaajana toimiva opettaja ja hänen sijaisensa sekä tarvittaessa vahvistaa oppilaskunnan ja kerhojen säännöt

6 erottaa peruskoulun oppilas sekä lukion opiskelija enintään kuukaudeksi ja päättää, että erottaminen voidaan panna täytäntöön ennen kuin päätös on lainvoimainen, sekä päättää lukion opiskelijan oikeudesta osallistua opetukseen, jos tämä on tutkimuksen alaisena rikoksesta

7 suorittaa muut lautakunnan tai sen jaoston määräämät tehtävät.

Lisäksi johtokunta antoi lautakunnan jaostolle hakijoista lausuntonsa peruskoulun ja lukion rehtoria otettaessa (johtosäännön 20 §:n 4 mom.). Johtokunta otti peruskoulussa ja lukiossa opettajaviran haltijan ja tuntiopettajan (johtosäännön 20 §:n 5 mom.).

Lautakunnan jaoston päätöksellä johtokunnat ovat voineet päättää lukuvuoden aikana tehdystä yhdestä työpäivän muutoksesta.

1.6.2017 voimaan tulleen hallintosäännön 15 luvun 3 §:ssä määrätyt johtokunnan tehtävät

Johtokunta

- 1) hyväksyy vuosittain koulun ja lukion opetussuunnitelmaan perustuvan suunnitelman lukuun ottamatta 2 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettuja vuotuisia työaikoja
- 2) hyväksyy järjestyssäännöt tai antaa muut koulussa tai lukiossa sovellettavat järjestysmääräykset
- 3) erottaa peruskoulun oppilaan tai lukion opiskelijan enintään kuukaudeksi ja päättää, että erottaminen voidaan panna täytäntöön ennen kuin päätös on lainvoimainen, sekä päättää lukion opiskelijan oikeudesta osallistua opetukseen, jos tämä on esitutkinnassa epäilty rikoksesta.

Opetustoimen johtosäännössä johtokuntien tehtäviin kuului koulun käyttösuunnitelman hyväksyminen. Tätä ei ole enää hallintosäännössä. Opetuslautakunta tarkisti 16.5.2017 (§ 71) laskentaperiaatteita, joilla lasketaan kaupungin peruskoulujen budjetit. Tämän päätöksen mukaan koulujen johtokunnilla on toimivalta päättää määrärahojen kohdentamisesta eli koulun käyttösuunnitelmasta. Sama on todettu toimialajohtajan 27.3.2018 tekemässä vuoden 2018 käyttösuunnitelmapäätöksessä: peruskoulujen ja lukioiden käyttösuunnitelmasta päättää johtokunta.

Yksityinen opetuksen järjestäjä

Perusopetusta ja lukiokoulutusta voi järjestää rekisteröity yksityinen tai julkisoikeudellinen yhteisö tai säätiö. Näitä yhteisöjä ovat suomalaiset ja ulkomaalaiset yhdistykset, osakeyhtiöt, osuuskunnat ja uskonnolliset yhdyskunnat. Nämä koulutuksen järjestäjät noudattavat toiminnassaan asianomaista yhteisömuotoa koskevaa lainsäädäntöä (esim. yhdistyslakia, osakeyhtiölaki ja säätiölakia), omia sääntöjään (esim. yhdistyksen säännöt, osakeyhtiön yhtiöjärjestys, säätiön säännöt) sekä koulun ja lukion osalta koulutusta koskevaa lainsäädäntöä. Näillä säädellään ainakin osittain koulutuksen järjestäjän päätöksentekoa ja sen menettelyjä.

Yksityisen järjestämän koulutuksen hallintoon sovelletaan lisäksi valtion ja yksityisen järjestämän koulutuksen hallinnosta annettua lakia. Seuraavassa on asiaa koskevat säännökset:

2 §

Johtokunta

Koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä sekä hallinnosta vastaa johtokunta, jossa on vähintään kolme jäsentä. (Valtion oppilaitoksen johtokuntaa...). Rekisteröidyn yhteisön tai säätiön järjestämässä koulutuksessa johtokunnan asettaa mainittu yhteisö tai säätiö. Johtokuntana voi toimia myös yhteisön tai säätiön hallitus.

4 §

Johtosääntö

Koulutuksen järjestämisestä määrätään tarkemmin johtosäännössä. (Johtosäännöstä päättää valtion järjestämässä koulutuksessa johtokunta.) Rekisteröidyn yhteisön tai säätiön järjestämässä koulutuksessa johtosäännöstä päättää koulutuksen järjestäjä.

Johtosäännössä määrätään koulutuksen järjestämisen yleisistä perusteista, hallinnosta, toimielinten ja henkilöstön toimivallasta ja tehtävistä sekä muista tarpeellisista asioista.

7 §

Hallintolain soveltaminen

Tässä laissa tarkoitettuun rekisteröidyn yhteisön tai säätiön järjestämään koulutukseen sovelletaan hallintolakia.

Yksityinen opetuksen järjestäjä suhteessa julkiseen opetuksen järjestäjään

Yksityisen koulutuksen järjestäjän päätöksenteko ja sitä koskevat menettelytavat ovat yhtä lailla säädelyjä kuin kunnan viranomaisten päätöksenteko ja menettely. Säädöspohja on osaksi eri. Kunnan järjestämän opetuksen osalta toimivallat ja tehtävät määräytyvät valtuuston hyväksymän hallintosäännön, lautakunnan tai jaoston tekemien päätösten, delegointipäätösten ja toimintasäännön perusteella. Koulutusta koskevassa lainsäädännössä on hyvin vähän toimivaltasäännöksiä (lähinnä vain ojentamis- ja kurinpitokeinojen käyttämisessä ja arvioinnissa). Yksityisen järjestämässä koulutuksessa päättää toimivallan jakautumisesta ja tehtävistä ao. rekisteröity yhteisö tai säätiö koulutuksen järjestäjänä.

Päätöksenteko eroaa julkisen ja yksityisen opetuksen järjestäjän osalta lähinnä siinä, mikä taho päättää mitäkin. Asianomaisia menettelytapoja pitää kaikkien noudattaa. Helsingin kaupunki on paljon suurempi koulutuksen järjestäjä kuin yksityinen säätiö tms. Usean koulun kokonaisuus aiheuttaa tiettyjen periaatteiden ja käytäntöjen yhtenäistämistä, joita tekevät eri päätöksentekuelimet kaupungissa. Tästä seuraa yksittäisen

koulun tasolle ohjeistusta, mikä saattaa tuntua hallinnollisesti raskaalta. Yksityiset koulut voivat toimia omana kokonaisuutena, jossa rehtori on samalla käytännössä koulutuksen järjestäjä. Hallinto on yksityisten osalta paljon kompaktimpi verrattuna Helsingin kaupungin hallintoon.

Oppilaiden ja opiskelijoiden osallistaminen

Perusopetuslaissa (1998/628) ja lukiolaissa (1998/629) on säännös koskien oppilaiden ja opiskelijoiden osallisuutta. Opetuksen/koulutuksen järjestäjän tulee edistää oppilaiden ja opiskelijoiden osallisuutta ja huolehtia siitä, että kaikilla on mahdollisuus osallistua koulun tai oppilaitoksen toimintaan ja kehittämiseen sekä ilmaista mielipiteensä. Oppilaille ja opiskelijoille tulee järjestää mahdollisuus osallistua opetussuunnitelmien ja siihen liittyvien suunnitelmien valmisteluun. Lisäksi lapset ja nuoret ovat mukana monissa koulujen ja lukioiden työryhmissä ja tiimeissä.

Kouluissa ja lukioissa tulee olla oppilaista tai opiskelijoista muodostuva oppilas- tai opiskelijakunta. Oppilas- tai opiskelijakunnan hallitus edustaa kaikkia koulun oppilaita ja tapaa säännöllisesti koulun johtoa. Oppilas- ja opiskelijakuntatoiminta valmistaa lapsia ja nuoria aktiiviseen ja kriittiseen kansalaisuuteen. Oppilaat voivat Helsingissä saada oppilasedustuksen johtokuntiin aina alakouluihin asti, mikä lisää oppilaiden mahdollisuutta osallistua yhteisten asioiden hoitamiseen toimielinprosessin kautta. Kaupunkitasoiseen Ruuti-toimintaan osallistuminen ja Ruudin kautta vaikuttaminen on yksi keino saada lasten ja nuorten ääni kuuluviin kaupungin päätöksenteossa.

Hallinnollisen työ määrän kokeminen kouluissa

Toimialalla hallinto käy jatkuvaa vuoropuhelua, keskustelua ja osallistamista muun ohella rehtoreiden kanssa. Tämä tapahtuu erityisesti esimiesrakenteen kautta. Aluepäälliköt rehtoreiden esimiehinä ovat tietoisia kuten palvelukokonaisuuden johtajatkin toiminnallisista haasteista aloitteessa kuvattujen asioiden osalta.

Yhteistyössä on noussut esiin, ettei työaika tunnu riittävän kaikkien työtehtävien suorittamiseen. Työmäärät vaihtelevat huomattavasti lukuvuoden eri vaiheissa. Koetaan, ettei kehittämiseen jää riittävästi aikaa. Hallinnolliset tehtävät työllistävät. Jatkuva kiire ja työn keskeytykset korostuvat. Oman työn ja toimialan tavoitteita ei täysin samaisteta. Pedagogiikalle ja suunnittelulle toivotaan lisää aikaa.

Toiminnan parantaminen

Koulujen ja lukioiden sekä hallinnon yhteistyölle asettaa selkeät rajat lainsäädäntö, viranomaisohjeistus, toimivaltaa koskevat päätökset ja

kaupungin hallintosääntö. Toiminnan vapauttaminen ohi näiden reunaehtojen ei ole mahdollista. Lisäksi on todettava, että useaa peruskouluista ja lukioista esiin tullutta parannusehdotusta ei ole mahdollista toteuttaa sääntelyn muuttamisella tai toimivallan siirtämisellä kouluihin ja lukioihin, vaan niihin tarvitaan taloudellisia lisäresursseja. Toimivaltaa on siirretty toimialajohtajan päätöksellä rehtoreille, mikä myös vähentää byrokratiaa. Päätöksenteon tasot ovat samat kuin ennen organisaatiomuutosta.

Loppusyksystä 2018 toteutetaan kouluille ja lukioille asiakastytyväisyyskysely hallinto- ja tukipalvelujen palveluista.

Organisaatiomuutos on ollut voimassa noin vuoden. Hallinnon ja palvelukokonaisuuksien välisen yhteistyön muodot hakevat vielä lopullisia rakenteitaan. Olisi hyvä, että tämä rakentamistyö viedään loppuun ennen tulosten arviointia. Tässä työssä on tärkeintä, että hallinto tukee palvelutuotantoa eli parhainta hallinto on silloin, kun se koetaan näkyvämmäksi. Tällä hetkellä opetushenkilöstö ymmärrettävästi kokee myös työn kuormittavuutta. Mahdollinen kysely olisi tarkoituksenmukaista toteuttaa, kun hieman enemmän aikaa on kulunut organisaatiomuutoksen voimaantulosta ja tällöin olisi toiminnallisesti tarkoituksenmukaista, että kyselyn sisältö ja sen kohdentaminen harkittaisiin toimialan sisällä.

Käsittely

19.06.2018 Ehdotuksen mukaan

Palautusehdotus:

Vesa Korkkula: Palautetaan valmisteluun siten, että aloitteessa ehdotettu kysely toteutetaan vuoden 2019 aikana ja sen tulokset tuodaan lautakunnan tietoon ja laaditaan kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätettäväksi toimenpideohjelma koulutason vaikutusvallan lisäämiseksi.

Kannattaja: Fatim Diarra

1 äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: Palautetaan valmisteluun siten, että aloitteessa ehdotettu kysely toteutetaan vuoden 2019 aikana ja sen tulokset tuodaan lautakunnan tietoon ja laaditaan kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätettäväksi toimenpideohjelma koulutason vaikutusvallan lisäämiseksi.

Jaa-äännet: 6

Martina Harms-Aalto, Ville Jalovaara, Pia Kopra, Dani Niskanen, Pia Pakarinen, Mirita Saxberg

27.02.2019

Asia/9

Ei-äänet: 6

Fatim Diarra, Emma Kari, Otso Kivekäs, Vesa Korkkula, Johanna Lai-
saari, Petra Malin

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Ted Apter

Vesa Korkkula ehdotti Fatim Diarran kannattamana asian palauttamista
uudelleen valmisteltavaksi. Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti jat-
kaa asian käsittelyä.

Asiasta päätettiin esittelijän ehdotuksen mukaisesti.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Timo Tapani Korhonen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 21012
timo.t.korhonen(a)hel.fi

§ 80

Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite kotimaisten marjojen ja hedelmien käytöstä päiväkodeissa ja kouluissa

HEL 2018-006842 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi valtuutettu Arja Karhuvaaran aloitteen loppuun käsittelyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Arja Karhuvaara ja 19 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan kotimaisten marjojen ja hedelmien käytön lisäämistä päiväkodeissa ja kouluissa. Aloitteessa esitetään, että kaupunki selvittäisi miten kotimaisia kasviksia ja marjoja voitaisiin turvallisesti lahjoittaa tai ostaa päiväkoteihin ja kouluihin, ja samalla tutkittaisiin jokapäiväisen tuoreparan tarjoamisen kustannusvaikutus.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus on saanut aloitteen johdosta kasvatus- ja koulutuslautakunnan sekä palvelukeskusliikelaitoksen johtokunnan lausunnot. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ja Palvelukeskus järjestävät koulujen ja päiväkotien ruokapalvelut yhteistyössä siten, että toimiala määrittää tilaajana linjaukset ja Palvelukeskus tuottajana tuottaa palvelut.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja Palvelukeskuksen välisissä ruokapalvelusopimuksissa määritellään ruokalistojen ja aterioiden suunnittelun periaatteet, laatu ja sisältö. Palvelukuvauksissa suositellaan Suomessa viljeltyjä tai kasvatettuja raaka-aineita ja niistä valmistettuja tuotteita eli lähiruokaa. Tämä suositus koskee myös juureksia, vihanneksia, hedelmiä ja marjoja. Päiväkotien ja koulujen ruokalista- ja ateriasuunnittelua ohjaavat kansalliset, asiakasryhmäkohtaiset ravitsemussuositukset (mm. Terveyttä ja iloa ruoasta -varhaiskasvatuksen ruokailusuositus, Syödään ja opitaan yhdessä -kouluruokailusuositus ja Suomalaiset ravitsemussuositukset).

Eri asiakasryhmien aterioilla tarjotaan päivittäin vaihtelevasti ja monipuolisesti tuoreita juureksia, vihanneksia, hedelmiä ja marjoja, ja ne ovat ruokailijoiden vapaasti otettavissa. Kasvisten, hedelmien ja marjojen määrälliselle lisäämiselle ei ravitsemussuositukset huomioiden ole tarvetta.

Päiväkodeissa tarjotaan tuoreita kasviksia, hedelmiä ja marjoja useammalla aterialla päivässä. Lounaalla on joka päivä tarjolla salaattia, raastetta tai tuorepala. Sekä aamupalalla että välipalalla tarjotaan tuoreannos vähintään neljä kertaa viikossa. Marjoja tarjotaan eri aterioilla muun muassa kokonaisina, soseutettuna, tuoremarjapuroissa ja -kiiseissä. Koululounaalla salaattipöydässä on tarjolla useampaa tuoretta kasvis- tai hedelmävaihtoehtoa, ja ne ovat ruokailijoiden vapaasti otettavissa. Hedelmiä, marjoja, juureksia ja vihanneksia on tarjolla lounaan lisäksi koululaisten iltapäiväkerhojen välipalalla ja maksullisella välipalalla.

Ruokakasvatukseen kuuluu, että aikuiset ohjaavat ja rohkaisevat lapsia ja nuoria ottamaan päivittäin kaikkia tarjolla olevia aterianosia riittävästi ja lautasmallin mukaisesti. Juurekset, vihannekset ja hedelmät tarjotaan pääsääntöisesti komponentteina ja paloina. Kouluissa ja oppilaitoksissa salaattipöydän valikoima on tarjoilulinjastossa ennen muita aterianosia.

Tarjottavien kasvisten ja marjojen valinnassa huomioidaan sesongit, turvallisuus ja jäljitettävyyden. Lähellä tuotettuja vaihtoehtoja tarjotaan aina kun niiden saatavuus ja hinta sen mahdollistavat. Kasviksia, marjoja ja hedelmiä hankitaan tukkuliikkeiden kautta ja siten turvataan niiden saatavuus, turvallisuus ja hintataso. Osana vastuullisuutta kuljetuksia keskitetään ja siten vähennetään raaka-aineiden toimittamisesta aiheutuvia päästöjä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on lausunnossaan suhtautunut myönteisesti kotimaisten kasvisten ja marjojen lahjoitus- ja ostopolun selvittämiseen, mutta koska kotipuutarhoista tuotujen marjojen ja hedelmien

osalta turvallisuutta tai jäljitettävyyttä ei voida taata, Palvelukeskus pidättäytyy niiden käytöstä. Kouluissa ja päiväkodeissa tarjotaan jo nyt päivittäin vaihtelevasti, monipuolisesti ja ravitsemussuositukset huomioiden riittävästi tuoreita vihanneksia, hedelmiä ja marjoja. Lähellä tuotettuja ja kotimaisia raaka-aineita tarjotaan aina kun se on mahdollista, joten kaupunginhallitus katsoo, ettei aloite anna aiheita enempiin toimenpiteisiin.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 13.02.2019 § 57

HEL 2018-006842 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 14.01.2019 § 21

HEL 2018-006842 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Arja Karhuvaaran aloitteen loppuun käsitellyksi.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

27.02.2019

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 09.10.2018 § 211

HEL 2018-006842 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala vastaa opetuksen ja varhaiskasvatuksen järjestämisestä. Palveluntuottaja vastaa ruokapalvelujen tuottamisesta.

Ruokapalvelusopimusten liitteenä olevissa palvelukuvauksissa on määriteltä muun muassa ruokalistojen ja aterioiden suunnittelun periaatteet, laatu ja sisältö. Toimiala vastaa niiden määrittelystä ja niiden taso ylittää suositukset.

Varhaiskasvatuksen ja koulujen ruokalista- ja ateriasuunnittelua ohjaavat myös voimassa olevat asiakasryhmäkohtaiset ravitsemussuositukset, kuten Terveyttä ja iloa ruoasta -varhaiskasvatuksen ruokailusuositus (VRN 2018), Syödään ja opitaan yhdessä -kouluruokailusuositus (VRN 2017) ja Suomalaiset ravitsemussuositukset (VRN 2014).

Palvelukuvauksissa todetaan, että suositellaan käytettävän Suomessa viljeltyjä tai kasvatettuja raaka-aineita ja niistä valmistettuja tuotteita eli lähiruokaa. Tämä suositus koskee myös juureksia, vihanneksia, hedelmiä ja marjoja.

Ruokalistojen ja aterioiden suunnittelu tehdään yhteistyössä palveluntuottajien kanssa. Palveluntuottajat vastaavat sopimuksellisten ruokapalvelujen tuottamisesta, elintarvikkeiden hankinnasta, ruoan valmistuksesta sekä tarjoilusta.

Eri asiakasryhmien aterioilla tarjotaan päivittäin vaihtelevasti ja monipuolisesti tuoreita juureksia, vihanneksia, hedelmiä ja marjoja, ja ne ovat ruokailijoiden vapaasti otettavissa. Juurekset, vihannekset ja hedelmät tarjotaan pääsääntöisesti komponentteina ja paloina. Varhaiskasvatuksessa marjoja tarjotaan eri aterioilla muun muassa kokonaisuina, soseutettuna, tuoremarjapuuroissa ja -kiisseleissä. Kouluissa he-

27.02.2019

delmiä, marjoja juureksia ja vihanneksia on tarjolla lounaan lisäksi koulu-
lulaisten iltapäiväkerhojen välipalalla ja maksullisella välipalalla.

Ruokalistojen ja aterioiden suunnittelu tehdään yhteistyössä palvelun-
tuottajien kanssa. Palveluntuottajat vastaavat sopimuksellisten ruoka-
palvelujen tuottamisesta, elintarvikkeiden hankinnasta, ruoan valmis-
tuksesta sekä tarjoilusta.

Aterioilla tarjottavien juuresten, hedelmien ja marjojen valinnassa ote-
taan huomioon sesonginmukaisuus, saatavuus ja hinta siten, että nii-
den monipuolisuus ja vaihtelevuus toteutuvat päivittäin palvelukuvaus-
ten mukaisesti. Kaikkien raaka-aineiden on oltava myös jäljitettäviä ja
turvallisia.

Ruokakasvatukseen kuuluu, että aikuiset ohjaavat ja rohkaisevat ruo-
kailussa lapsia ja nuoria ottamaan päivittäin kaikkia tarjolla olevia ate-
rianosia riittävästi ja lautasmallin mukaisesti. Kouluissa ja oppilaitoksis-
sa salaattipöydän monipuolinen valikoima on tarjoilulinjastossa ennen
muita aterianosia.

Toimialan ruokapalveluissa tarjotaan nykyisin päivittäin monipuolisesti,
vaihtelevasti ja riittävästi aloitteessa mainittuja tuoreena syötäviä raa-
ka-aineita ja ruokatuotteita. Niiden määrälliselle lisäämiselle toimialan
eri asiakasryhmien ruokapalveluissa ei ole ravitsemuksellista tarvetta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta suhtautuu myönteisesti siihen, että
Helsingin kaupunki selvittää turvallisten ja jäljitettävien suomalaisten
juuresten, vihannesten, hedelmien ja marjojen hankinta- ja lahjoituspo-
lun mahdollisuutta osana toimialan palvelukuvausten mukaisia ruoka-
palveluja ja niiden hankinnan sekä tarjoamisen kustannusvaikutusta
toimialan tulosbudjetin määrärahojen puitteissa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Airi Rintamäki, ruokapalvelupäällikkö, puhelin: 310 86307
airi.rintamaki(a)hel.fi

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta 23.08.2018 § 30

HEL 2018-006842 T 00 00 03

Lausunto

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta antoi lausunnon:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

27.02.2019

Palvelukeskusliikelaitos toimii yhteistyössä Helsingin kaupungin kasvat-
tus ja koulutus –toimialan kanssa siten että toimiala määrittää tilaajana
linjaukset, joiden mukaan Palvelukeskus tuottajana tuottaa palvelut.
Ruokavaihtoehtoja kehitetään yhteistyössä toimialan kanssa huomioiden
kaupungin, toimialan ja liikelaitoksen strategiset tavoitteet ja vastuullisuusnäkökulmat sekä eri asiakasryhmille määritellyt ruokailu- ja ravitsemussuositukset.

Ruokapalvelun toteuttamista ohjaavat kansalliset varhaiskasvatukseen ja kouluruokailuun tarkoitetut ruokailusuositukset, joiden pohjalta kehitetään ruokalistaa ja reseptiikkaa yhdessä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa.

Koululounaalla tarjotaan päivittäin salaattia/tuorepala. Salaattipöydässä on tarjolla useampaa tuoretta kasvis- tai hedelmäkomponenttia, ja ne ovat ruokailijoiden vapaasti otettavissa.

Päiväkodeissa tarjotaan tuoreita kasviksia, hedelmiä ja marjoja useammalla aterialla päivässä. Lounaalla on joka päivä tarjolla salaattia/raastetta/tuorepala ja lisäksi sekä aamupalalla että välipalalla molemmilla tuoreannos tarjotaan vähintään neljä kertaa viikossa.

Tarjottavien kasvien ja marjojen valinnassa huomioidaan sesongit, turvallisuus ja jäljitettävyyden, ja tarjotaan mahdollisuuksien mukaan läheltä tuotettuja vaihtoehtoja silloin, kun niiden saatavuus ja hinta mahdollistavat tarjoamisen.

Ruokalistoja ja reseptejä kehitetään koko ajan. Kuluneen vuoden aikana reseptiikassa on esimerkiksi korvattu soijaa suomalaisella härkävavuilla sekä härkiksellä, mikä on kotimaisista härkävavuista valmistettu, käyttövalmis tuote, joka muistuttaa niin maultaan kuin käyttöominaisuuksiltaan kypsää jauhelihaa

Elintarvikkeiden hankinnassa noudatetaan julkista hankintalakia. Kasviksia, marjoja ja hedelmiä hankitaan tukkuliikkeiden kautta ja siten turvataan niiden saatavuus, turvallisuus sekä hintataso. Osana vastuullisuutta kuljetuksia keskitetään ja siten vähennetään raaka-aineiden toimittamisesta aiheutuvia päästöjä.

Kotipuutarhoista tuotujen hedelmien ja marjojen kohdalla emme voi tietää, onko niiden kasvatuksessa käytetty jotain torjunta-aineita tai sijaitsevatko marjapensaat lähellä paljon liikennöityjä teitä, jolloin niihin voi laskeutua liikenteen aiheuttamia päästöjä yli raja-arvojen.

Koska kotipuutarhoista tuotujen marjojen ja hedelmien osalta ei voi taata niiden turvallisuutta eikä jäljitettävyyttä, pidättäydymme niiden käytöstä. Tarjontavaihtoehtojen suunnittelussa meidän on huomioitava

27.02.2019

myös se, että voimme tuottaa mahdollisimman tasapuolisesti samaa vaihtoehtoa huomioiden erilaiset ruokarajoitteet.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Antti Värtelä

Lisätiedot

Raimo Niippa, hallintopäällikkö, puhelin: 310 27609

[raimo.niippa\(a\)hel.fi](mailto:raimo.niippa(a)hel.fi)

Anne Koskinen, yksikönjohtaja, puhelin: 310 36983

[anne.koskinen\(a\)hel.fi](mailto:anne.koskinen(a)hel.fi)

§ 81

Valtuutettu Petrus Pennasen aloite erikoisopetuspäivien järjestämisestä kouluissa

HEL 2018-006843 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi valtuutettu Petrus Pennasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

Valtuusto pyytää selvittämään mahdollisuudet järjestää vapaaehtoisia ulkopuolisia asiantuntijoita käyttäviä, oppilaita eri kouluista kokoavia erikoisopetuspäiviä esimerkiksi Popup-kouluna tai Helsinki Education Weekin yhteydessä. (Petrus Pennanen)

Käsittely

Valtuutettu Petrus Pennanen ehdotti valtuutettu Atte Harjanteen kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Valtuusto pyytää selvittämään mahdollisuudet järjestää vapaaehtoisia ulkopuolisia asiantuntijoita käyttäviä, oppilaita eri kouluista kokoavia erikoisopetuspäiviä esimerkiksi Popup-kouluna tai Helsinki Education Weekin yhteydessä.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

3 äänestys

Valtuutettu Pennasen ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Valtuusto pyytää selvittämään mahdollisuudet järjestää vapaaehtoisia ulkopuolisia asiantuntijoita käyttäviä, oppilaita eri kouluista kokoavia erikoisopetuspäiviä esimerkiksi Popup-kouluna tai Helsinki Education Weekin yhteydessä.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 45

Alviina Alametsä, Outi Alanen, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Mia Haglund, Jussi Halla-aho, Atte Harjanne, Kaisa Hernberg, Perttu Hillman, Mari Holo-

painen, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Kati Juva, Atte Kaleva, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Johanna Laisaari, Björn Månsson, Dani Niskanen, Laura Nordström, Mia Nygård, Maria Ohisalo, Jenni Pajunen, Petrus Pennanen, Pekka Puska, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nelli Ruotsalainen, Mirita Saxberg, Osmo Soininvaara, Juhani Strandén, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Matias Turkkila, Reetta Vanhanen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 3

Otto Meri, Sami Muttilainen, Wille Rydman

Tyhjä: 34

Zahra Abdulla, Ted Apter, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Juha Hakola, Eveliina Heinäluoma, Veronika Honkasalo, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Petra Malin, Silvia Modig, Elina Moisio, Jarmo Nieminen, Matti Niiranen, Johanna Nuorteva, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Jaana Pelkonen, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Daniel Sazonov, Thomas Wallgren, Laura Varjokari, Maarit Vierunen, Anna Vuorjoki

Poissa: 3

Jörn Donner, Eero Heinäluoma, Terhi Peltokorpi

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Petrus Pennasen ehdottaman toivomusponnen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Petrus Pennasen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Valtuutettu Petrus Pennanen ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki järjestäisi oppilailleen vapaaehtoisten asiantuntijoiden vetämiä erikoisopetuspäiviä, joista tiedotettaisiin kaikille kaupungin koulujen oppilaille ja oppilaat voisivat osallistua niihin yli koulurajojen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on aloitteen johdosta antamassaan lausunnossa todennut, että aloitteessa esitetyt näkökulmat nuorten opiskelun motivaation vahvistamiseen ovat perusopetuksen opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisia. Oppilaille tulee olla riittävästi mahdollisuuksia syventyä oman kiinnostuksen mukaisiin aiheisiin osana opetusta sekä jakaa kiinnostuksen aiheita yhdessä toisten oppilaiden kanssa.

Kaupungin kouluissa on otettu käyttöön peruskoulujen uudet opetussuunnitelmat 1.8.2016 alkaen. Opetushallitus antoi 22.12.2014 määräyksen perusopetuksen valtakunnallisista perusteista, joiden pohjalta on laadittu Helsingin kuntakohtainen opetussuunnitelma sekä edelleen koulukohtaiset opetussuunnitelmat. Opetussuunnitelma rakentuu yhteisestä osuudesta, vuosiluokkakokonaisuuksista vuosiluokille 1–2, 3–6 ja 7–9 sekä oppiaineosuudesta.

Opetussuunnitelma on koulun opetuksen ja kasvatuksen työväline. Se ohjaa koulun toimintakulttuurin ja pedagogiikan kehittämistä. Tavoitteena on, että oppimisprosessi on laadukas ja oppimistulokset hyvät. Opetussuunnitelman pedagogiset linjaukset ohjaavat kouluja kehittämään toimintatapojaan niin, että oppilaiden mielenkiinto ja motivaatio oppimiseen lisääntyy. Oppilaiden osallisuus ja demokraattinen toiminta ovat keskeisiä tavoitteita koulujen opetuksessa ja toimintakulttuurissa.

Opetuksen tavoitteena on vahvistaa oppilaan aktiivisuutta, lisätä opiskelun merkityksellisyyttä ja mahdollistaa onnistumisen kokemuksia jokaiselle oppilaalle. On tärkeää, että oppilaille on mahdollisuus syventää osaamistaan omissa mielenkiinnon aiheissaan. Toisaalta keskeinen opetuksen tavoite on vahvistaa tulevaisuudessa tarvittavaa laaja-alaista osaamista eri oppiaineiden irrallisten tietojen opiskelun sijaan. Laaja-alaisen osaamisen tavoitteisiin kuuluvat ajattelun ja oppimisen taidot, vuorovaikutus- ja ilmaisutaidot, monilukutaito, itsestä huolehtiminen, arjen taidot, kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen, työelämätaidot ja yrittäjyys sekä osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen.

27.02.2019

Jokainen oppiaine edistää osaltaan laaja-alaisen osaamisen taitoja. Merkittävä opetuksen tavoite on ylittää oppiainerajoja ja kytkeä oppiminen tosielämän ilmiöihin. Näin opiskeltavia aiheita tarkastellaan niiden oikeissa ympäristöissä. Yhteistyö koulun ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa on merkittävä osa oppimista. Helsingissä jokainen peruskoulun oppilas opiskelee lukuvuoden aikana vähintään kaksi pitkäkestoista, oppiainerajat ylittävää ilmiöpohjaista kokonaisuutta.

Aloitteessa esitetyt erikoisopetuspäivät vastaavat koulujen opetussuunnitelmissa esitettyihin keskeisiin tavoitteisiin kuten laaja-alaiseen osaamiseen, ilmiöpohjaiseen opiskeluun ja osallisuuden muotojen vahvistamiseen. Ne syventävät osaamista ja vahvistavat nuorten motivaatiota. Erikoisopetuspäivät ovat ilmiöpohjaista oppimista, jossa voidaan pitkäjänteisesti tutkia maailman autenttisia ilmiöitä eri tieteiden näkökulmasta ja erilaisia asiantuntijoita hyödyntäen. Peruskouluissa on ollut erilaisia hankkeita, joissa esitetyjä kehittämissideoita on jo toteutettu, ja voidaan edelleen toteuttaa (esim. Pop up -koulut ja Helsinki Education Week, jolloin oppilaat voivat osallistua sekä kaupungin omien että kansainvälisten asiantuntijoiden järjestämiin työpajoihin).

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Petrus Pennasen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 13.02.2019 § 58

HEL 2018-006843 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

27.02.2019

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 21.01.2019 § 42

HEL 2018-006843 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Petrus Pennasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 20.11.2018 § 251

HEL 2018-006843 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lautakunta toteaa, että aloitteessa esitetyt näkökulmat nuorten opiskelun motivaation vahvistamiseen ovat perusopetuksen opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisia. Oppilailla tulee olla riittävästi mahdollisuuksia syventyä omien kiinnostuksen mukaisiin aiheisiin osana opetusta sekä jakaa kiinnostuksen aiheita yhdessä toisten oppilaiden kanssa.

Helsingin kaupungin kouluissa on otettu käyttöön peruskoulujen uudet opetussuunnitelmat 1.8.2016 alkaen. Opetushallitus antoi 22.12.2014 määräyksen perusopetuksen valtakunnallisista perusteista, joiden pohjalta on laadittu Helsingin kuntakohtainen opetussuunnitelma sekä edelleen koulukohtaiset opetussuunnitelmat. Opetussuunnitelma rakentuu yhteisestä osuudesta, vuosiluokkakokonaisuuksista vuosiluokille 1-2, 3-6 ja 7-9 sekä oppiaineosuudesta. Opetussuunnitelma on koulun opetuksen ja kasvatuksen työväline. Se ohjaa koulun toimintakulttuurin ja koulupedagogiikan kehittämistä. Tavoitteena on, että oppilaiden oppimisprosessi on laadukas mahdollistaen hyvät oppimistulokset. Opetussuunnitelman pedagogiset linjaukset ohjaavat kouluja kehittä-

mään toimintatapojaan niin, että oppilaiden mielenkiinto ja motivaatio oppimiseen lisääntyy. Keskeinen tavoite on edistää oppilaiden osallisuuden ja demokraattisen toiminnan tavoitteita koulujen opetuksessa ja toimintakulttuurissa.

Opetuksen tavoitteena on vahvistaa oppilaan aktiivisuutta, lisätä opiskelun merkityksellisyyttä ja mahdollistaa onnistumisen kokemuksia jokaiselle oppilaalle. On tärkeää, että oppilailla on mahdollisuus syventää osaamistaan omissa mielenkiinnon aiheissa. Toisaalta keskeinen opetuksen tavoite on vahvistaa tulevaisuudessa tarvittavaa laaja-alaista osaamista eri oppiaineiden irrallisten tietojen opiskelun sijaan. Laaja-alaisen osaamisen tavoitteisiin kuuluvat ajattelun ja oppimisen taidot, vuorovaikutus- ja ilmaisutaidot, monilukutaito, itsestä huolehtiminen, arjen taidot, kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen, työelämätaidot ja yrittäjyys sekä osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen. Jokainen oppiaine edistää osaltaan laaja-alaisen osaamisen taitoja. Merkittävä opetuksen keskeinen tavoite on ylittää oppiainerajoja ja kytkeä oppiminen tosielämän ilmiöihin. Näin opiskeltavia aiheita tarkastellaan niiden oikeissa ympäristöissä. Yhteistyö koulun ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa on merkittävä osa oppimista. Helsingissä jokainen peruskoulun oppilas opiskelee lukuvuoden aikana vähintään kaksi pitkäkestoista, oppiainerajat ylittävää ilmiöpohjaista kokonaisuutta.

Aloitteessa esitetyt näkökulmat erikoispäivistä nuorten motivaation vahvistamiseksi ja osaamisen syventämiseksi vastaavat koulujen opetussuunnitelmassa esitettyihin keskeisiin tavoitteisiin kuten laaja-alaiseen osaamiseen, ilmiöpohjaiseen opiskeluun ja osallisuuden muotojen vahvistamiseen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että esityksen mukaiset erikoispäivät ovat perusopetuksen monialaisten oppimiskokonaisuuksien ja laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden mukaista ilmiöpohjaista oppimista, jolloin pitkäjänteisesti voidaan tutkia maailman autenttisia ilmiöitä eri tieteiden näkökulmasta erilaisia asiantuntijoita hyödyntäen. Peruskouluissa on ollut erilaisia hankkeita, joissa esitettyjä kehittämisideoita on jo toteutettu, ja voidaan edelleen toteuttaa, esimerkiksi Pop up –koulut ja viikon mittainen Helsinki Education Week, jolloin oppilaat voivat osallistua sekä kaupungin omien että kansainvälisten asiantuntijoiden järjestämiin työpajoihin.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tuulia Tikkanen, opetuskonsultti, puhelin: 310 88047
tuulia.tikkanen(a)hel.fi

§ 82

Valtuutettu Emma Karin aloite kaupunkisoutuvenepalvelusta Helsinkiin

HEL 2018-006847 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi valtuutettu Emma Karin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Minttu Perttula, projektipäällikkö, puhelin: 310 36171
minttu.perttula(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Emma Karin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Emma Kari ja 22 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittää mahdollisuudet ottaa kaupunkisoutuvenepalvelu käyttöön kesään 2019 mennessä.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalvelukokonaisuudella on soutuveneiden vuokraustoimintaa nykyisellään Lähteelän ulkoilualueella Kirkkonummen kunnan alueella sekä Kaunissaassa Sipoossa. Molemmissa paikoissa on kaupungin omaa henkilökuntaa huolehtimassa vuokraustoiminnasta ja siitä, että soutuveneet ovat turvallisessa kunnossa. Helsingin kaupungin alueella soutuveneiden vuokraustoimintaa ei tällä hetkellä ole, eikä liikuntapalvelukokonaisuus ole resursoinut määrärahaa kaupunkisoutuvenepalvelun toteuttamiselle. Kulttuuri- ja

vapaa-aikalautakunta on lausunnossaan arvioinut, ettei kaupunkisoutu-venepalvelua ole tarkoituksenmukaista järjestää kaupungin omana toimintana, vaan kaupungin roolina on pikemminkin luoda yrityksille mahdollisimman hyvät lähtökohdat palvelun tarjoamiseksi.

Aloitteessa mainittu Espoon kaupunkivenepalvelu toimii siten, että yksityinen yritys järjestää koko vuokraustoiminnan ja on omalla kustannuksellaan hankkinut vuokrattavat soutuveneet. Espoon kaupunki on järjestänyt ja vuokrannut maa-alueet yritykselle. Vuokrapaikat ovat poukamissa ja pienvenesatamien läheisyydessä, joissa ei ole laiva- tai muuta vilkasta vesiliikennettä.

Kaupunginkanslian elinkeino-osasto neuvottelee samaisen Esossa toimivan yrityksen kanssa kaupunkisoutuveneiden tuomisesta myös Helsinkiin kesällä 2019. Yritys suunnittelee kaupunkivenepalvelua Vuosaareen, Lauttasaareen ja Hernesaareen siten, että veneet tuotaisiin alueilla jo nyt toimivien yritysten tai veneseurojen laitureihin. Kaupunki osallistuisi palvelun viestintään ja tiedottamiseen, mutta hanke toteutettaisiin yksityisten yritysten ja/tai seurojen välisillä sopimuksilla.

Liikuntapalvelukokonaisuus puolestaan selvittää yhdessä kaupunkiympäristön toimialan kanssa mahdollisia kaupungin omistuksessa olevia maa-alueita, jotka soveltuisivat vuokrattavaksi kaupunkisoutuvenepalvelua varten. Samalla selvitetään, miten paikat voitaisiin kilpailuttaa toiminnasta kiinnostuneiden yrittäjien kesken. Kaupunki on jo nykyisellään vuokrannut useita maa-alueita yrityksille, jotka harjoittavat mm. SUP-lauta-, kajakki- ja kanoottivuokraustoimintaa. Aloitteessa yhtenä vaihtoehtona ehdotettu Töölönlahti soveltuisi erinomaisesti soutuveneiden vuokrauspaikaksi.

Kaupunkivenepalvelu toteuttaisi osaltaan Helsingin merellistä strategiaa. Se vahvistaisi kaupungin merellisyyttä, rantojen julkista käyttöä ja merellisten kohteiden saavutettavuutta niidenkin keskuudessa, joilla omaa venettä ei ole.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Minttu Perttula, projektipäällikkö, puhelin: 310 36171
minttu.perttula(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Emma Karin aloite

Muutoksenhaku

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

27.02.2019

Asia/12

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 13.02.2019 § 59

HEL 2018-006847 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Minttu Perttula, projektipäällikkö, puhelin: 310 36171
minttu.perttula(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 21.01.2019 § 43

HEL 2018-006847 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Emma Karin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Minttu Perttula, projektipäällikkö, puhelin: 310 36171
minttu.perttula(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 27.11.2018 § 221

HEL 2018-006847 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää valtuustoaloitetta kannatettavana, mutta ei pidä tarkoituksenmukaisena, että kaupunki ryhtyisi itse järjestämään kyseistä palvelua. Liikuntapalvelukokonaisuuden näkemyksen mukaan, kaupungin tehtävä tässä asiassa olisi kaupungin strategian mukaisesti toimia alustana ja mahdollistajana luomalla yrityksille mahdollisimman hyvät lähtökohdat järjestää kaupunkia elävöittävää toimintaa.

Liikuntapalvelukokonaisuus selvittää yhdessä kaupunkiympäristön toimialan kanssa mahdollisia maa-alueita, jotka voisivat soveltua vuokratavaksi tällaisen toiminnan harjoittamiseen, huomioiden alueen toiminnallisuus, turvallisuus, ympäristöasiat jne. Samalla selvitetään, miten kyseiset paikat voitaisiin kilpailuttaa mahdollisten yrittäjien kesken.

Espoon kaupunkivenepalvelu toimii niin, että yksityinen yritys järjestää koko vuokraustoiminnan ja on omalla kustannuksellaan hankkinut tarjoamaansa palveluun liittyvät soutuveneet. Espoon kaupunki on järjestänyt ja vuokrannut maa-alueet yritykselle heidän toimintaansa varten.

Espoossa veneiden vuokrapaikat ovat poukamissa ja pienvenesatamien läheisyydessä. Helsingissä tulee huomioida Espoota huomattavasti vilkkaampi vesiliikenne ja se, että Espoossa ei ole laivaliikennettä.

Aloitteessa yhtenä vaihtoehtona ehdotettu Töölönlahti soveltuu erinomaisesti soutuveneiden vuokrauspaikaksi huomioiden turvallisuus, ja lahdella on jo SUP-lauta-, kajakki-, soutuvene- ja kanoottivuokraustoimintaa. Töölönlahden yrittäjien maa-alueiden vuokrauksesta vastaa kaupunkiympäristön toimiala.

Liikuntapalvelukokonaisuuteen ei ole tullut kyselyjä mistä voisi vuokrata soutuveneiden vuokrauspaikaksi kaupungin alueella. Liikuntapalvelukokonaisuudella on soutuveneiden vuokraustoimintaa Lähteelän ulkoilualueella ja Kaunisaaressa, joissa myös on henkilökuntaa jotka voivat huolehtia vuokraustoiminnasta ja siitä, että soutuveneet ovat vuokrattavassa ja turvallisessa kunnossa. Kuluttajaturvallisuuslain mukaan palvelun tarjoaja on aina vastuussa siitä, että tarjottu palvelu on kuluttajalle turvallinen. Tämä tarkoittaa, että veneet ja niiden välineistö on aina tarkistettava ja huollettava kuntoon, ennen kun ne luovutetaan käyttäjälle.

Helsingin kaupungin alueella liikuntapalvelukokonaisuudella ei ole erillistä soutuveneiden vuokraustoimintaa, eikä liikuntapalvelukokonaisuus ole erikseen resursoinut määrärahaa tällaisen palvelun toteuttamiselle. Liikuntapalvelukokonaisuus on vuokrannut useita maa-alueita hallinnoimiltaan alueiltaan yrityksille jotka harjoittavat mm. SUP-lauta-, kajakki- sekä kanoottivuokraustoimintaa ja toimii näin jo mahdollistajana monelle yritykselle.

27.02.2019

Käsittely

27.11.2018 Ehdotuksen mukaan

Esityslistalle merkityn esittelijän Tarja Loikkasen ollessa poissa kokouksesta asian esittelijänä toimi Petteri Huurre.

Esittelijä

vs. liikuntajohtaja
Petteri Huurre

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

§ 83

Valtuutettu Nelli Ruotsalaisen aloite harrastus- ja liikuntapaikkojen sukupuolineutraaleista pukeutumistiloista

HEL 2018-009104 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi valtuutettu Nelli Ruotsalaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Valtuutettu Mika Ebeling ehdotti valtuutettu Mauri Venemiehen kannattamana, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi siten, että turvataan niiden ihmisten yksityisyyden tarve, jotka biologisten eli todellisten syiden tähden sitä tarvitsevat.

4 äänestys

Asian käsittelyn jatko JAA, palautus EI

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Helsingin kaupunginvaltuusto palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi siten, että turvataan niiden ihmisten yksityisyyden tarve, jotka biologisten eli todellisten syiden tähden sitä tarvitsevat.

Jaa-äännet: 70

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Outi Alanen, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mia Haglund, Juha Hakola, Atte Harjanne, Eero Heinäluoma, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Perttu Hillman, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Petra Malin, Otto Meri, Silvia Modig, Elina Moisio, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Matti Niiranen, Laura Nordström, Johanna Nuorteva, Mia Nygård, Maria Ohisalo, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Pekka Puska, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Nelli Ruotsalainen, Daniel Sazonov, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Anna Vuorjoki

Ei-äänet: 3

Mika Ebeling, Pia Kopra, Mauri Venemies

Tyhjä: 6

Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Kauko Koskinen, Mika Raatikainen, Juhani Strandén, Matias Turkkila

Poissa: 6

Jörn Donner, Abdirahim Husu Hussein, Atte Kaleva, Dani Niskanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg

Kaupunginvaltuusto päätti jatkaa asian käsittelyä.

Keskustelun kuluessa ehdotettiin hyväksyttäväksi seuraavat kaksi toivomuspontta:

Valtuutettu Pia Kopra ehdotti valtuutettu Juhani Strandénin kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään aloitevastauksen kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävien mahdollisuuksien huomioida (aloitteen pohjalta tehtävissä) kartoituksessa, että suurin osa ihmisistä mieltää itsensä nais- tai miespuolisiksi. Naisten ja miesten intimitettitarpeet on huomioitava kaupungin toiminnassa siten, ettei mahdollisuutta asioida intiimitiloissa oman sukupuolensa mukaan estetä. Mikäli halutaan muunsukupuolisten omia tiloja, on ne rakennettava naisten ja miesten intiimitilojen lisäksi, mikäli kaupunki katsoo, että se on kustannuksiltaan järkevää. Lisäksi on syytä selvittää mahdollisuudet huomioida, ettei lisätä kenenkään riskiä joutua seksuaalirikosten kohteiksi wc- ja muissa intiimitiloissa.

Valtuutettu Nuutti Hyttinen ehdotti valtuutettu Jussi Halla-ahon kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään kaupunginhallituksen vastauksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus selvittää mahdollisuuksia luopua kaupungin toiminnassa binääristä sukupuolijärjestelmää normalisoivasta sukupuolikiintiöjärjestelmästä, joka jättää sukupuolen moninaisuuden huomioimatta ja pyrkii pakottamaan luottamushenkilöt naisen tai miehen muotteihin.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen esityksen.

Äänestysjärjestys

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Toivomusponsien hyväksymisestä äänestettiin erikseen.

5 äänestys

Valtuutettu Pia Kopran ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus Ei

JAA-ehdotus: Hyväksyessään aloitevastauksen kaupunginvaltuusto edellyttää selvittävän mahdollisuudet huomioida (aloitteen pohjalta tehtävässä) kartoituksessa, että suurin osa ihmisistä mieltää itsensä nais- tai miespuolisiksi. Naisten ja miesten intimizeettitarpeet on huomioitava kaupungin toiminnassa siten, ettei mahdollisuutta asioida intiimitiloissa oman sukupuolensa mukaan estetä. Mikäli halutaan muunsukupuolisten omia tiloja, on ne rakennettava naisten ja miesten intiimitilojen lisäksi, mikäli kaupunki katsoo, että se on kustannuksiltaan järkevää. Lisäksi on syytä selvittää mahdollisuudet huomioida, ettei lisätä kenenkään riskiä joutua seksuaalirikosten kohteiksi wc- ja muissa intiimitiloissa.

Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 14

Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Pia Kopra, Heimo Laaksonen, Dani Niskanen, Mia Nygård, Mika Raatikainen, Wille Rydman, Juhani Strandén, Matias Turkkila, Laura Varjokari, Mauri Venemies

Ei-äännet: 15

Outi Alanen, Ted Apter, Jussi Chydenius, Mia Haglund, Kati Juva, Mikko Kiesiläinen, Dan Koivulaakso, Otto Meri, Sami Muttillainen, Laura Nordström, Johanna Nuorteva, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Osmo Soininvaara, Reetta Vanhanen

Tyhjä: 53

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdotter Sandelin, Fatim Diarra, Juha Hakola, Atte Harjanne, Eero Heinäluoma, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Perttu Hillman, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Johanna Laisaari, Petra Malin, Silvia Modig, Elina Moisio, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Matti Niiranen, Maria Ohisalo, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Pekka Puska, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Nelli Ruotsalainen, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Thomas Wallgren, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Anna Vuorjoki

27.02.2019

Poissa: 3

Eva Biaudet, Jörn Donner, Abdirahim Husu Hussein

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Pia Kopran ehdottamaa toivomuspontta.

6 äänestys

Valtuutettu Nuutti Hyttisen ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus Ei

JAA-ehdotus: Hyväksyessään kaupunginhallituksen vastauksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus selvittää mahdollisuuksia luopua kaupungin toiminnassa binääristä sukupuolijärjestelmää normalisoivasta sukupuolikiintiöjärjestelmästä, joka jättää sukupuolen moninaisuuden huomioimatta ja pyrkii pakottamaan luottamushenkilöt naisen tai miehen muotteihin.

Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 10

Outi Alanen, Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Pia Kopra, Dani Niskanen, Mika Raatikainen, Juhani Strandén, Matias Turkkila

Ei-äännet: 25

Maija Anttila, Ted Apter, Paavo Arhinmäki, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Mia Haglund, Kaisa Hernberg, Veronika Honkasalo, Kati Juva, Mikko Kiesiläinen, Dan Koivulaakso, Petra Malin, Otto Meri, Sami Muttillainen, Björn Månsson, Laura Nordström, Johanna Nuorteva, Pia Pakarinen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Osmo Soininvaara, Johanna Sydänmaa, Reetta Vanhanen, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 47

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Jussi Chydenius, Juha Hakola, Atte Harjanne, Eero Heinäluoma, Eveliina Heinäluoma, Perttu Hillman, Mari Holopainen, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Silvia Modig, Elina Moisio, Jarmo Nieminen, Matti Niiranen, Mia Nygård, Maria Ohisalo, Jenni Pajunen, Matti Parpala, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Pekka Puska, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Nelli Ruotsalainen, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Leo Stranius, Ilkka Taipale, Thomas Wallgren, Laura Varjokari, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen

Poissa: 3

Jörn Donner, Abdirahim Husu Hussein, Wille Rydman

27.02.2019

Valtuutettu Outi Alanen ilmoitti tarkoituksenaan olleen äänestää EI.

Kaupunginvaltuusto ei hyväksynyt valtuutettu Nuutti Hyttisen ehdottamaa toivomuspontta.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Nelli Ruotsalaisen aloite
- 2 Tasa-arvotoimikunnan lausunto 20.12.2018

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Nelli Ruotsalainen ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki kartoittaa, miten sukupuolen moninaisuuden huomioiminen toteutuu sen ylläpitämien harrastus- ja liikuntapaikkojen intiimitiloissa. Kartoituksen perusteella laaditaan yhteenveto siitä, millä muutostöillä ja kustannuksilla pukeutumis-, peseytymis- ja wc-tilat voidaan muuttaa kaikki sukupuolet huomioiviksi.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus on saanut aloitteen johdosta kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan, kaupunkiympäristölautakunnan ja tasa-arvotoimikunnan lausunnot.

Tilankäytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon laki miesten ja naisten välisestä tasa-arvosta, joka kieltää sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuvan syrjinnän. Kaupungin hallinnassa olevien kiinteistöjen tulee tarjota terveelliset ja turvalliset puitteet palvelujen asiakaslähtöiselle järjestämiselle. Pääsääntöisesti kaupungin kaikissa tiloissa on jo nyt esteettömyyssäännösten perusteella ainakin yksi sukupuolineutraali wc, mutta nämä on tarkoitettu ensisijaisesti liikuntaesteisille.

Tasa-arvotoimikunta on lausunnossaan korostanut, että avoimen, tasa-arvoisen ja toimivan kaupungin rakentamisessa on tärkeää, että kaikki yhteiset ja julkiset tilat ovat myös todellisuudessa avoimia kaikkia sukupuolia edustaville kaupunkilaisille. Asia on erityisen merkittävä sukupuolivähemmistöihin kuuluvien lasten ja nuorten näkökulmasta, ja tilojen muuttaminen parantaisi muutoin helposti marginaaliin jäävien mahdollisuuksia osallistua tasa-arvoisesti kaupungin tarjoamiin vapaa-ajan palveluihin.

Myös kaupunkiympäristölautakunta on lausunnossaan pitänyt kannattavana aloitteessa ehdotettua kartoitusta, miten sukupuolen moninaisuuden huomioiminen toteutuu ja minkälaisilla muutostöillä ja kustannuksilla tilat voitaisiin muuttaa kaikki sukupuolet huomioiviksi.

Kulttuuripalvelut toimivat useissa eri-ikäisissä rakennuksissa, joiden ratkaisut kuvastavat oman aikansa ajattelua. Useamman käyttäjän wc- ja pukeutumistilat on pääsääntöisesti sukupuolitettu, mutta yksittäisvesat voivat olla sukupuolineutraaleja. Esteettömyysvaatimusten takia kaikissa tiloissa on myös isompia yksittäisvessoja pyörätuolinkäyttäjien, pienten lasten perheiden ja muiden enemmän tilaa ja/tai yksityisyyttä tarvitsevien kävijöiden käyttöön. Nämä wc:t ovat sukupuolineutraaleja ja niitä voidaan tarvittaessa käyttää myös pukuhuoneina. Kulttuuriharrastukset eivät yleensä edellytä perusteellista vaatteidenvaihtoa.

Liikuntaharrastuksissa sen sijaan pukeutuminen ja peseytyminen vaatii suurempia tiloja, joten sukupuolineutraalien tilojen toteuttaminen on vaativampaa sekä taloudellisesti että käytössä olevien tilojen rajallisuuden vuoksi. Itäkeskuksen uimahallissa sukupuolineutraalit tilat saatiin kuitenkin aikaan syyskuussa 2018 avaamalla aiemmin vain vauvaperheiden käytössä ollut tila myös sukupuolivähemmistöjen käyttöön.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan rakennushankkeista esimerkiksi keskustakirjasto Oodin asiakas-wc-tiloista valtaosa on sukupuolineutraaleja eikä niiden ovissa ole sukupuolitunnuksia. Tanssin talon uudisrakennuksen wc-tiloja suunnitellaan samoin. Uudessa kaupunginmuseossa wc:t ovat pääosin kaikille yhteisiä. Sukupuolineutraalit wc-tilat on toteutettu myös mm. Oulunkylän ala-asteen peruskorjauksessa, jossa sukupuolittain jaotellut ryhmä-wc:t muutettiin yksittäisvessoiksi.

Wc- ja peseytymistilojen sekä pukuhuoneiden tilamuutoksia arvioidessa tulee huomioida tiloihin vaadittavat muutostyöt ja niistä syntyvät kustannukset. Wc-, pukuhuone- ja peseytymistilat sijaitsevat usein samassa rakenteellisesti erotetussa tilassa, sillä vesi- ja viemäriputkistot ja niitä käyttävät toiminnot on kustannussyistä tarkoituksenmukaista sijoittaa samaan osaan rakennusta. Ensi vuonna julkaistavassa kiinteistöstrate-

27.02.2019

giassa on yhtenä linjauksena tilankäytön tehostaminen eikä tilojen kokonaismäärän tulisi kasvaa nykyisestä.

Toisaalta innovatiivisilla tilaratkaisuilla voidaan edistää intiimitilojen muuttamista kaikki sukupuolet huomioiviksi: esteettömät sukupuolineutraalit wc-tilat voidaan varustella niin, että ne toimivat myös peseytymis-tiloina ja näin palvelevat asiakkaita sukupuolesta riippumatta. Koulujen ja muiden julkisten tilojen yksittäisvessat on mahdollista muuttaa kaikki sukupuolet huomioiviksi yksinkertaisilla uudelleenmerkinnöillä.

Aloitteen pohjalta tehdään kartoitus, minkälaisilla muutostöillä ja kustannuksilla kaikki kaupungin liikuntapaikat voidaan muuttaa kaikki sukupuolet huomioiviksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Nelli Ruotsalaisen aloite
- 2 Tasa-arvotoimikunnan lausunto 20.12.2018

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 13.02.2019 § 62

HEL 2018-009104 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 04.02.2019 § 99

HEL 2018-009104 T 00 00 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Nelli Ruotsalaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

04.02.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Palautusehdotus:

Mari Rantanen: Palautetaan uudelleen valmisteluun. On syytä huomioda, että edelleen suurin osa ihmisistä mieltää itsensä nais- ja miespuoleisiksi jolloin heidän intimizeettitarpeensa on syytä huomioida kaupungin toiminnassa siten ettei mahdollisuutta asioida intiimitiloissa oman sukupuolensa mukaan oteta pois. Mikäli halutaan muunsukupuolisten omia tiloja, on ne rakennettava naisten ja miesten intiimitilojen lisäksi mikäli kaupunki katsoo, että se on kustannuksiltaan järkevää. Lisäksi on syytä huomioida ettei sukupuolineutraaliuden nimissä lisätä esimerkiksi lasten riskiä joutua seksuaalirikosten kohteiksi.

Kannattaja: Wille Rydman

Vastaehdotus:

Paavo Arhinmäki: Esittelijän perustelujen loppuun lisätään:

"Aloitteen pohjalta tehdään kartoitus, minkälaisilla muutostöillä ja kustannuksilla kaikki kaupungin liikuntapaikat voidaan muuttaa kaikki sukupuolet huomioiviksi."

Kannattaja: Maria Ohisalo

Asian käsittelyn keskeyttämisestä äänestettiin ennen keskustelun jatkamista.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Mari Rantasen palautusehdotuksen mukaisesti

Jaa-äännet: 13

Paavo Arhinmäki, Jasmin Hamid, Kaisa Hernberg, Veronika Honkasalo, Terhi Koulumies, Maria Ohisalo, Pia Pakarinen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 2

Mari Rantanen, Wille Rydman

27.02.2019

Kaupunginhallitus päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 13 - 2.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 2

Mari Rantanen, Wille Rydman

Ei-äännet: 13

Paavo Arhinmäki, Jasmin Hamid, Kaisa Hernberg, Veronika Honkasalo, Terhi Koulumies, Maria Ohisalo, Pia Pakarinen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Jan Vapaavuori

Kaupunginhallitus hyväksyi Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 2 - 13.

28.01.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 22.01.2019 § 25

HEL 2018-009104 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet -palvelukonaisuus vastaa kaupunkiympäristön rakentamisesta sekä käytettävyydestä. Kaupungin hallinnassa olevien kiinteistöjen tulee tarjota terveelliset ja turvalliset puitteet palvelujen asiakaslähtöiselle järjestämiselle. Kaupungin ensi vuonna julkaistavassa kiinteistöstrategiassa on myös yhtenä strategisena linjauksena määritelty tilankäytön tehostaminen, eikä tilojen kokonaismäärän tulisi kasvaa nykyisestä.

Tilankäytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon laki miesten ja naisten välisestä tasa-arvosta, joka kieltää sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuvan syrjinnän. Kaupunki on toteuttanut sukupuoli-

neutraalit wc-tilat muun muassa keskustakirjasto Oodissa ja Oulunkylän ala-asteen peruskorjauksessa, jossa sukupuolittain jaotellut ryhmäkäymälät muutettiin yksittäisiksi vessaeriöiksi. Esteettömyyssäännös myös takaa sen, että lähes kaikissa kaupungin tiloissa on jo nyt ainakin yksi sukupuolineutraali wc.

Intiimitilojen muuttaminen kaikki sukupuolet huomioiviksi voi johtaa kustannusvaikutuksiin. Wc- ja peseytymistilojen sekä pukuhuoneiden tilamuutoksia arvioidessa tulee huomioida tiloihin vaadittavat muutostyöt ja niistä syntyvät kustannukset. Wc-, pukuhuone- ja peseytymistilat sijaitsevat usein myös samassa rakenteellisesti erotetussa tilassa, sillä vesi- ja viemäriputkistot ja niitä käyttävät toiminnot ovat kustannussyistä tarkoituksenmukaista sijoittaa samaan osaan rakennusta. Toisaalta innovatiivisilla tilaratkaisuilla voidaan edistää intiimitilojen muuttamista kaikki sukupuolet huomioiviksi: esteettömät sukupuolineutraalit wc-tilat voidaan varustella niin, että ne toimivat myös peseytymistiloina ja näin palvelevat henkilöitä sukupuolesta ja sukupuolen ilmaisusta riippumatta. Kouluissa wc-tilat ovat taas usein yksittäisiä vessaeriöitä, joten uudelleenmerkinnöillä on mahdollista muuttaa wc-tilat kaikki sukupuolet huomioiviksi.

Kaupunkiympäristölautakunta pitää kannattavana aloitteessa ehdotettua kartoitusta, miten liikuntapaikkojen intiimitiloissa toteutuu sukupuolen moninaisuuden huomioiminen ja minkälaisilla muutostöillä ja kustannuksilla tilat voidaan muuttaa kaikki sukupuolet huomioiviksi.

Käsittely

22.01.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Mai Kivelä: Kaupunkiympäristölautakunta pitää kannattavana aloitteessa ehdotettua kartoitusta, miten liikuntapaikkojen intiimitiloissa toteutuu sukupuolen moninaisuuden huomioiminen ja minkälaisilla muutostöillä ja kustannuksilla tilat voidaan muuttaa kaikki sukupuolet huomioiviksi.

Kannattaja: Silvia Modig

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Kaupunkiympäristölautakunta pitää kannattavana aloitteessa ehdotettua kartoitusta, miten liikuntapaikkojen intiimitiloissa toteutuu sukupuolen moninaisuuden huomioiminen ja minkälaisilla muutostöillä ja kustannuksilla tilat voidaan muuttaa kaikki sukupuolet huomioiviksi.

Jaa-äännet: 2

Sirpa Asko-Seljavaara, Nuutti Hyttinen

Ei-äännet: 10

Eveliina Heinäluoma, Atte Kaleva, Mai Kivelä, Jape Lovén, Silvia Modig, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara

Poissa: 1

Kaisa Hernberg

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi Mai Kivelän vastaehdotuksen äänin 10-2 (1 poissa).

15.01.2019 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Lotta Hakanpää, projektiasiantuntija: 310 21397
lotta.hakanpaa(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 18.12.2018 § 228

HEL 2018-009104 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta puoltaa valtuutettu Nelli Ruotsalaisen ym. valtuustoaloitteessa esitetyn kartoituksen ja yhteenvedon tekemistä harrastus- ja liikuntapaikkojen intiimitilojen muuttamisesta kaikki sukupuolet huomioiviksi.

Aloitteessa viitataan myös kaupunginvaltuustossa 3.5.2017 hyväksytyyn kaupunginhallituksen lausuntoon valtuutettu Anna Vuorjoen 16.11.2016 valtuustoaloitteesta, johon on kirjattu periaate pyrkiä sukupuolineutraaleihin WC-tiloihin kaupungin korjaus- ja uudisrakennushankkeissa.

Valtuutettu Ruotsalaisen aloitteen intiimitiloilla tarkoitetaan harrastus- ja liikuntapaikkojen pukeutumis-, peseytymis- ja WC-tiloja. Nämä tilat on aiemmin toteutettu valtaosin sukupuolinormatiivisesti, joten ne on jaettu stereotyyppisen olettaman mukaan miesten ja naisten tiloiksi huomiomatta sukupuolivähemmistöjä.

Lain miesten ja naisten välisestä tasa-arvosta 7 §:ssä on kielletty sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuva syrjintä. Sukupuoli-identiteetillä tarkoitetaan henkilön kokemusta omasta sukupuolestaan ja sukupuolen ilmaisulla sukupuolen tuomista esiin pukeutumisella, käytöksellä tai muulla vastaavalla tavalla. Esimerkiksi sukupuolitunnukset WC-tilojen ovilla voidaan nähdä sekä perinteisinä sosiaalisina normeina että tilan omistajan määräyksinä tilan käyttäjille, ja norminvastaisen WC:n valitsemisesta voi seurata muiden paheksuntaa.

Pääsääntöisesti kaupungin kaikissa tiloissa on jo nyt esteettömyyssäännösten perusteella ainakin yksi - vain yhden henkilön käytössä oleva - sukupuolineutraali WC, mutta nämä WC:t on tarkoitettu liikuntaesteisille. Vastaavissa muissa tiloissa neutraalius voidaan saavuttaa yksinkertaisesti poistamalla sukupuolitunnukset WC-tilojen ovilta.

Liikuntatiloissa pukeutumis- ja peseytymistilojen koko on melko suuri, mistä johtuen tällaisten muutosten toteuttaminen voi olla haasteellista sekä taloudellisesti että käytössä olevien tilojen rajallisuuden vuoksi. Itäkeskuksen uimahallissa sukupuolineutraalit tilat saatiin kuitenkin aikaan syyskuussa 2018 avaamalla aiemmin vain vauvaperheiden käytössä ollut tila myös sukupuolivähemmistöjen käyttöön.

Liikuntatiloissa ei ole edellä mainittua Itäkeskuksen uimahallia lukuun ottamatta tehty toiminnallisia perusparannustöitä pukeutumis-, peseytymis- ja WC-tiloissa vuosina 2017–2018.

Kulttuuripalvelut toimivat useissa eri-ikäisissä rakennuksissa, joiden ratkaisut kuvastavat oman aikansa ajattelua. Usein niissä on tarjolla sekä sukupuolitettuja että neutraaleja WC-tiloja. Useamman kävijän WC-tilat on säännönmukaisesti sukupuolitettu, mutta yksittäisvessat voivat olla sukupuolineutraaleja. Uudessa kaupunginmuseossa toiletit ovat pääosin kaikille yhteisiä. Esteettömyysvaatimusten takia kaikissa tiloissa on myös isompia yksittäisvessoja pyörätuolinkäyttäjien, pienten lasten perheiden ja muiden enemmän tilaa ja/tai yksityisyyttä tarvitsevien kävijöiden käyttöön. Nämä vessat ovat sukupuolineutraaleja ja niitä voidaan tarvittaessa käyttää pukuhuoneina. Kulttuurikohteiden harrastukset eivät yleensä edellytä perusteellista vaatteidenvaihtoa.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan rakennushankkeista esimerkiksi keskustakirjasto Oodin asiakas-wc-tiloista valtaosa on sukupuolineutraaleja. Niiden ovissa ei ole sukupuolitunnuksia. Lisäksi myös henkilökunnan pukuhuone- ja suihkutiloissa huomioidaan kaikki sukupuolet. Tanssin talon suunnittelussa on myös lähdetty siitä, että uudisrakennuksen wc-tilat ovat sukupuolineutraaleja. Hanke ei ole vielä rakennuslupavaiheessa.

Käsittely

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

27.02.2019

18.12.2018 Ehdotuksen mukaan

Lautakunta päätti käsitellä 12:n esityksen kokouksen kolmantena asiana.

Vastaehdotus:

Mika Ebeling: Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että sukupuolten tarve yksityisyyteen huomioidaan jatkossakin.

Mika Ebelingin vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Mika Ebeling jätti päätöksestä eriävän mielipiteen seuraavilla perusteilla:

Yleensä pyritään siihen, että ajattelumme on totuudenmukaista. Jos ajattelumme on tosiasioiden vastaista, pyrimme korjaamaan ajattelumme. Pyrimme myös auttamaan toisia ymmärtämään asiat totuudenmukaisesti.

Jos esim. 170 cm pitkä nuori nainen painaa 30 kg ja kokee olevansa läski, niin mitä me teemme? Ohjaammeko hänet rasvaimuun, jotta hän pääsee läskeistään eroon, vai toteammeko ystävällisesti, ettei hän on lainkaan läski, pikemminkin aliravittu?

Jos taas joku ihminen kokee olevansa amputoitu ihminen amputoitomassa ruumiissa, niin ohjaammeko tämän ihmisen amputoitavaksi, vai yritämmekö auttaa häntä muuten?

Kuten Transtukipisteen sivuilta näemme, siellä propagoidaan ajatusta, että sukupuoli ei olisi biologinen tosiasia, vaan asia, jossa ajattelumme ei tulisikaan pyrkiä totuudellisuuteen, vaan jossa tosiasiat muuttuisivat ajattelumme mukaan.

Tähän kielipeliin ei pidä mennä mukaan. Tämän kielipelin voi nähdä myös uskontona, valheellisena uskontona, jota yritetään pakkoistuttaa kaikille. Tähän ei tule suostua.

Riippumatta siitä, millaisia ajatuksia ihmisen päässä liikkuu, pisuaarit soveltuvat niille, joilla on miehen ulkoiset sukupuolielimet, mutta niille, joilla on naisen ulkoiset sukupuolielimet, ne eivät sovi. Naisten pitää päästä istumaan pissatakseen.

Yhteiskunnan ei pidä haaskata rahaansa transuskonnon levittämiseen.

27.11.2018 Pöydälle

Esittelijä

vs. liikuntajohtaja
Petteri Huurre

27.02.2019

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791

petteri.huurre(a)hel.fi

Tuula Haavisto, kulttuurijohtaja, puhelin: 040 551 7335

tuula.haavisto(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 84

Valtuutettu Emma Karin aloite koulujen kahdeksan aamuista luopumisesta

HEL 2018-009107 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi valtuutettu Emma Karin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Emma Karin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Emma Kari ja 22 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kasvatus- ja koulutuslautakunta ohjeistaa Helsingin kouluja suunnittelemaan koulupäivät niin, että aikaisista aamuista luovutaan.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on aloitteen johdosta antamassaan lausunnossa todennut, että aloitteen huomioiden nuorten unentarpeesta ja koulunkäynnin myöhentämisestä ovat tarpeellisia ja tarkoituksenmukaisia. Kasvatus- ja koulutuslautakunta tulee suosittelemaan, että peruskoulujen 7–10-luokkien ja lukioiden koulupäivät alkavat kello 8.30-9.00 välillä syksystä 2019 alkaen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on lausunnossaan kuitenkin korostanut, että koulut ja oppilaitokset saavat itse vapaasti päättää koulupäivän alkamisajankohdasta oppilas- ja opiskelijakuntaa sekä huoltajia

kuultuaan. Peruskouluissa ja lukioissa huolehditaan siitä, että rehtorit, opettajat ja opiskelijat osallistuvat koulupäivien alkamisaikaa koskevaan valmisteluun. Kaupunginhallitus on kehottanut myös varmistamaan, että erityislasten ja vammaisten lasten mahdollisuus aamutoimintaan turvataan niissä kouluissa, jotka siirtyvät myöhäisempään koulun aloitukseen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan arvion mukaan alkamisajan myöhentäminen erityisesti 7–10-luokilla ja lukioissa vastaa teini-iän uni-valverytmin tuomiin haasteisiin nuorten koulunkäynnissä. Kansallisissa ja kansainvälisissä tutkimuksissa on tuotu esiin teini- ja nuorten aikuisten kroonistunut univaje. WHO:n koululaistutkimuksen mukaan yli 15-vuotiaista suomalaisista yli 70 prosenttia menee nukkumaan klo 23 tai myöhemmin. Uni-valverytmi kääntyy myöhäisemmäksi varhaisteini-iässä ja nukahtaminen myöhentyy. Erityisesti tämä tulee esiin perusopetuksen 7–9-luokilla. Luonnollinen unijakson muutos siirtää vuorokausirytmia muutaman tunnin myöhäisemmäksi. Vireystila on korkeimmillaan illalla. Unentarve ei kuitenkaan vähene. Nuoret tarvitsevat enemmän unta kuin aikuiset, keskimäärin kahdeksan tai yhdeksän tuntia yössä.

Teini-iän uni-valverytmin muutos sekä elämäntapoihin ja -tilanteeseen liittyvät tekijät aiheuttavat helposti pitkäkestoista univajetta, joka vaikuttaa päiväaikaiseen toimintakykyyn. Univaje ilmenee vaikeutena herätä kouluun ajoissa, päiväaikaisena väsymyksenä, keskittymiskyvyn herpaantumisenä ja oppimisen vaikeutumisenä. Nuorella uni jakaantuu epätasaisemmin arjen ja viikonlopun/lomien välillä, jolloin nukutaan huomattavasti pidempään. Tämä ei kuitenkaan riitä univajeen kompensointiin.

Perusopetus

Nuorille kohdennetussa vuoden 2017 kouluterveyskyselyssä tuli esiin, että valtaosa helsinkiläisistä lapsista ja nuorista voi hyvin. He pitävät koulunkäynnistä ja harrastavat erilaisia asioita. Huolenaiheena on mm. se, että monet nuoret nukkuvat liian vähän. Perusopetuksen koulupäivien alkaminen myöhemmin 7–10-luokilla vastaisi tutkimuksissa esiin tulleisiin varhaisteini-iän muuttuneen uni-valverytmin tuomiin haasteisiin nuorten koulunkäynnissä. Koulupäivien kokonaissuunnittelussa on kuitenkin huomioitava perusopetusasetuksessa säädetty koulupäivien pituus. Koulupäivän aloitus myöhemmin merkitsee koulupäivän pidentymistä iltapäivällä.

Koulupäivän suunnittelussa on huomioitava myös koulutilojen käyttömahdollisuudet päivän aikana. Luokkatilat ovat jo nyt tehokkaassa käytössä, ja koulupäivän aloituksen myöhentäminen voi joissain kouluissa

olla luokkatilojen järjestämisen kannalta haasteellista. Koulupäivän aloituksen myöhentämisessä onkin huomioitava koulukohtainen joustomahdollisuus.

Lukio

Suomen lukiolaisten liitto toteutti keväällä kyselyn koulupäivien aikatauluista omille jäsenilleen. Kyselyyn vastasi runsas 1 000 lukiolaista. Vastajaista hieman yli puolet toivoi koulun alkavan aikaisintaan kello 9.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala toteutti 25.10.–2.11.2018 kaupungin lukioden rehtoreille ja opettajille sekä lukiolaisille kyselyn koskien koulupäivien alkamisaikaa. Kyselyyn vastasi yhteensä 782 opiskelijaa, joista 69 prosenttia kannatti luopumista kahdeksan aamuista. Opiskelijat kuvaavat varhain aamulla alkavia oppitunteja raskaina ja väsyttävänä. Harrastukset ja opiskelutehtävät viivästyttävät opiskelijoiden nukkumaanmenoaikaa. Koulumatka voi kestää kauan, jolloin varhain alkaville oppitunneille ehtiminen edellyttää heräämistä hyvin aikaisin. Toisaalta kyselyyn vastanneet opiskelijat kuvasivat vastauksissaan myös koulupäivän pituutta ja huolta myöhäisemmän alkamisajan vaikutuksesta koulupäivän päättymisaikaan.

Lukioiden rehtoreista ja opettajista kyselyyn vastasi yhteensä 47 henkilöä, joista 47 prosenttia kannatti varhaisista aamuista luopumista. Kaikki kuusi kyselyyn vastannutta rehtoria oli sitä mieltä, että varhaisista aamuista luopuminen on mahdollista toteuttaa lukujärjestysteknisesti. Osassa lukioista koulupäivä on jo nyt suunniteltu alkamaan kello 8.30. Myös rehtorien ja opettajien vastauksissa viitataan opiskelijoiden väsymykseen varhain alkavilla oppitunneilla. Toisaalta vastauksissa pohditaan koulupäivän myöhäisemmän alkamisajan vaikutusta lukiolaisten koulupäivän päättymisaikaan.

Lukiokoulutukseen on suunnitteilla uusi tuntikiertokaavio, jolloin on mahdollista huomioida oppituntien myöhäisempi aloitus kello 8.30-9.00 välillä.

Stadin ammatti- ja aikuisopisto

Stadin ammatti- ja aikuisopisto tarjoaa koulutusta ammatillisissa perustutkinnoissa, ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa, oppisopimuskoulutuksissa, valmentavissa koulutuksissa, perusopetuksen lisäopetuksessa sekä erilaisissa täydennys- ja lyhytkoulutuksissa. Lisäksi oppilaitos järjestää koulutusta avoimina ammatillisina opintoina sekä nuorten työpajatoimintana. Opiskelijoiden ikä, elämäntilanne, valmiudet ja tavoitteet ovat vaihtelevia. Ammatilliseen koulutukseen kuuluu myös oppiminen työpaikalla, jolloin työpäivän alkamisesta sovitaan yhdessä

27.02.2019

työnantajan kanssa. Työpäivät alkavat tietyillä ammattialoilla ennen kello kahdeksaa.

Stadin ammatti- ja aikuisopistossa on siirrytty opettajien vuosityöaikaan sekä tiimimäiseen työskentelyyn, mikä mahdollistaa aikaisempaa monipuolisemmat opetusjärjestelyt. Oppilaitoksessa tapahtuvaa oppimisen ohjausta on mahdollista järjestää joustavasti klo 8.00-20.00 välillä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Emma Karin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 13.02.2019 § 63

HEL 2018-009107 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 28.01.2019 § 81

HEL 2018-009107 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Emma Karin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

27.02.2019

Kaupunginhallitus muistutti, että helsinkiläiset koulut ja oppilaitokset saavat päättää vapaasti itse koulupäivän alkamisajankohdasta.

Samalla kaupunginhallitus kehotti, että ne koulut, jotka siirtyvät myöhäisempään koulun aloitukseen, varmistavat samalla erityislasten ja vammaisten lasten mahdollisuuden aamutoimintaan ennen varsinaisen koulun alkua.

Käsittely

28.01.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Mika Raatikainen: Lisätään päätösehdotukseen kohta

"Ne koulut, jotka siirtyvät myöhäisempään koulun aloitukseen, varmistavat samalla erityislasten ja vammaisten lasten mahdollisuuden aamutoimintaan ennen varsinaisen koulun alkua."

Kannattaja: Veronika Honkasalo

Vastaehdotus:

Pia Pakarinen: Lisätään kappaleeseen 2)

"... ja muistuttaa, että helsinkiläiset koulut ja oppilaitokset saavat päättää vapaasti itse koulupäivän alkamisajankohdasta."

Kannattaja: Wille Rydman

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti vastaehdotusten mukaisesti muutetun ehdotuksen.

21.01.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 18.12.2018 § 281

HEL 2018-009107 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Lautakunta toteaa, että aloitteen huomioidut nuorten unentarpeesta ja koulunkäynnin myöhentämisestä ovat tarpeellisia ja tarkoituksenmukaisia.

Kansallisissa ja kansainvälisissä tutkimuksissa on tuotu esiin teinien ja nuorten aikuisten kroonistunut univaje. WHO:n koululaistutkimuksen mukaan suomalaisista yli 15-vuotiaista yli 70 prosenttia menee nukkumaan klo 23 tai myöhemmin. Nuorten uni-valverytmi ja nukahtaminen kääntyy myöhäisemmäksi varhaisteini-iässä ja sen vuoksi illalla nukahtaminen myöhentyy. Erityisesti tämä tulee esiin perusopetuksen 7–9-luokilla. Teini-ikäisen (13–19-vuotiaiden) kehossa tapahtuu lukuisia normaaleja muutoksia ja vuorokausirytmien muutos on vain yksi niistä. Tämä luonnollinen unijakson muutos siirtää vuorokausirytmia muuttaman tunnin myöhäisemmäksi. Vireystila on korkeimmillaan illalla. Unentarve ei kuitenkaan vähene. Nuoret tarvitsevat enemmän unta kuin aikuiset, keskimäärin kahdeksan tai yhdeksän tuntia yössä.

Teini-iän uni-valverytmien muutos sekä elämäntapoihin ja -tilanteeseen liittyvät tekijät aiheuttavat helposti pitkäkestoista univajetta, mikä vaikuttaa päiväaikaiseen toimintakykyyn. Univaje ilmenee vaikeutena herätä kouluun ajoissa, päiväaikaisena väsymyksenä ja keskittymiskyvyn heikkenemisenä, jolloin oppiminen vaikeutuu. Nuorella uni jakaantuu epätasaisemmin arjen ja viikonlopun/lomien välillä, jolloin nukutaan huomattavasti pidempään, mikä ei kuitenkaan riitä univajeen kompensointiin.

Perusopetus

Nuorille kohdennetussa vuoden 2017 kouluterveyskyselyssä tuli esiin, että valtaosa helsinkiläisistä lapsista ja nuorista voi hyvin, he pitävät koulunkäynnistä ja harrastavat erilaisia asioita. Huolen aiheena on muun muassa se, että monet nuoret nukkuvat liian vähän. Perusopetuksen koulupäivien alkaminen myöhemmin 7–10-luokilla vastaisi tutkimuksissa esiin tulleisiin varhaisteini-iän muuttuneen uni-valverytmien haasteisiin nuorten koulunkäynnissä. Peruskoulujen koulupäivien kokonaissuunnittelussa on kuitenkin huomioitava perusopetusasetuksessa säädetty koulupäivien pituus. Koulupäivän aloitus myöhemmin merkitsee koulupäivän pidentymistä iltapäivällä. Suunnittelussa on huomioitava myös koulutilojen käyttömahdollisuudet koulupäivän aikana. Luokkatilat ovat jo nyt tehokkaassa käytössä. Koulupäivän aloituksen myöhentäminen voi joissain kouluissa olla luokkatilojen järjestämisen kannalta haasteellista. Koulupäivän aloituksen myöhentämisessä on huomioitava koulukohtainen joustomahdollisuus suunnittelussa.

Lukio

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Suomen lukiolaisten liitto toteutti keväällä kyselyn koulupäivien aikatauluista omille jäsenilleen. Kyselyyn vastasi runsas 1 000 lukiolaista. Vastajaista hieman yli puolet toivoi koulun alkavan aikaisintaan kello 9. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala toteutti oman kyselyn koskien koulupäivien alkamisaikaa ajalla 25.10. – 2.11.2018 Helsingin kaupungin lukion rehtoreille ja opettajille sekä lukiolaisille.

Kyselyyn vastasi yhteensä 782 opiskelijaa, joista 69 prosenttia kannatti luopumista kahdeksan aamuista. Opiskelijat kuvaavat varhain aamulla alkavia oppitunteja raskaina ja väsyttävinä. Harrastukset ja opiskelutehtävät viivästyttävät opiskelijoiden nukkumaanmenoaikaa. Koulumatka voi kestää kauan, jolloin varhain alkaville oppitunneille ehtiminen edellyttää heräämistä hyvin aikaisin. Toisaalta kyselyyn vastanneet opiskelijat kuvasivat vastauksissaan myös koulupäivän pituutta ja huolta oppituntien mahdollisen myöhäisemmän alkamisajan vaikutuksesta koulupäivän päättymisaikaan.

Lukioiden rehtoreista ja opettajista kyselyyn vastasi yhteensä 47 henkilöä, joista 47 prosenttia kannatti varhaisista aamuista luopumista. Vastanneista 6 oli rehtoreita. Kaikki kyselyyn vastanneista rehtoreista olivat sitä mieltä, että varhaisista aamuista luopuminen on mahdollisuus toteuttaa lukujärjestysteknisesti. Osassa lukioista koulupäivä on jo suunniteltu alkamaan kello 8.30. Vastauksissa viitataan myös opiskelijoiden väsymykseen varhain alkavilla oppitunneilla. Toisaalta vastauksissa pohditaan koulupäivän myöhäisemmän alkamisajan vaikutusta lukiolaisten koulupäivän päättymisaikaan. Koulupäivän alkamisaikaa suunniteltaessa on huomioitava vaikutukset lukiolaisten koulupäivän päättymisaikaan. Lukiokoulutukseen suunnitellaan myös uutta tuntikiertokäytäntöä, jolloin on mahdollista huomioida oppituntien myöhäisempi aloitus kello 8.30-9.00 välillä.

Stadin ammatti- ja aikuisopisto

Stadin ammatti- ja aikuisopisto tarjoaa koulutusta ammatillisissa perustutkinnoissa, ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa, oppisopimuskoulutuksissa, valmentavissa koulutuksissa, perusopetuksen lisäopetuksessa sekä erilaisissa täydennys- ja lyhytkoulutuksissa. Lisäksi oppilaitos järjestää koulutusta avoimena ammatillisina opintoina sekä nuorten työpajatoimintana. Opiskelijoiden ikä, elämäntilanne, valmiudet sekä tavoitteet ovat vaihtelevia. Ammatilliseen koulutukseen kuuluu myös oppiminen työpaikalla, jolloin työpäivän alkamisesta sovitaan yhdessä työnantajan kanssa. Työpäivät alkavat tietyillä ammattialoilla ennen kello kahdeksaa. Stadin ammatti- ja aikuisopistossa on siirrytty opettajien vuosityöaikaan sekä tiimimäiseen työskentelyyn, mikä mahdollistaa aikaisempaa monipuolisemmat opetusjärjestelyt. Oppilaitoksessa tapah-

27.02.2019

tuvaan oppimisen ohjausta on mahdollista järjestää joustavasti klo 8.00-20.00 välillä.

Koulupäivien alkaminen myöhemmin peruskoulussa vuosiluokilla 7-10 ja lukioissa vastaisi edellä kuvattuihin tutkimushavaintoihin teini-iän uni-valverytmin tuomista haasteista nuorten koulunkäyntiin. Stadin ammatti- ja aikuisopistossa opetusjärjestelyt on mahdollista toteuttaa joustavasti klo 8:00-20.00 välillä. Kasvatus- ja koulutuslautakunta suosittelee, että peruskoulujen 7–10-luokkien ja lukioiden koulupäivät alkavat kello 8.30-9.00 välillä syksystä 2019 alkaen. Peruskouluissa ja lukioissa huolehditaan siitä, että rehtorit, opettajat ja opiskelijat osallistuvat valmisteluun koskien koulupäivien alkamista. Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa kuitenkin, että koulut ja oppilaitokset saavat päättää vapaasti itse koulupäivän alkamisajankohdasta oppilas- ja opiskelijakuntaa sekä huoltajia kuultuaan.

Käsittely

18.12.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Pia Pakarinen: Lisätään kappaleen 13 loppuun viimeinen virke:

"Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa kuitenkin, että koulut ja oppilaitokset saavat päättää vapaasti itse koulupäivän alkamisajankohdasta oppilas- ja opiskelijakuntaa sekä huoltajia kuultuaan".

Kannattaja: Ville Jalovaara

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Pia Pakarisen vastaehdotuksen.

20.11.2018 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tuulia Tikkanen, opetuskonsultti, puhelin: 310 88047
tuulia.tikkanen(a)hel.fi

§ 85

Valtuutettu Petrus Pennasen aloite suosittujen, osallistavien ja yhteisöllisten tapahtumien järjestämisestä kaupungin rahoituksella

HEL 2018-007170 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi valtuutettu Petrus Pennasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

Valtuusto pyytää selvittämään mahdollisuudet Tapahtumien Tiekartta -työn yhteydessä soveltaa yhteistyösopimusmallia suosittujen, yhteisöllisten kaupunkikulttuuritapahtumien jatkuvuuden turvaamiseen. (Petrus Pennanen)

Käsittely

Valtuutettu Petrus Pennanen ehdotti valtuutettu Sami Muttilaisen kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Valtuusto pyytää selvittämään mahdollisuudet Tapahtumien Tiekartta -työn yhteydessä soveltaa yhteistyösopimusmallia suosittujen, yhteisöllisten kaupunkikulttuuritapahtumien jatkuvuuden turvaamiseen.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

7 äänestys

Valtuutettu Petrus Pennasen ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Valtuusto pyytää selvittämään mahdollisuudet Tapahtumien Tiekartta -työn yhteydessä soveltaa yhteistyösopimusmallia suosittujen, yhteisöllisten kaupunkikulttuuritapahtumien jatkuvuuden turvaamiseen.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 66

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Outi Alanen, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja

27.02.2019

Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Mia Haglund, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Emma Kari, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Petra Malin, Silvia Modig, Elina Moisio, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Laura Nordström, Johanna Nuorteva, Mia Nygård, Maria Ohisalo, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Pekka Puska, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Mirita Saxberg, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Anna Vuorjoki

Ei-äännet: 1
Otto Meri

Tyhjä: 13
Sirpa Asko-Seljavaara, Perttu Hillman, Arja Karhuvaara, Tapio Klemetti, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Matti Niiranen, Mika Raatikainen, Laura Rissanen, Daniel Sazonov, Juhani Strandén, Matias Turkkila

Poissa: 5
Jörn Donner, Eero Heinäluoma, Abdirahim Husu Hussein, Nelli Ruotsalainen, Wille Rydman

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Petrus Pennasen ehdottaman toivomusponnen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Petrus Pennasen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Petrus Pennanen ja 20 muuta valtuutettua esittävät, että kaupunki selvittää, millä syvennetyillä yhteistyön muodoilla voidaan taata Ravintolapäivän, Siivouspäivän, Illallinen taivaan alla ja Block Partyjen toiminta ja jatkuvuus. Tällaisina yhteistyön muotoina aloitteessa tuodaan esille esimerkiksi tapahtumien hankkiminen ostopalveluna sitä aiemmin vetäneiltä. Samalla ehdotetaan selvitettäväksi tapahtumiin liittyvien kartta-alustojen yhdistäminen esimerkiksi Helsinki-applikaation sisään.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa aloitteesta 11.9.2018 antamassaan lausunnossa mm., että tapahtumat ovat Helsingille tärkeitä sekä elinkeino- että kulttuuripoliittisista syistä. Tapahtumallisuus vahvistaa Helsingin identiteettiä ja lisää kaupungin vetovoimaa. Huippulaa- tu ja helposti lähestyttävä kulttuuri ja taide sekä kaikenlaiset yleisöta- pahtumat tuovat ihmisiä yhteen ja vahvistavat yhteisöllisyyttä. Ne tuo- vat myös matkailijoita ja lisäävät kaupungin elinvoimaa ja monimuotoi- suutta.

Helsinki suhtautuu myönteisesti kaikkeen kansalaisaktiivisuuteen kult- tuurin kentällä. Kaupungin uusi toimialarakenne mahdollistaa kaupun- gin palvelujen tuottamisen aiempaa asiakaslähtöisemmin. Myös muu yhteiskunnallinen kehitys, kaupungin palveluasenne ja esimerkiksi ra- hankeräyslain uudistaminen tulevat osaltaan helpottamaan tapahtu- mien järjestämistä.

Lautakunnan lausunnossa todetaan edelleen, että tapahtumat voidaan jakaa karkeasti kolmeen isoon kokonaisuuteen: kaupungin omiin itse tuottamiin tapahtumiin, kansalaisyhteiskunnan eri tavoin tuottamiin, kaupungin avustusta saaviin tapahtumiin, sekä tapahtumiin, joita kau- punki ei suoranaisesti tue. Viimeisimmän ryhmän tapahtumat voivat ol- la mittakaavaltaan pieniä tai toisaalta selkeästi markkinaehtoisesti jär- jestettäviä tapahtumia.

Kaupungin omien tapahtumien tuotantoja ollaan kokoamassa yhteen. Lisäksi kaupunki on tiivistämässä suur tapahtumien koordinoitua kau- punkiyhteisen suur tapahtumaryhmän ja tulevan tapahtumastrategian kautta.

Myös avustusjärjestelmän avulla tuettavien tapahtumien toimintaedelly- tyksiä kehitetään aiempaa asiakaslähtöisemmäksi. Kulttuuri- ja vapaa- aikalautakunta linjasi 13.2.2018 toimialan yhteiset avustusperiaatteet.

Kuluvan vuoden talousarviossa toimialalla on yhteensä 26 320 000 euroa kulttuurin, liikunnan ja nuorisotyön erilaisiin avustuksiin. Vuonna 2017 avustuksia myönnettiin hakemuksiin perustuen yhteensä 1 720 eri hankkeelle.

Avustusjärjestelmän ideana on tukea toimintaa, joka monipuolistaa kaupungin kulttuuri-, liikunta ja nuorisopalvelujen omaa palvelutuotantoa. Vastuu ja organisointi jäävät avustuksen hakijalle, eikä kaupungin avustuksen tule kattaa kokonaisuudessaan tapahtuman kuluja. Hankkeen onnistuminen on riippuvainen muun muassa organisaattorin kyvykkyydestä mitoittaa toteutus olemassa oleviin resursseihin. Kaupunki ei ole vastuussa tämän tyyppisten tapahtumien tuotannosta vaan toimii mahdollistajana. Tämä rajanveto ja roolijako on syytä säilyttää. Tapahtumien toimijakenttä on elävä ja jatkuvasti muuttuva ja sen toimintaedellytyksiin vaikuttavat keskeisesti myös valtio, muut rahoittajat sekä palveluita käyttävät asiakkaat. Myös kokoontumislaki edellyttää tapahtumissa selkeätä järjestäjävastuuta.

Ostopalveluun siirtyminen muuttaisi perustavan laatusesti nykyistä asetelmaa ja samalla myös tapahtuman luonnetta. Kaupunki tulisi esitetyssä mallissa olemaan tapahtumien tilaaja ja sen vastuut kasvaisivat. Ostopalvelu muuttaisi tapahtumien luonteen pitkälti kansalaistoinnista julkisiksi hankinnoiksi ja elinkeinon harjoittamiseksi. Tilaamisessa jouduttaisiin soveltamaan myös hankintasääntöjen mukaista kilpailutusta. Tarttumapinta kaupunkistrategiaan kaventuisi merkittävästi ainakin osallisuusnäkökulmasta.

Lautakunta toteaa lausunnon lopuksi, että kaupunki jatkaa erilaisten tapahtumien tukemista ensisijaisesti avustusjärjestelmänsä kautta. Kaupunki kehittää jatkuvasti avustusjärjestelmänsä vastaamaan kaupunkilaisten muuttuvia tarpeita. Samalla kaupunki huolehtii siitä, että tapahtumien järjestäminen ja muut toimintaedellytykset paranevat yhteisen edun mukaisesti. Samaan aikaan tapahtumien tuottajien osaamista omasta varainhankinnasta on syytä kehittää. Lisäksi lautakunta pitää selvittämisen arvoisena voitaisiinko liikuntatapahtumissa käytetty yhteistyösopimusmallia soveltaa joihinkin kulttuurin tapahtumatuotantoihin. Kumppanuustapahtumat, joissa tehdään vastikkeellinen yhteistyösopimus kaupungin ja tapahtuman tuottajan välillä, ovatkin neljäs tapahtumien tyyppi lausunnossa mainittujen kolmen tapahtumatyyppin lisäksi.

Aloitteessa mainittiin mahdollisuudesta viedä tapahtumat Helsinki-applikaation sisään. Helsinki-applikaation eli Helsinki-sovelluksen kehittämistä kaupunkiyhteisenä mobiilina käyttöliittymänä kaupungin palveluihin tarkastellaan helmikuussa 2019 valmistuvassa kaupungin digitalisaatiotyöryhmän raportissa. Sovellus on oleellinen osa Kulttuurin ja va-

27.02.2019

paa-ajan toimialan vuosien 2019-2023 digitalisaatiosuunnitelman to-
teuttamista. Sovelluksen käyttötavat täsmentyvät suunnittelun myötä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Petrus Pennasen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 13.02.2019 § 64

HEL 2018-007170 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 21.01.2019 § 46

HEL 2018-007170 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Petrus Pennasen aloitteen lop-
puun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 11.09.2018 § 177

HEL 2018-007170 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei pidä aloitteessa esitettyä toimintatapaa tarkoituksenmukaisena, vaan esittää että kaupunki jatkaa erilaisten tapahtumien tukemista ensisijaisesti avustusjärjestelmänsä kautta.

Erilaiset, erikokoiset ja eri yleisöille suunnatut ja yleisöjen kanssa tehtävät tapahtumat ovat Helsingille tärkeitä sekä elinkeino- että kulttuuripoliittisista syistä. Monipuolinen tapahtumallisuus vahvistaa Helsingin identiteettiä ja lisää kaupungin vetovoimaa. Huippulaatu ja helposti lähestyttävä kulttuuri ja taide sekä kaikenlaiset yleisötapahtumat tuovat ihmisiä yhteen ja vahvistavat yhteisöllisyyttä. Ne tuovat myös tilapäisesti kaupunkia käyttäviä matkailijoita ja lisäävät kaupungin elinvoimaa ja monimuotoisuutta.

Helsinki suhtautuu myönteisesti kaikkeen kansalaisaktiivisuuteen kulttuurin kentällä, oli kyseessä sitten järjestäytynyt toiminta tai erilaiset spontaanit tapahtumat. Sosiaalinen media on madaltanut osallistumista, lisänneet vuorovaikutusta ja tulleet normaaliksi osaksi kaikenlaisten tapahtumien markkinointia. Kaupungin uusi toimialarakenne mahdollistaa kaupungin palvelut kulttuurin, liikunnan ja vapaa-ajan toimialalla aiempaa asiakaslähtöisemmin. Myös muu yhteiskunnallinen kehitys, kaupungin palveluasenne ja esimerkiksi rahankeräyslain uudistaminen tulevat osaltaan helpottamaan tapahtumien järjestämistä.

Kaupungin rooli tapahtumien järjestämisessä on terävöitymässä kaupunkistrategian mukaisesti. Tapahtumat voidaan jakaa karkeasti kolmeen isoon kokonaisuuteen. Kaupungin omiin itse tuottamiin tapahtumiin, kansalaisyhteiskunnan eri tavoin tuottamiin tapahtumiin, joita tuetaan avustusjärjestelmän kautta sekä tapahtumiin, joita kaupunki ei suoranaisesti tue. Viimeisimmän luokan tapahtumat voivat olla mitta-kaavaltaan pieniä tai toisaalta selkeästi markkinaehtoisesti järjestettäviä tapahtumia.

Kaupungin omien tapahtumien hajallaan olevia tuotantoja ollaan kokoamassa yhteen, kun Helsingin juhlatuotantojen tuottajaorganisaationa toimivan Helsinki-viikon säätiön roolia ollaan muuttamassa kaupungin tapahtumasäätiöksi. Tavoitteena on vahvistaa näiden tapahtumien strate-

gista ohjausta ja saavuttaa tuotantoihin, markkinointiin, viestintään ja kumppanuuksiin liittyviä synergiaetuja. Lisäksi kaupunki on tiivistämässä suurtapahtumien koordinoitua kaupunkiyhteisen suurtapahtumaryhmän ja tulevan suurtapahtumastrategian kautta.

Myös avustusjärjestelmän avulla tuettavien tapahtumien toimintaedellytyksiä kehitetään aiempaa asiakaslähtöisemmäksi. Avustusmäärärahoista päättävä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta linjasi 13.2.2018 toimialan yhteiset avustusperiaatteet. Avustuksilla lisätään kaupungin vetovoimaa, asukkaiden elämänlaatua, toimintakykyä ja elämän hallintaa. Kaupungin harkinnanvaraisen avustusjärjestelmän perusideana on kehittää kansalaisyhteiskunnan toimintaedellytyksiä sekä parantaa kaupunkilaisten mahdollisuuksia voimaantua, liikkua, luoda ja olla aktiivinen toimija.

Kuluvan vuoden talousarviossa toimialalla on yhteensä 26 320 000 euroa kulttuurin, liikunnan ja nuorisotyön erilaisiin avustuksiin. Vuonna 2017 avustuksia myönnettiin hakemuksiin perustuen yhteensä 1 720 eri hankkeelle.

Avustusjärjestämisen ideana on tukea toimintaa, joka monipuolistaa kaupungin kulttuuri-, liikunta ja nuorisopalvelujen omaa palvelutuotantoa. Olennaista siis on, että kaupunki ei ole vastuussa tämän tyyppisten tapahtumien tuotannosta vaan toimii mahdollistajana, tämä rajanveto ja roolijako on syytä säilyttää. Tapahtumien toimija kenttä on elävä ja jatkuvasti muuttuva ja sen toimintaedellytyksiin vaikuttavat keskeisesti myös valtio, muut rahoittajat sekä palveluita käyttävät asiakkaat. Myös kokoontumislaki edellyttää tapahtumissa selkeätä järjestäjävastuuta.

Valtuustoaloitteessa esitetään yhdeksi mahdolliseksi ratkaisuksi valikoituille tapahtumille, että kaupunki ostaisi ne nykyisiltä järjestäjiltä avustamisen sijaan. Vaihtoehdossa tapahtumille osoitettu resurssi otettaisiin kaupungin käyttötaloudesta, mikä muuttaisi tapahtumiin liittyviä peruslähtökohtia ja vastuita.

Avustamisen lähtökohta on lisätä jo olemassa olevaa resurssia ja mahdollistaa osaltaan hankkeen toteutuminen. Vastuu ja organisointi jäävät avustuksen hakijalle, eikä kaupungin avustuksen tule kattaa kokonaisuudessaan tapahtuman kuluja. Hankkeen onnistuminen on riippuvainen muun muassa organisaattorin kyvykkyydestä mitoitetaan toteutus olemassa oleviin resursseihin. Some-tapahtumien kokemuksista ja epäsuorasti myös itse valtuustoaloitteesta voidaan päätellä, ettei tässä ole aina onnistuttu.

Ostopalveluun siirtyminen muuttaisi perustavan laatusesti nykyistä asetelmaa ja samalla myös tapahtuman luonnetta. Ostopalvelut kateetaan kaupungin käyttötaloudesta avustusmäärärahojen sijaan. Kaupun-

27.02.2019

ki tulisi esitetyssä mallissa olemaan tapahtumien tilaaja ja sen vastuut kasvaisivat. Ostopalvelu muuttaisi tapahtumien luonteen pitkälti kansalaistoiminnasta julkiseksi hankinnoiksi ja elinkeinon harjoittamiseksi. Tilaamisessa jouduttaisiin soveltamaan myös hankintasääntöjen mukaista kilpailutusta. Nykyiset tapahtumatuottajat eivät olisi itsestään selviä valintoja toteuttajina. Tarttumapinta kaupunkistrategiaan kaventuisi merkittävästi ainakin osallisuusnäkökulmasta.

Ostopalveluihin siirtymisen sijaan on syytä kehittää kansalaisyhteiskunnan tuottamia kaupunkitapahtumia niin, ettei niiden arvokas lähtökohta vaarannu.

Edellä esitetyn perusteella kaupunki jatkaa erilaisten tapahtumien tukemista ensisijaisesti avustusjärjestelmänsä kautta. Kaupunki kehittää jatkuvasti avustusjärjestelmänsä vastaamaan kaupunkilaisten muuttuvia tarpeita. Samalla kaupunki huolehtii siitä, että tapahtumien järjestäminen ja muut toimintaedellytykset paranevat yhteisen edun mukaisesti. Samaan aikaan tapahtumien tuottajien osaamista omasta varainhankinnasta on syytä kehittää. Lisäksi lautakunta pitää selvittämisen arvoisena voitaisiinko liikuntatapahtumissa käytettyä yhteistyösopimusmallia soveltaa joihinkin kulttuurin tapahtumatuotantoihin.

Käsittely

11.09.2018 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että lausunnon viimeisen kappaleen loppuun lisätään virke: "Lisäksi lautakunta pitää selvittämisen arvoisena voitaisiinko liikuntatapahtumissa käytettyä yhteistyösopimusmallia soveltaa joihinkin kulttuurin tapahtumatuotantoihin."

Lautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Tuula Haavisto

Lisätiedot

Veikko Kunnas, kumppanuuspäällikkö, puhelin: 310 37002
veikko.kunnas(a)hel.fi

§ 86

Valtuutettu Johanna Nuortevan aloite perhevalmennuksen käynnistämistä murrosikäisten nuorten vanhemmille

HEL 2018-009098 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi valtuutettu Johanna Nuortevan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään aloitevastauksen, kaupunginvaltuusto kehottaa selvittämään mahdollisuutta, että sosiaali- ja terveystoimiala sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimiala yhteistyönä koordinoivat perhevalmennuksen suunnittelun hyödyntäen perheneuvoloiden, tutkijoiden ja kiinnostuneiden koulujen oppilashuoltohenkilökunnan ja vanhempien edustajien asiantuntemusta. (Johanna Nuorteva)

Käsittely

Valtuutettu Johanna Nuorteva ehdotti valtuutettu Johanna Sydänmaan kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään aloitevastauksen, kaupunginvaltuusto kehottaa selvittämään mahdollisuutta, että sosiaali- ja terveystoimiala sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimiala yhteistyönä koordinoivat perhevalmennuksen suunnittelun hyödyntäen perheneuvoloiden, tutkijoiden ja kiinnostuneiden koulujen oppilashuoltohenkilökunnan ja vanhempien edustajien asiantuntemusta.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

8 äänestys

Valtuutettu Johanna Nuortevan ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Hyväksyessään aloitevastauksen, kaupunginvaltuusto kehottaa selvittämään mahdollisuutta, että sosiaali- ja terveystoimiala sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimiala yhteistyönä koordinoivat per-

27.02.2019

hevalmennuksen suunnittelun hyödyntäen perheneuvoloiden, tutkijoiden ja kiinnostuneiden koulujen oppilashuoltohenkilökunnan ja vanhempien edustajien asiantuntemusta.

Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 55

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Outi Alanen, Ted Apter, Paavo Arhinmäki, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Mia Haglund, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Emma Kari, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Johanna Lai-saari, Petra Malin, Silvia Modig, Elina Moisio, Sami Mutttilainen, Jarmo Nieminen, Laura Nordström, Johanna Nuorteva, Maria Ohisalo, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Pekka Puska, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Nelli Ruotsalainen, Mirita Saxberg, Osmo Soininvaara, Juhani Strandén, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Matias Turkkila, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki

Ei-äännet: 3

Otto Meri, Dani Niskanen, Wille Rydman

Tyhjä: 24

Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Perttu Hillman, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Björn Månsson, Matti Niiranen, Mia Nygård, Jaana Pelkonen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Laura Rissanen, Daniel Sazonov, Ilkka Taipale, Laura Varjokari, Maarit Vierunen

Poissa: 3

Jörn Donner, Eero Heinäluoma, Abdirahim Husu Hussein

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Johanna Nuortevan ehdottaman toivomusponnen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1

Valtuustoaloite Nuorteva et al

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Johanna Nuorteva ja 32 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan murrosikäisten nuorten vanhemmille suunnatun perhevalmennuksen käynnistämistä.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 yksi keskeinen painopiste on nuorten syrjäytymiskiirteen katkaiseminen ja eriarvoisuuden vähentäminen. Tuen tarjoaminen murrosikäisille nuorille ja heidän perheilleen on merkittävää syrjäytymistä ehkäisevää työtä.

Vanhemmuuden tukeminen on keskeinen osa sosiaali- ja terveystalouden perustehtävää. Ensimmäistä lastaan odottaville järjestetään perhevalmennusta äitiys- ja lastenneuvoloiden ja leikkipuistojen yhteistyönä sekä sähköisenä perhevalmennuksena Perheentuki -verkkosivuston kautta tarjottuna. Peruskouluikäisten nuorten kohdalla kaikille perheille kohdennettua vanhemmuuden tukea ovat kouluterveydenhuollon laajat terveystarkastukset (viidennellä ja kahdeksannella luokalla), joihin myös vanhemmat kutsutaan yhdessä nuoren kanssa ja joissa tuetaan nuoren kasvua ja kehitystä sekä koko perheen hyvinvointia. Vanhemmat ovat aina tervetulleita muillakin luokka-asteilla kouluterveydenhuollon terveystarkastuksiin. Lisäksi koulun yhteisöllinen ja yksilöllinen oppilashuolto tukee monin tavoin vanhempien kasvatustyötä.

Jos perheillä ilmenee lisätuen tarvetta nuoren kasvatukseen ja kehitykseen liittyen, kasvatus- ja perheneuvonta tarjoaa tukea 0–17-vuotiaiden lasten ja nuorten perheille. Syksyllä 2018 on alkanut uutena palveluna 11–16-vuotiaiden lasten ja nuorten perheille kohdennettu lapsiperheiden sosiaaliohjaus. Erityisen tuen sosiaalityön palveluja on tarjolla 0–17-vuotiaille lapsille ja perheille sekä lastensuojelun asiakkaille lastensuojelun palveluja 20 ikävuoteen asti. Lastensuojelun palveluissa järjestetään myös ryhmämuotoista tukea murrosikäisten lasten vanhemmille.

Vanhemmuuden vahvistaminen on nostettu valtakunnallisen Lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelman (LAPE) yhdeksi tavoitteeksi ja Helsinki osallistuu aktiivisesti kehittämistyöhön. Tavoitteena on rakentaa vanhemmuuden tuen toimintamalleja sekä verkkopalveluja. Lisäksi kouluissa kokeillaan erityisesti maahanmuuttajataustaisille perheille räätälöityjä vanhempainiltoja.

Kaupunginhallitus pitää tärkeänä perhevalmennuksen järjestämistä murrosikäisten nuorten vanhemmille eri toimijoiden yhteistyönä. Tällainen perhevalmennus tukee perheen sisäistä vuorovaikutusta, vanhempien jaksamista ja edistää koko perheen hyvinvointia. Yläasteelle siirtymistä (seitsemäs luokka) voidaan pitää hyvänä ajankohtana valmennukselle peruskouluikäisten arkiympäristöön sovitettuna palveluna siten, että nuoret ovat myös itse osallisia. Koulujen oppilashuolto tavoittaa nuoret ja heidän vanhempansa. Myös verkkoympäristöön viety perhevalmennus voi soveltua tälle kohderyhmälle. On tärkeää, että vanhemmuuden tukeen tulee jatkumo aina vauvasta murrosiän päättymiseen asti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite Nuorteva et al

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 13.02.2019 § 65

HEL 2018-009098 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

27.02.2019

marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 28.01.2019 § 82

HEL 2018-009098 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Johanna Nuortevan aloitteen loppuun käsitellyksi.

21.01.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 20.11.2018 § 252

HEL 2018-009098 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Ehdotus murrosikäisten vanhemmille tarjottavasta perhevalmennuksesta on kannatettava. Luontevinta olisi pilotoida mallia muutamalla alueella ja laatia siltä pohjalta koko kaupunkiin sovellettava toimintamalli. Päävastuussa perhevalmennuksesta olisivat uudet perhekeskukset, joiden kautta vanhemmuuden tuki on tarkoitus jatkossa pääosin järjestää. Koulun opiskeluhoolto ja nuorisotoimi tarjoavat tähän tukea.

Perhevalmennus viittaa käsitteenä useimmiten aivan pienten lasten vanhemmille tarjottavaan ryhmämuotoiseen tukeen. Ajoittain on eri puolilla maata kokeiltu myös murrosikäisten lasten vanhemmille tarjottavaa perhevalmennusta. Näistä kokeiluista on saatu pääosin myönteisiä tuloksia. Koulujen vanhempainilloissa käsitellään murrosikään liittyvää tematiikkaa asiantuntijoiden johdolla. Koulun oppilashuolto tukee lisäksi yksittäisiä vanhempia kasvatustehtävässä.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

27.02.2019

Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Vesa Nevalainen, oppilashuollon päällikkö, puhelin: 310 86214
vesa.nevalainen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 06.11.2018 § 290

HEL 2018-009098 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon koskien murrosikäisten nuorten vanhemmille suunnattua perhevalmennusta:

"Vanhemmuuden tukeminen on keskeinen osa sosiaali- ja terveystalveluiden perustehtävää. Ensimmäistä lastaan odottaville järjestetään perhevalmennusta äitiys- ja lastenneuvoloiden ja leikkipuistojen yhteistyönä sekä sähköisenä perhevalmennuksena Perheentuki -verkkosivuston kautta tarjottuna. Peruskouluikäisten nuorten kohdalla kaikille perheille kohdennettua vanhemmuuden tukea ovat kouluterveydenhuollon laajat terveystarkastukset (5. lk ja 8. lk), joihin myös vanhemmat kutsutaan yhdessä nuoren kanssa ja joissa tuetaan nuoren kasvua ja kehitystä sekä koko perheen hyvinvointia. Vanhemmat ovat myös aina tervetulleita muillakin luokka-asteilla toteutettaviin kouluterveydenhuollon terveystarkastuksiin. Lisäksi koulun yhteisöllinen ja yksilöllinen oppilashuolto tukee monin tavoin vanhempien kasvatustyötä.

Jos perheillä ilmenee lisätuen tarvetta nuoren kasvatukseen ja kehitykseen liittyen, kasvatus- ja perheneuvonta tarjoaa tukea 0–17-vuotiaiden lasten ja nuorten perheille. Syksyllä 2018 on alkanut uutena palveluna 11–16-vuotiaiden lasten ja nuorten perheille kohdennettu lapsiperheiden sosiaaliohjaus. Erityisen tuen sosiaalityön palveluja on tarjolla 0–17-vuotiaille lapsille ja perheille sekä lastensuojelun asiakkaille lastensuojelun palveluja 20 vuoteen asti. Lastensuojelun palveluissa järjestetään myös ryhmämuotoista tukea murrosikäisten lasten vanhemmille.

Vanhemmuuden vahvistaminen on nostettu valtakunnallisen Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelman (LAPE) yhdeksi tavoitteeksi ja Helsinki osallistuu aktiivisesti kehittämistyöhön. Tavoitteena on rakentaa vanhemmuuden tuen toimintamalleja sekä verkkopalveluja. Lisäksi kouluissa kokeillaan erityisesti maahanmuuttajataustaisille perheille räätälöityjä vanhempainiltoja.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

27.02.2019

Sosiaali- ja terveystoimiala kannattaa perhevalmennuksen järjestämistä murrosikäisten nuorten vanhemmille eri toimijoiden yhteistyönä. Yläasteelle siirtyminen (7. lk) voisi olla hyvä ajankohta valmennukselle peruskouluikäisten arkiympäristöön sovitettuna palveluna ja niin, että nuoret ovat myös itse osallisia. Koulujen oppilashuolto on keskeinen nuoria ja heidän vanhempiaan tavoittava taho. Myös verkkoympäristöön viety perhevalmennus voisi soveltua tälle kohderyhmälle. On tärkeää, että vanhemmuuden tukeen muodostuu jatkumo aina vauvasta murrosiän päättymiseen asti.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 yksi keskeinen painopiste on nuorten syrjäytymiskiirteen katkaiseminen ja eriarvoisuuden vähentäminen. Tuen tarjoaminen murrosikäisille nuorille ja heidän perheilleen on merkittävää syrjäytymistä ehkäisevää työtä. Murrosikäisten vanhemmille sekä nuorille suunnattu perhevalmennus tukee perheen sisäistä vuorovaikutusta, vanhempien jaksamista ja edistää koko perheen hyvinvointia."

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Taina Hussi, erityissuunnittelija, puhelin: 310 43830
taina.hussi(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 30.10.2018 § 208

HEL 2018-009098 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää perhevalmennuksen järjestämistä murrosikäiselle nuorille tarpeellisena ja näkee murrosikäisiin nuoriin kohdistettavan tuen lisäämisen perusteltuna. Tuen tarjoaminen juuri murrosikäisille nuorille ja heidän perheilleen on merkittävää syrjäytymistä ehkäisevää työtä, johon tulisi panostaa nykyistä enemmän.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalveluissa on kehitetty menetelmiä murrosikäisten nuorten ja heidän perheidensä tukemiseksi, mutta nykyisillä resursseilla tarpeisiin ei pystytä vastaamaan riittävästi. Luotsi-toiminta, jota toteutetaan yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimialan kanssa, tarjoaa tukea yläkouluikäiselle nuorille sekä heidän huoltajilleen. Luotsi-toiminnassa nuoren yksilöllisen tuen lisäksi nuoren

27.02.2019

huoltajilla on mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti nuoriso- ja/tai sosiaaliohjaajan kanssa murrosikään liittyvistä kysymyksistä ja saada joustavasti ohjausta matalalla kynnyksellä.

Lisäksi Luotsi-toiminnan yhteydessä on järjestetty vanhemmille vertaisryhmätoimintaa yhteistyössä perheneuvoloiden kanssa. Vanhempien vertaisryhmätoiminnassa on voitu keskustella ja vaihtaa kokemuksia muiden vanhempien kanssa murrosikään liittyvistä haasteista ohjaajien tukemana. Nykyresurssein toiminta on kuitenkin vähäistä eikä vastaa tarpeeseen riittävästi.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa murrosikäisiin suunnatun perhevalmennuksen järjestämistä yhteistyössä eri toimijoiden kesken. Yhteistyökumppanina kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisotyö voi tarjota osaamista, menetelmiä ja luontevan keskusteluyhteyden nuoriin ja vanhempiin, mutta tämä edellyttää resurssien suuntaamista nykyistä enemmän syrjäytymistä ehkäisevään työhön.

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Heidi Hällman, aluepäällikkö, puhelin: 310 71608
heidi.hallman(a)hel.fi
Tiina Nurmi, suunnittelija, puhelin: 310 89121
tiina.nurmi(a)hel.fi

§ 87

Valtuutettu Alviina Alametsän aloite helsinkiläisten muunsukupuolisten henkilöiden hoidon turvaamisesta

HEL 2018-009109 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi valtuutettu Alviina Alametsän aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Alametsä Alviina Aloite Kvsto 29082018 12
- 2 Skannattu_HUS vastine HEL2018 009109

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Alviina Alametsä ja 18 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan muunsukupuolisten henkilöiden hoidon turvaamista.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveystieteiden ja Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiriin (HUS) lausuntoihin ja toteaa, että muunsukupuolisuudelle ei ole virallista määritelmää, mutta yleensä termillä viitataan tilanteeseen, jossa henkilöllä on pitkäaikainen, vakaa ja jäsentynyt kokemus siitä, ettei hän kuulu itselleen syntymässä määritellyn sukupuoleen, mutta toisaalta ei myöskään vastakkaiseen sukupuoleen, toisin kuin transsukupuolisuudessa. Suomessa käytetään ICD-10 -tautiluokituksen diagnoosia F64.8 Muu määritetty sukupuoli-identiteetin häiriö, kun pyritään kuvaamaan muuta sukupuoli-identiteetti-

tin variaatiota kuin transsukupuolisuutta. Tieteellisessä kirjallisuudessa on sukupuoli-identiteetin häiriöiden sijaan alettu puhua sukupuoli-identiteetin variaatioista. Uusin tautiluokitus ICD-11 on jo julkaistu ja siinä transsukupuolisuus on poistettu mielenterveyden häiriöistä ja se sijaitsee nyt seksuaalisuuden yhteydessä omana kategorianaan sukupuoli-dysforia, joka ei erottele identiteettejä.

Transsukupuolisen ihmisen tapaan myös muunsukupuolinen ihminen saattaa kärsiä kehonsa ja identiteettikokemuksensa välisestä ristiriidasta ja tämän aiheuttamasta ahdistuksesta, jota usein kutsutaan kehodysforiaksi.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen (1053/2002) mukaan sukupuolen muuttamisen tutkimus ja hoito on keskitetty Helsingin yliopistolliseen keskussairaalaan ja Tampereen yliopistolliseen sairaalaan.

Sukupuolen vahvistamista ja/tai korjaamista toivovien potilaiden kokonaistilanteen arviointi ja heidän mahdollisten somaattisten hoitojensa koordinointi tehdään yhteistyössä endokrinologien, gynekologien, otologien, foniatrien ja plastiikkakirurgien kanssa.

Tutkimuksen tavoitteena on ensisijaisesti selvittää sukupuoli-identiteettiä ja hoidon tarvetta. Korjaushoitojen edellytyksenä on, että kyseessä on transsukupuolisuuden F64.0 kriteerit täyttävä, pysyvä sukupuoli-identiteetti. Muun sukupuoli-identiteettiin liittyvän dysforian osalta palveluvalikoimaa selvitetään ajankohtaisesti tutkimusnäytön, muuttuvan diagnoosijärjestelmän ja julkisen terveydenhuollon yhtenevien hoitolinjojen mukaisesti.

Tutkimusnäyttö muunsukupuolisten hoitojen vaikuttavuudesta puuttuu eikä muunsukupuolisille ole vakiintunutta hoitolinjaa, koska heidän kohdallaan feminisoivista ja maskulinisoivista sukupuolen korjaushoidoista ei ole riittävää näyttöä. Tilanne on hoitolinjausten suhteen epäselvä. Terveydenhuollon ammattilaisilla tulee kuitenkin olla myös yksilöllistä harkintaa hoitojen myöntämisessä henkilöille, joille mahdollinen hoito näyttäisi aiheuttavan pienempiä riskejä kuin sen tarjoamatta jättäminen.

Transsukupuolisten hoitoa Suomessa ohjaa laki transseksuaalin sukupuolen vahvistamisesta (563/2002) ja siihen liittyvä sosiaali- ja terveysministeriön asetus. Näissä ei määritellä muun sukupuolisten hoitoa. HUS ja Tampereen yliopistollinen sairaala ovat pyytäneet ministeriön Palveluvalikoimaneuvostolta (Palko) hoitolinjausta viime vuosina kasvaneeseen muunsukupuolisten palvelukysyntään. Asia on nyt Palkossa selvitettävänä ja HUS odottaa Palkon selvitystä valtakunnallisiksi linjauksiksi.

27.02.2019

Sukupuolen variaatioiden hoitoa koskevan suositus valmistellaan Palkon jaostossa. Työn aikana kootaan suomalaisten potilaiden ja transihmisten kokemuksia tilanteesta ja terveydenhuollosta keskustelutilaisuuksissa. Suositusvalmistelun loppuvaiheessa jokaisella on mahdollisuus kommentoida suositusluonnosta Otakantaa-palvelussa. Työ on tarkoitus saada valmiiksi keväällä 2019.

HUS kannattaa myös lain (563/2002) uudistamista, koska siinä ei tällä hetkellä määritellä muunsukupuolisten hoitoa. HUS aikoo jatkossa tehdä vaikuttavuusseurantatutkimusta siitä, miten potilaat hyötyvät hoidosta. Lisäksi HUS lisää avointa kommunikaatiota hoitolinjauksista järjestöjen, potilaiden ja muiden relevanttien tahojen kanssa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Oikein kohdistettu vaikuttava hoito parantaa kohderyhmän terveyttä ja hyvinvointia. Sen sijaan väärin kohdistetut toimenpiteet voivat vaikuttaa kielteisesti. Tämän vuoksi on tärkeää, että myös muunsukupuolisille henkilöille tarjottavat hoidot on tutkimuksissa osoitettu vaikuttaviksi. Samalla on oleellista, että potilas voi terveydenhuollossa kertoa avoimesti tilanteestaan ja tulla kohdatuksi ja hoidetuksi yksilönä. Helsinki toivoo HUSin jatkavan keskustelua hoitolinjauksista muunsukupuolisten henkilöiden itsensä ja heidän oikeuksiaan edistävien järjestöjen ja asiantuntijoiden kanssa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Alametsä Alviina Aloite Kvsto 29082018 12
- 2 Skannattu_HUS vastine HEL2018 009109

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 13.02.2019 § 66

HEL 2018-009109 T 00 00 03

Päätös

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

27.02.2019

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 21.01.2019 § 48

HEL 2018-009109 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Alviina Alametsän aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 20.11.2018 § 307

HEL 2018-009109 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus antoi seuraavan lausunnon valtuutettu Alviina Alametsän muunsukupuolisten henkilöiden hoidon turvaamista koskevasta valtuustoaloitteesta:

"Muunsukupuolisuudelle ei ole virallista määritelmää, mutta yleensä termillä viitataan tilanteeseen, jossa henkilöllä on pitkäaikainen, vakaa ja jäsentynyt kokemus siitä, ettei hän kuulu itselleen syntymässä määritelyyn sukupuoleen, mutta toisaalta ei myöskään vastakkaiseen sukupuoleen, toisin kuin transsukupuolisuudessa. Suomessa käytetään ICD-10 -tautiluokituksen diagnoosia F64.8 Muu määritetty sukupuoli-identiteetin häiriö, kun pyritään kuvaamaan muuta sukupuoli-identiteetin variaatiota kuin transsukupuolisuutta. Tieteellisessä kirjallisuudessa on sukupuoli-identiteetin häiriöiden sijaan alettu puhua sukupuoli-identi-

teetin variaatioista. Uusin tautiluokitus ICD-11 on jo julkaistu ja siinä transsukupuolisuus on otettu pois mielenterveyden häiriöistä ja sijaitsee nyt seksuaaliterveyden yhteydessä omana kategorianaan sukupuolidysforia, joka ei erottele identiteettejä.

Transsukupuolisen ihmisen tapaan myös muunsukupuolinen ihminen saattaa kärsiä kehonsa ja identiteettikokemuksensa välisestä ristiriidasta ja tämän aiheuttamasta ahdistuksesta, jota usein kutsutaan kehodysoforiaksi.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen (1053/2002) mukaan sukupuolen muuttamiseen tähtäävä tutkimus ja hoito keskitetään Helsingin yliopistolliseen keskussairaalaan ja Tampereen yliopistolliseen sairaalaan. Kun henkilö hakeutuu hoitoon transseksuaalisuuden takia tai hänen sukupuoli-identiteettinsä muutoin vaatii selvitystä, hänet tulee ohjata jatkotutkimuksiin toiseen edellä mainituista sairaaloista.

Toiminnan keskiössä on sukupuolen vahvistamista ja/tai korjaamista toivovien potilaiden kokonaistilanteen arviointi ja heidän mahdollisten somaattisten hoitojensa koordinointi yhteistyössä endokrinologien, gynekologien, otologien, foniatrien ja plastiikkakirurgien kanssa. Tutkimukseen tullaan lääkärin läheteellä.

Tutkimuksen tavoitteena on ensisijaisesti selvittää sukupuoli-identiteettiä ja hoidon tarvetta. Korjaushoitojen edellytyksenä on, että kyseessä on transsukupuolisuuden F64.0 kriteerit täyttävä, pysyvä sukupuoli-identiteetti. Muun sukupuoli-identiteettiin liittyvän dysforian osalta palveluvalikoimaa selvitetään ajankohtaisesti tutkimusnäytön, muuttuvan diagnoosijärjestelmän ja julkisen terveydenhuollon yhtenevien hoitolinjojen mukaisesti.

Tutkimusnäyttö muunsukupuolisten hoitojen vaikuttavuudesta puuttuu eikä muunsukupuolisille ole vakiintunutta hoitolinjaa, koska heidän kohdallaan feminisoivista ja maskulinisoivista sukupuolen korjaushoidoista ei ole riittävää näyttöä. Tilanteen ollessa hoitolinjausten suhteen epäselvä, tulee terveydenhuollon ammattilaisten voida tehdä myös yksilöllistä harkintaa hoitojen myöntämiseksi henkilöille, joille mahdollinen hoito näyttäisi aiheuttavan pienempiä riskejä kuin sen tarjoamatta jättäminen.

Transsukupuolisten hoitoa Suomessa ohjaa laki transseksuaalin sukupuolen vahvistamisesta ja siihen liittyvä Sosiaali- ja terveysministeriön asetus. Näissä ei määritellä muun sukupuolisten hoitoa. HUS ja Tampereen yliopistollinen sairaala ovat pyytäneet STM:n Palveluvalikoimaneuvostolta (Palko) hoito-linjausta viime vuosina kasvaneeseen muunsukupuolisten palvelukysyntään. Asia on nyt Palkossa selvitettävänä ja HUS odottaa Palkon selvitystä valtakunnallisiksi linjauksiksi.

27.02.2019

HUS kannattaa myös translain uudistamista, koska siinä ei tällä hetkellä määritellä muunsukupuolisten hoitoa. HUS aikoo jatkossa tehdä vaikuttavuusseurantatutkimusta siitä, miten potilaat hoidosta hyötyvät. Lisäksi HUS tulee lisäämään avointa kommunikaatiota hoitolinjauksista järjestöjen, potilaiden ja muiden relevanttien tahojen kanssa.

Sukupuolen variaatioiden hoitoa koskevan suositus valmistellaan jaostossa, jonka Palko nimittää lokakuun 2018 alussa. Työn alkuvaiheessa kootaan suomalaisten potilaiden ja transihmisten kokemuksia tilanteesta ja terveydenhuollosta keskustelutilaisuuksissa. Suositusvalmistelun loppuvaiheessa jokaisella on mahdollisuus kommentoida suositusluonnosta Otakantaa-palvelussa. Työ on tarkoitus saada valmiiksi keväällä 2019.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Oikein kohdistettu vaikuttava hoito parantaa kohderyhmän terveyttä ja hyvinvointia. Sen sijaan väärin kohdistetut toimenpiteet voivat vaikuttaa kielteisesti. Tämän vuoksi on tärkeää, että myös muunsukupuolisille henkilöille tarjottavat hoidot ovat tutkimuksissa osoitettu vaikuttaviksi. Samalla on oleellista, että potilas voi terveydenhuollossa kertoa avoimesti tilanteestaan ja tulla kohdatuksi ja hoidetuksi yksilönä. Helsinki toivoo HUS:n jatkavan keskustelua hoitolinjauksista muunsukupuolisten henkilöiden itsensä ja heidän oikeuksiaan edistävien järjestöjen ja asiantuntijoiden kanssa."

Käsittely

20.11.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Kati Juva: Lisätään lausunnon ensimmäisen kappaleen 2 loppuun: "Uusin tautiluokitus ICD-11 on jo julkaistu ja siinä transsukupuolisuus on otettu pois mielenterveyden häiriöistä ja sijaitsee nyt seksuaaliterveyden yhteydessä omana kategorianaan sukupuolidysforia, joka ei erottele identiteettejä."

Kannattaja: jäsen Laura Nordström

Vastaehdotus 2:

Jäsen Kati Juva: Lisätään lausunnon neljänneksi viimeisen kappaleen ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia loppuun: "Tilanteen ollessa hoitolinjausten suhteen epäselvä, tulee terveydenhuollon ammattilaisten voida tehdä myös yksilöllistä harkintaa hoitojen myöntämi-

27.02.2019

seksi henkilöille, joille mahdollinen hoito näyttäisi aiheuttavan pienempiä riskejä kuin sen tarjoamatta jättäminen."

Kannattaja: jäsen Laura Nordström

Vastaehdotus 3:

Jäsen Kati Juva: Lisätään terveys- ja hyvinvointivaikutuksia koskevan kappaleen loppuun: "Samalla on oleellista, että potilas voi terveydenhuollossa kertoa avoimesti tilanteestaan ja tulla kohdatuksi ja hoidetuksi yksilönä. Helsinki toivoo HUS:n jatkavan keskustelua hoitolinjauksista muunsukupuolisten henkilöiden itsensä ja heidän oikeuksiaan edistävien järjestöjen ja asiantuntijoiden kanssa."

Kannattaja: jäsen Laura Nordström

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Kati Juva)

Jaa-äännet: 1

Sakari Männikkö

Ei-äännet: 9

Heidi Ahola, Tapio Bergholm, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Saku Etholen, Kati Juva, Laura Nordström, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 3

Sami Heistaro, Seija Muurinen, Matias Pajula

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Kati Juvan vastaehdotuksen äänin 9 - 1 (tyhjää 3).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Kati Juva)

Jaa-äännet: 2

Tapio Bergholm, Sakari Männikkö

27.02.2019

Ei-äännet: 9

Heidi Ahola, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Saku Etholen, Kati Juva, Laura Nordström, Matias Pajula, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 2

Sami Heistaro, Seija Muurinen

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Kati Juvan vastaehdotuksen äänin 9 - 2 (tyhjää 2).

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Vastaehdotus 3 (jäsen Kati Juva)

Jaa-äännet: 1

Sakari Männikkö

Ei-äännet: 8

Heidi Ahola, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Saku Etholen, Kati Juva, Laura Nordström, Matias Pajula, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 4

Tapio Bergholm, Sami Heistaro, Seija Muurinen, Karita Toijonen

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Kati Juvan vastaehdotuksen äänin 8 - 1 (tyhjää 4).

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyjen muutosehdotusten osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

06.11.2018 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jukka Pellinen, hallintoylilääkäri, puhelin: 310 42305
jukka.pellinen(a)hel.fi

§ 88

Valtuutettu Outi Alasen aloite psykiatrian päivystyksen palauttamisesta Helsingin kaupungille

HEL 2018-009123 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi valtuutettu Outi Alasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään aloitevastauksen kaupunginvaltuusto kehottaa selvittämään mahdollisuutta kehittää päivystyksen odotustiloja vastaamaan paremmin mielenterveyden häiriön takia päivystykseen tulevien potilaiden tarpeita, ja selvittää potilaiden ja läheisten toiveita päivystystoiminnan kehittämiseksi. (Alviina Alametsä)

Käsittely

Valtuutettu Alviina Alametsä ehdotti valtuutettu Reetta Vanhasen kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Hyväksyessään aloitevastauksen kaupunginvaltuusto kehottaa selvittämään mahdollisuutta kehittää päivystyksen odotustiloja vastaamaan paremmin mielenterveyden häiriön takia päivystykseen tulevien potilaiden tarpeita, ja selvittää potilaiden ja läheisten toiveita päivystystoiminnan kehittämiseksi.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

9 äänestys

Valtuutettu Alviina Alametsän ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

27.02.2019

JAA-ehdotus: Hyväksyessään aloitevastauksen kaupunginvaltuusto kehottaa selvittämään mahdollisuutta kehittää päivystyksen odotustiloja vastaamaan paremmin mielenterveyden häiriön takia päivystykseen tulevien potilaiden tarpeita, ja selvittää potilaiden ja läheisten toiveita päivystystoiminnan kehittämiseksi.

Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 61

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Outi Alanen, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Mia Haglund, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Kati Juva, Jukka Järvinen, Emma Kari, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Pia Kopra, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Petra Malin, Silvia Modig, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Laura Nordström, Johanna Nuorteva, Maria Ohisalo, Jenni Pajunen, Matti Parpala, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Pekka Puska, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Nelli Ruotsalainen, Mirita Saxberg, Osmo Soininvaara, Juhani Strandén, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Matias Turkkila, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki

Ei-äännet: 2

Otto Meri, Wille Rydman

Tyhjä: 15

Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Juha Hakola, Jussi Hallaaho, Perttu Hillman, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Terhi Koulumies, Matti Niiranen, Mia Nygård, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Laura Rissanen, Daniel Sazonov, Maarit Vierunen

Poissa: 7

Jussi Chydenius, Jörn Donner, Eero Heinäluoma, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kauko Koskinen, Elina Moisio

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Alviina Alametsän ehdottaman toivomusponnen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

1 Alanen Outi Aloite Kvsto 29082018

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Outi Alanen ja 18 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan psykiatrian päivystyksen palauttamista Helsingin kaupungille.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että Auroran psykiatrian päivystys integroitiin Haartmanin ja Malmin päivystyksiin vuonna 2015. Integraation taustalla oli vuoden 2015 alusta voimaan tullut sosiaali- ja terveysministeriön asetus kiireellisen hoidon perusteista, yhtenäisistä kriteereistä ja päivystyksen erikoisalakohtaisista edellytyksistä (782/2014). Asetuksella kunnat veloitettiin järjestämään ympärivuorokautisen psykiatrian erikoisalalan päivystys siten, että potilaan terveydentilan arviointia varten on käytettävissä riittävän laajasti ympäri vuorokauden myös somaattisten erikoisalojen asiantuntemusta (15 §). Käytännössä tämä tarkoitti yhteispäivystystä erillisten somaattisen, psykiatrian ja päihdehuollon päivystysten sijaan.

Päivystyksen keskeinen toiminnallinen muutos tapahtui syksyllä 2014 uuden Malmin sairaalan ja laajan päivystysalueen käyttöönotolla. Myös päihdehuollon päivystystä integroitiin somaattisen päivystyksen yhteyteen ja alkoholivieroitushoito-osasto siirrettiin Malmin kampukselle.

Auroran sairaalan yhteydessä toimineen psykiatrian erikoislääkäritasoisien päivystyksen haasteena oli se, että suoraan erikoislääkärin arvioon tuli potilaita, joilla ei ollut päivystyksellisen arvion ja psykiatrisen hoidon tarvetta. Erikoissairaanhoidon resursseja käyttivät potilaat, jotka olisivat olleet hoidettavissa perusterveydenhuollossa tai psykiatrisessa avohoidossa. Somaattisten oireiden diagnosointi, somaattisen hoidon tarpeen arviointi ja potilaan ohjaaminen somaattiseen päivystykseen tunnistettiin erillisessä psykiatrian päivystysyksikössä haasteelliseksi. Toisaalta nykyisen yhteispäivystyksen etuna nähtiin jo suunnitteluvaiheessa se, että mm. paljon palveluja tarvitsevia potilaita voitaisiin ohjata mielenterveys- ja päihdearvioon psykiatrisen sairaanhoitajan tai päihdesairaanhoitajan vastaanotolle huomattavasti matalammalla kynnyksellä.

Nykyisessä toimintamallissa päivystykseen itse hakeutuvat sekä ambulanssin tai poliisin tuomat psykiatriset potilaat hoidetaan hoidon kiireellisyyden mukaan. Ensivaiheen arvioinnissa on tarvittaessa aina mukana myös psykiatrinen hoitaja. Potilaan hoidon tarpeen mukaisesti häntä hoitaa joko psykiatrinen hoitaja tai psykiatrinen hoitaja yhdessä psykiatrin kanssa. Psykiatri on paikalla klo 8–22 sekä Malmilla että Haartmanissa. Yöaikaan Haartmanin päivystävä psykiatri päivystää myös Malmia, jolloin hänen poissa ollessaan pyydetään paikalle sisätautipäivystäjä. Tämä menettely on toiminut ongelmitta.

Psykiatristen potilaiden odotusajat ovat lyhyitä. Suhteessa potilasmääriin potilaita poistuu kesken odottamisen vain vähän. Käytössä on vuodepaikkoja, joita voidaan käyttää mm. potentiaalisesti väkivaltaisten potilaiden arviointiin ja seurantaan sekä mahdollisen kuljetuksen odottamiseen.

Potilaiden ja henkilökunnan turvallisuudesta huolehditaan tilanteita ennakoimalla. Tilanteisiin varaudutaan esimerkiksi kutsumalla lisää henkilökuntaa ja järjestyksenvalvojat jo valmiiksi etukäteen paikalle. Henkilökunnalla on turvahälyttimet. Työntekijät on koulutettu ennakoimaan ja hallitsemaan väkivaltatilanteita.

Vuonna 2018 voimaan tulleen uudistuksen mukaan ympärivuorokautinen päivystys on järjestettävä perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteispäivystyksenä (valtioneuvoston asetus kiireellisen hoidon perusteista ja päivystyksen erikoisaloista edellytyksistä 583/2017). Asetuksen mukaan laajan ympärivuorokautisen päivystyksen yksiköissä tulee tarjota keskeisten erikoisalojen päivystyspalvelu. Helsingin alueella yhteinen päivystystoiminta on käynnistynyt tämän vuoden alussa, kun Helsingin päivystystoiminnot on siirretty kaupunginvaltuuston päätöksellä 7.11.2018 § 348 liikkeenluovutuksena Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Alanen Outi Aloite Kvsto 29082018

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 13.02.2019 § 67

HEL 2018-009123 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 21.01.2019 § 52

HEL 2018-009123 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Outi Alasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

21.01.2019 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Lisätään päätösehdotukseen seuraava kappale:

"Samalla kaupunginhallitus edellyttää, että sille toimitetaan tarkempi selvitys psykiatrisen päivystyksen eri integraation vaikutuksista sisältäen kattavaa tilastotietoa potilasmääristä ennen siirtymää ja sen jälkeen, tietoa palveluiden saavutettavuudesta sekä lausunnot mielenterveyspotilaita edustavilta potilas- ja omaisjärjestöiltä."

Kannattaja: Anna Vuorjoki

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Veronika Honkasalon vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 12

Arja Karhuvaara, Terhi Koulumies, Maria Ohisalo, Pia Pakarinen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 3

Veronika Honkasalo, Mari Rantanen, Anna Vuorjoki

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 12 - 3.

14.01.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 06.11.2018 § 291

HEL 2018-009123 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveysvirasto antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Outi Alasen ym. valtuustoaloitteesta koskien psykiatrian päivystyksen palauttamista Helsingin kaupungille:

”Auroran psykiatrian päivystys integroitiin helmikuussa 2015 Haartmanin ja Malmin päivystyksiin. Integraation taustalla oli vuoden 2015 alusta voimaan tullut Sosiaali- ja terveysministeriön asetus kiireellisen hoidon perusteista, yhtenäisistä kriteereistä ja päivystyksen erikoisalakohteisista edellytyksistä (782/2014). Asetus velvoitti kuntia järjestämään ympärivuorokautisen psykiatrian erikoisalan päivystyksen siten, että potilaan terveydentilan arviointia varten on käytettävissä riittävän laajasti ympäri vuorokauden myös somaattisten erikoisalojen asiantuntemusta (15 §). Käytännössä tämä tarkoitti yhteispäivystystä erillisten somaattisen, psykiatrian ja päihdehuollon päivystysten sijaan.

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunta päätti 21.1.2014 kokouksessaan osana vuoden 2014 käyttösuunnitelmaa psykiatrisen ja somaattisen päivystyksen integraatiosta. Integraatiota ryhdyttiin valmistelemaan laajasti eri tahoilta kootulla yhteistyöryhmällä ulkoisen konsulttiavun tuella kesäkuusta 2014 lähtien. Päivystyksen keskeinen toiminnallinen muutos oli syksyllä 2014 tapahtunut uuden Malmin sairaalan käyttöönotto ja Malmin laajeneva päivystysalue. Myös päihdehuol-

27.02.2019

lon päivystystä integroitiin somaattisen päivystyksen yhteyteen ja alkoholivieroitushoito-osasto siirrettiin Malmin kampukselle.

Auroran sairaalan yhteydessä toimineen 'walk in' -periaatteella toimineen psykiatrian erikoislääkäritasoisien päivystyksen haasteena oli se, että suoraan erikoislääkärin arvioon tuli potilaita, joilla ei ollut tarvetta päivystykselliselle arviolle ja psykiatriselle hoidolle. Erikoissairaanhoidon resursseja käytettiin potilaisiin, jotka olisivat olleet hoidettavissa perusterveydenhuollossa tai psykiatrisessa avohoidossa. Somaattisten oireiden diagnosointi, somaattisen hoidon tarpeen arviointi ja potilaan ohjaaminen somaattiseen päivystykseen tunnistettiin erillisessä psykiatrian päivystysyksikössä haasteelliseksi. Toisaalta nykyisen yhteispäivystyksen etuna nähtiin jo suunnitteluvaiheessa se, että mm. paljon palveluja tarvitsevia potilaita voitaisiin ohjata mielenterveys- ja päihdearvioon psykiatrisen sairaanhoitajan tai päihdesairaanhoidajan vastaanotolle huomattavasti matalammalla kynnyksellä.

Nykyisessä toimintamallissa päivystykseen itse hakeutuvat sekä ambulanssin tai poliisin tuomat psykiatriset potilaat hoidetaan hoidon kiireellisyiden mukaan. Ensivaiheen arvioinnissa on tarvittaessa aina mukana myös psykiatrinen hoitaja. Potilaan hoidon tarpeen mukaisesti häntä hoitaa joko psykiatrinen hoitaja tai psykiatrinen hoitaja yhdessä psykiatrin kanssa. Psykiatri on paikalla klo 8–22 välisellä ajalla sekä Malmilla että Haartmanissa. Yöaikaan Haartmanin päivystävä psykiatri päivystää myös Malmia, jolloin hänen poissa ollessaan pyydetään paikalle sisätautipäivystäjä. Tämä menettely on toiminut ongelmitta.

Psykiatristen potilaiden odotusajat ovat lyhyitä ja suhteessa potilasmääriin potilaita poistuu kesken odottamisen vain vähän. Käytössä on vuodepaikkoja, joita voidaan käyttää mm. potentiaalisesti väkivaltaisten potilaiden arviointiin ja seurantaan sekä mahdollisen kuljetuksen odottamiseen.

Potilaiden ja henkilökunnan turvallisuudesta huolehditaan tilanteita ennakoimalla. Tilanteisiin varaudutaan esim. kutsumalla lisää henkilökuntaa ja järjestyksenalvojat jo valmiiksi etukäteen paikalle. Henkilökunnalla on turvahälyttimet. Työntekijät on koulutettu ennakoimaan ja hallitsemaan väkivaltilanteita.

Vuonna 2018 voimaan tulleessa valtioneuvoston asetuksessa kiireellisen hoidon perusteista ja päivystyksen erikoisalakohtaisista edellytyksistä (24.8.2017/583) säädetään, että ympärivuorokautinen päivystys on järjestettävä perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteispäivystyksenä. Asetuksen mukaan laajan ympärivuorokautisen päivystyksen yksiköissä tulee tarjota keskeisten erikoisalojen päivystyspalvelu (4 §). Helsingin alueella tämä toteutuu, kun päivystyspalvelut sijaitsevat

samassa organisaatiossa. Yhteinen päivystystoiminta käynnistyy 7.1.2019, kun Helsingin päivystystoiminnot siirtyvät liikkeenluovutuksena HUS:lle.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Yhteispäivystys antaa mahdollisuuden tarjota kuntalaiselle kiireellisen hoidon palveluja yhdestä pisteestä kokonaisvaltaisesti somaattiset sairaudet sekä mielenterveys- ja päihdeongelmat samanaikaisesti huomioiden. Helsingiläisten psykiatrian päivystyspalvelujen saavutettavuus on parantunut laajentamalla psykiatrian päivystyspalvelut kahteen toimipisteeseen entisen yhden toimipisteen sijaan. Mielenterveys- ja päihdeongelmiin liittyvää stigmaa on vähennettävissä integroimalla ao. palveluja perustason ja somaattisiin palveluihin.

Haartmanin ja Malmin psykiatrian päivystyksessä (ml. päihdesairaanhoidajat) hoidetaan noin 7 000 potilasta/vuosi. Vuonna 2014 Auroran päivystysyksikössä hoidettiin vajaat 4 400 potilasta. Voimavarojen oikea kohdentaminen edistää mielenterveys- ja päihdeongelmien varhaista tunnistamista ja hoitoa sekä hoidon vaikuttavuutta.”

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

§ 89

Valtuutettu Aleks Niskasen aloite sosiaali- ja terveystoimen yksilöhuollon päätösten muutoksenhakuprosessin selvittämisestä

HEL 2018-011136 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi valtuutettu Aleks Niskasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Niskanen Aleks Aloite Kvsto 24102018 3
- 2 Sosiaali- ja terveystoimialan lausunto 10.12.2018

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Aleks Niskanen ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan kaupungin sosiaali- ja terveystoimen yksilöhuollon päätösten muutoksenhakuprosessin selvittämistä.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin kaupungin päätösvalmistelussa noudatetaan hyvän hallinnon periaatteita:

Perustuslain mukaan kaikessa julkisessa toiminnassa on noudatettava tarkoin lakia. Hyvän hallinnon mukainen toiminta tarkoittaa, että asiassa sovelletaan aineellista ja prosessuaalista lainsäädäntöä oikein.

Päätösvalmistelussa viranomaisen käsiteltäväksi tullut asia selvitetään hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot ja selvitykset. Val-

27.02.2019

mistelun tuloksena syntyy asian selostuksen, ratkaisun ja ratkaisun perustelut sisältävä, myös muodollisesti oikea, päätös(ehdotus)luonnos.

Asian hyvällä valmistelulla pyritään ennen kaikkea aineellisesti eli sisällöllisesti oikean lopputuloksen saavuttamiseen. Viranomaisen on selvitettävä kaikki asiaan vaikuttavat seikat, mahdollisesti kuultava asiansaisia, kerättävä normit ja faktat sekä lopulta pohdittava kokonaisuuden ratkaisu.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveystoimialan lausuntoon, jossa aloitteessa esille otetut yksilöhuollon päätösprosessiin liittyneet yksittäiset tapaukset on perusteellisesti selvitetty. Lainvastaista menettelyä kyseisten asioiden valmistelussa tai muutoksenhaussa ei ole havaittu.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Niskanen Aleksi Aloite Kvsto 24102018 3
- 2 Sosiaali- ja terveystoimialan lausunto 10.12.2018

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 13.02.2019 § 69

HEL 2018-011136 T 00 00 03

Päätös

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 21.01.2019 § 50

HEL 2018-011136 T 00 00 03

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Alekski Niskasén aloitteen loppuun käsittelyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanan(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveystoimiala 10.12.2018

HEL 2018-011136 T 00 00 03

Kaupunginhallitus on pyytänyt sosiaali- ja terveystoimialalta lausuntoa Alekski Niskasén tekemästä valtuustoaloitteesta, jonka mukaan sosiaali- ja terveystoimen yksilöhuollon päätösten muutoksenhakujen käsittely ei ole johdonmukaista ja muutoksenhakijan oikeusturva saattaa tämän vuoksi vaarantua.

Yksilöhuollon päätöksistä tehtyjen oikaisuvaatimusten jaostovalmistelu on sosiaali- ja terveystoimialalla keskitetty hallintopalvelujen valmistelun tuen jaostovalmistelutiimille.

Kun muutoksenhaku saapuu kaupungin kirjaamoon, kirjaamo kirjaa asian asianhallintajärjestelmään, lähettää muutoksenhakijalle tiedon odotettavissa olevasta käsittelyajasta ja siirtää asian sosiaali- ja terveystoimialan asianohjaajalle.

Asianohjaaja tarkistaa, että kyseessä on muutoksenhaku, joka kuuluu sosiaali- ja terveystoimialan alaisen jaoston käsiteltäväksi ja siirtää asian odottamaan valmistelua. Koska kaikkia vammais- ja vanhustalouden palvelun päätöksiin liittyviä asiakirjoja ei ole skannattu sähköisiin asiakastietojärjestelmiin, lähetään päätöksen tehneelle palvelupisteelle asiakirjapyyntö.

Jaostovalmistelija selvittää tämän jälkeen oikaisuvaatimuksen perusteena olevat tosiseikat ja kartoittaa tapaukseen sovellettavan lainsäädännön sekä sosiaali- ja terveystoimialalla noudatettavat määräykset ja ohjeet.

Perehdyttyään asiaan jaostovalmistelija laatii päätösehdotuksen. Hallintosihteeri oikolukee tämän jälkeen tekstin, varmistaa, että liitteet on liitetty asialle ja siirtää tekstin liitteineen esittelijän luettavaksi. Esittelijän hyväksytyä ratkaisuehdotuksen ja sen perustelut, siirtää hallintosihteeri päätösesityksen koontilistalta seuraavan jaostokokouksen varsinaiselle esityslistalle.

Kokouksen jälkeen hallintosihteeri lähettää pöytäkirjan otteet muutoksenhakijoille asioista, jotka kokouksessa on ratkaistu tai jätetty tutkimatta. Pöytäkirjan otteen liitteenä lähetetään sekä valitusosoitus että kaikki ne liitteet, jotka valmistelija on esityslistatekstiin liittänyt. Pöydälle jätetyistä asioista ei lähetetä pöytäkirjanotetta, koska asiaa ei ole käsitelty kokouksessa.

Suurin osa pöytäkirjan otteista postitetaan muutoksenhakijoille e-kirjeenä. Jos ote lähetetään tavallisena kirjeenä, postittaa toimistosihteeri pöytäkirjan otteen ja jaoston kokouksessa olleet, liiteluettelossa mainitut liitteet sekä valitusosoituksen muutoksenhakijalle.

Aloitteessa todetaan muutoksenhakijalle samasta muutoksenhausta lähetettyjen pöytäkirjan otteiden poikenneen toisistaan kahdessa esimerkkitapauksessa muutoksenhaun liitteiden merkitsemisen osalta.

Asiaa selviteltiin valmistelun tuessa. Hallintosihteeri osasi heti nimetä tapauksen ja selittää tapahtumien kulun. Hallintosihteeri muisti myös, että samaan tapauksen liittyy aloitteessa mainittu asiakirjan toimittamisen epäselvyys.

Pöytäkirjan otteiden poikkeaminen toisistaan johtuu siitä, että toinen asioista on kokouksessa pöydälle jäänyt asia, joista pöytäkirjanotteita ei normaalisti lähetetä. Muutoksenhakijan pyynnöstä hänelle on kuitenkin lähetetty tiedoksi pöytäkirjan ote kyseisestä päätöksestä. Koska päätös koski vain pöydälle jättämistä, ei siihen sisälly liitteitä. Pöytäkirjan otteeseen ei tällöin tulostu muutoksenhakua koskevaa esityslistatekstiä, liiteluetteloa eikä liitteitä. Sihteeri on muutoksenhakijan pyynnöstä lähettänyt pöytäkirjan otteen lisäksi myös ne liitteet, jotka valmistelija oli liittänyt päätösesitykseen. Liitteiden yläkulmaan sihteeri oli kirjoittanut liitteen numeron.

Kyseessä on siten poikkeustapaus, jossa pöytäkirjan ote on lähetetty muutoksenhakijan nimenomaisesta pyynnöstä.

Sosiaali- ja terveystoimialan näkemyksen mukaan pöytäkirjan otteiden lähettämisessä muutoksenhakijoille noudatetaan yhdenmukaista käytäntöä. Valmistelun tuessa suoritettiin pöytäkirjan liitteiden tarkastus systemaattisella satunnaisotannalla, niin että kymmenestä prosentista tänä vuonna tehdyistä päätöksistä tarkastettiin liitetiedot. Suoritettussa

tarkastuksessa löytyi kaksi tapausta, joissa liitteiden käsittely poikkesi yleisestä käytännöstä, jonka mukaan ote sisältää liiteluettelon, jossa liitteet on otsikoitu. Tapauksissa muutoksenhakukirjeen liitteenä olleet asiakirjat oli liiteluetteloon otsikoitu vain liite-merkinnällä. Varsinaisessa esityslistatekstissä liitteiden sisältö oli kuitenkin selvitetty.

Kuten lausunnossa aiemmin todettiin, aloitteessa mainitussa tapauksessa kyse oli pöydällejäätämispäätöksestä. Seuraavaan kokoukseen siirretyn esityslista-asian mahdolliset liitteet eivät ole osa pöydällejäätämispäätöstä, vaan ne kuluvat kiinteästi siihen asiaan, jonka käsittely siirrettiin ja josta jaosto ei vielä tehnyt päätöstä. Liitteiden merkitsemiskäytäntö on siten tältä osin ollut asianmukaista.

Aloitteessa on toisena muutoksenhakijan oikeusturvaa vaarantavana asiana otettu esille tapaus, jossa asiakkaan edunvalvojan suoraan sosiaalityöntekijälle toimittama, muutoksenhaun liitteeksi tarkoitettu asiakirja oli jäänyt toimittamatta jaostovalmisteluun. Aloitteessa todetaan myös, ettei sosiaalityöntekijä antanut vastaanottamastaan muutoksenhakuun liittyvästä asiakirjasta vastaanottotodistusta.

Hallintolain mukaan päätökseen, johon on vaadittava oikaisua ennen valituksen tekemistä, on liitettävä muutoksenhakuohje. Muutoksenhakuohjeessa on selostettava paitsi viranomainen, jolle muutoksenhaku on toimitettava, muutoksenhaku aika sekä vaatimukset muutoksenhaun sisällöstä, liitteistä ja perille toimittamisesta. Hallintolain mukaan asiakirjan lähettäjälle on pyynnöstä annettava todistus asiakirjan kirjaamisesta tai muusta rekisteröinnistä.

Viranhaltijan päätökseen liitettyssä muutoksenhakuohjeessa ilmoitetaan kirjaamon osoite osoitteena, johon muutoksenhaku pyydetään toimittamaan. Kirjaamo avaa asian asianhallintajärjestelmään ja lähettää asiasta muutoksenhakijalle kirjausilmoituksen, josta näkyy asian saama diaarinumero ja arvio käsittelyajasta.

Valmistelun tuen saaman selvityksen mukaan edunvalvoja oli toimittanut aloitteessa mainitun lääkärintodistuksen sosiaalityöntekijälle. Sosiaalityöntekijä ei lähettänyt todistusta kirjaamoon, koska lääkärintodistukseen ei ollut liitetty saatetta, josta olisi käynyt ilmi, että muutoksenhakua haluttiin täydentää kyseisellä todistuksella.

Koska kyse oli yksittäisestä lääkärintodistuksesta, johon ei liittynyt muutoksenhakukirjettä on ymmärrettävää, ettei, sosiaalityöntekijä osannut yhdistää asiakirjan liittyvän asiakkaan aiemmin tekemään muutoksenhakuun. Osalla asiakkaista on samanaikaisesti vireillä useampia palveluhakemuksia. Jos asiakas ei erikseen mainitse, että asiakirja on tarkoitettu liitettäväksi muutoksenhakuun, saattaa sosiaalityöntekijä olettaa, että asiakirja on toimitettu palveluhakemusta varten,

sillä aina sosiaalityöntekijällä ei edes ole tietoinen vireillä olevasta muutoksenhausta.

Hallintolain mukaan vastaanottotodistus asiakirjan kirjaamisesta tai muusta rekisteröinnistä on annettava pyydettyä. Aloitteesta ei käy ilmi, oliko edunvalvoja jättäessään asiakirjan pyytännyt vastaanottotodistusta ja onko asiakasta ohjattu toimittamaan asiakirja kirjaamoon.

Sosiaali- ja terveystoimiala pitää valitettavana sitä, ettei muutoksenhaun liitteeksi tarkoitettu lääkärintodistus ollut valmistelijan eikä siten myöskään jaoston jäsenten käytettävissä. Myös jaostovalmistelijan ja esittelijän kannalta on tärkeää, että kaikki ne asiakirjat, joihin muutoksenhakija haluaa vedota, ovat käytettävissä asiaa valmisteltaessa. Jos uusia asiakirjoja tulee vasta siinä vaiheessa kun esityslistateksti on laadittu ja esittelijä hyväksynyt päätösehdotuksen, joutuu valmistelija mahdollisesti laatimaan koko päätösehdotuksen uudelleen. Jos taas muutoksenhaun kannalta oleellinen asiakirja ei saavu lainkaan valmistelijalle, käyttää muutoksenhakija mitä todennäköisemmin valitusoikeuttaan ja vie asian hallinto-oikeuden ratkaistavaksi. Asian uudelleen käsittely vain sen vuoksi, etteivät kaikki asiakirjat, joihin muutoksenhakija on halunnut vedota, ole olleet käytettävissä asiaa valmisteltaessa ja ratkaistessa ei ole työntekijän kannalta motivoivaa eikä myöskään lisää asiakkaan tunnetta oikeudenmukaisesta käsittelystä.

Sosiaali- ja terveystoimiala pyrkii kehittämään yksilöhuollon muutoksenhakujen valmistelua niin, että muutoksenhakujen valmisteluprosessi olisi paitsi mahdollisimman sujuvaa, myös muutoksenhakijoita tasapuolisesti ja oikeudenmukaisesti kohtelevaa ja palvelisi sekä muutoksenhakijoita, esittelijöitä että jaoston jäseniä. Tapaus tullaan käymään jaostotiimin kokouksessa läpi, kuten kaikki jaostovalmistelusta saatu palaute ja liitteiden nimeämiseen tullaan jatkossa kiinnittämään huomiota. Koska kyseessä on yksittäistapaus eikä asiasta ole tullut muuta palautetta, ei tapauksen vuoksi ole aiheellista muuttaa valmisteluprosessia.

Lisätiedot

Merja Santala, lakimies, puhelin: 310 43697
merja.santala(a)hel.fi

§ 90

Kokouksessa jätetyt aloitteet

HEL 2019-002598, 2019-002599, 2019-002600, 2019-002601, 2019-002602, 2019-002603, 2019-002604, 2019-002605, 2019-002606, 2019-002607, 2019-002608, 2019-002609, 2019-002610, 2019-002611

Päätös

Talousarvioaloitteet

- valtuutettu Ville Jalovaaran ym. talousarvioaloite ikäihmisten monipuolisen palvelukeskuksen rakentamisesta Vuosaareen
- valtuutettu Jenni Pajusen ym. talousarvioaloite julkisista lapsettomuushoidoista yksin lasta toivoville naisille ja naispareille
- valtuutettu Johanna Nuortevan ym. talousarvioaloite tekonurmikentän perustamisesta Arabianrantaan
- valtuutettu Osmo Soininvaaran ym. talousarvioaloite Yliopiston met-roaseman pohjoisen sisäänkäynnin avaamisesta

Kaupunginvaltuuston päätösvaltaan kuuluvat aloitteet

- valtuutettu Pentti Arajärven ym. aloite romanien kansallispäivän ja kulttuurin huomioon ottamisesta Helsingissä
- valtuutettu Pentti Arajärven ym. aloite Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelman sosiaalisten vaikutusten arvioinnista
- valtuutettu Fatima Diarran ym. aloite maahanmuuttajavanhempien kotoutumiskoulutuksen edistämisestä
- valtuutettu Kati Juvan ym. aloite rollaattorin kanssa liikkuvien maksuttomasta matkustamisesta HSL:n bussiliikenteessä
- valtuutettu Eva Biaudet'n ym. aloite Helsingin osallistumisesta kulttuuria, taidetta ja sosiaalisia aktiviteetteja edistävään Fair Saturday -kaupunkiverkoston
- valtuutettu Johanna Nuortevan ym. aloite lähikouluperiaatteen laajentamisesta erityisluokkaopetukseen

27.02.2019

- valtuutettu Mari Holopaisen ym. aloite kirjaston perustamisesta Kalasatamaan
- valtuutettu Eveliina Heinäluoman ym. aloite rollaattoreiden ja lastenvaunujen kanssa matkustavien yhtäläisestä kohtelusta
- valtuutettu Mari Holopaisen ym. aloite kotihoidossa olevien ikäihmistien aktivoinnista

Kaupunginhallituksen päätösvaltaan kuuluvat aloitteet

- valtuutettu Ville Jalovaaran aloite Vuosaaren Mustavuoren pysäköintiongelmista

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

27.02.2019

Ärende/1

§ 71

Namnupprop, laglighet och beslutsförhet

Beslut

Stadsfullmäktige konstaterade att sammanträdet var lagligen sammankallat och beslutsfört.

Namnupprop och förhinder

Ordföranden konstaterade att förhinder för detta sammanträde har anmälts av de ledamöter som är antecknade som frånvarande på närvarolistan och att de ersättare som framgår av listan har kallats i deras ställe.

Laglighet och beslutsförhet

Ordföranden konstaterade att stadsfullmäktiges sammanträde utlysts i den ordning kommunallagen och förvaltningsstadgan förutsätter. Enligt namnuppropet är minst två tredjedelar av ledamöterna närvarande. På grundval av det ovanstående konstaterade ordföranden att sammanträdet är lagligen sammankallat och beslutsfört.

Bilagor

1 Läsnäololista

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige konstaterar vilka ledamöter som anmält förhinder och vilka ersättare som inträder i deras ställe, förrättar namnupprop och konstaterar att sammanträdet är lagligt och beslutsfört.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

§ 72

Val av protokolljusterare

Beslut

Ledamöterna Ville Jalovaara och Pia Kopra valdes till protokolljusterare med ledamöterna Terhi Koulumies och Björn Månsson som ersättare.

Behandling

På förslag av ordföranden valdes enhälligt ledamöterna Ville Jalovaara och Pia Kopra till protokolljusterare med ledamöterna Terhi Koulumies och Björn Månsson som ersättare.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige väljer två ledamöter till protokolljusterare och två ledamöter till ersättare för dessa.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

§ 73

Överskridningar i 2019 års budget som motsvarar oförbrukade anslag från år 2018

HEL 2019-000557 T 02 02 00

Beslut

Stadsfullmäktige bemyndigade stadsstyrelsen, borgmästaren, stadskansliet, fostrans- och utbildningsnämnden, stadsmiljönämnden, kultur- och fritidsnämnden samt social- och hälsovårdsnämnden att överskrida anslagen på de nedanstående momenten i 2019 års budget med högst det angivna beloppet.

kapitel/moment	euro
1 30 01 Dispositionsmedel, till stadsstyrelsens disposition	14 303 000
1 40 01 Stadskansliet	4 734 000
1 50 01 Kostnader för organens verksamhet, till stadskansliets och borgmästarens disposition	40 000
3 10 01 Stadsstruktur	349 000
Driftsekonomidelen sammanlagt	19 426 000

kapitel/moment	euro
8 01 Fast egendom	
8 01 01 Köp och inlösen av fastigheter och aktier som berättigar till besittning av fastigheter samt planläggningsersättningar, till stadsmiljönämndens disposition	10 000 000
8 01 02 Grundberedning i projektområden, till stadsstyrelsens disposition	22 500 000
8 01 03 Grundberedning, utfyllnadsarbeten och byggbarhetsåtgärder, till stadsmiljönämndens disposition	4 400 000

27.02.2019

8 02	Byggnader	
8 02 01	Nybyggnads- och tillbyggnadsprojekt, till stadsmiljönämndens	32 000 000
8 02 02	Reparationsprojekt, till stadsmiljönämndens disposition	11 000 000
8 02 03	Utveckling av stadshuskvarteren, till stadsstyrelsens disposition	2 800 000
8 03	Gator och trafikleder	
8 03 01	Nybyggnad och ombyggnad samt övriga investeringar, till stadsmiljönämndens disposition	16 200 000
8 03 02	Gator i projektområden, till stadsstyrelsens disposition	3 200 000
8 03 03	Samprojekt med Trafikverket, till stadsstyrelsens disposition	600 000
8 04	Parker och idrottsområden	
8 04 01	Parker och idrottsområden, till stadsmiljönämndens disposition	2 000 000
8 04 02	Parker i projektområden, till stadsstyrelsens disposition	100 000
8 05	Grundanskaffning av lös egendom	
8 05 01	Centralförvaltningen	6 711 000
8 05 02	Fostrans- och utbildningssektorn	21 490 000
8 05 03	Stadsmiljösektorn	5 134 000
8 05 04	Kultur- och fritidssektorn	3 297 000
8 05 05	Social- och hälsovårdssektorn	3 162 000

27.02.2019

8 06	Värdepapper	20 000 000
8 07	Övrig kapitalhushållning	
8 07 01	Projekt som finansieras med medel ur förortsfonden, till stadsstyrelsens disposition	7 301 000
8 07 02	Utvecklingsprojekt, till stadskansliets disposition	1 500 000
	Investeringsdelen sammanlagt	172 098 000
	kapitel/moment	euro
9 01	Långfristig finansiering	
9 01 02 33	Övrig långivning, till stadsstyrelsens disposition	29 211 000
	Finansieringsdelen sammanlagt	29 211 000

Stadsfullmäktige lade dessutom till inkomsterna 110 000 euro, som motsvarar de beviljade överskridningsrätterna för området Kampen-Tölövik, på budgetmomentet 7 03 06, Fonden för Kampen-Tölövik, i budgetens resultaträkningsdel.

Stadsfullmäktige lade vidare till inkomsterna 7 301 000 euro, som motsvarar de beviljade överskridningsrätterna för projekt finansierade ur förortsfonden, på budgetmomentet 7 03 09, Förortsfonden, i budgetens resultaträkningsdel.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Markku Riekko, stf. projektchef, telefon: 310 39900
markku.riekko(a)hel.fi

Bilagor

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6
Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

- 1 Hallintokuntien esitykset käyttämättä jääneiden perusteella myönnettävistä ylitysoikeuksista

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Framställningen stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ärendet behandlades i stadsstyrelsen 28.1.2019. Eftersom skillnaden mellan de föreslagna överskridningarna och utfallet preciserades avsevärt för investeringarnas del, förs ärendet på nytt till stadsfullmäktige för beslutsfattande.

Det är möjligt att beloppen för de oförbrukade anslagen, på vilka överskridningsrätten baserar sig, preciseras i samband med bokslutet. De ovan angivna överskridningsbeloppen är därför de högsta som kan beviljas.

Stadsstyrelsen har för avsikt att i sitt verkställighetsbeslut på nytt ställa de anslag som beviljats ur stadsstyrelsens anslag till respektive sektors disposition.

Förvaltningarna har fått ansöka om rätt att överskrida anslagen för år 2019 om de har investeringsprojekt som varit förlagda till slutet av år 2018 men blivit uppskjutna och i fråga om vilka finansieringsbehovet år 2019 klarnat först efter behandlingen av 2019 års budget och därför inte kunnat beaktas i denna. Ett krav är att det blir en lika stor anslagsbesparing år 2018. När det gäller projekt som fortsätter år 2019 inbegriper de föreslagna överskridningsbeloppen projektanslag som stadsstyrelsen beviljat ur dispositionsmedlen och investeringsanslagen för till exempel grundberedning och gator och parker i projektområdena, och projektanslag beviljade ur förortsfonden.

Förslaget omfattar dessutom vissa överskridningar som beror på att ett anslag i driftsekonomidelen måste överföras till år 2019 eftersom projektet blivit uppskjutet.

Stadskansliets ekonomi- och planeringsavdelning har fått uppgifter från sektorerna om anslag som förblev oförbrukade år 2018 och om motsvarande överskridningsbehov. Anslagen för år 2019 bör få överskridas med 19,426 mn euro i driftsekonomidelen (16,74 mn euro år 2018) och med 172,1 mn euro i investeringsdelen (144,39 mn euro år 2018). Det finns också oförbrukade långivningsanslag som hänför sig till fördröjda

projekt. Finansieringsdelen bör få överskridas med sammanlagt 29,2 mn euro (20,2 mn euro år 2018).

Driftsekonomidelen

De föreslagna överskridningarna i driftsekonomidelen gäller sammanlagt 19 426 000 euro.

1 30 01 Dispositionsmedel, till stadsstyrelsens disposition

År 2018 beviljades under punkt 1 30 01, Stadsstyrelsens dispositionsmedel, sammanlagt 5,0 mn euro för att förebygga utslagning av ungdomar och för att bekämpa differentiering mellan områden. Reserveringen riktades till användningsändamål på basis av sektornämndernas förslag. Cirka 1 697 300 euro av anslaget blev förbrukade för projektet år 2018 och ca 3 302 700 euro är ännu oförbrukade.

På basis av sektornämndernas förslag är överskridningsbehovet för det särskilda anslaget för förebyggande av utslagning av ungdomar och bekämpning av differentiering mellan områden år 2019 följande:

- Projekt som fostrans- och utbildningssektorn förvaltar 1 740 000 euro
- Ett projekt som kultur- och fritidssektorn förvaltar 290 000 euro
- Projekt som social- och hälsovårdssektorn förvaltar 1 272 700 euro

Anledningen till att anslagen bör få överskridas är att verksamheten fortsätter år 2019. I fråga om arbetet med att förebygga utslagning av ungdomar och bekämpning av differentiering mellan områden uppgår överskridningsförslaget till sammanlagt 3 302 700 euro.

Ur stadsstyrelsens dispositionsmedel finansieras dessutom bland annat visstidsprojekt som inverkar på stadens trivsamt och trygghet och som det är motiverat att förbereda sig för i syfte att omsätta stadsstrategin i praktiken. Vissa av projekten avsedda för år 2018 har överförts till år 2019 och därför är det ändamålsenligt att överföra en andel på 11 000 000 euro av de oförbrukade anslagen till år 2019 genom att bevilja överskridningsrätt.

Anslagen bör få överskridas med sammanlagt 14 303 000 euro.

1 40 Stadskansliet

Helsinki Abroad Ltd Oy, som i sin helhet är i Helsingfors stads ägo, upprätthåller och främjar Helsingfors stads och dess samarbetspartners intressen och bevakningen av dessa utomlands genom samarbete

27.02.2019

som avses i 76 § i kommunallagen. Genom stadsfullmäktiges beslut 28.2.2018 (§ 53) beviljades näringslivsavdelningen en överskridningsrätt för 2018 på 169 880 euro ur de medel som inte hade förbrukats. År 2018 användes 136 400 euro av den beviljade överskridningsrätten. Anslaget bör få överskridas med 34 000 euro.

Inom den centraliserade informationstekniken har man för avsikt att inrikta användningen av en del av anslaget på stärkandet av kapaciteten i stadens egen öppna programutveckling, på säkrandet av stadens gemensamma datatekniska infrastrukturens funktionsduglighet och på förberedelse- och underhållskostnader i samband med projekt som har uppskjutits till år 2019. Anslaget bör få överskridas med 4 700 000 euro.

Anslagen bör få överskridas med sammanlagt 4 734 000 euro.

1 50 01 Kostnader för organens verksamhet, till borgmästarens och stadskansliets disposition

Historiekommittén beslutade i mars 2018 beställa en studie i Helsingfors historia av docent Jyrki Paaskoski. Studien gäller åren 1864–1945. Till följd av skribentens pressade program uppskjuts påbörjandet av skrivandet till år 2019. Av den anledningen överförs betalningen av 2018 års för historiekommittén reserverade anslag till år 2019.

Anslaget bör få överskridas med 40 000 euro.

3 10 01 Stadsstruktur

Understöden för byggande av hissar i bostadshus är stadens egna understöd, med vilka 10 % av kostnaderna för en efterinstallerad hiss finansieras om Ara har beviljat understöd för 50 % av kostnaderna. Med hjälp av hissarna förbättras bostadsbeståndets kvalitetsnivå. Samtidigt främjas bostadshusens tillgänglighet och bland annat det att äldre klarar sig längre i sina egna hem. Totalt nio slutredogörelser för hissprojektet har skjutits upp till år 2019.

Anslagen bör få överskridas med 349 000 euro.

Investeringsdelen

De föreslagna överskridningarna i investeringsdelen gäller sammanlagt 172,1 mn euro.

8 01 Fast egendom

8 01 01 Köp och inlösen av fastigheter och aktier som berättigar till besittning av fastigheter samt planläggningsersättningar, till stadsmiljönämndens disposition

27.02.2019

En del av anslaget förblir oförbrukat därför att planerna för kompletteringsbyggande medförde ett stort behov av markanvändningsavtal. På grund av flera avtalsförhandlingar som var mera krävande än vanligt har man varit tvungen att frigöra avsevärda personalresurser från markförvärvsfunktionen till markanvändningsförhandlingarna.

Anslaget bör få överskridas med 10 000 000 euro.

8 01 02 Grundberedning i projektområden, till stadsstyrelsens disposition

Överskridningar som motsvarar oförbrukade anslag behövs för att projekten i bilaga 1 ska kunna slutföras i enlighet med den föreslagna indelningen i projektområden. Överskridningsbehovet är störst när det gäller grundberedning i Fiskehamnen, Kronbergsstranden och Västra hamnen.

Anslagen bör få överskridas med sammanlagt 22 500 000 euro.

8 01 03 Grundberedning, utfyllnadsarbeten och byggbarhetsåtgärder, till stadsmiljönämndens disposition

Anslag för grundberedning och för åtgärder som ibruktagandet av områdena förutsätter förblir oförbrukade, eftersom genomförandet av projekten uppskjuts till år 2019. Senareläggningarna beror på ett flertal omständigheter, såsom att tillståndsförutsättningarna och de detaljplanemässiga förutsättningarna har fördröjts. Hur byggnadsprojekten framskrider beror också på övriga parter förutsättningar att genomföra planerade projekt.

Anslaget bör få överskridas med 4 400 000 euro.

8 02 Byggnader

8 02 01 Nybyggnads- och tillbyggnadsprojekt, till stadsmiljönämndens disposition

Budgetmomentet har delats in i sju undermoment, varav sex föreslås bli beviljade överskridningsrätt för år 2019 i enlighet med bilaga 1. Utgående från de oförbrukade anslagen behövs överskridningsrätter för garantiperiodens förpliktelser för de nybyggnadsprojekt som färdigställt år 2019. Dessutom behövs överskridningsrätt för de projekt som är i planerings- eller byggfasen och vars tidtabell eller fakturering fördröjts och som fortsättningsvis pågår under år 2019.

Anslagen bör få överskridas med 32 000 000 euro.

8 02 02 Reparationsprojekt, till stadsmiljönämndens disposition

Budgetmomentet har delats in i sex undermoment, varav fem föreslås bli beviljade överskridningsrätt för år 2019 i enlighet med bilaga 1. Ut-

gående från de oförbrukade anslagen behövs överskridningsrätter för garantiperiodens förpliktelser för de ombyggnadsprojekt som färdigställt år 2018. Dessutom behövs överskridningsrätt för de projekt vars tidtabell eller fakturering fördröjts och som fortsättningsvis pågår under år 2019.

Anslagen bör få överskridas med 11 000 000 euro.

8 02 03 Utveckling av stadshuskvarteren, till stadsstyrelsens disposition

En del av anslaget förblir oförbrukat, därför att en del av stadshuskvarterens reparationer uppskjuts till år 2019.

Anslagen bör få överskridas med 2 800 000 euro.

8 03 Gator och trafikleder

8 03 01 Nybyggnad och ombyggnad samt övriga investeringar, till stadsmiljönämndens disposition

En del av anslaget på budgetmomentet 8 03 01 01, Ombyggnad, förblir oförbrukat, därför att inledandet av mellersta, norra och nordöstra stordistriktets projekt har försenats.

En del av anslaget på budgetmomentet 8 03 01 02, Ombyggnad av gator, förblir oförbrukat på grund av att inledandet av både planerings- och byggnadsprojekten har försenats. Det har också förekommit problem med tillgången på LED-lampor.

En del av anslaget på budgetmomentet 8 03 01 03, Ombyggnad av broar, förblir oförbrukat bland annat i fråga om ombyggnaden av Nordsjö bro, eftersom det har visat sig besvärligare än planerat att bygga om den gamla bron, vilket fortsätter år 2019.

En del av anslaget på budgetmomentet 8 03 01 04, Utveckling av kollektivtrafiken, förblir oförbrukat på grund av att inledandet av projekten har försenats.

En del av anslaget på budgetmomentet 8 03 01 05, Trafikregleringar, förblir oförbrukat på grund av att inledandet av projekten har försenats. Det gäller bland annat genomförandet av trafiksäkerhetsplanen för Åggelby.

En del av anslaget på budgetmomentet 8 03 01 06, Leder för gång- och cykeltrafik, förblir oförbrukat på grund av att inledandet av projekten har försenats.

27.02.2019

En del av anslaget på budgetmomentet 8 03 01 03, Övriga investeringar, förblir oförbrukat bland annat i fråga om snötippor, sandsilor och iståndsättning av strandområden.

Anslagen bör få överskridas med sammanlagt 16 200 000 euro.

8 03 02 Gator i projektområden, till stadsstyrelsens disposition

Sammanlagt 3,2 mn euro av anslagen förblir oförbrukade, eftersom projekt i projektområdena har försenats.

Av anslaget för Kronbroarna förblir 1,6 mn euro oförbrukat, eftersom man har stannat för att en del av projektet ska genomföras med tillämpning av alliansmodellen, och i detta skede utarbetas enbart översiktsplaner med undantag av sträckan Kronberget–Knekten. Dessutom förblir 0,2 mn euro av anslaget för Fiskehamnen oförbrukat på grund av att projekten har försenats. Av samma anledning förblir 0,4 mn euro av anslaget för Nya projektområden och 1,0 mn euro av anslaget för Kungstriangeln oförbrukade.

Anslagen bör få överskridas med sammanlagt 3 200 000 euro.

8 03 03 Samprojekt med Trafikverket, till stadsstyrelsens disposition

I samprojektet med Trafikverket förblir 0,6 mn euro av anslaget oförbrukat på grund av att garanti- och efterarbetet med byteshållplatserna vid Tusbyleden/Samhällsvägen och bullerskyddet vid Ring I/Smedsbacka fortsätter in på år 2019. I fråga om planeringen av vägprojekten förblir en del av anslaget dessutom oförbrukat på grund av att inledandet av samprojekten har uppskjutits.

Anslaget bör få överskridas med 600 000 euro.

8 04 Parker och idrottsområden

8 04 01 Parker och idrottsområden, till stadsmiljönämndens disposition

En del av anslaget på undermomentet 8 04 01 02, Idrottsplatser och fri-luftsområden, förblir oförbrukat på grund av att inledandet av projekten har försenats.

Anslaget bör få överskridas med 2 000 000 euro.

8 04 02 Parker och idrottsområden i projektområden, till stadsstyrelsens disposition

En del av anslaget på undermomentet 8 04 02 03, Idrottsplatser och fri-luftsområden i Fiskehamnen, förblir oförbrukat på grund av att inledandet av projekten har försenats.

Anslaget bör få överskridas med 100 000 euro.

8 05 Grundanskaffning av lös egendom

Den största orsaken till att utgifterna för anskaffning av lös egendom kräver en överskridning är pågående utrustnings- och IT-upphandlingar och utvecklingsprojekt. Överskridningsbehovet är störst när det gäller fostrans- och utbildningssektorns ICT-upphandlingar såsom digitaliseringsprojekt och webbtjänstlösningar inom undervisningen. Dessutom är överskridningsbehovet betydande när det gäller räddningsverkets brandbilar och akutvårdsfordon samt oljebekämpningsmateriel inom ramen för stadsmiljösektorn. Centralförvaltningens överskridningsbehov består nästan helt av uppskjutna projekt inom den centraliserade informationstekniken (bl.a. HR- och ekonomisystem, rapportering) och av reparationsinvesteringar i datateknisk infrastruktur.

Anslagen bör få överskridas med sammanlagt 38 497 000 euro.

8 06 Värdepapper, till stadsstyrelsens disposition

En del av anslaget förblir oförbrukat bland annat på grund av att försäljningen av de fastigheter som utnyttjas av yrkeshögskolan Metropolia och byggandet av Dansens hus har försenats.

Anslaget bör få överskridas med 20 000 000 euro.

8 07 Övrig kapitalhushållning

8 07 01 Projekt som finansieras med medel ur förortsfonden, till stadsstyrelsens disposition

De föreslagna överföringarna är nödvändiga för att fortsätta projekten år 2019. Inom stadsmiljösektorn pågår 13 projekt som fortsätter in på år 2019. Av kultur- och fritidssektorns projekt fortsätter projekten för utveckling av Stoaplatsen och Sockenbacka bibliotek in på år 2019.

Anslagen bör få överskridas med sammanlagt 7 301 000 euro.

8 07 02 Utvecklingsprojekt, till stadskansliets disposition

En del av anslaget förblir oförbrukat, eftersom antalet inledda utvecklingsprojekt var mindre än väntat. År 2019 är det också skäl att vara beredd på genomförandet av strategin.

Anslaget bör få överskridas med 1 500 000 euro.

Resultaträkningsdelen

7 03 06 Fonden för Kampen-Tölövikens

27.02.2019

Överskridningsförslagen i fråga om investeringarna gäller projekt i området Kampen-Tölövik, vilka finansieras ur fonden för Kampen-Tölövik. På momentet 7 03 06, Fonden för Kampen-Tölövik, i budgetens resultaträkningsdel, anges inkomstfinansieringen för de investeringsprojekt som ska finansieras ur fonden. Motsvarande belopp för investeringsprojekten ska tas upp under inkomstmomentet i fråga.

För investeringsdelen anges följande överskridningsförslag i området Kampen-Tölövik:

– 8 01 02 08, Grundberedning vid Tölövik, 110 000 euro

Sammanlagt 110 000 euro ska läggas till de beräknade intäkterna.

7 03 09 Förortsfonden

De föreslagna överskridningarna i investeringarna omfattar projekt för 7,3 mn euro, vilka finansieras ur förortsfonden. Från momentet 7 03 09, Förortsfonden, i budgetens resultaträkningsdel, anvisas inkomstfinansieringen för investeringsprojekten.

Motsvarande belopp för investeringsprojekten ska tas upp under inkomstmomentet i fråga.

Sammanlagt 7 301 000 euro ska läggas till de beräknade intäkterna.

Finansieringsdelen

De föreslagna överskridningarna i finansieringsdelen gäller sammanlagt 29 211 000 euro.

9 01 01 Långivning för bostadsproduktion, till stadsstyrelsens disposition

Av anslaget för 2018 för lån som ska beviljas för bostadsproduktion förblir 10,0 mn euro oförbrukat. Utgående från de oförbrukade anslagen är det behövligt att bevilja en överskridningsrätt på 10,0 mn euro för budgetmomentet 9 01 02, Övrig långivning, till stadsstyrelsens disposition, för långivning till de sammanslutningar som hör till stadskoncernen, bland annat för utvecklingen av bostadsområdenas servicelokalsnät.

9 01 02 Övrig långivning, till stadsstyrelsens disposition

En andel på sammanlagt 9,21 mn euro av anslagen för lån på momentet Övrig långivning är oförbrukat. Nedan specificeras med vilka belopp anslagen på undermomenten i fråga bör få överskridas i 2019 års budget på grund av att projekt blivit försenade.

27.02.2019

Dessutom förblev 10 mn euro av anslaget på budgetmomentet 9 01 01, Långivning för bostadsproduktion, till stadsstyrelsens disposition, för år 2018 oförbrukat. Utgående från det föreslås en motsvarande överskridningsrätt för år 2019 för användning för lånefinansiering av de sammanslutningar som hör till stadskoncernen. Överskridningsrätten hänförs till budgetens undermoment 9 01 02 33, Lån till sammanslutningar i stadskoncernen.

9 01 02 01 Lån till skolor

På budgetens undermoment 9 01 02 01 överför man till år 2019 de låneposter som inte har lyfts av följande avtalsskolor för genomförande av ombyggnad:

- 454 700 euro av det lån på 1 942 000 euro som har beviljats Helsingin Yhteiskoulu ja Reaalilukio (stadsstyrelsen 9.10.2017, § 905).
- 1 000 000 euro av det lån på 2 mn euro som beviljats Maanviljelyslyseon osakeyhtiö (stadsstyrelsen 26.3.2018, § 184).
- 287 638 euro av det lån på 3,1 mn euro som beviljats Lauttasaaren yhteiskoulun kannatusyhdistys ry (stadsstyrelsen 9.5.2016 § 446).
- 1 136 700 euro av det lån på 2,7 mn euro som beviljats Lauttasaaren yhteiskoulun kannatusyhdistys ry för utvidgning av skolans idrottslokaler (stadsstyrelsen 11.9.2017, § 841).
- 625 569 euro av det lån på 1,3 mn euro som beviljats Lauttasaaren yhteiskoulun kannatusyhdistys ry (stadsstyrelsen 4.6.2018, § 402).
- 3 000 000 euro av det tilläggsanslag som beviljats Lauttasaaren yhteiskoulun kannatusyhdistys ry för utvidgning av skolans idrottslokaler (stadsfullmäktige 4.6.2018, § 403).

9 01 02 02 Övriga skollån

Det låneanslagsbehov på 10 mn euro som reserverats för lånearrangemanget i anknytning till Engelska skolans fastighetsbyte överförs till år 2019.

9 01 02 04 Lån för sociala ändamål

Följande lån som beviljats för sociala ändamål överförs för att lyftas 2019:

- 23 464 euro av det lån som beviljats för grundläggande renovering av Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo (24.4.2017, § 442).

27.02.2019

– 47 189 euro av det lån som beviljats för grundläggande renovering av Kiinteistö Oy Oulunkylän Sotaveteraanitalo II (24.4.2017, § 442).

– 135 000 euro av det upphandlingslån som beviljats Oranssi Asunnot Oy (stadsstyrelsen 11.12.2017, § 1114).

9 01 02 33 Lån till sammanslutningar i stadskoncernen

– 2,5 mn euro av det lån på 10 mn euro som beviljats för ombyggnad av Minervaskolan (stadsstyrelsen 23.4.2018, § 257), som ägs av Fastighets Ab Verksamhetslokalerna i Helsingfors, överförs till år 2019.

– Man förbereder sig på att ge dottersammanslutningarna lån på 10 000 000 euro.

Anslagen bör få överskridas med sammanlagt 29 211 000 euro.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Markku Riekko, stf. projektchef, telefon: 310 39900
markku.riekko(a)hel.fi

Bilagor

1 Hallintokuntien esitykset käyttämättä jääneiden perusteella myönnettävistä ylitysoikeuksista

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

För kännedom

Stadskansliet
Fostrans- och utbildningssektorn
Stadsmiljösektorn
Kultur- och fritidssektorn
Social- och hälsovårdssektorn
Affärsverket ekonomiförvaltningstjänsten

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 11.02.2019 § 112

HEL 2019-000557 T 02 02 00

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää oikeuttaa kaupunginhallituksen, pormestarin, kaupunginkanslian, kasvatus- ja koulutuslautakunnan, kaupunkiympäristölautakunnan, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan sekä sosiaali- ja terveyslautakunnan ylittämään vuoden 2019 talousarvion jäljempänä olevilla kohdilla olevia määrärahoja enintään seuraavasti:

TA-

luku/kohta	euroa
1 30 01 Kaupunginhallituksen käyttövarat	14 303 000
1 40 01 Kaupunginkanslia	4 734 000
1 50 01 Toimielinten toimintakustannukset, pormestarin ja kaupunginkanslian käytettäväksi	40 000
3 10 01 Kaupunkirakenne	349 000
Käyttötalousosa yhteensä	19 426 000

TA-

luku/kohta	euroa
8 01 Kiinteä omaisuus	
8 01 01 Kiinteistöjen ja kiinteistöjen hallintaan oikeuttavien osakkeiden ostot ja lunastukset sekä kaavoituskorvaukset Kylkn käytettäväksi	10 000 000
8 01 02 Projektialueiden esirakentaminen, Khn käytettäväksi	22 500 000
8 01 03 Esirakentaminen, täyttötöyt ja rakentamiskelpoiseksi saattaminen, Kylkn käytettäväksi	4 400 000
8 02 Rakennukset	
8 02 01 Uudis- ja lisärakennushankkeet, Kylkn käytettäväksi	32 000 000
8 02 02 Korjaushankkeet, Kylkn käytettäväksi	11 000 000

8 02 03 Kaupungintalokorttelien kehittäminen, KhN Käytettäväksi	2 800 000
8 03 Kadut ja liikenneväylät	
8 03 01 Uudisrakentaminen ja perusparantaminen sekä muut investoinnit, Kylkn käytettäväksi	16 200 000
8 03 02 Projektialueiden kadut, KhN käytettäväksi	3 200 000
8 03 03 Yhteishankkeet Liikenneviraston kanssa, KhN käytettäväksi	600 000
8 04 Puistot ja liikunta-alueet	
8 04 01 Puistot ja liikunta-alueet, Kylkn käytettäväksi	2 000 000
8 04 02 Projektialueiden puistot, KhN käytettäväksi	100 000
8 05 Irtaimen omaisuuden perushankinta	
8 05 01 Keskushallinto	6 711 000
8 05 02 Kasvatus- ja koulutustoimiala	21 490 000
8 05 03 Kaupunkiympäristötoimiala	5 134 000
8 05 04 Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimiala	3 297 000
8 05 05 Sosiaali- ja terveystoimiala	3 162 000
8 06 Arvopaperit	20 000 000
8 07 Muu pääomatalous	
8 07 01 Lähiörahastosta rahoitettavat hankkeet, KhN käytettäväksi	7 301 000
8 07 02 Kehittämishankkeet, Kanslian käytettäväksi	1 500 000

27.02.2019

Ärende/3

Investointiosa yhteensä 172 098 000

TA-

luku/kohta euroa

9 01 Pitkävaikutteinen rahoitus

9 01 02 33 Muu antolainaus, Khn käytettäväksi 29 211 000

Rahoitusosa yhteensä 29 211 000

Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää lisätä Kamppi-Töölönlahti –alueelle myönnettyjä ylitysoikeuksia vastaavat tulot 110 000 euroa tuloslaskelmaosan talousarviokohtaan 7 03 06 Kamppi – Töölönlahtirahasto.

Edelleen kaupunginvaltuusto päättää lisätä Lähiörahaston hankkeisiin myönnettyjä ylitysoikeuksia vastaavat tulot 7 301 000 euroa tuloslaskelmaosan talousarviokohtaan 7 03 09 Lähiörahasto.

Samalla kaupunginhallitus päätti peruuttaa kaupunginvaltuustolle vastaavasta kokonaisuudesta 28.1.2019 (65 §) tekemänsä ehdotuksen.

28.01.2019 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Markku Riekko, vs. hankepäällikkö, puhelin: 310 39900
markku.riekko(a)hel.fi

27.02.2019

Ärende/4

§ 74

Ouppnådda bindande verksamhetsmål i 2018 års budget

HEL 2019-001362 T 02 02 01

Beslut

Stadsfullmäktige godkände utredningarna från stadskansliet, direktio-
nen för affärsverket byggtjänsten (Stara), direktionen för affärsverket
företagshälsan, stadsmiljönämnden, räddningsnämnden, direktionen
för trafikaffärsverket (HST), kultur- och fritidsnämnden samt social- och
hälsovårdsnämnden om de ouppnådda bindande verksamhetsmålen i
2018 års budget.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tero Niinen, specialplanerare, telefon: 310 25915
tero.niinen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Kansliapäällikön kirje 29.1.2019
- 2 Staran toimitusjohtajan kirje 30.1.2019
- 3 Toimitusjohtajan kirje 30.1.2019
- 4 Kaupunkiympäristölautakunta 29.1.2019
- 5 Pelastuskomentajan kirje 29.1.2019
- 6 Liikenneliikelaitoksen johtokunta 17.1.2019
- 7 Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtajan kirje 31.1.2019
- 8 Sosiaali- ja terveyslautakunta 29.1.2019

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Enligt anvisningarna för efterlevnad av 2018 års budget ska nämnder-
na och direktionerna ge en utredning om bindande verksamhetsmål
som inte nåtts, och utredningen ska behandlas i stadsfullmäktige innan
bokslutet undertecknas i stadsstyrelsen.

Stadskansliet, direktionen för affärsverket byggtjänsten (Stara), direk-
tionen för affärsverket företagshälsan, stadsmiljönämnden, räddnings-
nämnden, direktionen för trafikaffärsverket (HST), kultur- och fritids-

nämnden samt social- och hälsovårdsnämnden anger nedan sina motiveringar till varför de bindande verksamhetsmålen i 2018 års budget inte nåddes.

Centralförvaltningen

Stadskansliet

Mål: Konkurrensutsättningen av upphandlingar, där miljö- och/eller ansvarighetsaspekten har beaktats i enlighet med stadens riktlinjer som fastställer och styr hållbara och ansvariga upphandlingar (% av de gemensamma upphandlingarna och stadskansliets upphandlingar). År 2018 är andelen upphandlingar som beaktar miljö- och/eller ansvarighetsaspekten 65 %. År 2019 eftersträvas målet 70 % och år 2020 målet 75 %.

Utfall: 62,5 %. Målet nåddes inte.

De konkurrensutsatta upphandlingarnas karaktär och innehåll varierar årligen. I konkurrensutsättningsstrukturen år 2018 var andelen varor och tjänster som var utmanande med tanke på beaktandet av miljöperspektivet relativt stor.

Utmanande med beaktande av miljöperspektivet var typiskt till exempel upphandlingar i anknytning till datasystem eller IKT-tjänster, konsult- och experttjänster samt olika slags noga specificerade tekniska upphandlingar. Miljö- och ansvarighetsaspekten beaktas undantagslöst i stadens upphandlingar alltid när det är förnuftigt och möjligt. År 2017 var andelen sådana upphandlingar 56 %.

Affärsverket byggtjänsten (Stara)

Mål: Arbetshälsan utvecklas så att sjukfrånvaron minskar med minst 0,2 procentenheter från år 2017.

Utfall: Sjukfrånvaron var 4,65 % och målet var 4,61 %. Målet nåddes inte.

Affärsverket byggtjänsten har satsat kraftigt på arbetshälsaledning och på proaktivitet. Samarbetet mellan Stara och Företagshälsan Helsingfors har intensifierats och leds med en årsklocka. HR, cheferna, ledningen och personalen vid Företagshälsan Helsingfors utgör ett aktivt samarbetsnätverk, och sålunda har sjukfrånvaron utvecklats gynnsamt och minskat jämfört med åren innan. Trots alla satsningar når man inte upp till det bindande verksamhetsmålet.

Affärsverket företagshälsan

27.02.2019

Mål: Nettorekommendationsindex som beskriver kundupplevelsen (NPS) på nivå 70.

Utfall: Nettorekommendationsindex som beskriver kundupplevelsen (NPS) på nivå 69. Målet nåddes inte.

Tillgången på service och väntan, till exempel att vara i telefonkö, kom att bli en kritisk punkt när det gäller kundupplevelsen. Det mest betydelsefulla problemet har varit att det råder brist på företagsläkare, något som länge har varit fallet. Under årets lopp genomförde man ett antal verksamhetsförändringar för att råda bot på situationen, bland annat effektiviserade man processen för evaluering av vårdbehovet, man stärkte de anställdas kompetens, man skaffade fler licenser till telefonkedjan och man utvecklade olika former för konsultering av läkare. Trots åtgärderna nådde man inte upp till det bindande verksamhetsmålet.

Stadsmiljösektorn

Stadsstruktur

Mål: Byggrätt på minst 380 000 m² vy överläts för bostadsproduktion.

Utfall: 313 000 m² vy. Målet nåddes inte.

Mängden bostadsbyggrätt som överläts år 2018 var cirka 313 000 m² vy. Av den bostadsbyggrätt som överlåtits, överläts cirka 67 500 m² vy genom försäljning och cirka 245 500 m² vy genom utarrendering.

Högkonjunkturen har höjt entreprenadspriserna, vilket kan anses som en viktig orsak till den låga volymen av bostadsbyggrätt som överlåtits. Priserna har gjort det svårare att inleda speciellt bostadsproduktionsprojekt med statligt stöd, men också övriga reglerade bostadsproduktionsprojekt, och därigenom har det även blivit svårare att överlåta tomter. Viktiga faktorer som påverkar hur bostadsprojekt avancerar är förutom tomtreserveringar och tomtöverlåtelser bland annat planläggning, processer i samband med att göra tomter byggbara och stadens egen bostadsproduktion.

Räddningsverket

Mål: För att olyckor ska förebyggas och den egna beredskapen utvecklas utförs det årligen säkerhetsgranskningar och olycksriskförebyggande åtgärder som gäller invånarna och aktörerna i kommunen. Målet för år 2018 är minst 8 600 säkerhetspoäng.

Utfall: Utfallet blev 6 % mindre än målet. Målet nåddes inte.

Höskonjunkturen har ökat personalens omsättning betydligt. Bortfallet kunde inte ersättas tillräckligt snabbt genom nyrekryteringar, och då kunde inte heller de säkerhetsrelaterade granskningarna och åtgärder-
na genomföras planenligt.

Trafikaffärsverket (HST)

Mål: Kundnöjdheten inom spårvägs- och metrotrafiken hålls minst på 2016 års nivå (spårväg 2016; 4,03; vitsordet uppdaterat 4,04 --> 4,03 beroende på förändringar i enkäten i början av år 2018; metro 2016: 4,19).

Utfall: Vitsordet för trafikidkaren var 4,01 i spårvägstrafiken och 3,90 i metrotrafiken. Målet nåddes inte.

Kundnöjdheten i spårvägstrafiken har sjunkit på grund av den osäkerhet som medförts av att linjerna har lagts om och av att biljettförsäljningen har avskaffats samt i synnerhet på grund av förarnas oförmåga att ge kunderna råd och handledning i dessa situationer. Resultaten gällande vagnarnas prydlighet uppvisade på hösten en förbättring i jämförelse med våren, även om man inte nådde upp till föregående års nivå. Också förändringarna i enkätens struktur inverkade sänkande på vitsorden. HRT strök med början år 2018 en fråga relaterad till resans bekvämlighet, där spårvägstrafiken av hävd fick goda vitsord.

Svårigheterna i samband med Västmetrons start och den omfattande negativa mediepubliciteten avspeglade sig på alla delområden när det gäller metropassagerarnas kundnöjdhet. Metrons inhyrda avgångar var den största orsaken till den minskade belåtenheten. Då Västmetron började trafikera i november 2017, utökade HRT den beställda trafikvolymen avsevärt i förhållande till det som hade förutsetts, varför förarbehovet växte. Denna omständighet i kombination med den stora bortfallsrelaterade omsättningen bland förarna medförde förarbrist, något som man lyckades bemästra först på våren med hjälp av förarutbildning och åtgärder som stöder arbetshälsan. Metron upplevdes som sämre då det var fråga om resor som helt eller delvis företogs med Västmetron jämfört med resor i stammetron.

Också det stora antal enskilda tekniska fel i metron medförde oregelbundenhet i trafiken. Metropassagerarnas belåtenhet med metrons punktlighet sjönk redan på hösten 2017 i samband med Västmetrons testkörningar. Den väsentligt längre metrolinjen som trafikerades med täta intervall ökade metrons känslighet för störningar.

Mål: Pålitligheten inom spårvägs- och metrotrafiken hålls minst på 2016 års nivå (spårväg 2016: 99,84 %; metro 2016: 99,84 %).

Utfall: Pålitligheten var 99,74 % i spårvägstrafiken och 99,00 % i metrotrafiken. Målet nåddes inte.

Materielbristen i januari 2018 har inverkat sänkande på pålitligheten i spårvägstrafiken, och från och med september 2018 likaså personalbristen, som var större än förutsett. Utbildningen av förare har utökats med sikte på år 2019 i syfte att bättre behärska förarbehovet.

Personalbristen i början av år 2018 och de tekniska fel som uppdagades i februari 2018 har inverkat sänkande på pålitligheten i metrotrafiken. Från och med september nådde man upp till den målsatta pålitlighetsnivån, och på lång sikt verkar den målsatta nivån realistisk.

Mål: Ordningen och tryggheten som passagerarna upplever inom spårvägs- och metrotrafiken hålls minst på 2016 års nivå (spårväg 2016: 4,22; metro 2016: 4,18).

Utfall: Passagerarnas upplevelse av ordning och trygghet var 4,11 inom spårvägstrafiken och 4,06 inom metrotrafiken. Målet nåddes inte.

Trygghetskänslan bland spårvagnspassagerarna bottnar uppenbarligen i den osäkerhet som gäller kollektivtrafikens pålitlighet mera generellt.

Metropassagerarnas trygghetskänsla bottnar i ett allmänt missnöje med metrotrafiken samt i den negativa publiciteten i samband med Västmetrons start.

Kultur- och fritidssektorn

Kultur och fritid

Bibliotekstjänster

Mål: Öppettimmar 106 000.

Utfall: 104 701 timmar. Målet nåddes inte.

Målsättningen beträffande timantalet nåddes inte, eftersom både Bibliotek 10 och Degerö bibliotek stängdes på grund av flyttningsförberedelser år 2018. Bocksbacka bibliotek stängdes våren 2018 på grund av reparationer, och den år 2017 påbörjade ombyggnaden av Berghälls bibliotek fortsatte. Dessutom ersattes institutionsbibliotekens öppettider med självbetjäning.

Allmänna kulturtjänster

Mål: Antal understöd som sökts är 990.

Utfall: Antal understöd som sökts var 550. Målet nåddes inte.

27.02.2019

Antalet understöd sjönk och målet nåddes inte på grund av att enskilda, små stipendier inte längre beviljades. De medel som använts för att finansiera dessa överfördes till övriga konst- och kulturunderstöd.

Ungdomstjänster

Mål: Deltagarskolor (årskurserna 7–9) i KrutBudgeten 100 %

Utfall: I KrutBudgeten deltog 84 % av högstadieskolorna. Målet nåddes inte.

Alla avtalsskolor i Helsingfors deltog inte i deltagarsystemet trots kultur- och fritidssektorns åtgärder, och därigenom nådde man inte målet.

Social- och hälsovårdssektorn

Social- och hälsovårdstjänster

Mål: Klienten kommer till en läkares mottagning för icke-brådskande vård inom 10 dygn i genomsnitt ($T3 \leq 10$ dygn, dvs. den tredje lediga tidsbeställningstiden räknat i kalenderdagar, median för väntetiderna).

Utfall: T3 var 16 dygn. Målet nåddes inte.

Den huvudsakliga orsaken till att man inte nådde målet för tillträde till en läkares mottagning för icke-brådskande vård var den utmanande situationen med att rekrytera hälsocentralläkare. I december var 74 % av tjänsterna besatta med ordinarie tjänsteinnehavare, medan 14 % av tjänsterna var helt vakanta. Rekryteringen har effektiviserats och servicen samt servicehandledningen har utvecklats i syfte att lösa problemet.

Mål: Inom boendetjänsterna för utvecklingsstörda ökar andelen klienter som bor självständigt med 2 procentenheter jämfört med år 2017.

Utfall: 22,1 % omfattas av de stödda boendetjänsterna (jfr 23,2 %). Målet nåddes inte.

Anstaltsvården inom boendetjänsterna för utvecklingsstörda avvecklades år 2018, och en del av anstaltsvårdens klienter överfördes i enlighet med sina behov till assisterat boende, varigenom det assisterade boendets klientantal ökade, och därigenom nådde man inte upp till den målsatta ökningen av det stödda boendets relativa andel.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tero Niinen, specialplanerare, telefon: 310 25915
tero.niinen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Kansliapäällikön kirje 29.1.2019
- 2 Staran toimitusjohtajan kirje 30.1.2019
- 3 Toimitusjohtajan kirje 30.1.2019
- 4 Kaupunkiympäristölautakunta 29.1.2019
- 5 Pelastuskomentajan kirje 29.1.2019
- 6 Liikenneliikelaitoksen johtokunta 17.1.2019
- 7 Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtajan kirje 31.1.2019
- 8 Sosiaali- ja terveyslautakunta 29.1.2019

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

För kännedom

Stadskansliet
Affärsverket byggtjänsten (Stara)
Affärsverket företagshälsan
Stadsmiljösektorn
Räddningsverket
Trafikaffärsverket (HST)
Kultur- och fritidssektorn
Social- och hälsovårdssektorn
Affärsverket ekonomiförvaltningstjänsten

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 11.02.2019 § 113

HEL 2019-001362 T 02 02 01

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy kaupunginkanslian, rakentamispalveluliikelaitoksen (Stara) johtokunnan, työterveysliikelaitoksen johtokunnan, kaupunkiympäristölautakunnan, pelastuslautakunnan, liikenneliikelaitoksen (HKL) johtokunnan, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ja sosiaali- ja terveyslautakunnan selvitykset vuoden 2018 talousarvion sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutumatta jäämisestä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

27.02.2019

Ärende/4

Tero Niinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25915
tero.niinen(a)hel.fi

27.02.2019

Ärende/5

§ 75

Projektplan för ombyggnad av Kallion ala-asteen koulu

HEL 2018-010802 T 10 06 00

Beslut

Stadsfullmäktige godkände projektplanen för ombyggnad av Kallion ala-asteen koulu, daterad 15.10.2018, enligt vilken projektet omfattar högst 7 488 m² bruttoyta och byggkostnaderna för projektet uppgår till högst 20 400 000 euro exklusive mervärdesskatt i prisnivån för juli 2018.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731

maria.nyfors(a)hel.fi

Ville Vastamäki, projektchef, telefon: 310 25902

ville.vastamaki(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Kallion ala-asteen perusparannuksen hankesuunnitelma 15.10.2018
- 2 Hankesuunnitelman liitteet

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Sammandrag

I byggnaden för Kallion ala-asteen koulu planeras en omfattande funktionell teknisk ombyggnad, där lokalerna görs tidsenliga i enlighet med kraven i undervisningen, de hustekniska installationerna moderniseras och energiekonomin förbättras.

Projektets kostnadskalkyl är 20 400 000 euro. Det är meningen att ombyggnaden börjar i juni 2021 och blir klar i november 2022.

Projektplanen utgör bilaga 1. Projektplanen har utarbetats i samarbete mellan stadsmiljösektorn och fostrans- och utbildningssektorn. Fostrans- och utbildningssektorn har gett sitt samtycke till att projektplanen godkänns.

Föredragandens motiveringar

Byggnaden för Kallion ala-asteen koulu och gällande detaljplan

Kallion ala-asteen koulu ligger i Berghäll i mellersta stordistriktet vid Fjärde linjen 11–15. Byggnaden ritad av arkitekt Bertel Jung stod klar 1910 och har genomgått en grundlig reparation 1969.

För tomten gäller en detaljplan godkänd 1985 enligt vilken tomten utgör kvartersområde för byggnader för undervisningsverksamhet (YO). Byggnaden är i detaljplanen skyddad med beteckningen sr-2. Byggnaden har historiska värden och den ingår i den tredje värdefullaste klassen i en utredning om behovet av att skydda skolbyggnader i publikationen Opintiellä. Under årtiondenas lopp har det gjorts flera ändringar och tekniska förbättringar som byggnadens verksamhet kräver. Byggrätten uppgår till 6 400 m² vy.

Behovet av ombyggnad

Byggnaden är i sin helhet i behov av en omfattande teknisk och funktionell ombyggnad. Ventilationssystemet som installerades vid ombyggnaden 1969 är uttjänt och el- och adb-systemen måste förnyas. Fönstren är i dåligt skick och i fasaden sitter rappningen löst på flera ställen. Plåttaket är i slutet av sin livscykel och det finns fuktproblem i källarvåningens konstruktioner.

Skolköket är otillräckligt vad gäller storlek och utrustning. Elevtoaletterna motsvarar inte dagens krav. Gården är knapphändigt utrustad och det finns brister i funktionaliteten och säkerheten. Byggnaden är inte tillgänglig.

Projektets funktionella syfte är att modernisera undervisningslokalerna så att de motsvarar kraven i den nya läroplanen. Enligt befolkningsprognosen ökar elevantalet i elevupptagningsområdet åtminstone fram till 2027.

Projektplan för ombyggnaden

Projektplanen gäller en omfattande teknisk ombyggnad och funktionella ändringar av lokalerna så att utbildningen blir mer tidsenlig och effektiv. Ombyggnaden gäller hela byggnaden och planerna har gjorts upp med hänsyn till dess arkitektoniska och historiska värde. Projektets storlek är 3 600 m² effektiv yta, alltså 7 488 m² bruttoyta, och hyresytan uppgår till 5 258 m² lägenhetsyta.

I projektet effektiveras utbildningslokalerna och deras fasta inventarier och utrustning moderniseras. Byggnadens akustik, tillgänglighet och brandsäkerhet ska förbättras. Matservicens lokaler ska byggas så att

27.02.2019

de motsvarar dagens krav. Det ska byggas enskilda elevtoaletter som motsvarar elevantalet, varav två är tillgängliga.

Byggnadens ventilations-, värme-, vatten- och avloppssystem ska förnyas. Elsystemen förnyas så att de svarar mot dagens krav. Man har förberett sig för att helt och hållet renovera bottenbjälklagen i källaren och byggnadens dräneringssystem för att avlägsna fuktproblemen. För att förbättra inomhusluften öppnas mellanbjälklagen och de rensas från organiskt material. Byggnaden ska få en ny hiss. Fasaden ska rappas om och de ursprungliga ornamenten ska återställas. Fönstren byts ut till tredubbla.

Dessutom ändras utrymmen i byggnaden så att den nya läroplanen ska kunna förverkligas och utrymmena användas mer mångsidigt. De funktionella ändringarna kräver inga stora strukturella ändringar. Lås-, passagekontroll- och säkerhetssystemen byts ut så att de motsvarar de nutida kraven och så att det ska vara lätt att använda lokalerna även utanför skoltid.

Projektet omfattar även en grundlig istandsättning av gården där dess funktioner och trivsamtet förbättras. Gården som ska istandsättas är ca 3 800 m² stor.

Byggekostnader och finansiering

Projektets byggekostnader exkl. moms uppgår till sammanlagt 20 400 000 euro (2 724 euro/brm²) i prisnivån för juli 2018.

I byggnadsprogrammet för husbyggnadsprojekt 2019–2028, som bifogats budgeten för 2019, har det reserverats 16 miljoner euro åren 2019–2021 för att planera och genomföra projektet. Den preliminära uppskattningen grundar sig på de förverkligade genomsnittskostnaderna för ombyggnader av skolor.

Moderniseringen av Kallion ala-asteen koulu är omfattande. Förutom de funktionella förbättringarna omfattar den helt nya hustekniska installationer, ett nytt ventilationssystem, ny dränering runt hela byggnaden och nya grundkonstruktioner. Kostnaderna ökas också av bl.a. rappning av fasaden och det helt nya yttertaket, utbyte av fönster till tredubbla och förbättringen av den nu rätt så knapphändig utrustade skolgården.

Det ändrade finansieringsbehovet beaktas då byggnadsprogrammet justeras.

Hyreskostnad för fostrans- och utbildningssektorn

27.02.2019

Efter att projektet genomförts är den uppskattade lokalkostnaden, alltså internhyran fastställd enligt handläggningsanvisningarna för lokalprojekt, ca 149 330 euro/mån., dvs. ca 1 791 930 euro/år. Månadshyran är ca 28,40 euro/m² lägenhetsyta, varav kapitalhyrans andel är 24,70 euro/m² lägenhetsyta och underhållshyrans 3,70 euro/m² lägenhetsyta. Kvadratmeterhyran baserar sig på 5 258 m² lägenhetsyta. Avkastningskravet är 3 % och amorteringstiden 30 år.

Byggnadens nuvarande hyra är 80 698 euro/mån., dvs. 968 373 euro om året. Månadshyran är nu 13,23 euro/m² lägenhetsyta, varav kapitalhyrans andel är 9,92 euro/m² lägenhetsyta och underhållshyrans 3,31 euro/m² lägenhetsyta. Grunden för hyran är 6 100 m² lägenhetsyta.

Tillfälliga lokaler under ombyggnaden

Skolans hela verksamhet flyttas till tillfälliga lokaler under ombyggnaden. Tillfälliga lokaler för verksamheten ordnas i närheten. Denna lösning preciseras när planen framskrider.

Kostnaderna för tillfälliga lokaler under 18 månader uppskattas till 1 870 000 euro (exkl. moms). De ingår inte i byggnadskostnaderna som presenteras i projektplanen.

Ansvar för genomförande av projektet och tidtabell

Servicehelheten byggnader och allmänna områden i stadsmiljösektorn har helhetsansvaret för projektet. Stadsmiljösektorns underhållstjänster ansvarar för underhållet av byggnaden.

Hur ombyggnaden av Aleksis Kiven peruskoulu blir färdig inverkar på projektets tidtabell. Skolorna har ett stort elevantal och ligger inom samma område. Ombyggnaden av Kallion ala-asteen koulu kan inledas när ombyggnaden av Aleksis Kiven peruskoulu är klar. Målet är att ombyggnaden kan börja i juni 2021 och att den blir klar i november 2022.

Fostrans- och utbildningsnämndens utlåtande

Fostrans- och utbildningsnämnden har gett sitt samtycke till projektplanen 18.12.2018, § 288, och konstaterat att denna väl svarar mot de funktionella målsättningarna för fostran och utbildning.

Ombyggnaden bidrar till trygga, sunda, trevliga och tillräckliga lokaler för Kallion ala-asteen koulus verksamhet. Genom de ändringar som görs i samband med ombyggnaden blir byggnaden en skola vars lokaler är mer funktionella och kan användas mer effektivt. Lokalerna ordnas så att de bildar en lärmiljö som stöder inlärning och läroplanens målsättningar. Även gårdens funktionalitet och säkerhet utvecklas.

27.02.2019

De ändamålsenligt dimensionerade lokalerna kan användas av småbarnspedagogiken och skolan och dessutom av områdets invånare. Efter renoveringen är det möjligt att ordna eftermiddagsverksamhet i skolans lokaler. Med hjälp av ändringar i passerkontrollen kan en del av skolans utrymmen användas av utomstående efter skoltid. Invånarna kan använda idrottslokalerna på vardagskvällar, veckoslut och under skolloven och musikinstitutet kan vid behov utnyttja skolans lokaler efter skoltid. Skolan fungerar också som inkvarteringsskola.

Beredning av projektplanen och behörighet

Projektplanen har utarbetats i samarbete mellan stadsmiljösektorn och fostrans- och utbildningssektorn. Sakkunniga från bl.a. stadsmuseet, byggnadstillsynen, räddningsverket och miljötjänsterna har hörts.

I enlighet med 7 kap. 1 § i förvaltningsstadgan ska stadsfullmäktige besluta om projektplaner vars kostnadskalkyl överstiger 10 miljoner euro.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731

maria.nyfors(a)hel.fi

Ville Vastamäki, projektchef, telefon: 310 25902

ville.vastamaki(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Kallion ala-asteen perusparannuksen hankesuunnitelma 15.10.2018
- 2 Hankesuunnitelman liitteet

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

För kännedom

Stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden
Fostrans- och utbildningsnämnden

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 11.02.2019 § 115

HEL 2018-010802 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

27.02.2019

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Kallion ala-asteen perusparannuksen 15.10.2018 päivätyn hankesuunnitelman siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 7 488 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 20 400 000 euroa heinäkuun 2018 kustannustasossa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Ville Vastamäki, hankepäällikkö, puhelin: 310 25902
ville.vastamaki(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 18.12.2018 § 288

HEL 2018-010802 T 10 06 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle puoltavan lausunnon 15.10.2018 päivätystä Kallion ala-asteen perusparannusta koskevasta hankesuunnitelmasta ja lausui lisäksi seuraavaa:

Hankesuunnitelma vastaa hyvin kasvatuksen ja koulutuksen toiminnallisia tavoitteita. Oppimistilojen jatkosuunnittelussa tulee yhdessä käyttäjätoimialan kanssa varmistaa erityisesti ääneneristyksen ja -vaimennuksen, kiinteiden kalusteiden ja varusteiden sekä valaistuksen huolellinen ja tarkoituksenmukainen toteutus. Tilat ja pintarakenteet tulee suunnitella helposti siivottaviksi, huollettaviksi ja korjattaviksi. Väri- ja materiaalivalintojen avulla toteutetaan viihtyisät ja oppimista tukevat tilat.

Luokkahuoneiden 504 ja 505 välille sekä oppilashuollon työhuoneisiin on vielä lisättävä pako-ovet. Teknisen työn tilojen valvottavuus sekä pesuhuoneena ja pukuhuoneena tarvittaessa toimiva tila on huomioitava jatkosuunnittelussa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kiinnittää erityistä huomiota hankkeen kustannus seurannan, suunnittelun ohjauksen ja laadunvalvonnan tärkeyteen koko prosessin ajalta. Niillä on suuri vaikutus terveelliseen ja turvalliseen oppimisympäristöön sekä toimialan käyttökustannuksiin. Myös aikataulun pitävyydestä on huolehdittava.

27.02.2019

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan työsuojelun yhteistoimintahenkilöstö on antanut 6.11.2018 hankesuunnitelmasta lausunnon, joka on liitteenä. Lausunto tulee ottaa huomioon jatkosuunnittelussa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää perusparannuksen vuokrankorotusta korkeana.

Esittelijä

perusopetusjohtaja
Outi Salo

Lisätiedot

Susan Niemelä, projektiarkkitehti, puhelin: 310 21714
susan.niemela(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 29.11.2018
§ 131

HEL 2018-010802 T 10 06 00

Neljäs linja 11-15, kaup. osa 11, Kallio

Esitys

A

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti kaupunginhallitukselle Kallion ala-asteen 15.10.2018 päivätyn hankesuunnitelman hyväksymistä siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 7 488 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 20 400 000 euroa heinäkuun 2018 kustannustasossa ehdolla, että kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi hankesuunnitelmaa puoltavan lausunnon.

B

Rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti oikeuttaa rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden jatkamaan hankkeen suunnittelua odottamatta hankepäätöstä.

Esittelijä

tekninen johtaja
Jaakko Stauffer

Lisätiedot

Anneli Nurmi, projektinjohtaja, puhelin: 310 86432
anneli.nurmi(a)hel.fi
Jarmo Raveala, yksikön päällikkö, puhelin: 310 23466
jarmo.raveala(a)hel.fi

§ 76

Detaljplaneändring för Stationsplatsen 2 (Sokos) i Gloet (nr 12425)

HEL 2015-000735 T 10 03 03

Beslut

Stadsfullmäktige godkände detaljplaneändring för utrymmet ovanför nivå -11.0 i ett gatuområde i 2 stadsdelen (Gloet) enligt ritning nr 12425, daterad 22.11.2016 och ändrad 4.10.2018, och på de grunder som framgår av detaljplanebeskrivningen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stf. stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12425 kartta, päivätty 22.11.2016, muutettu 4.10.2018
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12425 selostus, päivätty 22.11.2016, muutettu 4.10.2018
- 3 Vuorovaikutusraportti 22.11.2016, täydennetty 4.10.2018
- 4 Tehdyt muutokset

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag

Närings-, trafik- och miljöcentrallen i Nyland

Trafikverkets trafiksystemavdelning

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Bilaga 1

Bilaga 2

Bilaga 3

Bilaga 4

Förslagstext

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Bilaga 1

27.02.2019

Bilaga 2

Bilaga 3

Bilaga 4

Samkommunen Helsingforsre-
gionens trafik
Samkommunen Helsingforsre-
gionens miljötjänster
Helen Elnät Ab

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Sammandrag

Detaljplaneändringen gäller ett område på adressen Stationsplatsen 2 i gatuområdet ovanför nivån -11.0. Detaljpanelösningen gör det möjligt att utvidga fastigheten i kvarteret 2099 under Stationsplatsen och Brunnsgatan i två våningar, samt att ändra dimensioneringen och nivelleringen i den existerande underjordiska allmänna passagen.

Målet är att förbättra förutsättningarna för affärs- och kundserviceverk-
samheten, höja kvaliteten på den underjordiska fotgängarpassagen
och förtydliga fotgängarförbindelsen, öka säkerheten och upprätthålla
förbindelserna till kollektivtrafiken i kvarteret 2099. Målet är att skydda
den arkitektoniskt och kulturhistoriskt värdefulla miljöhelheten och att
förbättra kvaliteten i det offentliga gaturummet. Det är meningen att den
reserverade utgången från Centrumslingan under gatunivå ska kopplas
ihop med de planerade underjordiska gångarna och affärslokalerna
samt att säkerställa utrymmenas förbindelser.

De underjordiska affärslokalerna växer med 2 600 m² vy och den all-
männa fotgängarpassagens våningsyta är 710 m² vy. Områdets ser-
vicetrafik sköts underjordiskt.

Att genomföra detaljplanen stöder näringsverksamhetens konkurrens-
kraft och främjar en harmonisk samhällsstruktur.

Föredragandens motiveringar

Detaljpanelösningen följer de riksomfattande målen för områdesan-
vändningen och den gällande generalplanen samt bidrar till att staden
kan uppnå sina strategiska mål.

Utgångspunkter för området och nuläge

Detaljplaneområdet ligger i en trafikknutpunkt mellan Stationsplatsen
och Brunnsgatan. Utrymmet under gatan ligger på området mellan

27.02.2019

kvarteret 2099 (Sokos) och Järnvägstorgets metrostations biljetthall, delvis under Brunngatan. Fotgängarpassagen genom området är en viktig förbindelse för kollektivtrafikens stationer och hållplatser. På området finns dessutom underjordiskt utrymme för servicekörning och teknik samt ett stort nätverk för samhällsteknisk service. Under området ungefär på nivån -21 finns metrostationen och rulltrapporna som går från perrongen till Kompassplan. Området gränsar till ett museiinventeringsobjekt (RKY 2009, Järnvägstorget Helsingfors).

För området gäller flera detaljplaner från åren 1995–2015. Enligt dessa får man ovanför nivåerna -11.0 och +2.0 placera affärs-, kundservice- och arbetslokaler, lokaler för teknik och servicekörning, underjordisk parkering samt en underjordisk fotgängartunnel där Centrumslingans centrumstation har en reserverad utgång på nivån -0.4.

Planeringsfaser och växelverkan

Staden äger gatuområdena. Den allmänna underjordiska fotgängarpassagen och de underjordiska service- och tekniska lokalerna ägs av Kinteistö Oy Valtakulma (kvarteret nr 2099, Sokos). Detaljpanelösningen har utarbetats på ansökan och innehållet i lösningen har diskuterats med sökanden.

Deltagandet och växelverkan har ordnats i enlighet med programmet för deltagande och bedömning.

Detaljplanen hölls offentligt framlagd 16.12.2016–23.1.2017.

Anmärkningar

Inga anmärkningar gjordes mot förslaget.

Utlåtanden

Helen Elnät Ab, Samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT), Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster (HRM), Trafikverket, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland (NTM-centralen), affärsverket trafikverket (HST), fastighetsnämnden, räddningsnämnden, byggnadstillsynsverket, nämnden för allmänna arbeten och miljönämnden har gett utlåtanden om detaljplaneförslaget.

Helen Elnät Ab konstaterar i sitt utlåtande att man i samband med beredningen av detaljplaneförslaget har utrett kablar i Helen Elnäts distributionsnät. Det har utarbetats en principiell plan om en flyttning av kablar. På området finns utöver distributionsnätets kablar en högspänningskabel på 110 kV Kampen–Södervik, som inte längre är i bruk. Kabeln ligger vid den södra trottoaren på Brunngatan. Kabeln finns i ett betongelement i gatukonstruktionen. Elementet ligger på ca 1,3 meters

27.02.2019

djup. Om kabeln är i vägen för bygget kan den avlägsnas. Innan det avlägsnas ska man kontakta Helen Elnät Ab.

HRT meddelar i sitt utlåtande att man understöder projektet och instämmer med HST om att Brunnsгатans spårvägsplan bör beaktas. Detaljplanen och trafikplanerna måste anpassas till varandra. Man bör säkerställa att kollektivtrafiken samt fotgängar- och cykellederna fungerar smidigt under bygget. HRT anser att det är viktigt att planer som gäller kollektivtrafiken utarbetas i samarbete med HRT.

HRM konstaterar i sitt utlåtande att de allmänna vattentjänstledningarna, deras utrymmesbehov och underhåll bör beaktas då man planerar och bygger de underjordiska lokalerna. Projektet orsakar flyttning av vattentjänstens ledningar, vilket bör planeras och genomföras som en del av projektet och på dess bekostnad. HRM måste godkänna planerna. I detaljplaneförslaget finns bestämmelser om det allmänna behovet av utrymme för vattentjänsterna och hur man ska beakta ledningar vid planeringen och bygget av de underjordiska utrymmena.

Trafikverket anser i sitt utlåtande att detaljplaneförslaget huvudsakligen innehåller de beteckningar och bestämmelser som är nödvändiga för att bygga Centrumslingans ingång. I detaljplaneförslaget bör man dock göra ändringar och tillägg med vilka man säkerställer de väsentliga utrymmena och konstruktionerna för Centrumslingans ingång och planerar och bygger de kommersiella lokalerna så att det inte orsakar extra kostnader för banan. Olägenheter för stadsmiljön och det urbana livet under byggtiden bör minimeras. I förslaget bör man lägga till en platsreservation för fastighetsteknik och en skyldighet att genomföra en teknikkanal mellan Centrumslingan och metrons entrébyggnad på Stationsplatsen. Förbindelsen är nödvändig för att ordna luftväxling och rökventilation. På området med beteckningen ma-pisara bör man förverkliga mark- och bergbyggnadsarbeten samt bärande konstruktioner på så sätt att de passar Centrumslingans ingång och så att man inte i fortsättningen behöver gräva upp gatan på nytt.

HST konstaterar i sitt utlåtande att de vertikala schakt och övriga tekniska utrymmen som projektet behöver bör anpassas till de angränsande objekt som HST administrerar i samarbete. Projektet får inte ställa krav på planeringen av de befintliga metrostationerna eller äventyra brand- och räddningssäkerheten. Brunnsгатans planerade spårväg bör tas i beaktande. Man bör säkerställa att kollektivtrafiken och förbindelsenätverket fungerar smidigt under bygget. Man bör beakta närheten till metrotrafiken och spårvägsskenorna och eventuellt buller och vibration från dessa på det planerade området.

I de övriga utlåtandena fanns ingenting att påpeka.

27.02.2019

Kostnader

Detaljplaneändringen orsakar inga kostnader för staden. Detaljplane-lösningen höjer områdets värde.

Ändringar i förslaget till detaljplaneändring

I detaljplanekartans beteckningar eller bestämmelser och i det övriga materialet gjordes ändringar efter att detaljplanen varit offentligt fram-lagd. För ändringarna redogörs i detalj i detaljplanebeskrivningens sista kapitel. De har också samlats i bilagan över ändringar (Tehdyt muutok-set).

Området i detaljplaneförslaget har minskats. Centrumslingans utgång i centrum på Brunnsgratan enligt detaljplanen har avgränsats eftersom Centrumslingans eventuella temporära utgångar har tagits bort från planen och inga ändringar ska göras på delområdet. Det har förhand-lats med sökanden och Trafikverket om ändringarna. Man har separat hört Trafikverket i ärendet.

Till slut

Förslaget motsvarar detaljplaneläggningstjänstens justerade framställ-ning.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stf. stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12425 kartta, päivätty 22.11.2016, muutettu 4.10.2018
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12425 selostus, päivätty 22.11.2016, muutettu 4.10.2018
- 3 Vuorovaikutusraportti 22.11.2016, täydennetty 4.10.2018
- 4 Tehdyt muutokset

Bilagematerial

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Havainnekuva 4.10.2018

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, bygg-nadsordning

27.02.2019

Utdrag

Utdrag

Närings-, trafik- och miljöcentra-
len i Nyland

Trafikverkets trafiksystemavdel-
ning

Samkommunen Helsingforsre-
gionens trafik
Samkommunen Helsingforsre-
gionens miljötjänster
Helen Elnät Ab

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kommunalbesvär, godkännande av
generalplan, detaljplan, byggnads-
ordning

Bilaga 1

Bilaga 2

Bilaga 3

Bilaga 4

Förslagstext

Kommunalbesvär, godkännande av
generalplan, detaljplan, byggnads-
ordning

Bilaga 1

Bilaga 2

Bilaga 3

Bilaga 4

För kännedom

Detaljplaneläggning
Stadsmuseet
Stadsmiljönämnden
Räddningsnämnden

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 11.02.2019 § 114

HEL 2015-000735 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 2. kaupunginosan (Kluuvi) katualueen ta-
son -11.0 yläpuolista tilaa koskevan asemakaavan muutoksen
22.11.2016 päivätyn ja 4.10.2018 muutetun piirustuksen numero 12425
mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

27.02.2019

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuus
Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit 4.10.2018

HEL 2015-000735 T 10 03 03

Hankenumero 0888_19

Asemakaavoituspalvelu on tarkistanut 22.11.2016 päivättyä 2. kaupunginosan (Kluuvi) katualueen tason -11.0 yläpuolista tilaa koskevaa asemakaavan muutosehdotusta nro 12425. Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehdyt muutokset ilmenevät yksityiskohtaisesti liitteestä ja kaavaselostuksesta. Jatkosuunnittelun johdosta kaavan muutosalueen rajausta on supistettu.

Asemakaavoituspalvelun mielestä julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyt muutokset kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon eivät ole olennaisia, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville. Muutoksista on neuvoteltu hakijan ja Liikenneviraston kanssa. Liikennevirastoa on kuultu erikseen sähköpostilla.

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee katualueen tason -11.0 yläpuolista tilaa, joka sijaitsee osoitteessa Asema-aukio 2. Kaavaratkaisu mahdollistaa korttelin 2099 kiinteistön laajentamisen Asema-aukion ja Kaivokadun alle kahteen kerrokseen sekä nykyisen maanalaisen yleisen jalankulkukäytävän mitoituksen ja tasauksen muuttamisen.

Tavoitteena on korttelin 2099 nykyisen keskustakiinteistön myymälä- ja asiakaspalvelun toiminnan edellytysten parantaminen, maanalaisen jalankulkukäytävän laatutason nostaminen ja jalankulkyhteyden selkiyttäminen, turvallisuuden lisääminen ja joukkoliikenteen yleisöyhteyksien ylläpitäminen nykyisellä hyvällä tasolla. Tavoitteena on kaupunkikuvan kannalta rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaan ympäristökokonaisuuden suojelu sekä julkisen kaupunkitilan laadun parantaminen. Tavoitteena on kytkeä saumattomasti Pissararadan kadunalainen uloskäyntivaraus suunniteltaviin maanalaisiin käytävä- ja myymälätiloihin sekä varmistaa teknisten tilojen yhteisjärjestelyt.

Alueelle merkitään maanalaiset tilavaraukset myymälä- ja asiakaspalvelutiloille ja ohjeelliset osa-aluevaraukset parannelulle Asematunnelin ja Mannerheimintien alituksen väliselle yleisen jalankulun käytävälle sekä Pisararadan keskustan aseman Kaivokadun uloskäyntiin liittyvän IV-tekniikan kanaalin. Asema-aukio ja Kaivokatu merkitään kaupunkikuvan kannalta rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi ympäristökokonaisuudeksi ja aluetta kehitetään julkisena kaupunkitilana. Maanalaisten myymälätilojen kerrosala kasvaa 2 600 k-m² ja maanalaisten yleisen jalankulun käytävän kerrosala on 710 k-m². Alueen huoltoliikenne järjestetään maanalaisesti.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että se tukee elinkeinotoiminnan kilpailukykyä ja edistää eheytyvän yhdyskuntarakenteen ja elinympäristön laatua, toimivan yhteysverkoston, jalankulun ja pyöräilyn verkostojen jatkuvuutta sekä kulttuuriympäristöjen arvojen säilyttämistä.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ja voimassa olevan oikeusvaikutteisen Helsingin Yleiskaava 2002:n mukainen ja edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista siten, että se vahvistaa keskustan elinvoimaisuutta.

Nyt laaditussa kaavaratkaisussa on myös otettu huomioon Helsingin uuden yleiskaavan (kaupunginvaltuusto 26.10.2016) tavoitteet.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alueella on Asema-aukion ja Kaivokadun vilkas liikenteen, jalankulun ja pyöräilyn solmukohta. Suunniteltava kadunalainen tila sijaitsee korttelin 2099 (Sokos) ja Rautatien metroaseman lippuhallin välisellä alueella osittain Kaivokadun alla. Alueen läpi ohjautuva yleinen jalankulun käytävä on tärkeä yhteys keskustan eri joukkoliikenteen pääteasemille ja pysäkkialueille. Suunnittelualueella on lisäksi maanalaista huoltoajo- ja teknistä tilaa sekä laaja yhdyskuntateknisen huollon verkosto. Suunnittelualueen alapuolella tasolla noin -21 on metroasema ja sen laituritasolta Kompassitasolle johtavat koneportaat. Alue rajautuu museon inventointikohteeseen (RKY 2009, Helsingin Rautatien tontti).

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1995–2015. Niiden mukaan tasojen -11.0 – +2.0 yläpuolelle saa sijoittaa myymälä-, asiakaspalvelu- ja työtilaa, teknistä tilaa ja huoltoajon tilaa, maanalaista pysäköintiä sekä maanalaisten yleisen jalankulun käytävän, johon Pisararadan keskustan aseman uloskäyntivaraus avautuu tasolla -0.4.

27.02.2019

Helsingin kaupunki omistaa katualueet. Maanalainen yleinen jalankulun yhteys ja maanalaiset huoltoajo- ja tekniset tilat ovat Kiinteistö Oy Valtakulman (kortteli 2099 Sokos) omistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty hakemuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta ei aiheudu kaupungille kustannuksia. Kaavaratkaisu nostaa alueen arvoa. Kaupungille kohdistuu tuloja maanvuokran muodossa.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §) 16.12.2016–23.1.2017

Kaavaehdotus esiteltiin kaupunkisuunnittelulautakunnalle 22.11.2016 ja lautakunta päätti asettaa asemakaavan muutosehdotuksen nähtäville.

Kaavaehdotuksesta ei tehty muistutuksia.

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaisten lausuntoja sen ollessa julkisesti nähtävillä. Lausunnoissa puollettiin asemakaavan muutosta sekä pidettiin tärkeänä alueen kehittämistä ja sen merkitystä alueen ja keskustan elinvoimaisuudelle. ELY-keskuksen lausunnossa esitettiin, että asemakaava täyttää maankäyttö- ja rakennuslain sille asettamat vaatimukset. Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat Kaivokadun raitiotiesuunnitelman huomioimiseen asemakaavassa, rakentamisen aikaiseen sujuvaan joukko- ja kevyeen liikenteeseen, yhteistyöhön, kulttuuriympäristön vaalimiseen, kaupungin elinkeinopoliittisen tavoitteen tukemiseen, yhteistyön tarpeeseen pelastuslaitoksen kanssa jatkotyössä, rakennusviraston suunnitteluohjeiden noudattamiseen yleisten alueiden järjestelyiden kannalta, Pisararadan sisäänkäynnin toteuttamisen ja kustannusten kannalta oleellisten tilojen, rakenteiden ja teknisten kuilujen huomioimiseen ja niihin liittyvien määräysten täsmentämiseen, määräysten täsmentämiseen liittyen pelastusturvallisuuteen, selvitysten laatimiseen, jakeluverkon kaapeleihin ja periaatesuunnitelmiin ja yksiköiden nimikkeiden suhteen.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)
- Liikennevirasto
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)
- Helsingin kaupungin liikenneliikelaitos (HKL)
- pelastuslautakunta
- kaupunginmuseo

27.02.2019

- kiinteistölautakunta
- rakennusvalvontavirasto
- yleisten töiden lautakunta
- ympäristökeskus

Seuraavat tahot ilmoittivat, ettei ole lausuttavaa tai huomautettavaa: ympäristölautakunta

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohdaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu Tehdyt muutokset -liitteeseen.

Jatkosuunnittelun johdosta kaavan muutosalueen rajausta on supistettu. Pisararadan asemakaavan mukainen Kaivokadun keskustan aseman uloskäynnin osa-alue on rajattu ulos, koska Pisararadan uloskäyntitilojen väliaikaiskäyttömahdollisuus on poistettu kaavasta eikä osa-alueelle tehdä muutoksia.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu hakijan ja Liikenneviraston kanssa. Liikennevirastoa on kuultu erikseen sähköpostilla.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Jatkotoimenpiteet

Liikennevirasto on pyytänyt maankäyttö- ja rakennusasetuksen 94 §:n mukaisesti välitöntä ilmoitusta kaavan hyväksymistä koskevista päätöksistä. Ilmoitus kaavan hyväksymisestä tulee toimittaa kaava-asiakirjoineen ja valitusosoituksineen osoitteella Liikennevirasto, Kirjaamo, PL 33, 00521 Helsinki tai kirjaamo(a)liikennevirasto.fi.

Lisätiedot

Kajsa Lybeck, arkkitehti, puhelin: 310 37052

[kajsa.lybeck\(a\)hel.fi](mailto:kajsa.lybeck(a)hel.fi)

Raila Hoivanen, diplomi-insinööri, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 310 37482

27.02.2019

raila.hoivanen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 25.10.2017 § 48

HEL 2015-000735 T 10 03 03

Hankennumero 0888_19

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12425 pohjakartan kaupunginosassa 2 Kluuvi. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kiinteistöviraston kaupunkimittausosasto on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12425

Kaupunginosa: 2 Kluuvi

Kartoituksen työnumero: 36/2015 (uusintakartoitus, ensitilaus ollut 2015)

Pohjakartta valmistunut: 8.9.2016

Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25

Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883

timo.tolkki(a)hel.fi

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911

merja.kyyro(a)hel.fi

Kiinteistölautakunta 09.02.2017 § 67

HEL 2015-000735 T 10 03 03

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

Kaivokatu ja Asema-aukio

Lausunto

Kiinteistölautakunta antoi kaupunkisuunnittelulautakunnalle Asema-aukion maanalaisen alueen asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12425 seuraavan lausunnon:

Kiinteistölautakunta puoltaa Sokos-tavaratalon maanalaista laajentamista ja sen viereisten maanalaisten jalankulkuyhteyksien kehittämistä mahdollistavaa ja siten kaupungin elinkeinopoliittisia tavoitteita tukevaa kaavaehdotusta.

Kaavaehdotuksen sisältö ja maanomistus

Asemakaavan muutosehdotus mahdollistaa Sokoksen myymälätilojen laajentamisen noin 2 600 k-m²:llä Asema-aukion ja Kaivokadun alle. Samalla mahdollistetaan Kaivokadun alaisen yleisen jalankulkukäytävän laajentaminen ja varmistetaan Pissarakadun uloskäynnin sujuva liittyminen käytävään. Katutila merkitään kaupunkikuvan kannalta rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaan Kaivokadun, Asema-aukion ja Rautatien muodostaman ympäristökokonaisuuden osaksi.

Helsingin kaupunki omistaa Asema-aukion ja Kaivokadun katualueet, joille kaavaehdotuksen mukainen alue sijoittuu. Kiinteistö Oy Valtakulma omistaa asemakaavaehdotuksen mukaiseen alueeseen kiinnittyvän Sokos-tavaratalon korttelin 2099/13.

Kiinteistöviraston tonttiosastolla valmistellaan parhaillaan esitystä kiinteistölautakunnalle Kiinteistö Oy Valtakulman (SOK) Sokos-tavaratalon laajennusta koskevan aluevarauksen jatkamiseksi entisillä ehdoilla 31.12.2017 saakka. Varausalue on tarkoitettu laajentaa koskemaan asemakaavan muutosehdotuksen mukaista aluetta. Laajennuksen rakentamistöiden on kaavailtu alkavan 2019. Maanalaiset tilat tulitisiin vuokraamaan varauksensaajalle pitkäaikaisella vuokrasopimuksella.

Osittain samalle alueelle kohdistuu myös Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen, Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta SOK:n, OP-Vuokratuotto esr:n, VR-Yhtymä Oy:n ja Evata Partners Oy:n 15.3.2016 päivätty hakemus, jolla yllä mainitut tahot ovat hakeneet Helsingin kaupungilta suunnitteluvarausta Elielin aukion ja sen ympärillä olevien kiinteistöjen alueelle alueen kehityspotentiaalın ja täydennysrakentamismahdollisuuksien selvittämiseksi. Elielin aukion varausta tullaan esittämään erikseen. Kyseinen tonttiosastolla vireillä oleva hanke on syytä ottaa huomioon tämän asemakaavan muutosehdotuksen yhteydessä.

27.02.2019

Esittelijä

vs. osastopäällikkö
Peter Haaparinne

Lisätiedot

Jukka Helenius, vs. kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 74013
jukka.helenius(a)hel.fi

Liikennelaitos -liikelaitos (HKL) Infra- ja kalustoyksikkö 9.2.2017

HEL 2015-000735 T 10 03 03

HKL-liikennelaitos toteaa asiasta seuraavaa:

HKL:n kantana on, että ko. hankkeen tarvitsemien maanalaisten tilojen, pystykuilujen ja muiden teknisten tilojen varaukset, jotka sivuavat HKL:n hallinnoimia kohteita, tulee yhteen sovittaa HKL:n kanssa yhteistyössä.

Koska kiinteistöt liittyvät olennaisesti Rautatietorin metroasemaan, ei hankkeen liittymisestä saa aiheutua vaatimuksia nykyisten metroasemien suunnitteluun tai heikennyksiä turvallisuuden kannalta. Nykyisten hätäpoistumis- ja hyökkäysteiden toimivuus ei saa vaarantua.

Kruunusiltojen raitiotielinjan päätepysäkki suunnitellaan Kaivokadulle, jonka toteutumisedellytykset on myös huomioitava lausuttavana olevan hankkeen suunnittelussa.

HKL:n joukkoliikenteen sekä niihin liittyvien jalankulkuyhteyksien tulee toimia moitteettomasti myös hankkeen toteutuksen aikana, mikä tulee huomioida työnaikaisten liikennejärjestelyiden toteutuksessa. Samoin nykyisten huoltoyhteyksien toimiminen pitää varmistaa hankkeen aikana.

Rakentamisen yhteydessä mahdollisesti tapahtuvien räjäytysten ja louhimisen yhteydessä on huomioitava niiden turvallinen suunnittelu, koskien olemassa olevia rataliikenteen ja Eliel aukion yhteydessä olevia rakennelmia ja tiloja. HKL:n tuleva ohjeistus "Metroradan vieressä tapahtuva rakentaminen" pitää huomioida uudis- ja korjausrakentamisen yhteydessä.

Suunnittelualueella tulee ottaa huomioon metroluikenteen ja raitiovaunuliikenteen raitiotiekiskojen läheisyys ja siitä mahdollisesti aiheutuvat melu- ja värinähaitat.

Lisätiedot

Jouni Ikonen, isännöitsijä, puhelin: 35869

27.02.2019

jouni.ikonen(a)hel.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 8.2.2017

HEL 2015-000735 T 10 03 03

Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt Helsingin kaupunginmuseolta lausuntoa, joka koskee Asema-aukion alaisten SOK:n myymälätilojen asemakaavan muutosehdotusta. Kaupunginmuseo tarkastelee asiaa perustehtävänsä mukaisesti kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja lausuu pyydettyä seuraavaa.

Suunnittelualue sijaitsee Asema-aukion ja Kaivokadun alla Sokoksen ja nykyisen Rautatien metroaseman lippuhallin sekä Kalevan talon välissä osoitteessa Asema-aukio 2. Asemakaavan muutos mahdollistaa korttelin 2099 kiinteistön (Sokoksen tavaratalo) laajentamisen Asema-aukion ja Kaivokadun alle kahteen kerrokseen sekä nykyisen maanalaisen yleisen jalankuluväylän mitoituksen ja tasauksen muuttamisen. Alueelle merkitään maanalaiset tilavaraukset myymälä- ja asiakaspalvelutiloille ja ohjeelliset osa-aluevaraukset parannelulle Asema-tunnelin ja Mannerheimintien alituksen väliselle yleisen jalankulun väylälle sekä Pissararadan uloskäynnille. Pissararadan aluevaraus on voimassa olevan asemakaavan (nro 12290) mukainen. Aluetta kehitetään julkisena kaupunkitilana. Maanalaisten myymälätilojen kerrosala kasvaa 2 600 k-m² ja maanalaisen yleisen jalankulun kerrosala on 710 k-m².

Asema-aukio ja Kaivokatu merkitään kaupunkikuvan kannalta rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi ympäristökokonaisuuden osaksi merkinnällä sk: ”Kaupunkikuvan kannalta rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaan Kaivokadun, Asema-aukion ja Rautatien muodostaman ympäristökokonaisuuden osa. Julkiset ulkotilat tulee rakentaa kaupunkikuvallisesti, materiaaleiltaan ja kadunkalusteiltaan laadukkaiksi ja alueen arvon mukaisiksi. Asema-aukiolle ja Kaivokadulle on laadittava katusuunnitelman yhteydessä julkisten kaupunkitilojen sekä valaistuksen yleissuunnitelma. Katualueiden korkeusasemaa ei saa korottaa. Kadun alainen rakentaminen tulee suunnitella siten, että kadun rakenteiden ja yhdyskuntatekniikan verkostojen vaatimat riittävät tilat otetaan huomioon. Teknisiä tiloja ja -laitteita ei saa sijoittaa katualueelle.”

Asema-aukion ja Kaivokadun katualueet rajautuvat valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön (RKY 2009, Helsingin rautatieaukio). Suunnittelualue on osa maakunnallisesti arvokasta kulttuuriympäristöä.

27.02.2019

uriympäristöä ”Helsingin empire-keskusta ja kivikaupunki”. Helsingin Yleiskaava 2002:ssa alue on keskustatoimintojen aluetta sekä kulttuuri-historiallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävää aluetta sekä kävelykeskustan aluetta. Helsingin uudessa yleiskaavassa alue on liike- ja palvelukeskusaluetta.

Helsingin kaupunginmuseo on lausunut asemakaavan muutoksesta aiemmin osallistumis- ja arviointisuunnitelma- ja kaavaluonnosvaiheessa 8.12.2015 eikä nähnyt tuolloin tarvetta huomauttaa suunnitelmista. Kaupunginmuseo puoltaa edelleenkin esitettyjä suunnitelmia etenkin pyrkimyksestä yhtenäistää ja parantaa arvokkaan katualueen kaupunkikuvallista ilmettä suunnittelualueella. Kaupunginmuseolla ei ole huomautettavaa asemakaavan muutosehdotuksesta.

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 8.12.2015

Lisätiedot

Maaret Louhelainen, tutkija, puhelin: +358403347014
maaret.louhelainen(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 31.01.2017 § 52

HEL 2015-000735 T 10 03 03

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunkisuunnitteluvirastolle seuraavan lausunnon:

Asemakaavan muutos koskee SOK:n liiketilojen laajentamista Asemakukion alle kahteen kerrokseen. Asematunnelin ja Mannerheimintien välisen maanalaisen yleisen jalankulkukäytävän mitoitus ja tasausta parannetaan ottaen huomioon käytävään liittyvä Pissarakadon uloskäynnin varaus.

Asemakukio ja Kaivokatu merkitään kaupunkikuvan kannalta rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi ympäristökokonaisuudeksi.

Hankkeen suunnittelussa tulee ottaa huomioon rakennusviraston suunnitteluohjeet yleisten alueiden alle tehtävistä rakenteista. Rakentamisen aikaisissa katualueiden järjestelyissä tulee ottaa huomioon liikenne ja kohteen keskeinen sijainti kaupungin keskustassa.

Kiinteistövirasto valmistelee asemakaavan muutoksen perusteella mahdollisesti kyseeseen tulevan maankäyttösopimuksen hakijan kanssa erikseen käytävissä neuvotteluissa.

27.02.2019

Kaavaratkaisun toteuttamisesta ei aiheudu kaupungille kustannuksia.

Esittelijä

vs. kaupunginarkkitehti
Jussi Luomanen

Lisätiedot

Anu Kiiskinen, aluesuunnittelija, eteläinen suurpiiri, puhelin: 310 38419
anu.kiiskinen(a)hel.fi
Olli Haanperä, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38237
olli.haanpera(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 17.01.2017 § 7

HEL 2015-000735 T 10 03 03

Lausunto

Pelastuslautakunta antoi seuraavan lausunnon Sokos Asema-aukion (Asema-aukio 2) asemakaavaehdotuksesta (nro 12425, Asema-aukion alaiset SOK:n myymälätilat):

Pelastuslaitoksella ei ole huomautettavaa asemakaava-asiassa.

Jatkosuunnittelua tulee tehdä tiiviissä yhteistyössä pelastuslaitoksen kanssa.

Esittelijä

pelastusjohtaja
Jorma Lilja

Lisätiedot

Kimmo Kartano, vanhempi palotarkastaja, puhelin: 0403514306
kimmo.kartano(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 10.01.2017 § 10

HEL 2015-000735 T 10 03 03

Päätös

Ympäristölautakunta päätti, että lausunnon asiasta antoi ympäristökeskus.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Juha Korhonen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 32080
juha.korhonen(a)hel.fi

27.02.2019

Ärende/6

Kaupunkisuunnittelulautakunta 22.11.2016 § 391

HEL 2015-000735 T 10 03 03

Ksv 0888_19, karttaruutu 672496, 673496

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti

- asettaa 22.11.2016 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12425 julkisesti nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti. Asemakaavan muutos koskee 2. kaupunginosan (Kluuvi) katualueen tason -11 yläpuolista tilaa.
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet kannanottoihin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkisuunnitteluviraston info- ja näyttelytila Laiturilla, Narinkka 2, sekä kaupunkisuunnitteluviraston internet-sivuilla: kohdassa Päätöksenteko

www.hel.fi/ksv

- että kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää ehdotuksesta tarvittavat lausunnot.
- valtuuttaa kaupunkisuunnitteluviraston tekemään ehdotukseen vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia, jotka eivät olennaisesti muuta ehdotuksen sisältöä.
- kehottaa kaupunkisuunnitteluvirastoa laskuttamaan hakijalta Kustannukset -liitteen mukaiset asemakaavan laatimis- ja käsittelykustannukset asemakaavan hyväksymisen jälkeen.

Samalla lautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- asemakaavan muutosehdotuksen nro 12425 hyväksymistä, mikäli ehdotuksesta ei tehdä maankäyttö- ja rakennuslain 65 §:n mukaisia muistutuksia eivätkä ehdotuksesta annetut lausunnot anna aihetta asian käsittelemiselle uudelleen kaupunkisuunnittelulautakunnassa.

Esittelijä

virastopäällikkö
Mikko Aho

Lisätiedot

Kajsa Lybeck, arkkitehti, puhelin: 310 37052
[kajsa.lybeck\(a\)hel.fi](mailto:kajsa.lybeck(a)hel.fi)

27.02.2019

Pekka Nikulainen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37122
pekka.nikulainen(a)hel.fi

Raila Hoivanen, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37482
raila.hoivanen(a)hel.fi

Kiinteistövirasto Geotekninen osasto 28.6.2016

HEL 2015-000735 T 10 03 03

Asema-aukion asemaavan muutoksen (SOK:n myymälätilan) valmistelun yhteydessä on tehty alueesta pohjavesimalli, joka on perustunut aikaisempiin Töölönlahden ja Keskustan pohjavesimalleihin. Mallinnuksen yhteydessä päivitettiin viimeisimmät tiedot maaperästä. Mallin avulla tarkasteltiin sen hetkisten tietojen perusteella tulevan rakenteen vaikutusta alueen pohja- ja orsiveden virtauksiin. Mikäli rakenteisiin tulee merkittäviä muutoksia, on niiden vaikutus tarkasteltava erikseen.

Tilojen suunnittelun yhteydessä tulee huomioida alueen pohja- ja orsivesien virtaukset hyödyntäen mallinnuksen yhteydessä saadut tulokset. Rakenteet tulee suunnitella siten, että pohja- ja orsiveden pinnat eivät saa alentua rakentamisen vaikutuksesta.

Lisätiedot

Risto Niinimäki, projektipäällikkö, puhelin: 310 37827
risto.niinimaki(a)hel.fi

Liikennelaitos -liikelaitos (HKL) HKL-Infrapalvelut 23.12.2015

HEL 2015-000735 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto (Ksv) on pyytänyt Liikennelaitos -liikelaitokselta (HKL) lausuntoa asemakaavan muutoksesta. Ksv:ssa valmistellaan asemakaavan muutosta Sokoksen myymälätilojen laajentamiseksi Asema-aukion ja Kaivokadun alaiseen tilaan kahteen kerrokseen. Samalla parannetaan Kaivokadun alainen yleinen jalankulkukäytävä ja varmistetaan Pissararadan uloskäynnin liittyminen käytävään. Katutila merkitään kaupunkikuvan kannalta rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaan Kaivokadun, Asema-aukion ja Rautatien muodostaman ympäristökokonaisuuden osaksi.

Tilat avautuvat metro-aseman lippuhallin parvitason ja Sokoksen välisen yleisen jalankulun käytävän varteen. Jalankulkukäytävää levennetään ja tasausta parannetaan. Uusien maanalaisten myymälätilojen

27.02.2019

laajuus on n. 2 600 k-m² ja yleisen jalankulun käytävän kokonaiskerrosala n. 710 k-m². Pissarakadan keskustan aseman uloskäynti avautuu yleisen jalankulun käytävän eteläreunaan Pissarakadan voimassa olevan kaavan mukaisesti. Poistumistiet ja ilmanvaihtotekniikan pysty-yhteydet sijoittuvat korttelialueille. Tekniset tilat sijoittuvat maanalaisiin tiloihin. Kaava laaditaan yhteistyössä SOK:n ja Pissarakadan keskustan aseman suunnittelijoiden kanssa. Huolto- ja lastausliikenteen tilat sijaitsevat maan alla ja huoltoliikenne järjestetään Töölönlahdenkadun huoltotunnelin kautta. Pysäköintipaikkoja ei tarvitse järjestää. Maanalaiset tilat liittyvät Elielin pysäköintilaitokseen.

HKL:n kantana on, että ko. hankkeen tarvitsemien maanalaisten tilojen, pystykuilujen ja muiden teknisten tilojen varaukset, jotka siviävät HKL:n hallinnoimia kohteita, tulee yhteen sovittaa HKL:n kanssa yhteistyössä.

Koska kiinteistöt liittyvät olennaisesti Rautatietorin metroasemaan, ei hankkeen liittymisestä saa aiheutua vaatimuksia nykyisten metroasemien suunnitteluun tai heikennyksiä turvallisuuden kannalta.

Kruunusiltojen raitiotielinjan päätepysäkki suunnitellaan Kaivokadulle, jonka toteutumisedellytykset on myös huomioitava lausuttavana olevan hankkeen suunnittelussa.

HKL:n joukkoliikenteen sekä niihin liittyvien jalankulkyhteyksien tulee toimia moitteettomasti myös hankkeen toteutuksen aikana, mikä tulee huomioida työnaikaisten liikennejärjestelyiden toteutuksessa.

Lisätiedot

Jaakko Laurila, projekti-insinööri, puhelin: 310 22691
jaakko.laurila(a)hel.fi

Rakennusvirasto 1.12.2015

HEL 2015-000735 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää rakennusviraston kannanottoa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 1227-00/15, 18.12.2015 mennessä. Kiinteistö Oy Valtakulma hakee kaavan muutosta korttelin 2099 (SOK) liiketilöiden laajentamiseksi Asema-aukion alle.

Asemakaavan muutos koskee maanalaisia tiloja. Asemakaavaa laadittaessa on huomioitava yleisiä alueita koskevat tavoitteet sekä rakentamisen aikaiset vaikutukset. Kansirakenteiden mitoitus katualueen alla tulee suunnitella mitoitukseltaan rakennusviraston ohjeistuksen mukaan.

Rakennesuunnittelussa yhteyshenkilönä toimii projektinjohtaja Ville Alajoki. Kaavaprosessissa yhteyshenkilöinä rakennusvirastossa toimivat aluesuunnittelija Anu Kiiskinen ja suunnitteluinsinööri Olli Haanperä.

Lisätiedot

Anu Kiiskinen, aluesuunnittelija, eteläinen suurpiiri, puhelin: 310 38419
anu.kiiskinen(a)hel.fi
Olli Haanperä, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38237
olli.haanpera(a)hel.fi

27.02.2019

§ 77

Den av ledamoten Petra Malin väckta motionen om minskning av utsläpp från flygresor

HEL 2018-009594 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Petra Malin väckta motionen som slutbehandlad.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningsklämmar:

Stadsfullmäktige förutsätter att det utreds om det är möjligt att följa hur ändringarna i anvisningarna och praxis för flygresor inverkar på antalet arbetsresor med flyg och att utredningen om verkningarna lämnas till stadsstyrelsen för kännedom i samband med rapporteringen om åtgärdsprogrammet Kolneutralt Helsingfors. (Petra Malin)

Stadsfullmäktige förutsätter att man reder ut hur det i samband med ändringen av stadens reseanvisning är möjligt att i samband med nödvändiga arbetsresor tillåta att resan förlängs för egna personliga ändamål på så sätt att man kan minska utsläppen såväl från flygtrafiken som från den övriga trafiken. (Mari Holopainen)

Behandling

Under diskussionen framställdes två förslag till hemställningsklämmar.

Ledamoten Petra Malin understödd av ledamoten Silvia Modig föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att det utreds om det är möjligt att följa hur ändringarna i anvisningarna och praxis för flygresor inverkar på antalet arbetsresor med flyg och att utredningen om verkningarna lämnas till stadsstyrelsen för kännedom i samband med rapporteringen om åtgärdsprogrammet Kolneutralt Helsingfors.

Ledamoten Mari Holopainen understödd av ledamoten Jussi Chydenius föreslog följande hemställningskläm:

27.02.2019

Stadsfullmäktige förutsätter att man reder ut hur det i samband med ändringen av stadens reseanvisning är möjligt att i samband med nödvändiga arbetsresor tillåta att resan förlängs för egna personliga ändamål på så sätt att man kan minska utsläppen såväl från flygtrafiken som från den övriga trafiken.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

Omröstningsordning

Hemställningsklämmarna togs särskilt upp till omröstning.

1 omröstningen

Ledamoten Petra Malins förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter att det utreds om det är möjligt att följa hur ändringarna i anvisningarna och praxis för flygresor inverkar på antalet arbetsresor med flyg och att utredningen om verkningarna lämnas till stadsstyrelsen för kännedom i samband med rapporteringen om åtgärdsprogrammet Kolneutralt Helsingfors.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 52

Zahra Abdulla, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mia Haglund, Atte Harjanne, Eveliina Heinälouma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Emma Kari, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Johanna Laisaari, Petra Malin, Silvia Modig, Elina Moisio, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Laura Nordström, Johanna Nuorteva, Maria Ohsalo, Jenni Pajunen, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Pekka Puska, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Nelli Ruotsalainen, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki

Nej-röster: 6

Perttu Hillman, Pia Kopra, Otto Meri, Dani Niskanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg

Blanka: 23

Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Jörn Donner, Mika Ebeling, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Arja Karhu-

27.02.2019

vaara, Tapio Klemetti, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Matti Niiranen, Mia Nygård, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Mika Raatikainen, Laura Rissanen, Daniel Sazonov, Ilkka Taipale, Matias Turkkila, Laura Varjokari, Maarit Vierunen

Frånvarande: 4

Alviina Alametsä, Eero Heinäluoma, Heimo Laaksonen, Sampo Terho

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Petra Malins förslag till hemställningskläm.

2 omröstningen

Ledamoten Mari Holopainens förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter att man reder ut hur det i samband med ändringen av stadens reseanvisning är möjligt att i samband med nödvändiga arbetsresor tillåta att resan förlängs för egna personliga ändamål på så sätt att man kan minska utsläppen såväl från flygtrafiken som från den övriga trafiken.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 43

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Maija Anttila, Paavo Arhinmäki, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Mia Haglund, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Abdirahim Husu Hussein, Kati Juva, Emma Kari, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Johanna Laisaari, Petra Malin, Elina Moisio, Sami Muttilainen, Jarmo Nieminen, Laura Nordström, Johanna Nuorteva, Maria Ohisalo, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Pekka Puska, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Nelli Ruotsalainen, Mirita Saxberg, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki

Nej-röster: 3

Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Otto Meri

Blanka: 35

Ted Apter, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Jörn Donner, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Perttu Hillman, Veronika Honkasalo, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Tapio Klemetti, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Silvia Modig, Björn Månsson, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Mia Nygård, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Jaana Pelkonen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Laura Rissanen, Daniel Sazonov,

27.02.2019

Ilkka Taipale, Matias Turkkila, Laura Varjokari, Mauri Venemies, Maarit Vierunen

Frånvarande: 4

Eero Heinäluoma, Heimo Laaksonen, Wille Rydman, Sampo Terho

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Mari Holopainens förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Sari Kuutamo, arbetsmarknadsexpert, telefon: 310 64928
sari.kuutamo(a)hel.fi

Bilagor

1 Malin Petra Aloite Kvsto 12092018 1

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Petra Malin och 22 andra ledamöter föreslår i sin motion att Helsingfors förbinder sig att aktivt arbeta för minskade utsläpp från flygresor. Helsingfors bör reda ut metoder för att minska helsingforsarnas flygresor genom att bedriva en trafikpolitik som stöder former av resande med mindre utsläpp samt genom att uppmuntra helsingforsare till närturism och företagen till att minska arbetsresor med flyg. Staden bör även reda ut hur mycket arbetsresor som görs med flyg och vilka utsläpp dessa orsakar samt det eventuella behovet av att minska stadens arbetsresor med flyg. Vi föreslår även att staden reder ut möjligheten att betala kompensation för koldioxidutsläpp för stadens egna flygresor.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Flygresor och dessas infrastruktur ingår i sig inte i stadens verksamhet eller befogenheter. I enlighet med stadsstrategin ska utsläppen från trafiken minskas i hela trafiksystemet i Helsingfors, både genom att öka gång- och cykeltrafikens popularitet och genom att höja andelen elbilar,

elbussar och kollektiv spårtrafik. I Helsingfors skapas förutsättningar för en kraftig ökning av antalet elbilar genom att göra det möjligt att bygga ut en offentlig laddningsinfrastruktur för elbilar enligt marknadsvillkor. Sålunda deltar Helsingfors aktivt genom sina åtgärder i att bekämpa klimaförändringen.

Tjänsteresorna för Helsingfors stads personal behovsprövas alltid från fall till fall. Enligt stadens reseanvisningar ska en tjänsteresa göras på så kort tid och med så små totalkostnader som möjligt med hänsyn till att resan och ärendena ska kunna utföras ändamålsenligt.

Helsingfors stads anskaffningscentral har konkurrensutsatt resebyrå-tjänster för flygresor. Resebyråtjänsterna levereras av American Express Global Business Travel (GBT). Fördelen med centraliseringen är att staden har en gemensam verksamhetsmodell för att boka flygbiljetter. Dessutom har GBT klara råd för flygresenärer i eventuella kris- och undantagssituationer. Resetjänsterna beställs huvudsakligen från denna resebyrå.

Researrangören GBT berättar att deras affärsverksamhet är ansvarsfull i ekonomiska och sociala frågor och i miljöfrågor. Bolaget har tillsammans med sina kunder utvecklat olika rapporteringsmodeller som kan tillämpas i miljö- och ansvarsrapporteringen. Flygen följs upp med distansuppgifterna på flygbiljetterna och med uppgifter om flygplanens utsläpp från luftfartsorganisationen Corinair. En europeisk standard, där antalet starter och landningar tas i beaktande, tillämpas då man räknar utsläpp av växthusgaser.

Enligt GBT:s rapport gjorde Helsingfors stads anställda inalles 6 470 flygresor i en riktning under 2018. Resornas sammanlagda längd var 10 637 707 kilometer och koldioxidutsläppen från dessa flyg uppgick till 1 028 119 kilo. Sammanlagt bokfördes 3 027 flygbiljetter.

Stadens gällande anvisningar för tjänsteresor uppmuntrar till att resa i tjänsten med offentliga transportmedel. Tjänsteresorna ersätts alltid enligt det billigaste färd sättet. Anvisningarna för stadens anställdas tjänsteresor uppdateras under 2019 och vid uppdateringen fäster man vikt också vid koldioxidneutralt resande och gör det i tillämpliga delar möjligt att använda ett alternativ med mindre utsläpp än flyg. Även resebyråtjänsterna ska konkurrensutsättas 2019 och i konkurrensutsättningen kommer man att fästa vikt vid ansvarsfulla flygresor och eventuell betalning av kompensation för flygutsläpp.

Stadsstyrelsen konstaterar att staden mer än nu bör satsa på att använda fjärruppkoppling och försöka ersätta en del av tjänsteresorna med distansmöten. Stadsstyrelsen konstaterar att inrikes tjänste- och arbetsresor primärt ska göras på ett annat sätt än med flyg, såvitt det

inte med hänsyn till tidseffektivitet och totalkostnader finns vägande skäl för att flyga. Stadsstyrelsen konstaterar ytterligare att Helsingfors stad har förbundit sig att ta ansvar för att bromsa klimatförändringen i och med åtgärdsprogrammet Kolneutralt Helsingfors 2035.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Sari Kuutamo, arbetsmarknadsexpert, telefon: 310 64928
sari.kuutamo(a)hel.fi

Bilagor

1 Malin Petra Aloite Kvsto 12092018 1

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 11.02.2019 § 118

HEL 2018-009594 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Petra Malinin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

11.02.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Paavo Arhinmäki:

Perustelujen toiseksi viimeisen kappaleen virke "Kaupungin henkilöstön virkamatkaohjeistusta ollaan uudistamassa vuoden 2019 aikana ja uudistamisessa tullaan kiinnittämään huomiota myös hiilineutraaliin matkustamiseen." muutetaan muotoon:

"Kaupungin henkilöstön virkamatkaohjeistusta ollaan uudistamassa vuoden 2019 aikana ja uudistamisessa tullaan kiinnittämään huomiota hiilineutraaliin matkustamiseen ja soveltuvin osin mahdollistamaan myös lentämistä vähäpäästöisemmän vaihtoehdon käyttäminen."

27.02.2019

Perustelujen viimeisen kappaleen alkuun lisäys:

"Kaupunginhallitus toteaa, että kaupungin tulee panostaa nykyistä enemmän etäyhteyksien käyttöön ja pyrkiä korvaamaan osa virkamatkista etäyhteyden kautta tapahtuvilla tapaamisilla."

Perustelujen viimeisen kappaleen virke "Kaupunginhallitus toteaa, että kotimaan virka- ja työmatkat tulee pääsääntöisesti suorittaa muulla tavoin kuin lentäen, mikäli se on ajankäytön tehokkuuden ja kokonaiskustannusten kannalta perusteltua." muutetaan muotoon:

"Kaupunginhallitus toteaa, että kotimaan virka- ja työmatkat tulee pääsääntöisesti suorittaa muulla tavoin kuin lentäen, mikäli lentämiseen ei ole painavaa syytä ajankäytön tehokkuuden ja kokonaiskustannusten kannalta."

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun esityksen.

04.02.2019 Pöydälle

28.01.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Sari Kuutamo, työmarkkina-asiantuntija, puhelin: 310 64928
sari.kuutamo(a)hel.fi

27.02.2019

Ärende/8

§ 78

Den av ledamoten Björn Månsson väckta motionen om en museispårvagnslinje

HEL 2018-009595 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Björn Månsson väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Bilagor

1 Motion av ledamoten Björn Månsson

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Björn Månsson och 15 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden inrättar en museispårvagnslinje för att trafikera till exempel på rutten Salutorget–Linjerna.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen hänvisar till givna utlåtanden och konstaterar att det för tillfället inte är möjligt att inleda museitrafik. Museitrafik skulle ta upp mycket av HST:s förar-, underhålls- och förvaringskapacitet, som behövs för att hålla igång den normala linjetrafiken.

Staden har börjat utreda hur det nuvarande Spåramuseet skulle kunna utvecklas till ett museum för stadstrafik och hur museitrafik skulle kunna ordnas i framtiden. Utredningsarbetet görs under ledning av kultur- och fritidssektorn i samarbete med HST och utomstående parter i staden, bland annat Oy Stadin Ratikat Ab.

27.02.2019

HST har i slutet av år 2018 överlåtit ett antal gamla spårvagnar för viss tid till olika aktörer, så att dessa ska kunna återanvända vagnarna på ett sätt som stöder stadskulturen. En del av de vagnar som tas ur trafik kan vid behov iståndsättas för användning i museitrafik, ifall staden på basis av ovan nämnda utredningar senare fattar beslut om att inrätta en museispårvagnslinje.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Bilagor

1 Motion av ledamoten Björn Månsson

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 13.02.2019 § 53

HEL 2018-009595 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Stadsstyrelsen 14.01.2019 § 19

HEL 2018-009595 T 00 00 03

Beslut

Stadsstyrelsen föreslog stadsfullmäktige följande:

Stadsfullmäktige betraktar den av ledamoten Björn Månsson väckta motionen som slutbehandlad.

27.02.2019

Föredragande

kanslichef
Sami Sarvilinna

Upplysningar

Kristiina Matikainen, stadssekreterare, telefon: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 18.12.2018 § 237

HEL 2018-009595 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta yhtyy Liikennelaitoksen johtokunnan 8.11.2018 antamaan lausuntoon ja toteaa, että tällä hetkellä valmiuksia aloittaa ns. museoliikennettä ei ole. Museoliikenteen järjestämismahdollisuuksia on syytä kuitenkin tulevaisuudessa tutkia, koska liikennöivät museovaunut rikastuttavat monin tavoin kaupunkielämää. Raitiovaunut ovat yksi Helsingin symboleista, yhtä olennainen osa Helsingin kaupunkikuvaa kuin Tuomiokirkko tai Havis Amandan patsas – Helsinkiä on vaikea kuvitella ilman raitiovaunuja. Museovaunujen liikennöinnistä on saatu maistiaisia jo, kun HKL:n kanssa yhteistyössä toimiva Stadin Ratikat Oy on kunnostanut liikenteeseen museovaunuja sekä vuokrannut niitä erilaisiin yksityistapahtumiin ja yleisöajeluihin.

Kaupunki on juuri käynnistämässä KUVA-toimialan vetämänä selvitystä siitä, miten tulevaisuudessa, 2020-2030-luvulla, voitaisiin ratkaista sekä nykyisen Ratikkamuseon kehittäminen kaupunkiliikennemuseoksi että museoliikenne HKL:n tai Stadin Ratikoiden kalustolla ja lisäksi kaupunginmuseon kokoelmissa olevien raitiovaunujen ja muiden ajoneuvojen sekä liikenne-esineistön säilyttämisen ja hoidon kysymykset.

HKL:n 1930-luvulta lähtien kartuttama kokoelma siirtyi vuonna 1993 kaupunginmuseolle. Aikaisemmin Vallilan varikolla toiminut raitioliikennemuseo avattiin tuolloin uudistettuna Töölön raitiovaunuhalleilla osana Helsingin kaupunginmuseota. Kaupunginmuseon kokoelmissa on kaikkiaan 14 raitiovaunua, kolme linja-autoa ja kaksi johdinautoa sekä merkittävä määrä joukko- ja kaupunkiliikenteestä kertovaa aineistoa, tuoreimpana hankintana uusin kaupunkipyörä eli ns. Alepa-pyörä. Kokoelmien raitiovaunuista kuusi keskeisintä on tällä hetkellä Töölössä sijaitsevassa elämyksellisessä Ratikkamuseossa, jossa museovieraiden on mahdollista päästä myös kolmen vanhan vaunun sisälle kokemaan niiden ainutlaatuinen tunnelma. Kaupunginmuseolla ei ole mahdollisuutta pitää kokoelmiin kuuluvia raitiovaunuja ajokuntoisina. Museoliikenteen

järjestäminen edellyttää huomattavasti vaunujen museointia laajempia huolto-, kuljettaja- ja varikkoresursseja.

Lautakunta pitää tärkeänä, että jatkossa etsitään yhteistyössä HKL:n, Stadin ratikoiden ja kaupunkiympäristön toimialan kanssa toimintamallia, jossa museoraitiovaunulinja voitaisiin toteuttaa esimerkiksi uuden koko kaupunkiliikenteestä kertovan museon yhteydessä. Selvityksessä tulee ottaa huomioon HKL:n muutoksessa olevien varikkojen tarjoamat mahdollisuudet. Lisäksi lautakunta toteaa, että julkiseen liikenteen historia kuuluu lisäksi Helsingin kaupunginmuseon valtakunnalliseen kulttuuriperinnön tallennusvastuualueeseen, josta tulee huolehtia. Kyse on monipuolisesta ja elävästä osasta koko pääkaupungin ja Suomen tarinaa.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Tuula Haavisto

Lisätiedot

Tiina Merisalo, museonjohtaja, puhelin: 310 36485
tiina.merisalo(a)hel.fi

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 08.11.2018 § 154

HEL 2018-009595 T 00 00 03

Lausunto

Liikenneliikelaitoksen johtokunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon koskien valtuutettu Björn Månssonin aloitetta perustaa museoraitiovaunulinja liikennöimään esimerkiksi Kauppatorin ja Linjojen välillä.

HKL näkee, että tällä hetkellä valmiuksia aloittaa museoliikennettä ei ole. HKL on ainoa raitioliikenteen liikenneluvan haltija, ja museoliikenne veisi runsaasti sekä kuljettaja-, huolto- että säilytysresursseja, mikä olisi pois linjaliikenteen operoinnista.

Aloitteessa esitetyn mukaisesti museoliikenteen järjestämismahdollisuuksia tulevaisuudessa on kuitenkin syytä tutkia. Helsingin kaupunki onkin jo käynnistänyt Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan vetämän hankkeen, jossa selvitetään asiaa. Mikäli raitiovaunujen museointia tai museoliikenteen järjestämistä tullaan edistämään, tulee Helsingin kaupungilla olla valmius tukea hanketta taloudellisesti.

Valtuustoaloitteessa viitataan HKL:n tekemään päätökseen luovuttaa vanhoja, liikennekäytöstä poistettuja raitiovaunuja uusiokäyttöön hake-

musten perusteella sekä päätökseen luopua tulevaisuudessa Vallilan ja myöhemmin Töölön varikoista varikoiden uudistamisen yhteydessä.

HKL:n luovuttamat vanhat raitiovaunut eivät pääsääntöisesti enää sovellu liikennekäyttöön, mikä on yksi syy vaunuista luopumiseen. Osa vaunuista on kuitenkin kunnostettavissa tarvittaessa juuri museoliikenteen tarpeisiin. Tämä on luovuttamisen yhteydessä huomioitu niin, että osa vaunuista tullaan luovuttamaan vastaanottajille määräaikaista, mikäli Helsingin kaupunki tulevaisuudessa haluaa aloittaa museoliikenteen tai perustaa nykyistä laajemmin raitiovaunumuseon esimerkiksi jommallekummalle käytöstä poistuvalla raitiovaunuvarikolle.

Utlåtande om Björn Månssons och 15 andra undertecknades initiativ till att inrätta en museispårvagnslinje till exempel mellan Salutorget och Linjerna

Direktionen för Helsingfors affärsverk trafikverket beslutar ge stadsstyrelsen följande utlåtande angående fullmäktigeledamoten Björn Månssons initiativ till att inrätta en museispårvagnslinje som skulle trafikera till exempel mellan Salutorget och Linjerna.

HST anser att det för närvarande inte föreligger förutsättningar för att inleda museitrafik. HST är det enda som innehar ett trafikstillstånd till spårvägstrafik, och museitrafiken skulle sluka mycket förar-, service- och förvaringsresurser från bedrivandet av linjetrafiken.

I enlighet med det som föreslås i initiativet är det dock skäl att undersöka möjligheterna till museitrafik i framtiden. Helsingfors stad har redan inlett ett projekt där frågan utreds. Projektet leds av Kultur- och fritidssektorn. Om deponering av spårvagnar på museum eller ordnande av museitrafik ska främjas, ska Helsingfors stad ha beredskap att ekonomiskt stödja projektet.

I fullmäktigeinitiativet hänvisas till HST:s beslut att överlåta gamla, avställda spårvagnar för återanvändning utifrån ansökningar samt beslutet att i framtiden avstå från depåerna i Vallgård och senare i Tölö i samband med att depåerna förnyas.

De gamla spårvagnar som HST överlåtit lämpar sig i regel inte längre för att användas i trafiken, vilket är en av orsakerna till att man avstått från dem. En del vagnar kan emellertid vid behov sättas i stånd för just museitrafikens behov. Detta har beaktats i samband med överlåtelsen så att man kommer att överlåta en del vagnar till mottagarna för en viss tid, ifall Helsingfors stad i framtiden vill inleda museitrafik eller grunda ett större spårvagnsmuseum än det nuvarande till exempel på någondera av de depåer som tas ur bruk.

27.02.2019

Ärende/8

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Elina Norrena, palvelukehitys- ja viestintäpäällikkö, puhelin: 310 35104
elina.norrena(a)hel.fi

27.02.2019

Ärende/9

§ 79

Den av ledamoten Vesa Korkkula väckta motionen om ökning av skolornas inflytande

HEL 2018-004201 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Vesa Korkkula väckta motionen som slutbehandlad.

Behandling

Stadsfullmäktige beslutade att kanslichef Sami Sarvilinna inte får delta i behandlingen av ärendet på grund av jäv (28 § 1 mom. 5 punkten i förvaltningslagen).

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Vesa Korkkulans aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Vesa Korkkula och 19 andra ledamöter föreslår i sin motion att fostrans- och utbildningsnämnden hör efter med skolorna för att få reda på

- synpunkter på vilka ärenden som man borde besluta om på skolnivå och hur det vore möjligt att öka det inflytande som skolorna har på sin egen vardag
- vad de behöver mera stöd för
- vad det är som belastar skolorna i onödan.

Motionsställaren föreslår att resultatet av nämnda rundfråga delges fostrans- och utbildningsnämnden och att man utarbetar ett åtgärdspro-

gram om ökning av skolnivåns inflytande som nämnden fattar beslut om. Enligt motionen har skolornas möjligheter att fatta beslut och påverka sin egen vardag försämrats efter förvaltningsstadgereformen, och privatskolorna har avsevärt mera inflytande över sitt eget arbete än vad stadens skolor har.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen har fått fostrans- och utbildningsnämndens utlåtande om motionen. I utlåtandet specificerar man i detalj bland annat de bestämmelser om skoldirektionernas befogenheter som reviderades då man övergick från instruktionen för utbildningsväsendet till enbart en förvaltningsstadga. Utlåtandet finns i sin helhet i ärendets beslutshistoria.

Det kommunala beslutsfattandet bygger på det som föreskrivs i kommunallagen och kommunens förvaltningsstadga. Fullmäktige fattar beslut om förvaltningsstadgans innehåll och reviderar stadgan vid behov. I den förvaltningsstadga som trädde i kraft 1.6.2017 samlade man bestämmelser som förut hade funnits i fullmäktiges arbetsordning, förvaltningsstadgan, förvaltningarnas instruktioner, ekonomistadgan och revisionsstadgan.

Som skolornas och gymnasiernas beslutande förtroendeorgan fungerar en direktion som består av förtroendevalda. Organets behörighet bestämdes i den upphävda instruktionen för utbildningsväsendet och i den nu gällande förvaltningsstadgan. På tjänsteinnehavarnivå leds skolorna och gymnasierna av rektorn.

Lagstiftningen, styrning från myndigheternas sida, beslut om behörighet och stadens förvaltningsstadga slår fast tydliga ramar för samarbetet mellan skolor och gymnasier och förvaltningen.

Fostrans- och utbildningssektorn är inbegripen i en kontinuerlig dialog och diskussion med rektorerna och verkar för att dessa ska vara delaktiga. I egenskap av rektorernas chefer är servicehelheternas chefer och områdescheferna medvetna om de utmaningar som nämns i motionen. Undervisningspersonalen upplever för närvarande att arbetet är belastande, och arbetstiden verkar inte alltid räcka till för utförande av arbetsuppgifterna. Arbetsmängden varierar avsevärt i olika skeden av terminen. Man upplever att de administrativa uppgifterna håller en syster och att man inte hinner jobba med utveckling, pedagogik och planering.

27.02.2019

Mot slutet av hösten 2018 genomförs en rundfråga riktad till skolorna och gymnasierna om kundtillfredsställelsen med förvaltnings- och stöd-tjänsternas verksamhet.

Många av de förbättringsförslag som har lyfts fram av grundskolorna och gymnasierna kan inte omsättas i praktiken genom att man ändrar på regleringen eller genom att man överför behörighet till skolor och gymnasier, utan för det krävs ökade ekonomiska resurser. Behörighet har genom beslut av sektorchefen överförts till rektorerna, vilket minskar på byråkratin. Beslutsfattandets nivåer är desamma som före organisationsreformen.

Privata utbildningsanordnares beslutsfattande och därmed förknippade tillvägagångssätt är på samma sätt reglerade i lag som kommunala myndigheters beslutsfattande och tillvägagångssätt. Privata utbildningsanordnare följer i sin verksamhet den lagstiftning som gäller ifrå-gavarande samfundsform (till exempel föreningslagen, aktiebolagsla-gen och stiftelselagen) samt utbildningslagstiftningen. Där regleras utbildningsanordnarens beslutsfattande och tillhörande tillvägagångssätt åtminstone delvis.

När det gäller utbildning som kommunen ordnar, bestäms behörighet och uppgifter genom den av fullmäktige godkända förvaltningsstadgan, nämndernas och sektionernas beslut, delegeringsbeslut och verksamhetsstadgan. I fråga om utbildning som har en privat anordnare fattas beslut om fördelning av behörighet och uppgifter av vederbörande regi-strerade sammanslutning eller stiftelse.

Skillnaden mellan offentliga och privata utbildningsanordnares beslutsfattande består närmast i vad det är för instans som bestämmer vad. Helsingfors stad är en mycket större utbildningsanordnare än till exem-pel de privata stiftelserna. Att man har en helhet som består av många skolor är orsaken till att man skapar principer och praxis som är enhetli-ga. Av detta följer att man på skolnivå får ta emot anvisningar, vilket kan kännas administrativt tungt. Privata skolor kan i sig fungera som helheter, där rektorn i praktiken samtidigt också är utbildningsanordna-re. Deras förvaltning är i praktiken mycket mera kompakt än stadens.

Lagen om grundläggande utbildning och gymnasielagen innehåller fö-reskrifter om elevernas och studerandenas delaktighet. Föreskrifterna gäller både offentliga och privata utbildningsanordnare. Utbildningsan-ordnaren ska främja elevernas och studerandenas delaktighet och se till att alla har möjlighet att delta i skolans eller läroanstaltens verksam-het och utveckling samt att de har möjlighet att uttrycka sin åsikt. Ele-verna och studerandena ska ges möjlighet att delta i beredningen av läroplanen och de planer som hänför sig till den. Dessutom är barnen

27.02.2019

Ärende/9

och ungdomarna med i många av skolornas och gymnasiernas arbetsgrupper och team.

Skolorna och gymnasierna ska ha en elev- eller studerandekår som består av skolans elever eller studerande. Elev- eller studerandekårens styrelse företräder skolans alla elever och träffar skolans ledning regelbundet. Verksamheten i elev- och studerandekåren förbereder barnen och ungdomarna för ett liv som aktiv och kritisk medborgare. I Helsingfors är det också möjligt för eleverna att få in en representation i direktionerna, vilket genom processen i beslutsorganen ökar deras möjlighet att delta i skötseln av gemensamma ärenden. Att delta i Krutverksamheten på stadsnivå och att påverka via Krut är ett sätt för barn och ungdomar att få sin röst hörd i stadens beslutsfattande.

Fostrans- och utbildningsnämnden framhöll i sitt utlåtande att organisationen enligt den nya förvaltningsstadgan har varit verksam i ungefär ett år och att formerna för samarbete mellan förvaltningen och servicehelheterna ännu söker sin slutliga uppbyggnad. Enligt fostrans- och utbildningsnämndens bedömning är det ändamålsenligt att genomföra en sådan rundfråga som föreslås i motionen när det har gått lite mer tid sedan organisationsreformen trädde i kraft.

Stadsstyrelsen återremitterade 19.11.2018 motionssvaret för ny beredning utgående från att den i motionen föreslagna rundfrågan ska genomföras under år 2019 och resultatet tillkännages fostrans- och utbildningsnämnden. Fostrans- och utbildningssektorn bereder rundfrågan i enlighet med stadsstyrelsens beslut.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Vesa Korkkulan aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

För kännedom

Fostrans- och utbildningssektorn

Beslutshistoria

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

27.02.2019

Ärende/9

Stadsfullmäktige 13.02.2019 § 56

HEL 2018-004201 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 28.01.2019 § 72

HEL 2018-004201 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Vesa Korkkulan aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

28.01.2019 Ehdotuksen mukaan

Esteelliset: Sami Sarvilinna

19.11.2018 Palautettiin

12.11.2018 Pöydälle

Esittelijä

vs. kansliapäällikkö
Tuula Saxholm

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteerin, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 19.06.2018 § 126

HEL 2018-004201 T 00 00 03

Lausunto

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi Vesa Korkkulan ynnä muiden koulujen vallan lisäämistä koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

Kunnallishallinnon oikeudellinen perusta

Kunnallinen päätöksenteko perustuu kuntalakiin ja kunnan hallintosäännön määräyksiin. Kuntalain 12 luku sisältää säännökset kunnan päätöksenteko- ja hallintomenettelystä. Perussäännökset valtuuston kokoontumisesta ovat kuntalaissa, mutta muiden toimielinten kohdalla kokousmenettely perustuu pääosin hallintosäännön määräyksiin.

Jokaisessa kunnassa on oltava hallintosääntö, jonka sisällön määrittelee kuntalain 90 §. Hallintosäännössä on annettava tarpeelliset määräykset ainakin niistä asioista, jotka kuntalaissa luetellaan.

Valtuusto päättää hallintosäännön sisällöstä ja tarvittaessa muutoksista. Kunnan hallinnossa on noudatettava hallintosäännön määräyksiä. Lähtökohtana on, että nykyisin kaikki johtosäännöillä määrättävät asiat kootaan hallintosääntöön. Hallintosääntöön otetaan määräykset, jotka aiemmin olivat valtuuston työjärjestyksessä, hallintosäännössä, hallintokuntien johtosäännöissä, taloussäännössä ja tarkastussäännössä.

Koulujen ja lukioiden osalta viranhaltijatason johtaminen kuuluu rehtorille. Vastaavasti luottamushenkilötason päättävänä toimielimenä on kouluissa ja lukioissa luottamushenkilöistä koostuva johtokunta, jonka toimivallasta määrättiin kumotussa opetustoimen johtosäännössä ja nyt voimassa olevassa Helsingin kaupungin hallintosäännössä.

Kumotun opetustoimen johtosäännön 7 §:ssä määrätty johtokunnan tehtävät

1 hyväksyä järjestyssäännöt tai antaa muut koulussa tai lukiossa sovellettavat järjestysmääräykset

2 tehdä jaostolle esitys opetussuunnitelmasta ja muista opetuksen järjestämiseen liittyvistä koulu- tai lukiokohtaisista suunnitelmista

3 hyväksyä vuosittain koulun ja lukion opetussuunnitelmaan perustuva suunnitelma lukuun ottamatta 5 §:n 9 kohdassa mainittuja vuotuisia työaikoja

4 hyväksyä koulun ja lukion talousarvion käyttösunnitelma

5 tarvittaessa määrätä oppilaskunnan ehdotuksesta oppilaskunnan ohjaajana toimiva opettaja ja hänen sijaisensa sekä tarvittaessa vahvistaa oppilaskunnan ja kerhojen säännöt

6 erottaa peruskoulun oppilas sekä lukion opiskelija enintään kuukau-
deksi ja päättää, että erottaminen voidaan panna täytäntöön ennen
kuin päätös on lainvoimainen, sekä päättää lukion opiskelijan oikeudes-
ta osallistua opetukseen, jos tämä on tutkimuksen alaisena rikoksesta

7 suorittaa muut lautakunnan tai sen jaoston määräämät tehtävät.

Lisäksi johtokunta antoi lautakunnan jaostolle hakijoista lausuntonsa
peruskoulun ja lukion rehtoria otettaessa (johtosäännön 20 §:n 4
mom.). Johtokunta otti peruskoulussa ja lukiossa opettajaviran haltijan
ja tuntiopettajan (johtosäännön 20 §:n 5 mom.).

Lautakunnan jaoston päätöksellä johtokunnat ovat voineet päättää lu-
kuvuoden aikana tehdystä yhdestä työpäivän muutoksesta.

1.6.2017 voimaan tulleen hallintosäännön 15 luvun 3 §:ssä määrätty johtokunnan tehtävät

Johtokunta

1) hyväksyy vuosittain koulun ja lukion opetussuunnitelmaan perustu-
van suunnitelman lukuun ottamatta 2 §:n 2 momentin 4 kohdassa tar-
koitettuja vuotuisia työaikoja

2) hyväksyy järjestyssäännöt tai antaa muut koulussa tai lukiossa so-
vellettavat järjestysmääräykset

3) erottaa peruskoulun oppilaan tai lukion opiskelijan enintään kuukau-
deksi ja päättää, että erottaminen voidaan panna täytäntöön ennen ku-
in päätös on lainvoimainen, sekä päättää lukion opiskelijan oikeudesta
osallistua opetukseen, jos tämä on esitutkinnassa epäiltynä rikoksesta.

Opetustoimen johtosäännössä johtokuntien tehtäviin kuului koulun
käyttösuunnitelman hyväksyminen. Tätä ei ole enää hallintosäännössä.
Opetuslautakunta tarkisti 16.5.2017 (§ 71) laskentaperiaatteita, joilla
lasketaan kaupungin peruskoulujen budjetit. Tämän päätöksen mukaan
koulujen johtokunnilla on toimivalta päättää määrärahojen kohdentami-
sesta eli koulun käyttösuunnitelmasta. Sama on todettu toimialajohta-
jan 27.3.2018 tekemässä vuoden 2018 käyttösuunnitelmapäätöksessä:
peruskoulujen ja lukioiden käyttösuunnitelmasta päättää johtokunta.

Yksityinen opetuksen järjestäjä

Perusopetusta ja lukiokoulutusta voi järjestää rekisteröity yksityinen tai
julkisoikeudellinen yhteisö tai säätiö. Näitä yhteisöjä ovat suomalaiset
ja ulkomaalaiset yhdistykset, osakeyhtiöt, osuuskunnat ja uskonnolliset
yhdykunnat. Nämä koulutuksen järjestäjät noudattavat toiminnassaan
asianomaista yhteisömuotoa koskevaa lainsäädäntöä (esim. yhdistys-
lakia, osakeyhtiölaki ja säätiölakia), omia sääntöjään (esim. yhdistyk-

sen säännöt, osakeyhtiön yhtiöjärjestys, säätiön säännöt) sekä koulun ja lukion osalta koulutusta koskevaa lainsäädäntöä. Näillä säädellään ainakin osittain koulutuksen järjestäjän päätöksentekoa ja sen menettelyjä.

Yksityisen järjestämän koulutuksen hallintoon sovelletaan lisäksi valtion ja yksityisen järjestämän koulutuksen hallinnosta annettua lakia. Seuraavassa on asiaa koskevat säännökset:

2 §

Johtokunta

Koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä sekä hallinnosta vastaa johtokunta, jossa on vähintään kolme jäsentä. (Valtion oppilaitoksen johtokuntaa...). Rekisteröidyn yhteisön tai säätiön järjestämässä koulutuksessa johtokunnan asettaa mainittu yhteisö tai säätiö. Johtokunta voi toimia myös yhteisön tai säätiön hallitus.

4 §

Johtosääntö

Koulutuksen järjestämisestä määrätään tarkemmin johtosäännössä. (Johtosäännöstä päättää valtion järjestämässä koulutuksessa johtokunta.) Rekisteröidyn yhteisön tai säätiön järjestämässä koulutuksessa johtosäännöstä päättää koulutuksen järjestäjä.

Johtosäännössä määrätään koulutuksen järjestämisen yleisistä perusteista, hallinnosta, toimielinten ja henkilöstön toimivallasta ja tehtävistä sekä muista tarpeellisista asioista.

7 §

Hallintolain soveltaminen

Tässä laissa tarkoitettuun rekisteröidyn yhteisön tai säätiön järjestämään koulutukseen sovelletaan hallintolakia.

Yksityinen opetuksen järjestäjä suhteessa julkiseen opetuksen järjestäjään

Yksityisen koulutuksen järjestäjän päätöksenteko ja sitä koskevat menettelytavat ovat yhtä lailla säädelyjä kuin kunnan viranomaisten päätöksenteko ja menettely. Säädöspohja on osaksi eri. Kunnan järjestämän opetuksen osalta toimivallat ja tehtävät määräytyvät valtuuston hyväksymän hallintosäännön, lautakunnan tai jaoston tekemien päätösten, delegointipäätösten ja toimintasäännön perusteella. Koulutusta koskevassa lainsäädännössä on hyvin vähän toimivaltasäännöksiä (lähinnä vain ojentamis- ja kurinpitokeinojen käyttämisessä ja arvioin-

nissa). Yksityisen järjestämässä koulutuksessa päättää toimivallan jakautumisesta ja tehtävistä ao. rekisteröity yhteisö tai säätiö koulutuksen järjestäjänä.

Päätöksenteko eroaa julkisen ja yksityisen opetuksen järjestäjän osalta lähinnä siinä, mikä taho päättää mitäkin. Asianomaisia menettelytapoja pitää kaikkien noudattaa. Helsingin kaupunki on paljon suurempi koulutuksen järjestäjä kuin yksityinen säätiö tms. Usean koulun kokonaisuus aiheuttaa tiettyjen periaatteiden ja käytäntöjen yhtenäistämistä, joita tekevät eri päätöksentekoelimet kaupungissa. Tästä seuraa yksittäisen koulun tasolle ohjeistusta, mikä saattaa tuntua hallinnollisesti raskaalta. Yksityiset koulut voivat toimia omana kokonaisuutena, jossa rehtori on samalla käytännössä koulutuksen järjestäjä. Hallinto on yksityisten osalta paljon kompaktimpi verrattuna Helsingin kaupungin hallintoon.

Oppilaiden ja opiskelijoiden osallistaminen

Perusopetuslaissa (1998/628) ja lukiolaissa (1998/629) on säännös koksien oppilaiden ja opiskelijoiden osallisuutta. Opetuksen/koulutuksen järjestäjän tulee edistää oppilaiden ja opiskelijoiden osallisuutta ja huolehtia siitä, että kaikilla on mahdollisuus osallistua koulun tai oppilaitoksen toimintaan ja kehittämiseen sekä ilmaista mielipiteensä. Oppilaille ja opiskelijoille tulee järjestää mahdollisuus osallistua opetussuunnitelmien ja siihen liittyvien suunnitelmien valmisteluun. Lisäksi lapset ja nuoret ovat mukana monissa koulujen ja lukioiden työryhmissä ja tiimeissä.

Kouluissa ja lukioissa tulee olla oppilaista tai opiskelijoista muodostuva oppilas- tai opiskelijakunta. Oppilas- tai opiskelijakunnan hallitus edustaa kaikkia koulun oppilaita ja tapaa säännöllisesti koulun johtoa. Oppilas- ja opiskelijakuntatoiminta valmistaa lapsia ja nuoria aktiiviseen ja kriittiseen kansalaisuuteen. Oppilaat voivat Helsingissä saada oppilasedustuksen johtokuntiin aina alakouluihin asti, mikä lisää oppilaiden mahdollisuutta osallistua yhteisten asioiden hoitamiseen toimielinprosessin kautta. Kaupunkitasoiseen Ruuti-toimintaan osallistuminen ja Ruudin kautta vaikuttaminen on yksi keino saada lasten ja nuorten ääni kuuluviin kaupungin päätöksenteossa.

Hallinnollisen työmäärän kokeminen kouluissa

Toimialalla hallinto käy jatkuvaa vuoropuhelua, keskustelua ja osallistamista muun ohella rehtoreiden kanssa. Tämä tapahtuu erityisesti esimerakenteen kautta. Aluepäälliköt rehtoreiden esimiehinä ovat tietoisia kuten palvelukokonaisuuden johtajatkin toiminnallisista haasteista aloitteessa kuvattujen asioiden osalta.

Yhteistyössä on noussut esiin, ettei työaika tunnu riittävän kaikkien työtehtävien suorittamiseen. Työmäärät vaihtelevat huomattavasti lukuvuoden eri vaiheissa. Koetaan, ettei kehittämiseen jää riittävästi aikaa. Hallinnolliset tehtävät työllistävät. Jatkuva kiire ja työn keskeytykset korostuvat. Oman työn ja toimialan tavoitteita ei täysin samaisteta. Pedagogiikalle ja suunnittelulle toivotaan lisää aikaa.

Toiminnan parantaminen

Koulujen ja lukioiden sekä hallinnon yhteistyölle asettaa selkeät rajat lainsäädäntö, viranomaisohjeistus, toimivaltaa koskevat päätökset ja kaupungin hallintosääntö. Toiminnan vapauttaminen ohi näiden reunaehtojen ei ole mahdollista. Lisäksi on todettava, että useaa peruskouluista ja lukioista esiin tullutta parannusehdotusta ei ole mahdollista toteuttaa sääntelyn muuttamisella tai toimivallan siirtämisellä kouluihin ja lukioihin, vaan niihin tarvitaan taloudellisia lisäresursseja. Toimivaltaa on siirretty toimialajohtajan päätöksellä rehtoreille, mikä myös vähentää byrokratiaa. Päätöksenteon tasot ovat samat kuin ennen organisaatiomuutosta.

Loppusyksystä 2018 toteutetaan kouluille ja lukioille asiakastytyväisyyskysely hallinto- ja tukipalvelujen palveluista.

Organisaatiomuutos on ollut voimassa noin vuoden. Hallinnon ja palvelukokonaisuuksien välisen yhteistyön muodot hakevat vielä lopullisia rakenteitaan. Olisi hyvä, että tämä rakentamistyö viedään loppuun ennen tulosten arviointia. Tässä työssä on tärkeintä, että hallinto tukee palvelutuotantoa eli parhainta hallinto on silloin, kun se koetaan näkymättömäksi. Tällä hetkellä opetushenkilöstö ymmärrettävästi kokee myös työn kuormittavuutta. Mahdollinen kysely olisi tarkoituksenmukaisinta toteuttaa, kun hieman enemmän aikaa on kulunut organisaatiomuutoksen voimaantulosta ja tällöin olisi toiminnallisesti tarkoituksenmukaista, että kyselyn sisältö ja sen kohdentaminen harkittaisiin toimialan sisällä.

Käsittely

19.06.2018 Ehdotuksen mukaan

Palautusehdotus:

Vesa Korkkula: Palautetaan valmisteluun siten, että aloitteessa ehdotettu kysely toteutetaan vuoden 2019 aikana ja sen tulokset tuodaan lautakunnan tietoon ja laaditaan kasvatus- ja koulutuslautakunnan päättäväksi toimenpideohjelma koulutason vaikutusvallan lisäämiseksi.

Kannattaja: Fatim Diarra

27.02.2019

1 äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: Palautetaan valmisteluun siten, että aloitteessa ehdotettu kysely toteutetaan vuoden 2019 aikana ja sen tulokset tuodaan lautakunnan tietoon ja laaditaan kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätettäväksi toimenpideohjelma koulutason vaikutusvallan lisäämiseksi.

Jaa-äännet: 6

Martina Harms-Aalto, Ville Jalovaara, Pia Kopra, Dani Niskanen, Pia Pakarinen, Mirita Saxberg

Ei-äännet: 6

Fatim Diarra, Emma Kari, Otso Kivekäs, Vesa Korkkula, Johanna Laisaari, Petra Malin

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Ted Apter

Vesa Korkkula ehdotti Fatim Diarran kannattamana asian palauttamista uudelleen valmisteltavaksi. Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti jatkaa asian käsittelyä.

Asiasta päätettiin esittelijän ehdotuksen mukaisesti.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Timo Tapani Korhonen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 21012
timo.t.korhonen(a)hel.fi

27.02.2019

Ärende/10

§ 80

Den av ledamoten Arja Karhuvaara väckta motionen om användning av inhemska bär och frukter på daghem och i skolor

HEL 2018-006842 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Arja Karhuvaara väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Arja Karhuvaara och 19 andra ledamöter föreslår i sin motion att inhemska bär och frukter ska användas i större omfattning på daghem och i skolor. Det föreslås i motionen att staden ska utreda på vilket sätt inhemska grönsaker och bär på ett tryggt sätt kan doneras till daghem och skolor eller på vilket sätt de kan köpas för daghem och skolor, och samtidigt ska kostnaderna för att bjuda på en daglig färsk matbit utredas.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen har fått utlåtande från fostrans- och utbildningsnämnden och direktionen för affärsverket servicecentralen om motionen. Fostrans- och utbildningssektorn och servicecentralen ordnar skolornas och daghemmens matjänster i samarbete utgående från att sektorn i egen-

27.02.2019

skap av beställare beslutar om riktlinjerna och servicecentralen i egen-
skap av producent producerar tjänsterna.

I mattjänstavtalet mellan fostrans- och utbildningssektorn och service-
centralen bestäms principerna för planeringen av menyer och måltider,
och dessas kvalitet och innehåll. I servicebeskrivningarna rekommen-
deras råvaror odlade eller uppfödda i Finland och produkter som tillver-
kats med dessa, dvs. närmat. Rekommendationen gäller också rotsa-
ker, grönsaker, frukter och bär. Planeringen av menyerna och måltider-
na på daghem och skolor styrs med nationella, kundgruppspecifika nä-
ringsrekommendationer (bl.a. Mat ger hälsa och glädje - rekommenda-
tion om måltiderna inom småbarnspedagogiken, Vi äter och lär tillsam-
mans - rekommendation för skolbespisningen och Finska näringsre-
kommendationer).

På de olika kundgruppernas måltider bjuds det dagligen varierat och
mångsidigt på färska rotsaker, grönsaker, frukter och bär, och kunder-
na har fri tillgång till dessa. Det finns inget behov att öka användningen
av grönsaker, frukter och bär med beaktande av näringsrekommenda-
tionerna.

På daghem bjuds det dagligen på färska grönsaker, frukter och bär på
flera måltider. Till lunch bjuds det varje dag på sallad, råkost eller en
färsk matbit. I både frukost och mellanmål ingår en färskportion minst
fyra gånger i veckan. Bär ingår i olika måltider bland annat som såda-
na, mosade och i grötar och soppor med färska bär. På skollunch finns
det fri tillgång till flera färska grönsaks- eller fruktalternativ på sallads-
bordet. Frukter, bär, rotsaker och grönsaker bjuds förutom till lunch
också till mellanmål i eftermiddagsklubbarna och på det avgiftsbelagda
mellanmålet.

Det ingår i matfostran att vuxna handleder och uppmuntrar barn och
unga att dagligen ta tillräckligt av alla måltidsdelar som står till buds
och att följa tallriksmodellen. Rotsaker, grönsaker och frukter bjuds i re-
gel som komponenter och i bitar. I skolor och inrättningar har sallads-
bordets utbud placerats före de övriga måltidsdelarna på serveringslin-
jen.

Vid valet av grönsaker, frukter och bär beaktas säsongerna, säkerhe-
ten och spårbarheten. Närproducerade alternativ används alltid när det
är möjligt med tanke på tillgången och priset. Grönsaker, bär och fruk-
ter upphandlas hos partiaffärer i syfte att därigenom säkerställa till-
gången, säkerheten och prisnivån. Som en del av ansvaret koncentre-
ras transporterna och därigenom minskas utsläppen från råvaruleve-
ranserna.

27.02.2019

Fostrans- och utbildningsnämnden förhåller sig i sitt utlåtande positivt till att möjligheterna att donera inhemska grönsaker och bär och att utreda dessas köpstig men eftersom säkerheten eller spårbarheten för bär och frukter från hemträdgårdar inte kan säkerställas, avhåller sig servicecentralen från att använda sådana. I skolor och på daghem bjuds det redan i nuläget dagligen varierat och mångsidigt på färska grönsaker, frukter och bär med beaktande av näringsrekommendationerna. Närproducerade och inhemska råvaror utnyttjas alltid när det är möjligt och därför anser stadsstyrelsen att motionen inte ger anledning till åtgärder.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Arja Karhuvaaran aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 13.02.2019 § 57

HEL 2018-006842 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 14.01.2019 § 21

HEL 2018-006842 T 00 00 03

Päätös

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

27.02.2019

Ärende/10

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Arja Karhuvaaran aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 09.10.2018 § 211

HEL 2018-006842 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala vastaa opetuksen ja varhaiskasvatuksen järjestämisestä. Palveluntuottaja vastaa ruokapalvelujen tuottamisesta.

Ruokapalvelusopimusten liitteenä olevissa palvelukuvauksissa on määriteltä muun muassa ruokalistojen ja aterioiden suunnittelun periaatteet, laatu ja sisältö. Toimiala vastaa niiden määrittelystä ja niiden taso ylittää suositukset.

Varhaiskasvatuksen ja koulujen ruokalista- ja ateriasuunnittelua ohjaavat myös voimassa olevat asiakasryhmäkohtaiset ravitsemussuositukset, kuten Terveyttä ja iloa ruoasta -varhaiskasvatuksen ruokailusuositus (VRN 2018), Syödään ja opitaan yhdessä -kouluruokailusuositus (VRN 2017) ja Suomalaiset ravitsemussuositukset (VRN 2014).

Palvelukuvauksissa todetaan, että suositellaan käytettävän Suomessa viljeltyjä tai kasvatettuja raaka-aineita ja niistä valmistettuja tuotteita eli lähiruokaa. Tämä suositus koskee myös juureksia, vihanneksia, hedelmiä ja marjoja.

Ruokalistojen ja aterioiden suunnittelu tehdään yhteistyössä palveluntuottajien kanssa. Palveluntuottajat vastaavat sopimuksellisten ruokapalvelujen tuottamisesta, elintarvikkeiden hankinnasta, ruoan valmistuksesta sekä tarjoilusta.

Eri asiakasryhmien aterioilla tarjotaan päivittäin vaihtelevasti ja monipuolisesti tuoreita juureksia, vihanneksia, hedelmiä ja marjoja, ja ne ovat

27.02.2019

ruokailijoiden vapaasti otettavissa. Juurekset, vihannekset ja hedelmät tarjotaan pääsääntöisesti komponentteina ja paloina. Varhaiskasvatuksessa marjoja tarjotaan eri aterioilla muun muassa kokonaisina, so-seutettuna, tuoremarjapuroissa ja -kiisseleissä. Kouluissa hedelmiä, marjoja juureksia ja vihanneksia on tarjolla lounaan lisäksi koululaisten iltapäiväkerhojen välipalalla ja maksullisella välipalalla.

Ruokalistojen ja aterioiden suunnittelu tehdään yhteistyössä palveluntuottajien kanssa. Palveluntuottajat vastaavat sopimuksellisten ruokapalvelujen tuottamisesta, elintarvikkeiden hankinnasta, ruoan valmistuksesta sekä tarjoilusta.

Aterioilla tarjottavien juuresten, hedelmien ja marjojen valinnassa otetaan huomioon sesonginmukaisuus, saatavuus ja hinta siten, että niiden monipuolisuus ja vaihtelevuus toteutuvat päivittäin palvelukuvausten mukaisesti. Kaikkien raaka-aineiden on oltava myös jäljitettäviä ja turvallisia.

Ruokakasvatukseen kuuluu, että aikuiset ohjaavat ja rohkaisevat ruokailussa lapsia ja nuoria ottamaan päivittäin kaikkia tarjolla olevia ateri-
anosia riittävästi ja lautasmallin mukaisesti. Kouluissa ja oppilaitoksissa salaattipöydän monipuolinen valikoima on tarjoilulinjastossa ennen muita aterianosia.

Toimialan ruokapalveluissa tarjotaan nykyisin päivittäin monipuolisesti, vaihtelevasti ja riittävästi aloitteessa mainittuja tuoreena syötäviä raaka-aineita ja ruokatuotteita. Niiden määrälliselle lisäämiselle toimialan eri asiakasryhmien ruokapalveluissa ei ole ravitsemuksellista tarvetta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta suhtautuu myönteisesti siihen, että Helsingin kaupunki selvittää turvallisten ja jäljitettävien suomalaisten juuresten, vihannesten, hedelmien ja marjojen hankinta- ja lahjoituspolun mahdollisuutta osana toimialan palvelukuvausten mukaisia ruokapalveluja ja niiden hankinnan sekä tarjoamisen kustannusvaikutusta toimialan tulosbudjetin määrärahojen puitteissa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Airi Rintamäki, ruokapalvelupäällikkö, puhelin: 310 86307
airi.rintamaki(a)hel.fi

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta 23.08.2018 § 30

HEL 2018-006842 T 00 00 03

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
http://www.hel.fi/stadsfullmaktige

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

F10680001200062637

Moms nr

F102012566

Lausunto

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta antoi lausunnon:

Palvelukeskusliikelaitos toimii yhteistyössä Helsingin kaupungin kasvat-
tus ja koulutus –toimialan kanssa siten että toimiala määrittää tilaajana
linjaukset, joiden mukaan Palvelukeskus tuottajana tuottaa palvelut.
Ruokavaihtoehtoja kehitetään yhteistyössä toimialan kanssa huomioiden
kaupungin, toimialan ja liikelaitoksen strategiset tavoitteet ja vastu-
ullisuusnäkökulmat sekä eri asiakasryhmille määritellyt ruokailu- ja ravitsemussuositukset.

Ruokapalvelun toteuttamista ohjaavat kansalliset varhaiskasvatukseen
ja kouluruokailuun tarkoitetut ruokailusuositukset, joiden pohjalta ke-
hitetään ruokalistaa ja reseptiikkaa yhdessä kasvatuksen ja koulutuk-
sen toimialan kanssa.

Koululounaalla tarjotaan päivittäin salaattia/tuorepala. Salaattipöydässä
on tarjolla useampaa tuoretta kasvis- tai hedelmäkomponenttia, ja ne
ovat ruokailijoiden vapaasti otettavissa.

Päiväkodeissa tarjotaan tuoreita kasviksia, hedelmiä ja marjoja useam-
malla aterialla päivässä. Lounaalla on joka päivä tarjolla salaattia/raas-
tetta/tuorepala ja lisäksi sekä aamupalalla että välipalalla molemmilla
tuoreannos tarjotaan vähintään neljä kertaa viikossa.

Tarjottavien kasvisten ja marjojen valinnassa huomioidaan sesongit,
turvallisuus ja jäljitettävyyden, ja tarjotaan mahdollisuuksien mukaan lä-
heltä tuotettuja vaihtoehtoja silloin, kun niiden saatavuus ja hinta mah-
dollistavat tarjoamisen.

Ruokalistoja ja reseptejä kehitetään koko ajan. Kuluneen vuoden aika-
na reseptiikassa on esimerkiksi korvattu soijaa suomalaisella härkä-
pavuilla sekä härkiksellä, mikä on kotimaisista härkävavuista valmistet-
tu, käyttövalmis tuote, joka muistuttaa niin maultaan kuin käyttöominais-
suuksiltaan kypsää jauhelihaa

Elintarvikkeiden hankinnassa noudatetaan julkista hankintalakia. Kas-
viksia, marjoja ja hedelmiä hankitaan tukkuliikkeiden kautta ja siten tur-
vataan niiden saatavuus, turvallisuus sekä hintataso. Osana vastuulli-
suutta kuljetuksia keskitetään ja siten vähennetään raaka-aineiden toi-
mittamisesta aiheutuvia päästöjä.

Kotipuutarhoista tuotujen hedelmien ja marjojen kohdalla emme voi tie-
tää, onko niiden kasvatuksessa käytetty jotain torjunta-aineita tai sijait-
sevatko marjapensaat lähellä paljon liikennöityjä teitä, jolloin niihin voi
laskeutua liikenteen aiheuttamia päästöjä yli raja-arvojen.

27.02.2019

Koska kotipuutarhoista tuotujen marjojen ja hedelmien osalta ei voi taata niiden turvallisuutta eikä jäljitettävyyttä, pidättäydymme niiden käytöstä. Tarjontavaihtoehtojen suunnittelussa meidän on huomioitava myös se, että voimme tuottaa mahdollisimman tasapuolisesti samaa vaihtoehtoa huomioiden erilaiset ruokarajoitteet.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Antti Värtelä

Lisätiedot

Raimo Niippa, hallintopäällikkö, puhelin: 310 27609
raimo.niippa(a)hel.fi
Anne Koskinen, yksikönjohtaja, puhelin: 310 36983
anne.koskinen(a)hel.fi

27.02.2019

Ärende/11

§ 81

Den av ledamoten Petrus Pennanen väckta motionen om ordnande av specialistundervisningsdagar i skolor

HEL 2018-006843 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Petrus Pennanen väckta motionen som slutbehandlad.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att det utreds om det är möjligt att ordna specialistundervisningsdagar under ledning av frivilliga externa experter, som samlar elever från olika skolor till exempel i form av en Pop-up skola eller i samband med Helsinki Education Week. (Petrus Pennanen)

Behandling

Ledamoten Petrus Pennanen understödd av ledamoten Atte Harjanne föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att det utreds om det är möjligt att ordna specialistundervisningsdagar under ledning av frivilliga externa experter, som samlar elever från olika skolor till exempel i form av en Pop-up skola eller i samband med Helsinki Education Week.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

3 omröstningen

Ledamoten Petrus Pennanens förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter att det utreds om det är möjligt att ordna specialistundervisningsdagar under ledning av frivilliga externa experter, som samlar elever från olika skolor till exempel i form av en Pop-up skola eller i samband med Helsinki Education Week.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 45

Alviina Alametsä, Outi Alanen, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Eva Biau-

27.02.2019

det, Harry Bogomoloff, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Mia Haglund, Jussi Halla-aho, Atte Harjanne, Kaisa Hernberg, Perttu Hillman, Mari Holopainen, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Kati Juva, Atte Kaleva, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Johanna Laisaari, Björn Månsson, Dani Niskanen, Laura Nordström, Mia Nygård, Maria Ohisalo, Jenni Pajunen, Petrus Pennanen, Pekka Puska, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nelli Ruotsalainen, Mirita Saxberg, Osmo Soininvaara, Juhani Strandén, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Matias Turkkila, Reetta Vanhanen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa

Nej-röster: 3

Otto Meri, Sami Muttilainen, Wille Rydman

Blanka: 34

Zahra Abdulla, Ted Apter, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Juha Hakola, Eveliina Heinäluoma, Veronika Honkasalo, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Petra Malin, Silvia Modig, Elina Moisio, Jarmo Nieminen, Matti Niiranen, Johanna Nuorteva, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Jaana Pelkonen, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Daniel Sazonov, Thomas Wallgren, Laura Varjokari, Maarit Vierunen, Anna Vuorjoki

Frånvarande: 3

Jörn Donner, Eero Heinäluoma, Terhi Peltokorpi

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Petrus Pennanens förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Petrus Pennasen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Petrus Pennanen och 14 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ordnar specialistundervisningsdagar för eleverna under ledning av frivilliga experter, så att information om dessa dagar förmedlas till alla elever i stadens skolor och så att eleverna har möjlighet att delta över skolgränserna.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Fostrans- och utbildningsnämnden har i sitt utlåtande med anledning av motionen konstaterat att de synpunkter som framförs i motionen beträffande stärkande av ungdomarnas studiemotivation är i linje med syftet med läroplanen för den grundläggande utbildningen. Eleverna ska inom ramen för utbildningen ha tillräckliga möjligheter att fördjupa sig i ämnen som de är intresserade av, och de ska ha möjlighet att dela sina intressen med andra elever.

Stadens skolor började 1.8.2016 tillämpa grundskolans nya läroplaner. Utbildningsstyrelsen utfärdade 22.12.2014 en föreskrift om de riksfattande grunderna för den grundläggande utbildningen, vilken har utgjort basen för Helsingfors läroplan på kommunnivå och vidare för läroplanerna för varje skola för sig. Läroplanen utgörs av den gemensamma delen, årskurshelheterna för årskurserna 1–2, 3–6 och 7–9 samt läroämnesdelen.

Läroplanen är ett redskap för skolans undervisning och fostran. Den styr utvecklingen av skolans verksamhetskultur och pedagogik. Målet är att inlärningsprocessen ska vara högklassig och inlärningsresultaten goda. Läroplanens pedagogiska linje styr skolorna att utveckla sina verksamhetsrutiner så att elevernas intresse och motivation att lära sig ökar. Elevernas delaktighet och demokratisk verksamhet hör till de centrala målen med skolornas undervisning och verksamhetskultur.

Syftet med undervisningen är att stärka elevens aktivitet, öka insikten om studiernas betydelse och möjliggöra att alla elever har upplevelser av att ha lyckats. Det är viktigt att eleverna har möjlighet att förkovra sig i ämnen som de är intresserade av. Ett centralt mål med undervisningen är samtidigt att stärka elevernas mångsidiga kompetens, något som behövs i framtiden, i stället för splittrade kunskaper i olika ämnen. Till målen med mångsidig kompetens hör förmåga att tänka och lära sig nytt, samspels- och uttrycksförmåga, multilitteracitet, förmåga att reda sig själv, vardagskunskaper, kulturell kompetens, växelverkan och uttrycksförmåga, kunskaper i data- och kommunikationsteknologi, arbets-

livskompetens och entreprenörskap samt förmåga att delta, påverka och bidra till en hållbar framtid.

Varje läroämne är ägnat att främja mångsidig kompetens. Ett viktigt mål med undervisningen är att överskrida läroämnesgränserna och att koppla inlärningen till fenomen i det levande livet. På så sätt betraktar man studieobjekten i deras rätta sammanhang. Samarbete med experter utanför skolan är en betydande del av lärandet. Alla grundskolelever i Helsingfors läser under ett läsårs tid åtminstone två långvariga, fenomenbaserade helheter som överskrider läroämnesgränserna.

De i motionen föreslagna specialistundervisningsdagarna motsvarar centrala mål som har skrivits in i skolornas läroplaner, till exempel mångsidig kompetens, fenomenbaserade studier och stärkta former för delaktighet. De leder till fördjupat kunnande och stärker ungdomarnas motivation. Specialistundervisningsdagar är fenomenbaserat lärande, där man långsiktigt kan studera autentiska fenomen i världen ur olika vetenskapers synvinklar och med utnyttjande av olika slags experter. Grundskolorna har haft projekt där utvecklingsidéer av föreslaget slag redan har omsatts i praktiken, och det kan man göra även framöver (t.ex. popup-skolor och Helsinki Education Week, där eleverna fick delta i workshoppar ordnade av både stadens egna och internationella experter).

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Petrus Pennasen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 13.02.2019 § 58

HEL 2018-006843 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

27.02.2019

Föredragande
Stadsstyrelsen

Upplysningar
Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 21.01.2019 § 42

HEL 2018-006843 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Petrus Pennasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä
kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot
Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 20.11.2018 § 251

HEL 2018-006843 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lautakunta toteaa, että aloitteessa esitetyt näkökulmat nuorten opiskelun motivaation vahvistamiseen ovat perusopetuksen opetussuunnitelman tavoitteiden mukaisia. Oppilaille tulee olla riittävästi mahdollisuuksia syventyä omien kiinnostuksen mukaisiin aiheisiin osana opetusta sekä jakaa kiinnostuksen aiheita yhdessä toisten oppilaiden kanssa.

Helsingin kaupungin kouluissa on otettu käyttöön peruskoulujen uudet opetussuunnitelmat 1.8.2016 alkaen. Opetushallitus antoi 22.12.2014 määräyksen perusopetuksen valtakunnallisista perusteista, joiden pohjalta on laadittu Helsingin kuntakohtainen opetussuunnitelma sekä edelleen koulukohtaiset opetussuunnitelmat. Opetussuunnitelma rakentuu yhteisestä osuudesta, vuosiluokkakokonaisuuksista vuosiluokille 1-2, 3-6 ja 7-9 sekä oppiaineosuudesta. Opetussuunnitelma on koulun opetuksen ja kasvatuksen työväline. Se ohjaa koulun toimintakulttu-

urin ja koulupedagogiikan kehittämistä. Tavoitteena on, että oppilaiden oppimisprosessi on laadukas mahdollistaen hyvät oppimistulokset. Opetussuunnitelman pedagogiset linjaukset ohjaavat kouluja kehittämään toimintatapojaan niin, että oppilaiden mielenkiinto ja motivaatio oppimiseen lisääntyy. Keskeinen tavoite on edistää oppilaiden osallisuuden ja demokraattisen toiminnan tavoitteita koulujen opetuksessa ja toimintakulttuurissa.

Opetuksen tavoitteena on vahvistaa oppilaan aktiivisuutta, lisätä opiskelun merkityksellisyyttä ja mahdollistaa onnistumisen kokemuksia jokaiselle oppilaalle. On tärkeää, että oppilailla on mahdollisuus syventää osaamistaan omissa mielenkiinnon aiheissa. Toisaalta keskeinen opetuksen tavoite on vahvistaa tulevaisuudessa tarvittavaa laaja-alaista osaamista eri oppiaineiden irrallisten tietojen opiskelun sijaan. Laaja-alaisen osaamisen tavoitteisiin kuuluvat ajattelun ja oppimisen taidot, vuorovaikutus- ja ilmaisutaidot, monilukutaito, itsestä huolehtiminen, arjen taidot, kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen, työelämätaidot ja yrittäjyys sekä osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen. Jokainen oppiaine edistää osaltaan laaja-alaisen osaamisen taitoja. Merkittävä opetuksen keskeinen tavoite on ylittää oppiainerajoja ja kytkeä oppiminen tosielämän ilmiöihin. Näin opiskeltavia aiheita tarkastellaan niiden oikeissa ympäristöissä. Yhteistyö koulun ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa on merkittävä osa oppimista. Helsingissä jokainen peruskoulun oppilas opiskelee lukuvuoden aikana vähintään kaksi pitkäkestoista, oppiainerajat ylittävää ilmiöpohjaista kokonaisuutta.

Aloitteessa esitetyt näkökulmat erikoispäivistä nuorten motivaation vahvistamiseksi ja osaamisen syventämiseksi vastaavat koulujen opetussuunnitelmissa esitettyihin keskeisiin tavoitteisiin kuten laaja-alaiseen osaamiseen, ilmiöpohjaiseen opiskeluun ja osallisuuden muotojen vahvistamiseen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että esityksen mukaiset erikoispäivät ovat perusopetuksen monialaisten oppimiskokonaisuuksien ja laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden mukaista ilmiöpohjaista oppimista, jolloin pitkäjänteisesti voidaan tutkia maailman autenttisia ilmiöitä eri tieteiden näkökulmasta erilaisia asiantuntijoita hyödyntäen. Peruskouluissa on ollut erilaisia hankkeita, joissa esitetyt kehittämideoita on jo toteutettu, ja voidaan edelleen toteuttaa, esimerkiksi Pop up –koulut ja viikon mittainen Helsinki Education Week, jolloin oppilaat voivat osallistua sekä kaupungin omien että kansainvälisten asiantuntijoiden järjestämiin työpajoihin.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

27.02.2019

Ärende/11

Tuulia Tikkanen, opetuskonsultti, puhelin: 310 88047
tuulia.tikkanen(a)hel.fi

27.02.2019

Ärende/12

§ 82

Den av ledamoten Emma Kari väckta motionen om en tjänst med stadsroddbåtar i Helsingfors

HEL 2018-006847 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Emma Kari väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Minttu Perttula, projektchef, telefon: 310 36171
minttu.perttula(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtutettu Emma Karin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Emma Kari och 22 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden utreder möjligheten att till sommaren 2019 ta i bruk en tjänst med stadsroddbåtar.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Kultur- och fritidssektorns idrottsservicehelhet har i dagens läge uthyrning av roddbåtar på Källviks friluftsområde i Kyrksläpps kommun samt på Sibbo Fagerö. På bägge ställena har staden personal som sörjer för uthyrningen och för att roddbåtarna hålls i tryggt skick. Helsingfors stad upprätthåller inte uthyrning av roddbåtar inom stadens gränser, och idrottsservicehelheten har inte anslag för inrättande av en tjänst med stadsroddbåtar. Kultur- och fritidsnämnden har i sitt utlåtande gjort gällande att det inte är ändamålsenligt att staden i egen regi har en tjänst

27.02.2019

med stadsroddbåtar i Helsingfors. Stadens roll är snarare att skapa bästa möjliga förutsättningar för företaget, så att dessa ska kunna tillhandahålla en sådan tjänst.

Den i motionen nämnda stadsroddbåtstjänsten i Esbo fungerar så att uthyrningsverksamheten i sin helhet sköts av ett privat företag, som på egen bekostnad har skaffat de roddbåtar som hyrs ut. Esbo stad har sett till att arrendera ut ett markområde till företaget. Förhyrningsställen ligger i vikar och nära småbåtshamnar, där det inte förekommer fartygstrafik eller annan livlig trafik till sjöss.

Stadskansliets näringslivsavdelning förhandlar med samma i Esbo verksamma företag om stadsroddbåtar till Helsingfors sommaren 2019. Företaget planerar en tjänst med stadsbåtar i Nordsjö, på Drumsö och på Ärtholmen så att båtarna förläggs till bryggor som innehas av redan nu verksamma företag eller båtklubbar. Det är tänkt att staden ska delta i kommunikationen och informationen kring tjänsten, men att projektet genomförs med avtal mellan de privata företagen och/eller klubbarna.

Idrottsservicehelheten utreder tillsammans med stadsmiljösektorn vad det finns för tänkbara markområden som lämpligen skulle kunna arrenderas ut för hysande av en tjänst med stadsroddbåtar. Samtidigt utreder man hur ställena ska kunna vara föremål för ett anbudsförfarande riktat till eventuella företagare. Idrottsservicehelheten har redan i nuläget arrenderat flera markområden till företagare som idkar bland annat uthyrning av brädor för paddelsurfing (SUP), kajaker och kanoter. Tölö-viken, som nämns som ett alternativ i motionen, lämpar sig utomordentligt väl som ställe för uthyrning av roddbåtar.

Tjänsten med stadsbåtar innebär för sin del att Helsingfors havsstrategi blir genomförd. Den stärker stadens maritima karaktär, den offentliga användningen av stränderna och havsobjektens närhet, speciellt bland dem som inte har egen båt.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi
Minttu Perttula, projektchef, telefon: 310 36171
minttu.perttula(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Emma Karin aloite

Sökande av ändring

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

27.02.2019

Ärende/12

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 13.02.2019 § 59

HEL 2018-006847 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Minttu Perttula, projektchef, telefon: 310 36171
minttu.perttula(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 21.01.2019 § 43

HEL 2018-006847 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Emma Karin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Minttu Perttula, projektipäällikkö, puhelin: 310 36171
minttu.perttula(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 27.11.2018 § 221

HEL 2018-006847 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää valtuustoaloitetta kannatettavana, mutta ei pidä tarkoituksenmukaisena, että kaupunki ryhtyisi itse järjestämään kyseistä palvelua. Liikuntapalvelukokonaisuuden näkemyksen mukaan, kaupungin tehtävä tässä asiassa olisi kaupungin strategian mukaisesti toimia alustana ja mahdollistajana luomalla yrityksille mahdollisimman hyvät lähtökohdat järjestää kaupunkia elävöittävää toimintaa.

Liikuntapalvelukokonaisuus selvittää yhdessä kaupunkiympäristön toimialan kanssa mahdollisia maa-alueita, jotka voisivat soveltua vuokrattavaksi tällaisen toiminnan harjoittamiseen, huomioiden alueen toiminnallisuus, turvallisuus, ympäristöasiat jne. Samalla selvitetään, miten kyseiset paikat voitaisiin kilpailuttaa mahdollisten yrittäjien kesken.

Espoon kaupunkivenepalvelu toimii niin, että yksityinen yritys järjestää koko vuokraustoiminnan ja on omalla kustannuksellaan hankkinut tarjoamaansa palveluun liittyvät soutuveneet. Espoon kaupunki on järjestänyt ja vuokrannut maa-alueet yritykselle heidän toimintaansa varten.

Espoossa veneiden vuokrapaikat ovat poukamissa ja pienvenesatamien läheisyydessä. Helsingissä tulee huomioida Espoota huomattavasti vilkkaampi vesiliikenne ja se, että Espoossa ei ole laivaliikennettä.

Aloitteessa yhtenä vaihtoehtona ehdotettu Töölönlahti soveltuu erinomaisesti soutuveneiden vuokrauspaikaksi huomioiden turvallisuus, ja lahdella on jo SUP-lauta-, kajakki-, soutuvene- ja kanoottivuokraustoimintaa. Töölönlahden yrittäjien maa-alueiden vuokrauksesta vastaa kaupunkiympäristön toimiala.

Liikuntapalvelukokonaisuuteen ei ole tullut kyselyjä mistä voisi vuokrata soutuveneiden vuokraustoimintaa kaupungin alueella. Liikuntapalvelukokonaisuudella on soutuveneiden vuokraustoimintaa Lähteelän ulkoilualueella ja Kaunisaaressa, joissa myös on henkilökuntaa jotka voivat huolehtia vuokraustoiminnasta ja siitä, että soutuveneet ovat vuokrattavassa ja turvallisessa kunnossa. Kuluttajaturvallisuuslain mukaan palvelun tarjoaja on aina vastuussa siitä, että tarjottu palvelu on kuluttajalle turvallinen. Tämä tarkoittaa, että veneet ja niiden välineistö on aina tarkistettava ja huollettava kuntoon, ennen kun ne luovutetaan käyttäjälle.

Helsingin kaupungin alueella liikuntapalvelukokonaisuudella ei ole erillistä soutuveneiden vuokraustoimintaa, eikä liikuntapalvelukokonaisuus ole erikseen resursoinut määrärahaa tällaisen palvelun toteuttamiselle. Liikuntapalvelukokonaisuus on vuokrannut useita maa-alueita hallinnoimiltaan alueiltaan yrityksille jotka harjoittavat mm. SUP-lauta-, kajakki- sekä kanoottivuokraustoimintaa ja toimii näin jo mahdollistajana monelle yritykselle.

Käsittely

27.11.2018 Ehdotuksen mukaan

Esityslistalle merkityn esittelijän Tarja Loikkasen ollessa poissa kokouksesta asian esittelijänä toimi Petteri Huurre.

Esittelijä

vs. liikuntajohtaja
Petteri Huurre

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

27.02.2019

Ärende/13

§ 83

Den av ledamoten Nelli Ruotsalainen väckta motionen om könsneutrala omklädningsrum vid hobby- och motionsanläggningar

HEL 2018-009104 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Nelli Ruotsalainen väckta motionen som slutbehandlad.

Behandling

Ledamoten Mika Ebeling understödd av ledamoten Mauri Venemies föreslog att ärendet skulle återremitteras för ny beredning utgående från att möjligheten till avskildhet ska tryggas för de människor som behöver sådan av biologiska, dvs. verkliga orsaker.

4 omröstningen

Fortsatt behandling av ärendet JA, återremiss NEJ

JA-förslag: Behandlingen fortsätter

NEJ-förslag: Stadsfullmäktige återremitterar ärendet för ny beredning utgående från att möjligheten till avskildhet ska tryggas för de människor som behöver sådan av biologiska, dvs. verkliga orsaker.

Ja-röster: 70

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Outi Alanen, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mia Haglund, Juha Hakola, Atte Harjanne, Eero Heinäluoma, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Perttu Hillman, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Petra Malin, Otto Meri, Silvia Modig, Elina Moisio, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Matti Niiranen, Laura Nordström, Johanna Nuorteva, Mia Nygård, Maria Ohisalo, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Pekka Puska, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Nelli Ruotsalainen, Daniel Sazonov, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Anna Vuorjoki

27.02.2019

Nej-röster: 3

Mika Ebeling, Pia Kopra, Mauri Venemies

Blanka: 6

Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Kauko Koskinen, Mika Raatikainen, Juhani Strandén, Matias Turkkila

Frånvarande: 6

Jörn Donner, Abdirahim Husu Hussein, Atte Kaleva, Dani Niskanen, Wille Rydman, Mirita Saxberg

Stadsfullmäktige beslutade fortsätta behandlingen av ärendet.

Under diskussionen framställdes följande två förslag till hemställningsklämmar:

Ledamoten Pia Kopra understödd av ledamoten Juhani Strandén föreslog följande hemställningskläm:

Vid godkännandet av motionssvaret förutsätter stadsfullmäktige att man reder ut möjligheten att i den kartläggning som görs (utgående från motionen) beakta, att största delen av befolkningen anser sig vara av manligt eller kvinnligt kön. Integritetsbehovet för män och kvinnor bör beaktas i stadens verksamhet på så sätt att möjligheten att besöka intima utrymmen inte förhindras p.g.a. kön. Om man vill att icke-binära personer ska ha egna utrymmen, bör dessa byggas utöver utrymmena för män och kvinnor, till vettiga kostnader. Dessutom bör man reda ut möjligheterna för att ta hänsyn till att ingen utsätts för en större risk att bli utsatt för sexuella trakasserier på toaletter och andra intima utrymmen.

Ledamoten Nuutti Hyttinen understödd av ledamoten Jussi Halla-Aho föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av stadsstyrelsens svar att stadsstyrelsen utreder möjligheterna att avstå från ett normaliserande binärt könssystem i stadens verksamhet, som inte beaktar mångfalden och som strävar efter att tvinga förtroendevalda att vara antingen man eller kvinna.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

Omröstningsordning

Hemställningsklämmarna togs särskilt upp till omröstning.

5 omröstningen

Ledamoten Pia Kopras förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Vid godkännandet av motionssvaret förutsätter stadsfullmäktige att man reder ut möjligheten att i den kartläggning som görs (utgående från motionen) beakta, att största delen av befolkningen anser sig vara av manligt eller kvinnligt kön. Integritetsbehovet för män och kvinnor bör beaktas i stadens verksamhet på så sätt att möjligheten att besöka intima utrymmen inte förhindras p.g.a. kön. Om man vill att icke-binära personer ska ha egna utrymmen, bör dessa byggas utöver utrymmena för män och kvinnor, till vettiga kostnader. Dessutom bör man reda ut möjligheterna för att ta hänsyn till att ingen utsätts för en större risk att bli utsatt för sexuella trakasserier på toaletter och andra intima utrymmen.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 14

Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Pia Kopra, Heimo Laaksonen, Dani Niskanen, Mia Nygård, Mika Raatikainen, Wille Rydman, Juhani Strandén, Matias Turkkila, Laura Varjokari, Mauri Venemies

Nej-röster: 15

Outi Alanen, Ted Apter, Jussi Chydenius, Mia Haglund, Kati Juva, Mikko Kiesiläinen, Dan Koivulaakso, Otto Meri, Sami Mutttilainen, Laura Nordström, Johanna Nuorteva, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Osmo Soininvaara, Reetta Vanhanen

Blanka: 53

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdotter Sandelin, Fatim Diarra, Juha Hakola, Atte Harjanne, Eero Heinäluoma, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Perttu Hillman, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Johanna Laisaari, Petra Malin, Silvia Modig, Elina Moisio, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Matti Niiranen, Maria Ohisalo, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Pekka Puska, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Nelli Ruotsalainen, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Thomas Wallgren, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Anna Vuorjoki

Frånvarande: 3

Eva Biaudet, Jörn Donner, Abdirahim Husu Hussein

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Pia Kopras förslag till hemställningskläm.

6 omröstningen

Ledamoten Nuutti Hyttinens förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av stadsstyrelsens svar att stadsstyrelsen utreder möjligheterna att avstå från ett normaliserande binärt könssystem i stadens verksamhet, som inte beaktar mångfalden och som strävar efter att tvinga förtroendevalda att vara antingen man eller kvinna.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 10

Outi Alanen, Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Pia Kopra, Dani Niskanen, Mika Raatikainen, Juhani Strandén, Matias Turkkila

Nej-röster: 25

Maija Anttila, Ted Apter, Paavo Arhinmäki, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Mia Haglund, Kaisa Hernberg, Veronika Honkasalo, Kati Juva, Mikko Kiesiläinen, Dan Koivulaakso, Petra Malin, Otto Meri, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Laura Nordström, Johanna Nuorteva, Pia Pakarinen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Osmo Soininvaara, Johanna Sydänmaa, Reetta Vanhanen, Anna Vuorjoki

Blanka: 47

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Jussi Chydenius, Juha Hakola, Atte Harjanne, Eero Heinäluoma, Eveliina Heinäluoma, Perttu Hillman, Mari Holopainen, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Silvia Modig, Elina Moisio, Jarmo Nieminen, Matti Niiranen, Mia Nygård, Maria Ohisalo, Jenni Pajunen, Matti Parpala, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Pekka Puska, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Nelli Ruotsalainen, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Leo Stranius, Ilkka Taipale, Thomas Wallgren, Laura Varjokari, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen

Frånvarande: 3

Jörn Donner, Abdirahim Husu Hussein, Wille Rydman

Ledamoten Outi Alanen meddelade att hennes avsikt hade varit att rösta NEJ.

27.02.2019

Stadsfullmäktige godkände inte ledamoten Nuutti Hyttinens förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Nelli Ruotsalaisen aloite
- 2 Tasa-arvotoimikunnan lausunto 20.12.2018

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Nelli Ruotsalainen och 14 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ska kartlägga hur man beaktar mångfalden av kön då det gäller hygienutrymmen vid hobby- och motionsanläggningar som staden upprätthåller. På basis av kartläggningen ska man utarbeta en sammanfattning om vad för slags ombyggnad och kostnader som krävs för att ändra omklädnings-, tvätt- och wc-utrymmen till platser där alla kön beaktas.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen har med anledning av motionen fått utlåtanden från kultur- och fritidsnämnden, stadsmiljönämnden och jämställdhetskommittén.

Vid planeringen av rumsdispositionen ska man beakta lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män, som förbjuder diskriminering på grund av könsidentitet eller könsuttryck. De fastigheter som är i stadens besittning ska vara ställen där service ordnas under hälsosamma och trygga former och på ett kundorienterat sätt. På basis av bestämmelserna om tillgänglighet finns det redan i dagens läge i regel en könsneutral toalett i stadens alla lokaler, men denna är primärt avsedd för rörelsehindrade personer.

27.02.2019

Jämställdhetskommittén har i sitt utlåtande konstaterat att det med tanke på strävan att åstadkomma en öppen, jämlik och fungerande stad är viktigt att alla gemensamma och offentliga lokaler också i verkligheten är öppna för stadsbor företrädande alla kön. Frågan är särskilt viktig för barn och ungdomar som tillhör sexuella minoriteter, och en ombyggnad av utrymmena skulle gagna möjligheterna för personer som annars lätt hamnar i marginalen att jämlikt ta del i de fritidstjänster som staden har att erbjuda.

Också stadsmiljönämnden har i sitt utlåtande ansett det vara värt att såsom det föreslås i motionen kartlägga hur man beaktar mångfalden av kön och vad för slags ombyggnad och kostnader som krävs för att ändra utrymmen till platser där alla kön beaktas.

Kulturtjänsterna verkar i ett antal byggnader av varierande åldrar, där lösningarna är ett uttryck för respektive tids tänkesätt. Toaletter och omklädningsrum för flera personer är i regel uppdelade efter kön, men enkeltoaletterna kan vara könsneutrala. Kraven på tillgänglighet innebär att det i alla lokaler ska finnas också större enkeltoaletter för rullstolsburna, småbarnsfamiljer och andra brukare som behöver mera utrymme och/eller privat avskildhet. Dessa toaletter är könsneutrala och kan vid behov också användas som omklädningsrum. För kulturella hobbyer behövs det i allmänhet inte någon grundlig omklädning.

Utövande av motionshobbyer förutsätter däremot större omklädnings- och tvättrum, varför det av ekonomiska skäl och beroende på den begränsade mängden disponibelt utrymme kan vara mera krävande att bygga könsneutrala utrymmen. I september 2018 lyckades man ändå få till stånd könsneutrala utrymmen i Östra centrums simhall genom att ett rum som förut enbart hade stått till spädbarnsfamiljers förfogande också öppnades för sexuella minoriteter.

Då det gäller kultur- och fritidssektorns byggnadsprojekt, så är till exempel största delen av centrumbiblioteket Odes kundtoaletter könsneutrala utan könsbeteckningar på dörrarna. Toaletterna i nybygget Dansens hus planeras på samma sätt. Det nya stadsmuseets toaletter är i huvudsak gemensamma för alla. Bland annat Oulunkylän ala-asteen koulu har i anslutning till ombyggnaden av fastigheten fått könsneutrala toaletter, där könsuppdelade grupptoaletter byggdes om till enkeltoaletter.

Då man bedömer omdisponeringar av toaletter samt tvätt- och omklädningsrum ska man beakta det ombyggnadsarbete som krävs och vilka kostnader dessa medför. Dessutom ligger toaletterna och omklädnings- och tvättrummen ofta i samma konstruktionsmässigt avskilda utrymme, eftersom det av kostnadsskäl är ändamålsenligt att placera vatten- och

27.02.2019

Ärende/13

avloppsledningar och de funktioner som utnyttjar dessa i samma del av byggnaden. Den fastighetsstrategi som offentliggörs nästa år fastslår bland annat att rumsdistributionen ska effektiviseras och att mängden lokaler och utrymmen inte ska få öka från nuvarande nivå.

Samtidigt är det med hjälp av innovativa lösningar möjligt att främja en ombyggnad av hygienutrymmen så att alla kön beaktas: tillgängliga, könsneutrala toaletter kan utrustas så att de kan användas även som tvättrum och därigenom betjänar alla kunder oavsett kön. En omdisponering av skolornas och övriga offentliga lokalers enkeltoaletter så att alla kön beaktas låter sig göras enkelt genom ommärkning.

Utifrån motionen görs det en kartläggning om vad för slags ombyggnad och kostnader som krävs för att ändra alla stadens motionsanläggningar så att alla kön beaktas.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Nelli Ruotsalaisen aloite
- 2 Tasa-arvotoimikunnan lausunto 20.12.2018

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 13.02.2019 § 62

HEL 2018-009104 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

27.02.2019

Kaupunginhallitus 04.02.2019 § 99

HEL 2018-009104 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Nelli Ruotsalaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

04.02.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Palautusehdotus:

Mari Rantanen: Palautetaan uudelleen valmisteluun. On syytä huomioda, että edelleen suurin osa ihmisistä mieltää itsensä nais- ja miespuoleisiksi jolloin heidän intimizeettitarpeensa on syytä huomioida kaupungin toiminnassa siten ettei mahdollisuutta asioida intiimitiloissa oman sukupuolensa mukaan oteta pois. Mikäli halutaan muunsukupuolisten omia tiloja, on ne rakennettava naisten ja miesten intiimitilojen lisäksi mikäli kaupunki katsoo, että se on kustannuksiltaan järkevää. Lisäksi on syytä huomioida ettei sukupuolineutraaliuden nimissä lisätä esimerkiksi lasten riskiä joutua seksuaalirikosten kohteiksi.

Kannattaja: Wille Rydman

Vastaehdotus:

Paavo Arhinmäki: Esittelijän perustelujen loppuun lisätään:

"Aloitteen pohjalta tehdään kartoitus, minkälaisilla muutostöillä ja kustannuksilla kaikki kaupungin liikuntapaikat voidaan muuttaa kaikki sukupuolet huomioiviksi."

Kannattaja: Maria Ohisalo

Asian käsittelyn keskeyttämisestä äänestettiin ennen keskustelun jatkamista.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Mari Rantasen palautusehdotuksen mukaisesti

Jaa-äännet: 13

Paavo Arhinmäki, Jasmin Hamid, Kaisa Hernberg, Veronika Honkasalo, Terhi Koulumies, Maria Ohisalo, Pia Pakarinen, Marcus Rantala,

27.02.2019

Nasima Razmyar, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki,
Jan Vapaavuori

Ei-äännet: 2
Mari Rantanen, Wille Rydman

Kaupunginhallitus päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 13 - 2.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 2
Mari Rantanen, Wille Rydman

Ei-äännet: 13
Paavo Arhinmäki, Jasmin Hamid, Kaisa Hernberg, Veronika Honkasa-
lo, Terhi Koulumies, Maria Ohisalo, Pia Pakarinen, Marcus Rantala,
Nasima Razmyar, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki,
Jan Vapaavuori

Kaupunginhallitus hyväksyi Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen mukai-
sesti muutetun ehdotuksen äänin 2 - 13.

28.01.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 22.01.2019 § 25

HEL 2018-009104 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan
lausunnon:

Kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet -palveluko-
konaisuus vastaa kaupunkiympäristön rakentamisesta sekä käytettä-
vyydestä. Kaupungin hallinnassa olevien kiinteistöjen tulee tarjota ter-
veelliset ja turvalliset puitteet palvelujen asiakaslähtöiselle järjestämi-
selle. Kaupungin ensi vuonna julkaistavassa kiinteistöstrategiassa on

myös yhtenä strategisena linjauksena määritelty tilankäytön tehostaminen, eikä tilojen kokonaismäärän tulisi kasvaa nykyisestä.

Tilankäytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon laki miesten ja naisten välisestä tasa-arvosta, joka kieltää sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuvan syrjinnän. Kaupunki on toteuttanut sukupuoli-neutraalit wc-tilat muun muassa keskustakirjasto Oodissa ja Oulunkylän ala-asteen peruskorjauksessa, jossa sukupuolittain jaotellut ryhmäkäymälät muutettiin yksittäisiksi vessaeriöiksi. Esteettömyyssäännös myös takaa sen, että lähes kaikissa kaupungin tiloissa on jo nyt ainakin yksi sukupuolineutraali wc.

Intiimitilojen muuttaminen kaikki sukupuolet huomioiviksi voi johtaa kustannusvaikutuksiin. Wc- ja peseytymistilojen sekä pukuhuoneiden tilamuutoksia arvioidessa tulee huomioida tiloihin vaadittavat muutostyöt ja niistä syntyvät kustannukset. Wc-, pukuhuone- ja peseytymistilat sijaitsevat usein myös samassa rakenteellisesti erotetussa tilassa, sillä vesi- ja viemäriputkistot ja niitä käyttävät toiminnot ovat kustannussyistä tarkoituksenmukaista sijoittaa samaan osaan rakennusta. Toisaalta innovatiivisilla tilaratkaisuilla voidaan edistää intiimitilojen muuttamista kaikki sukupuolet huomioiviksi: esteettömät sukupuolineutraalit wc-tilat voidaan varustella niin, että ne toimivat myös peseytymistiloina ja näin palvelevat henkilöitä sukupuolesta ja sukupuolen ilmaisusta riippumatta. Kouluissa wc-tilat ovat taas usein yksittäisiä vessaeriöitä, joten uudelleenmerkinnöillä on mahdollista muuttaa wc-tilat kaikki sukupuolet huomioiviksi.

Kaupunkiympäristölautakunta pitää kannattavana aloitteessa ehdotettua kartoitusta, miten liikuntapaikkojen intiimitiloissa toteutuu sukupuolen moninaisuuden huomioiminen ja minkälaisilla muutostöillä ja kustannuksilla tilat voidaan muuttaa kaikki sukupuolet huomioiviksi.

Käsittely

22.01.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Mai Kivelä: Kaupunkiympäristölautakunta pitää kannattavana aloitteessa ehdotettua kartoitusta, miten liikuntapaikkojen intiimitiloissa toteutuu sukupuolen moninaisuuden huomioiminen ja minkälaisilla muutostöillä ja kustannuksilla tilat voidaan muuttaa kaikki sukupuolet huomioiviksi.

Kannattaja: Silvia Modig

1 äänestys

27.02.2019

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Kaupunkiympäristölautakunta pitää kannattavana aloitteessa ehdotettua kartoitusta, miten liikuntapaikkojen intiimitiloissa toteutuu sukupuolen moninaisuuden huomioiminen ja minkälaisilla muutostöillä ja kustannuksilla tilat voidaan muuttaa kaikki sukupuolet huomioiviksi.

Jaa-äännet: 2

Sirpa Asko-Seljavaara, Nuutti Hyttinen

Ei-äännet: 10

Eveliina Heinäluoma, Atte Kaleva, Mai Kivelä, Jape Lovén, Silvia Modig, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara

Poissa: 1

Kaisa Hernberg

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi Mai Kivelän vastaehdotuksen äänin 10-2 (1 poissa).

15.01.2019 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Lotta Hakanpää, projektiasiantuntija: 310 21397
lotta.hakanpaa(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 18.12.2018 § 228

HEL 2018-009104 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta puoltaa valtuutettu Nelli Ruotsalaisen ym. valtuustoaloitteessa esitetyn kartoituksen ja yhteenvedon tekemistä harrastus- ja liikuntapaikkojen intiimitilojen muuttamisesta kaikki sukupuolet huomioiviksi.

Aloitteessa viitataan myös kaupunginvaltuustossa 3.5.2017 hyväksytyyn kaupunginhallituksen lausuntoon valtuutettu Anna Vuorjoen 16.11.2016 valtuustoaloitteesta, johon on kirjattu periaate pyrkiä sukupuolineutraaleihin WC-tiloihin kaupungin korjaus- ja uudisrakennushankkeissa.

Valtuutettu Ruotsalaisen aloitteen intiimitiloilla tarkoitetaan harrastus- ja liikuntapaikkojen pukeutumis-, peseytymis- ja WC-tiloja. Nämä tilat on aiemmin toteutettu valtaosin sukupuolinormatiivisesti, joten ne on jaettu stereotyyppisen olettaman mukaan miesten ja naisten tiloiksi huomioimatta sukupuolivähemmistöjä.

Lain miesten ja naisten välisestä tasa-arvosta 7 §:ssä on kielletty sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuva syrjintä. Sukupuoli-identiteetillä tarkoitetaan henkilön kokemusta omasta sukupuolestaan ja sukupuolen ilmaisulla sukupuolen tuomista esiin pukeutumisella, käytöksellä tai muulla vastaavalla tavalla. Esimerkiksi sukupuoli-tunnukset WC-tilojen ovilla voidaan nähdä sekä perinteisinä sosiaalisina normeina että tilan omistajan määräyksinä tilan käyttäjille, ja norminvastaisen WC:n valitsemisesta voi seurata muiden paheksuntaa.

Pääsääntöisesti kaupungin kaikissa tiloissa on jo nyt esteettömyyssäännösten perusteella ainakin yksi - vain yhden henkilön käytössä oleva - sukupuolineutraali WC, mutta nämä WC:t on tarkoitettu liikuntaesteisille. Vastaavissa muissa tiloissa neutraalius voidaan saavuttaa yksinkertaisesti poistamalla sukupuolitunnukset WC-tilojen ovilta.

Liikuntatiloissa pukeutumis- ja peseytymistilojen koko on melko suuri, mistä johtuen tällaisten muutosten toteuttaminen voi olla haasteellista sekä taloudellisesti että käytössä olevien tilojen rajallisuuden vuoksi. Itäkeskuksen uimahallissa sukupuolineutraalit tilat saatiin kuitenkin aikaan syyskuussa 2018 avaamalla aiemmin vain vauvaperheiden käytössä ollut tila myös sukupuolivähemmistöjen käyttöön.

Liikuntatiloissa ei ole edellä mainittua Itäkeskuksen uimahallia lukuun ottamatta tehty toiminnallisia perusrannustöitä pukeutumis-, peseytymis- ja WC-tiloissa vuosina 2017–2018.

Kulttuuripalvelut toimivat useissa eri-ikäisissä rakennuksissa, joiden ratkaisut kuvastavat oman aikansa ajattelua. Usein niissä on tarjolla sekä sukupuolitettuja että neutraaleja WC-tiloja. Useamman kävijän WC-tilat on säännönmukaisesti sukupuolitettu, mutta yksittäisvessat voivat olla sukupuolineutraaleja. Uudessa kaupunginmuseossa toiletit ovat pääosin kaikille yhteisiä. Esteettömyysvaatimusten takia kaikissa tiloissa on myös isompia yksittäisvessoja pyörätuolinkäyttäjien, pienten lasten perheiden ja muiden enemmän tilaa ja/tai yksityisyyttä tarvitsevien kävijöiden käyttöön. Nämä vessat ovat sukupuolineutraaleja ja niitä voidaan tarvittaessa käyttää pukuhuoneina. Kulttuurikohteiden harrastukset eivät yleensä edellytä perusteellista vaatteidenvaihtoa.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan rakennushankkeista esimerkiksi keskustakirjasto Oodin asiakas-wc-tiloista valtaosa on sukupuolineutraaleja. Niiden ovissa ei ole sukupuolitunnuksia. Lisäksi myös henkilökun-

27.02.2019

nan pukuhuone- ja suihkutiloissa huomioidaan kaikki sukupuolet. Tanssin talon suunnittelussa on myös lähdetty siitä, että uudisrakennuksen wc-tilat ovat sukupuolineutraaleja. Hanke ei ole vielä rakennuslupavaiheessa.

Käsittely

18.12.2018 Ehdotuksen mukaan

Lautakunta päätti käsitellä 12:n esityksen kokouksen kolmantena asiana.

Vastaehdotus:

Mika Ebeling: Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että sukupuolten tarve yksityisyyteen huomioidaan jatkossakin.

Mika Ebelingin vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Mika Ebeling jätti päätöksestä eriävän mielipiteen seuraavilla perusteluilla:

Yleensä pyritään siihen, että ajattelumme on totuudenmukaista. Jos ajattelumme on tosiasioiden vastaista, pyrimme korjaamaan ajattelumme. Pyrimme myös auttamaan toisia ymmärtämään asiat totuudenmukaisesti.

Jos esim. 170 cm pitkä nuori nainen painaa 30 kg ja kokee olevansa läski, niin mitä me teemme? Ohjaammeko hänet rasvaimuun, jotta hän pääsee läskeistään eroon, vai toteammeko ystävällisesti, ettei hän on lainkaan läski, pikemminkin aliravittu?

Jos taas joku ihminen kokee olevansa amputoitu ihminen amputoimattomassa ruumiissa, niin ohjaammeko tämän ihmisen amputoitavaksi, vai yritämmekö auttaa häntä muuten?

Kuten Transtukipisteen sivuilta näemme, siellä propagoidaan ajatusta, että sukupuoli ei olisi biologinen tosiasia, vaan asia, jossa ajattelumme ei tulisikaan pyrkiä totuudellisuuteen, vaan jossa tosiasiat muuttuisivat ajattelumme mukaan.

Tähän kielipeliin ei pidä mennä mukaan. Tämän kielipelin voi nähdä myös uskontona, valheellisena uskontona, jota yritetään pakkoistuttaa kaikille. Tähän ei tule suostua.

Riippumatta siitä, millaisia ajatuksia ihmisen päässä liikkuu, pisuaarit soveltuvat niille, joilla on miehen ulkoiset sukupuolielimet, mutta niille, joilla on naisen ulkoiset sukupuolielimet, ne eivät sovi. Naisten pitää päästä istumaan pissatakseen.

Yhteiskunnan ei pidä haaskata rahaansa transuskonnon levittämiseen.

27.11.2018 Pöydälle

Esittelijä

vs. liikuntajohtaja
Petteri Huurre

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi
Tuula Haavisto, kulttuurijohtaja, puhelin: 040 551 7335
tuula.haavisto(a)hel.fi

§ 84

Den av ledamoten Emma Kari väckta motionen om slopande av skolmorgnar som börjar klockan åtta

HEL 2018-009107 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Emma Kari väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Emma Karin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Emma Kari och 22 andra ledamöter föreslår i sin motion att fostrans- och utbildningsnämnden anvisar Helsingfors skolor att planera skoldagarna så att de tidiga skolmorgnarna slopas.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Fostrans- och utbildningsnämnden konstaterar i utlåtandet som den gett med anledning av motionen att de iakttagelser om ungdomarnas sömnbehov och senareläggningen av skolgången som ingår i motionen är behövliga och ändamålsenliga. Fostrans- och utbildningsnämnden kommer att rekommendera att skoldagarna för årskurserna 7–10 i grundskolorna och i gymnasierna börjar mellan klockan 8.30 och 9.00 från och med hösten 2019.

Fostrans- och utbildningsnämnden betonar dock i sitt utlåtande att skolorna och läroanstalterna själva fritt får bestämma när skoldagen börjar

27.02.2019

efter att ha hört elev- och studentkåren och vårdnadshavarna. Vid grundskolorna och gymnasierna ses det till att rektorerna, lärarna och studerandena deltar i beredningen som gäller tiden då skoldagarna börjar. Stadsstyrelsen har också gett en uppmaning om att det ska säkerställas att möjligheterna till morgonverksamhet för specialbarn och barn med funktionsnedsättning tryggas i de skolor som övergår till senare skolmorgnar.

Enligt fostrans- och utbildningsnämndens bedömning svarar en senareläggning av tiden då skoldagarna börjar särskilt i årskurserna 7–10 och i gymnasierna mot de utmaningar som tonårens rytm för sömn och vakenhet för med sig. Att tonåringarnas och unga vuxnas sömnbrist har blivit kronisk har lyfts fram i inhemska och internationella undersökningar. Enligt WHO:s skolelevsundersökning går över 70 procent av finländarna som är över 15 år gamla och lägger sig kl. 23 eller senare. Rytmerna för sömn och vakenhet blir senare i de tidiga tonåren och insomningen sker likaså senare. Det här syns särskilt inom den grundläggande undervisningen i årskurserna 7–9. En ändring av den naturliga sömnperioden gör att dygnsrytmen blir några timmar senare. Vakenheten är som bäst på kvällen. Sömnbehovet minskar dock inte. Ungdomarna behöver mer sömn än vuxna, i genomsnitt åtta eller nio timmar per natt.

I tonåren orsakar en ändring i rytmen för sömn och vakenhet och faktorer som hänför sig till levnadsvanorna och livssituationen lätt långvarig sömnbrist som påverkar funktionsförmågan under dagen. Sömnbristen kommer till uttryck som svårigheter att vakna i tid till skolan, trötthet under dagen, sämre koncentrationsförmåga och försvårad inläring. Hos ungdomarna delas sömnen upp ojämnare mellan vardagar och veckoslut/skollov, då de sover betydligt längre. Det här räcker dock inte till för att kompensera för sömnbristen.

Grundläggande utbildning

I skolhälsoenkäten som riktades till ungdomar år 2017 framgick att majoriteten av barnen och ungdomarna i Helsingfors mår bra. De gillar skolgången och har olika slags hobbyer. Ett orosmoment är bl.a. att många ungdomar sover för lite. Om skoldagarna inom den grundläggande utbildningen börjar senare i årskurserna 7–10 svarar det mot de utmaningar i ungdomarnas skolgång som orsakas av ändringar i rytmen för sömn och vakenhet som framgår av utredningarna. I helhetsplaneringen av skoldagarna ska dock uppmärksamhet fästas vid vad som bestäms om längden på skoldagarna i förordningen om grundläggande utbildning. Då skoldagen börjar senare blir skoldagen längre på eftermiddagen.

27.02.2019

Vid planeringen av skoldagen ska också fästas uppmärksamhet vid möjligheterna att utnyttja skollokaler under dagen. Klassrummen utnyttjas redan nu effektivt och om skoldagen börjar senare kan det i vissa skolor vara utmanande med tanke på organiseringen av klassrummen. Då början av skoldagen senareläggs ska möjligheten till flexibilitet för enskilda skolor beaktas.

Gymnasiet

Finlands Gymnasistförbund genomförde under våren en enkätundersökning om skoldagarnas tidsscheman för sina egna medlemmar. Enkäten besvarades av drygt 1 000 gymnasister. Av de som svarade önskade mer än hälften att skolan börjar tidigast klockan 9.

Fostrans- och utbildningssektorn genomförde 25.10–2.11.2018 en enkätundersökning om tiden för början på skoldagarna för rektorer och lärare och gymnasister. Enkäten besvarades av totalt 782 elever, varav 69 procent understödde tanken om att slopa morgnar som börjar klockan åtta. De studerande beskriver lektionerna som börjar tidigt på morgonen som tunga och tröttsamma. Hobbyer och studieuppgifter skjuter upp tiden då de studerande går och lägger sig. Skolresan kan räcka länge och att hinna till lektioner som börjar tidigt förutsätter mycket tidigt vaknande. Å andra sidan beskrev de studerande som besvarade enkäten i sina svar också skoldagens längd och sin oro över de verkningar som en senareläggning av början av dagen har för skoldagens sluttidpunkt.

I fråga om gymnasierektorer och -lärare besvarades enkäten av totalt 47 personer, varav 47 procent understödde tanken om att slopa de tidiga morgnarna. Alla sex rektorer som besvarade enkäten var av den åsikten att slopandet av de tidiga morgnarna kan förverkligas schematekniskt. I en del gymnasier har skoldagen redan nu planerats att börja klockan 8.30. Även i rektorernas och lärarnas svar finns hänvisningar till de studerandes trötthet på lektioner som börjar tidigt. Å andra sidan begrundas verkningarna av den senare starttiden på avslutningstiden på gymnasisternas skoldag.

Inom gymnasieutbildningen planeras ett nytt rotationsschema för lektionerna, varvid det är möjligt att beakta en senare början på lektionerna mellan klockan 8.30 och 9.00.

Stadin ammatti- ja aikuisopisto

Stadin ammatti- ja aikuisopisto erbjuder utbildning i grundläggande yrkesexamen, yrkes- och specialyrkesexamen, läroavtalsutbildningar, förberedande utbildningar, tilläggsundervisning för den grundläggande utbildningen och olika slag av kompletterings- och kortutbildningar.

27.02.2019

Dessutom ordnar läroanstalten utbildning i form av öppna yrkesstudier och verkstadsverksamhet för ungdomar. De studerandes ålder, livssituation, färdigheter och mål är varierande. Till yrkesutbildningen hör också inläring på jobbet, varvid tiden då arbetsdagen börjar bestäms tillsammans med arbetsgivaren. Arbetsdagarna börjar i vissa branscher före klockan åtta.

På Stadin ammatti- ja aikuisopisto har man övergått till årsarbetstid för lärare och ett teambaserat arbetssätt, vilket gör det möjligt med allt mångsidigare undervisningsarrangemang.Handledning för inläringen som sker på läroanstalten kan ordnas flexibelt mellan klockan 8.00 och 20.00.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Emma Karin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 13.02.2019 § 63

HEL 2018-009107 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 28.01.2019 § 81

HEL 2018-009107 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Emma Karin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Kaupunginhallitus muistutti, että helsinkiläiset koulut ja oppilaitokset saavat päättää vapaasti itse koulupäivän alkamisajankohdasta.

Samalla kaupunginhallitus kehotti, että ne koulut, jotka siirtyvät myöhäisempään koulun aloitukseen, varmistavat samalla erityislasten ja vammaisten lasten mahdollisuuden aamutoimintaan ennen varsinaisen koulun alkua.

Käsittely

28.01.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Mika Raatikainen: Lisätään päätösehdotukseen kohta

"Ne koulut, jotka siirtyvät myöhäisempään koulun aloitukseen, varmistavat samalla erityislasten ja vammaisten lasten mahdollisuuden aamutoimintaan ennen varsinaisen koulun alkua."

Kannattaja: Veronika Honkasalo

Vastaehdotus:

Pia Pakarinen: Lisätään kappaleeseen 2)

"... ja muistuttaa, että helsinkiläiset koulut ja oppilaitokset saavat päättää vapaasti itse koulupäivän alkamisajankohdasta."

Kannattaja: Wille Rydman

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti vastaehdotusten mukaisesti muutetun ehdotuksen.

21.01.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 18.12.2018 § 281

HEL 2018-009107 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Lautakunta toteaa, että aloitteen huomiot nuorten unentarpeesta ja koulunkäynnin myöhentämisestä ovat tarpeellisia ja tarkoituksenmukaisia.

Kansallisissa ja kansainvälisissä tutkimuksissa on tuotu esiin teinien ja nuorten aikuisten kroonistunut univaje. WHO:n koululaistutkimuksen mukaan suomalaisista yli 15-vuotiaista yli 70 prosenttia menee nukkumaan klo 23 tai myöhemmin. Nuorten uni-valverytmi ja nukahtaminen kääntyy myöhäisemmäksi varhaisteini-iässä ja sen vuoksi illalla nukahdaminen myöhentyy. Erityisesti tämä tulee esiin perusopetuksen 7–9-luokilla. Teini-ikäisen (13–19-vuotiaiden) kehossa tapahtuu lukuisia normaaleja muutoksia ja vuorokausirytmien muutos on vain yksi niistä. Tämä luonnollinen unijakson muutos siirtää vuorokausirytmää muuttaman tunnin myöhäisemmäksi. Vireystila on korkeimmillaan illalla. Unentarve ei kuitenkaan vähene. Nuoret tarvitsevat enemmän unta kuin aikuiset, keskimäärin kahdeksan tai yhdeksän tuntia yössä.

Teini-iän uni-valverytmien muutos sekä elämäntapoihin ja -tilanteeseen liittyvät tekijät aiheuttavat helposti pitkäkestoista univajetta, mikä vaikuttaa päiväaikaiseen toimintakykyyn. Univaje ilmenee vaikeutena herätä kouluun ajoissa, päiväaikaisena väsymyksenä ja keskittymiskyvyn heikkenemisenä, jolloin oppiminen vaikeutuu. Nuorella uni jakaantuu epätasaisemmin arjen ja viikonlopun/lomien välillä, jolloin nukutaan huomattavasti pidempään, mikä ei kuitenkaan riitä univajeen kompensointiin.

Perusopetus

Nuorille kohdennetussa vuoden 2017 kouluterveyskyselyssä tuli esiin, että valtaosa helsinkiläisistä lapsista ja nuorista voi hyvin, he pitävät koulunkäynnistä ja harrastavat erilaisia asioita. Huolen aiheena on muun muassa se, että monet nuoret nukkuvat liian vähän. Perusopetuksen koulupäivien alkaminen myöhemmin 7–10-luokilla vastaisi tutkimuksissa esiin tulleisiin varhaisteini-iän muuttuneen uni-valverytmien haasteisiin nuorten koulunkäynnissä. Peruskoulujen koulupäivien kokonaissuunnittelussa on kuitenkin huomioitava perusopetusasetuksessa säädetty koulupäivien pituus. Koulupäivän aloitus myöhemmin merkitsee koulupäivän pidentymistä iltapäivällä. Suunnittelussa on huomioitava myös koulutilojen käyttömahdollisuudet koulupäivän aikana. Luokkatilat ovat jo nyt tehokkaassa käytössä. Koulupäivän aloituksen myö-

hentäminen voi joissain kouluissa olla luokkatilojen järjestämisen kannalta haasteellista. Koulupäivän aloituksen myöhentämisessä on huomioitava koulukohtainen joustomahdollisuus suunnittelussa.

Lukio

Suomen lukiolaisten liitto toteutti keväällä kyselyn koulupäivien aikatauluista omille jäsenilleen. Kyselyyn vastasi runsas 1 000 lukiolaista. Vastajaista hieman yli puolet toivoi koulun alkavan aikaisintaan kello 9. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala toteutti oman kyselyn koskien koulupäivien alkamisaikaa ajalla 25.10. – 2.11.2018 Helsingin kaupungin lukion rehtoreille ja opettajille sekä lukiolaisille.

Kyselyyn vastasi yhteensä 782 opiskelijaa, joista 69 prosenttia kannatti luopumista kahdeksan aamuista. Opiskelijat kuvaavat varhain aamulla alkavia oppitunteja raskaina ja väsyttävänä. Harrastukset ja opiskelutehtävät viivästyttävät opiskelijoiden nukkumaanmenoaikaa. Koulumatka voi kestää kauan, jolloin varhain alkaville oppitunneille ehtiminen edellyttää heräämistä hyvin aikaisin. Toisaalta kyselyyn vastanneet opiskelijat kuvasivat vastauksissaan myös koulupäivän pituutta ja huolta oppituntien mahdollisen myöhäisemmän alkamisajan vaikutuksesta koulupäivän päättymisaikaan.

Lukioiden rehtoreista ja opettajista kyselyyn vastasi yhteensä 47 henkilöä, joista 47 prosenttia kannatti varhaisista aamuista luopumista. Vastanneista 6 oli rehtoreita. Kaikki kyselyyn vastanneista rehtoreista olivat sitä mieltä, että varhaisista aamuista luopuminen on mahdollisuus toteuttaa lukujärjestysteknisesti. Osassa lukioista koulupäivä on jo suunniteltu alkamaan kello 8.30. Vastauksissa viitataan myös opiskelijoiden väsymykseen varhain alkavilla oppitunneilla. Toisaalta vastauksissa pohditaan koulupäivän myöhäisemmän alkamisajan vaikutusta lukiolaisten koulupäivän päättymisaikaan. Koulupäivän alkamisaikaa suunniteltaessa on huomioitava vaikutukset lukiolaisten koulupäivän päättymisaikaan. Lukiokoulutukseen suunnitellaan myös uutta tuntikiertokaaviota, jolloin on mahdollista huomioida oppituntien myöhäisempi aloitus kello 8.30-9.00 välillä.

Stadin ammatti- ja aikuisopisto

Stadin ammatti- ja aikuisopisto tarjoaa koulutusta ammatillisissa perustutkinnoissa, ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa, oppisopimuskoulutuksissa, valmentavissa koulutuksissa, perusopetuksen lisäopetuksessa sekä erilaisissa täydennys- ja lyhytkoulutuksissa. Lisäksi oppilaitos järjestää koulutusta avoimina ammatillisina opintoina sekä nuorten työpajatoimintana. Opiskelijoiden ikä, elämäntilanne, valmiudet sekä tavoitteet ovat vaihtelevia. Ammatilliseen koulutukseen kuuluu myös oppiminen työpaikalla, jolloin työpäivän alkamisesta sovitaan yh-

dessä työnantajan kanssa. Työpäivät alkavat tietyillä ammattialoilla ennen kello kahdeksaa. Stadin ammatti- ja aikuisopistossa on siirretty opettajien vuosityöaikaan sekä tiimimäiseen työskentelyyn, mikä mahdollistaa aikaisempaa monipuolisemmat opetusjärjestelyt. Oppilaitoksessa tapahtuvaa oppimisen ohjausta on mahdollista järjestää joustavasti klo 8.00-20.00 välillä.

Koulupäivien alkaminen myöhemmin peruskoulussa vuosiluokilla 7-10 ja lukioissa vastaisi edellä kuvattuihin tutkimushavaintoihin teini-iän uni-valverytmin tuomista haasteista nuorten koulunkäyntiin. Stadin ammatti- ja aikuisopistossa opetusjärjestelyt on mahdollista toteuttaa joustavasti klo 8:00-20.00 välillä. Kasvatus- ja koulutuslautakunta suosittelee, että peruskoulujen 7–10-luokkien ja lukioiden koulupäivät alkavat kello 8.30-9.00 välillä syksystä 2019 alkaen. Peruskouluissa ja lukioissa huolehditaan siitä, että rehtorit, opettajat ja opiskelijat osallistuvat valmisteluun koskien koulupäivien alkamista. Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa kuitenkin, että koulut ja oppilaitokset saavat päättää vapaasti itse koulupäivän alkamisajankohdasta oppilas- ja opiskelijakuntaa sekä huoltajia kuultuaan.

Käsittely

18.12.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Pia Pakarinen: Lisätään kappaleen 13 loppuun viimeinen virke:

"Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa kuitenkin, että koulut ja oppilaitokset saavat päättää vapaasti itse koulupäivän alkamisajankohdasta oppilas- ja opiskelijakuntaa sekä huoltajia kuultuaan".

Kannattaja: Ville Jalovaara

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Pia Pakarisen vastaehdotuksen.

20.11.2018 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Tuulia Tikkanen, opetuskonsultti, puhelin: 310 88047
tuulia.tikkanen(a)hel.fi

§ 85

Den av ledamoten Petrus Pennanen väckta motionen om finansiering från staden för populära delaktighets- och gemenskapsevenemang

HEL 2018-007170 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Petrus Pennanen väckta motionen som slutbehandlad.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att det utreds om det är möjligt att i samband med arbetet som utförs inom Tapahtumien Tiekartta tillämpa modellen för samarbetsavtal för att trygga kontinuiteten av populära, gemenskapliga stadskulturevenemang. (Petrus Pennanen)

Behandling

Ledamoten Petrus Pennanen understödd av ledamoten Sami Muttilainen föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att det utreds om det är möjligt att i samband med arbetet som utförs inom Tapahtumien Tiekartta tillämpa modellen för samarbetsavtal för att trygga kontinuiteten av populära, gemenskapliga stadskulturevenemang.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

7 omröstningen

Ledamoten Petrus Pennanens förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter att det utreds om det är möjligt att i samband med arbetet som utförs inom Tapahtumien Tiekartta tillämpa modellen för samarbetsavtal för att trygga kontinuiteten av populära, gemenskapliga stadskulturevenemang.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 66

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Outi Alanen, Maija Anttila, Ted Apter,

27.02.2019

Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Mia Haglund, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Emma Kari, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Petra Malin, Silvia Modig, Elina Moisio, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Laura Nordström, Johanna Nuorteva, Mia Nygård, Maria Ohisalo, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Jaana Pelkonen, Terhi Pelto-korpi, Petrus Pennanen, Pekka Puska, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Mirita Saxberg, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Anna Vuorjoki

Nej-röster: 1
Otto Meri

Blanka: 13
Sirpa Asko-Seljavaara, Perttu Hillman, Arja Karhuvaara, Tapio Klemetti, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Matti Niiranen, Mika Raatikainen, Laura Rissanen, Daniel Sazonov, Juhani Strandén, Matias Turkkila

Frånvarande: 5
Jörn Donner, Eero Heinäluoma, Abdirahim Husu Hussein, Nelli Ruotsalainen, Wille Rydman

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Petrus Pennanens förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Leena Mickwitz, stadssekreterare, telefon: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Petrus Pennasen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Petrus Pennanen och 20 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden reder ut genom vilken fördjupad form av samarbete man kan säkerställa fortsättningen för Restaurangdagen, Städdagen, Middag under bar himmel och Block Party. Dyliga samarbetsformer som presenteras i motionen är t.ex. köp av evenemang som tjänst av dem som ordnat det tidigare. Samtidigt föreslås det att man reder ut om evenemangens kartplattformar kan kombineras t.ex. i Helsingfors-applikationen.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Kultur- och fritidsnämnden konstaterar i sitt utlåtande 11.9.2018 om motionen bl.a. att evenemangen är viktiga för Helsingfors, av såväl ekonomiska som kulturpolitiska orsaker. Evenemangen stärker Helsingfors identitet och ökar stadens dragningskraft. Toppkvalitet och en lättillgänglig kultur och konst samt alla möjliga publikevenemang för samman människor och förstärker gemenskapen. De hämtar även turister och ökar stadens livskraft och mångfald.

Helsingfors förhåller sig positivt till all form av kulturell medborgaraktivitet. Stadens nya sektormodell gör att stadens tjänster kan produceras mer kundorienterat än tidigare. Även samhällets utveckling i övrigt, stadens serviceattityd och t.ex. reformen av lagen om penninginsamlingar kommer att göra det lättare att ordna evenemang.

I nämndens utlåtande konstateras det vidare att evenemangen grovt kan delas in i tre stora helheter; evenemang som staden själv producerar, sådana som medborgargemenskapen producerar på olika sätt, evenemang som understöds av staden samt evenemang som staden inte direkt stöder. Den sistnämnda gruppens evenemang kan vara småskaliga eller också klart ordnade enligt marknadsvillkor.

Man håller på att samla ihop produktionen av stadens egna evenemang. Dessutom håller staden på att koncentrera koordineringen av stora evenemang i en gemensam grupp för staden för detta ändamål och den kommande strategin för evenemang.

Man utvecklar också verksamhetsförutsättningarna för evenemang som stöds med bidrag så att dessa ska vara mer kundorienterade. Kultur- och fritidsnämnden har 13.2.2018 gjort upp gemensamma riktlinjer för bidragsprinciperna. Sektorn har sammanlagt 26 320 000 euro till

27.02.2019

förfogande i pågående års budget för olika understöd till kultur, idrott och ungdomsarbete. Under 2017 beviljades understöd för sammanlagt 1 720 projekt enligt ansökan.

Bidragssystemets idé är att understödja verksamhet som gör stadens kultur-, idrotts- och ungdomstjänster mer mångsidiga. Den som söker om understöd står för ansvar och organisation och stadens understöd behöver inte täcka evenemangets helhetskostnader. Projektets framgång beror på bl.a. hur organisatören lyckas anpassa genomförandet till de befintliga resurserna. Staden ansvarar inte för produktionen av dylika evenemang, utan gör dem endast möjliga. Det är motiverat att bevara denna gränsdragning och rollfördelning. Evenemangen ordnas av olika aktörer som ständigt växlar och även staten, övriga finansiärer och kunderna som anlitar tjänster inverkar i hög grad på förutsättningarna för denna verksamhet. Även i lagen om sammankomster förutsätts tydligt ansvar för organisatören.

En övergång till köp av tjänster ändrar grundligt på den nuvarande situationen och således även på evenemangets karaktär. I den föreslagna modellen är staden beställare av evenemangen med ökat ansvar. Köptjänster ändrar på evenemangets natur, från medborgarverksamhet till offentlig anskaffning och näringsverksamhet. Vid beställningen måste man tillämpa konkurrensutsättning enligt upphandlingsbestämmelserna. Kontaktytan till stadsstrategin minskar betydligt, åtminstone med tanke på delaktigheten.

Nämnden konstaterar till slut att staden fortsättningsvis stöder olika evenemang, i synnerhet via sitt understödssystem. Staden utvecklar kontinuerligt sitt understödssystem för att svara på stadsbornas förändrade behov. Staden ser också till att evenemangen ordnas bättre och att de övriga verksamhetsförutsättningarna förbättras med hänsyn till det allmänna bästa. Samtidigt föreligger det skäl att evenemangsproducenterna utvecklar sina kunskaper om att själva skaffa medel. Dessutom anser nämnden det värt att utreda om den samarbetsmodell som används vid idrottsevenemang kan tillämpas vid produktionen av vissa kulturevenemang. Partnerskapsevenemang där man ingår ett samarbetsavtal mot vederlag mellan staden och evenemangets producent är en fjärde typ av evenemang utöver de tre andra typerna som nämns i utlåtandet.

I motionen nämns möjligheten att föra in evenemangen i Helsingfors-applikationen. Möjligheten att utveckla Helsingfors-applikationen som ett mobilt användargränssnitt för stadens service ska granskas i digitaliseringsarbetsgruppens rapport, som blir klar i februari 2019. Applikationen är en betydande del av kultur- och fritidssektorns digitaliserings-

27.02.2019

Ärende/15

plan för 2019–2023. Sätten att använda applikationen preciseras när planeringen framskrider.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Leena Mickwitz, stadssekreterare, telefon: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Petrus Pennasen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 13.02.2019 § 64

HEL 2018-007170 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Leena Mickwitz, stadssekreterare, telefon: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 21.01.2019 § 46

HEL 2018-007170 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Petrus Pennasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 11.09.2018 § 177

HEL 2018-007170 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei pidä aloitteessa esitettyä toimintatapaa tarkoituksenmukaisena, vaan esittää että kaupunki jatkaa erilaisten tapahtumien tukemista ensisijaisesti avustusjärjestelmänsä kautta.

Erilaiset, erikokoiset ja eri yleisöille suunnatut ja yleisöjen kanssa tehtävät tapahtumat ovat Helsingille tärkeitä sekä elinkeino- että kulttuuripoliittisista syistä. Monipuolinen tapahtumallisuus vahvistaa Helsingin identiteettiä ja lisää kaupungin vetovoimaa. Huippulaatu ja helposti lähestyttävä kulttuuri ja taide sekä kaikenlaiset yleisötapahtumat tuovat ihmisiä yhteen ja vahvistavat yhteisöllisyyttä. Ne tuovat myös tilapäisesti kaupunkia käyttäviä matkailijoita ja lisäävät kaupungin elinvoimaa ja monimuotoisuutta.

Helsinki suhtautuu myönteisesti kaikkeen kansalaisaktiivisuuteen kulttuurin kentällä, oli kyseessä sitten järjestäytynyt toiminta tai erilaiset spontaanit tapahtumat. Sosiaalinen media on madaltanut osallistumista, lisänneet vuorovaikutusta ja tulleet normaaliksi osaksi kaikenlaisten tapahtumien markkinointia. Kaupungin uusi toimialarakenne mahdollistaa kaupungin palvelut kulttuurin, liikunnan ja vapaa-ajan toimialalla aiempaa asiakaslähtöisemmin. Myös muu yhteiskunnallinen kehitys, kaupungin palveluasenne ja esimerkiksi rahankeräyslain uudistaminen tulevat osaltaan helpottamaan tapahtumien järjestämistä.

Kaupungin rooli tapahtumien järjestämisessä on terävöitymässä kaupunkistrategian mukaisesti. Tapahtumat voidaan jakaa karkeasti kolmeen isoon kokonaisuuteen. Kaupungin omiin itse tuottamiin tapahtumiin, kansalaisyhteiskunnan eri tavoin tuottamiin tapahtumiin, joita tuetaan avustusjärjestelmän kautta sekä tapahtumiin, joita kaupunki ei suoranaisesti tue. Viimeisimmän luokan tapahtumat voivat olla mitta-kaavaltaan pieniä tai toisaalta selkeästi markkinaehtoisesti järjestettäviä tapahtumia.

Kaupungin omien tapahtumien hajallaan olevia tuotantoja ollaan kokoamassa yhteen, kun Helsingin juhlatiimien tuottajaorganisaationa toimivan Helsinki-viikon säätiön roolia ollaan muuttamassa kaupungin tapahtumasäätiöksi. Tavoitteena on vahvistaa näiden tapahtumien strate-

gista ohjausta ja saavuttaa tuotantoihin, markkinointiin, viestintään ja kumppanuuksiin liittyviä synergiaetuja. Lisäksi kaupunki on tiivistämässä suurtapahtumien koordinoitua kaupunkiyhteisen suurtapahtumaryhmän ja tulevan suurtapahtumastrategian kautta.

Myös avustusjärjestelmän avulla tuettavien tapahtumien toimintaedellytyksiä kehitetään aiempaa asiakaslähtöisemmäksi. Avustusmäärärahoista päättävä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta linjasi 13.2.2018 toimialan yhteiset avustusperiaatteet. Avustuksilla lisätään kaupungin vetovoimaa, asukkaiden elämänlaatua, toimintakykyä ja elämän hallintaa. Kaupungin harkinnanvaraisen avustusjärjestelmän perusideana on kehittää kansalaisyhteiskunnan toimintaedellytyksiä sekä parantaa kaupunkilaisten mahdollisuuksia voimaantua, liikkua, luoda ja olla aktiivinen toimija.

Kuluvan vuoden talousarviossa toimialalla on yhteensä 26 320 000 euroa kulttuurin, liikunnan ja nuorisotyön erilaisiin avustuksiin. Vuonna 2017 avustuksia myönnettiin hakemuksiin perustuen yhteensä 1 720 eri hankkeelle.

Avustusjärjestämisen ideana on tukea toimintaa, joka monipuolistaa kaupungin kulttuuri-, liikunta ja nuorisopalvelujen omaa palvelutuotantoa. Olennaista siis on, että kaupunki ei ole vastuussa tämän tyyppisten tapahtumien tuotannosta vaan toimii mahdollistajana, tämä rajanveto ja roolijako on syytä säilyttää. Tapahtumien toimija kenttä on elävä ja jatkuvasti muuttuva ja sen toimintaedellytyksiin vaikuttavat keskeisesti myös valtio, muut rahoittajat sekä palveluita käyttävät asiakkaat. Myös kokoontumislaki edellyttää tapahtumissa selkeätä järjestäjävastuuta.

Valtuustoaloitteessa esitetään yhdeksi mahdolliseksi ratkaisuksi valikoituille tapahtumille, että kaupunki ostaisi ne nykyisiltä järjestäjiltä avustamisen sijaan. Vaihtoehdossa tapahtumille osoitettu resurssi otettaisiin kaupungin käyttötaloudesta, mikä muuttaisi tapahtumiin liittyviä peruslähtökohtia ja vastuita.

Avustamisen lähtökohta on lisätä jo olemassa olevaa resurssia ja mahdollistaa osaltaan hankkeen toteutuminen. Vastuu ja organisointi jäävät avustuksen hakijalle, eikä kaupungin avustuksen tule kattaa kokonaisuudessaan tapahtuman kuluja. Hankkeen onnistuminen on riippuvainen muun muassa organisaattorin kyvykkyydestä mitoitetaan toteutus olemassa oleviin resursseihin. Some-tapahtumien kokemuksista ja epäsuorasti myös itse valtuustoaloitteesta voidaan päätellä, ettei tässä ole aina onnistuttu.

Ostopalveluun siirtyminen muuttaisi perustavan laatusesti nykyistä asetelmaa ja samalla myös tapahtuman luonnetta. Ostopalvelut kateetaan kaupungin käyttötaloudesta avustusmäärärahojen sijaan. Kaupun-

ki tulisi esitetyssä mallissa olemaan tapahtumien tilaaja ja sen vastuut kasvaisivat. Ostopalvelu muuttaisi tapahtumien luonteen pitkälti kansalaistoiminnasta julkiseksi hankinnoiksi ja elinkeinon harjoittamiseksi. Tilaamisessa jouduttaisiin soveltamaan myös hankintasääntöjen mukaisista kilpailutusta. Nykyiset tapahtumatuottajat eivät olisi itsestään selviä valintoja toteuttajina. Tarttumapinta kaupunkistrategiaan kaventuisi merkittävästi ainakin osallisuusnäkökulmasta.

Ostopalveluihin siirtymisen sijaan on syytä kehittää kansalaisyhteiskunnan tuottamia kaupunkitapahtumia niin, ettei niiden arvokas lähtökohta vaarannu.

Edellä esitetyn perusteella kaupunki jatkaa erilaisten tapahtumien tukemista ensisijaisesti avustusjärjestelmänsä kautta. Kaupunki kehittää jatkuvasti avustusjärjestelmänsä vastaamaan kaupunkilaisten muuttuvia tarpeita. Samalla kaupunki huolehtii siitä, että tapahtumien järjestäminen ja muut toimintaedellytykset paranevat yhteisen edun mukaisesti. Samaan aikaan tapahtumien tuottajien osaamista omasta varainhankinnasta on syytä kehittää. Lisäksi lautakunta pitää selvittämisen arvoisena voitaisiinko liikuntatapahtumissa käytettyä yhteistyösopimusmallia soveltaa joihinkin kulttuurin tapahtumatuotantoihin.

Käsittely

11.09.2018 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että lausunnon viimeisen kappaleen loppuun lisätään virke: "Lisäksi lautakunta pitää selvittämisen arvoisena voitaisiinko liikuntatapahtumissa käytettyä yhteistyösopimusmallia soveltaa joihinkin kulttuurin tapahtumatuotantoihin."

Lautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Tuula Haavisto

Lisätiedot

Veikko Kunnas, kumppanuuspäällikkö, puhelin: 310 37002
veikko.kunnas(a)hel.fi

27.02.2019

§ 86

Den av ledamoten Johanna Nuorteva väckta motionen om lansering av familjeträning för tonåringars föräldrar

HEL 2018-009098 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Johanna Nuorteva väckta motionen som slutbehandlad.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av motionssvaret att det utreds om det är möjligt för social- och hälsovårdssektorn och fostrans- och utbildningssektorn att i samråd koordinera planeringen av familjeträning med utnyttjande av sakkännedomen hos familjerådgivningarna, hos forskarna och hos elevvårdspersonalen och företrädare för föräldrarna i de intresserade skolorna. (Johanna Nuorteva)

Behandling

Ledamoten Johanna Nuorteva understödd av ledamoten Johanna Sydänmaa föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av motionssvaret att det utreds om det är möjligt för social- och hälsovårdssektorn och fostrans- och utbildningssektorn att i samråd koordinera planeringen av familjeträning med utnyttjande av sakkännedomen hos familjerådgivningarna, hos forskarna och hos elevvårdspersonalen och företrädare för föräldrarna i de intresserade skolorna.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

8 omröstningen

Ledamoten Johanna Nuortevas förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av motionssvaret att det utreds om det är möjligt för social- och hälsovårdssektorn och fostrans- och utbildningssektorn att i samråd koordinera planeringen av familjeträning med utnyttjande av sakkännedomen hos familje-

27.02.2019

rådgivningarna, hos forskarna och hos elevvårdspersonalen och företrädare för föräldrarna i de intresserade skolorna.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 55

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Outi Alanen, Ted Apter, Paavo Arhinmäki, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Mia Haglund, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Emma Kari, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Johanna Lai-saari, Petra Malin, Silvia Modig, Elina Moisio, Sami Muttillainen, Jarmo Nieminen, Laura Nordström, Johanna Nuorteva, Maria Ohisalo, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Pekka Puska, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Nelli Ruotsalainen, Mirita Saxberg, Osmo Soininvaara, Juhani Strandén, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Matias Turkkila, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki

Nej-röster: 3

Otto Meri, Dani Niskanen, Wille Rydman

Blanka: 24

Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Perttu Hillman, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Pia Kopra, Kauko Koskinen, Björn Månsson, Matti Niiranen, Mia Nygård, Jaana Pelkonen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Laura Rissanen, Daniel Sazonov, Ilkka Taipale, Laura Varjokari, Maarit Vierunen

Frånvarande: 3

Jörn Donner, Eero Heinäluoma, Abdirahim Husu Hussein

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Johanna Nuortevas förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuustoaloite Nuorteva et al

Sökande av ändring

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
http://www.hel.fi/stadsfullmaktige

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6
Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Johanna Nuorteva och 32 andra ledamöter föreslår i sin motion att man ska lansera familjeträning för tonåringars föräldrar.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen hänvisar till givna utlåtanden och konstaterar att en av de centrala tyngdpunkterna i Helsingfors stadsstrategi 2017–2021 är att bryta de ungas utslagning och att reducera olikvärdigheten. Att erbjuda tonåringar och deras familjer stöd är ett betydelsefullt led i arbetet med att förebygga utslagning.

Att stödja föräldraskapet är en central del av det grundläggande arbetet inom social- och hälsovården. För dem som väntar sitt första barn ordnas det familjeträning i form av samarbete mellan mödra- och barnrådgivningen och lekparken samt i form av digital familjeträning via webbsidan Familjestöd. För ungdomar i grundskoleåldern finns skolhälsovårdens omfattande hälsogranskningar (årskurserna 5 och 8), vilka utgör riktat stöd till alla familjer i och med att också föräldrarna kallas dit tillsammans med den unge. På så sätt ger man stöd åt den unges uppväxt och utveckling samt hela familjens välfärd. Föräldrarna är alltid välkomna till skolhälsovårdens hälsogranskningar också på övriga årskurser. Därutöver stöder skolans kollektiva och individuella elevvård på många sätt det uppfostringsarbete som föräldrarna utför.

Om det visar sig att familjerna är i behov av ytterligare stöd med anknytning till barnets fostran och utveckling, ger fostrans- och familjerådgivningen stöd åt familjer med barn och ungdomar i 0–17 års ålder. Hösten 2018 har man som en ny tjänst lanserat social handledning för barnfamiljer, vilken riktar sig till familjer med 11–16-åriga barn och ungdomar. Socialt arbete för personer i behov av särskilt stöd finns till hands för barn i 0–17 års ålder och för familjer. Det finns dessutom barnskyddstjänster för barnskyddets klienter ända upp till 20 års ålder. Barnskyddets tjänster ordnar också gruppstöd för föräldrar till tonåriga barn.

Att stärka föräldraskapet har lyfts fram som en målsättning i det riksomfattande programmet för utveckling av barn- och familjetjänster (LAPE),

27.02.2019

och Helsingfors deltar aktivt i utvecklingsarbetet. Målet är att bygga upp verksamhetsformer och digitala tjänster som stöder föräldraskapet. Dessutom experimenterar skolorna särskilt med modeller för föräldrakvällar som är skraddarsydda för familjer med invandrarbakgrund.

Stadsstyrelsen anser att det är viktigt att ordna familjeträning för tonåringars föräldrar genom samarbete mellan olika aktörer. Sådan familjeträning är ägnad att stödja familjens interna växelverkan och föräldrarnas uthållighet samt främja hela familjens välfärd. Övergången till högstadiet (årskurs 7) kan anses som en god tidpunkt för träning. Det vore en service som är anpassad till den vardagsmiljö där ungdomar i grundskoleåldern finns och där också de unga själva vore delaktiga. Skolornas elevvård når fram till de unga och deras föräldrar. Också familjeträning i en digital omgivning kan lämpa sig för denna målgrupp. Det är viktigt att föräldraskapet stöds på ett sätt som har kontinuitet från småbarnsstadiet fram till slutet på tonåren.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuustoaloite Nuorteva et al

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 13.02.2019 § 65

HEL 2018-009098 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

27.02.2019

Kaupunginhallitus 28.01.2019 § 82

HEL 2018-009098 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Johanna Nuortevan aloitteen loppuun käsitellyksi.

21.01.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 20.11.2018 § 252

HEL 2018-009098 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Ehdotus murrosikäisten vanhemmille tarjottavasta perhevalmennuksesta on kannatettava. Luontevinta olisi pilotoida mallia muutamalla alueella ja laatia siltä pohjalta koko kaupunkiin sovellettava toimintamalli. Päävastuussa perhevalmennuksesta olisivat uudet perhekeskukset, joiden kautta vanhemmuuden tuki on tarkoitus jatkossa pääosin järjestää. Koulun opiskeluhoolto ja nuorisotoimi tarjoavat tähän tukea.

Perhevalmennus viittaa käsitteenä useimmiten aivan pienten lasten vanhemmille tarjottavaan ryhmämuotoiseen tukeen. Ajoittain on eri puolilla maata kokeiltu myös murrosikäisten lasten vanhemmille tarjottavaa perhevalmennusta. Näistä kokeiluista on saatu pääosin myönteisiä tuloksia. Koulujen vanhempainilloissa käsitellään murrosikään liittyvää tematiikkaa asiantuntijoiden johdolla. Koulun oppilashuolto tukee lisäksi yksittäisiä vanhempia kasvatustehtävässä.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

27.02.2019

Vesa Nevalainen, oppilashuollon päällikkö, puhelin: 310 86214
vesa.nevalainen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 06.11.2018 § 290

HEL 2018-009098 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon koskien murrosikäisten nuorten vanhemmille suunnattua perhevalmennusta:

"Vanhemmuuden tukeminen on keskeinen osa sosiaali- ja terveystalveluiden perustehtävää. Ensimmäistä lastaan odottaville järjestetään perhevalmennusta äitiys- ja lastenneuvoloiden ja leikkipuistojen yhteistyönä sekä sähköisenä perhevalmennuksena Perheentuki -verkkosivuston kautta tarjottuna. Peruskouluikäisten nuorten kohdalla kaikille perheille kohdennettua vanhemmuuden tukea ovat kouluterveydenhuollon laajat terveystarkastukset (5. lk ja 8. lk), joihin myös vanhemmat kutsutaan yhdessä nuoren kanssa ja joissa tuetaan nuoren kasvua ja kehitystä sekä koko perheen hyvinvointia. Vanhemmat ovat myös aina tervetulleita muillakin luokka-asteilla toteutettaviin kouluterveydenhuollon terveystarkastuksiin. Lisäksi koulun yhteisöllinen ja yksilöllinen oppilashuolto tukee monin tavoin vanhempien kasvatustyötä.

Jos perheillä ilmenee lisätuen tarvetta nuoren kasvatukseen ja kehitykseen liittyen, kasvatus- ja perheneuvonta tarjoaa tukea 0–17-vuotiaiden lasten ja nuorten perheille. Syksyllä 2018 on alkanut uutena palveluna 11–16-vuotiaiden lasten ja nuorten perheille kohdennettu lapsiperheiden sosiaaliohjaus. Erityisen tuen sosiaalityön palveluja on tarjolla 0–17-vuotiaille lapsille ja perheille sekä lastensuojelun asiakkaille lastensuojelun palveluja 20 vuoteen asti. Lastensuojelun palveluissa järjestetään myös ryhmämuotoista tukea murrosikäisten lasten vanhemmille.

Vanhemmuuden vahvistaminen on nostettu valtakunnallisen Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelman (LAPE) yhdeksi tavoitteeksi ja Helsinki osallistuu aktiivisesti kehittämistyöhön. Tavoitteena on rakentaa vanhemmuuden tuen toimintamalleja sekä verkkopalveluja. Lisäksi kouluissa kokeillaan erityisesti maahanmuuttajataustaisille perheille räätälöityjä vanhempainiltamalleja.

Sosiaali- ja terveystoimiala kannattaa perhevalmennuksen järjestämisestä murrosikäisten nuorten vanhemmille eri toimijoiden yhteistyönä. Yläasteelle siirtyminen (7. lk) voisi olla hyvä ajankohta valmennukselle peruskouluikäisten arkiympäristöön sovitettuna palveluna ja niin, että

27.02.2019

nuoret ovat myös itse osallisia. Koulujen oppilashuolto on keskeinen nuoria ja heidän vanhempiaan tavoittava taho. Myös verkkoympäristöön viety perhevalmennus voisi soveltua tälle kohderyhmälle. On tärkeää, että vanhemmuuden tukeen muodostuu jatkumo aina vauvasta murrosiän päättymiseen asti.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 yksi keskeinen painopiste on nuorten syrjäytymiskiirteen katkaiseminen ja eriarvoisuuden vähentäminen. Tuen tarjoaminen murrosikäisille nuorille ja heidän perheilleen on merkittävää syrjäytymistä ehkäisevää työtä. Murrosikäisten vanhemmille sekä nuorille suunnattu perhevalmennus tukee perheen sisäistä vuorovaikutusta, vanhempien jaksamista ja edistää koko perheen hyvinvointia."

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Taina Hussi, erityissuunnittelija, puhelin: 310 43830
taina.hussi(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 30.10.2018 § 208

HEL 2018-009098 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää perhevalmennuksen järjestämisestä murrosikäiselle nuorille tarpeellisenä ja näkee murrosikäisiin nuoriin kohdistettavan tuen lisäämisen perusteltuna. Tuen tarjoaminen juuri murrosikäisille nuorille ja heidän perheilleen on merkittävää syrjäytymistä ehkäisevää työtä, johon tulisi panostaa nykyistä enemmän.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalveluissa on kehitetty menetelmiä murrosikäisten nuorten ja heidän perheidensä tukemiseksi, mutta nykyisillä resursseilla tarpeisiin ei pystytä vastaamaan riittävästi. Luotsi-toiminta, jota toteutetaan yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimialan kanssa, tarjoaa tukea yläkouluikäiselle nuorille sekä heidän huoltajilleen. Luotsi-toiminnassa nuoren yksilöllisen tuen lisäksi nuoren huoltajilla on mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti nuoriso- ja/tai sosiaaliohjaajan kanssa murrosikään liittyvistä kysymyksistä ja saada joustavasti ohjausta matalalla kynnyksellä.

27.02.2019

Lisäksi Luotsi-toiminnan yhteydessä on järjestetty vanhemmille vertaisryhmätoimintaa yhteistyössä perheneuvoloiden kanssa. Vanhempien vertaisryhmätoiminnassa on voitu keskustella ja vaihtaa kokemuksia muiden vanhempien kanssa murrosikään liittyvistä haasteista ohjaajien tukemana. Nykyresurssien toiminta on kuitenkin vähäistä eikä vastaa tarpeeseen riittävästi.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa murrosikäisiin suunnatun perhevalmennuksen järjestämistä yhteistyössä eri toimijoiden kesken. Yhteistyökumppanina kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisotyö voi tarjota osaamista, menetelmiä ja luontevan keskusteluyhteyden nuoriin ja vanhempiin, mutta tämä edellyttää resurssien suuntaamista nykyistä enemmän syrjäytymistä ehkäisevään työhön.

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Heidi Hällman, aluepäällikkö, puhelin: 310 71608
heidi.hallman(a)hel.fi
Tiina Nurmi, suunnittelija, puhelin: 310 89121
tiina.nurmi(a)hel.fi

27.02.2019

§ 87

Den av ledamoten Alviina Alametsä väckta motionen om tryggnad av vård för ickebinära personer i Helsingfors

HEL 2018-009109 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Alviina Alametsä väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Alametsä Alviina Aloite Kvsto 29082018 12
- 2 Skannattu_HUS vastine HEL2018 009109

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Alviina Alametsä och 18 andra ledamöter föreslår i sin motion att vården av ickebinära personer ska tryggas.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen hänvisar till utlåtanden från social- och hälsovårdsnämnden och Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt (HUS), och konstaterar att det saknas en officiell definition av ickebinär, men att man i allmänhet avser en situation där en person har en långvarig, stabil och ordnad upplevelse av att hen inte hör till det kön som hen anses tillhöra vid födseln, men inte heller tillhör det motsatta könet. Detta avviker från transsexualitet. I Finland används diagnosen F64.8 Andra specificerade könsidentitetsstörningar enligt klassificeringen ICD-10, när man försöker beskriva en annan variation av könsidentiteten än

27.02.2019

transsexualitet. Inom den vetenskapliga litteraturen talar man däremot nu för tiden om variation av könsidentitet och inte om könsidentitetsstörningar. Den nyaste sjukdomsklassificeringen ICD-11 har redan publicerats och i den ingår inte transsexualitet som en mental störning, utan finns nu som en egen kategori, könsdysfori, i samband med sexualiteten som inte separerar identiteter.

Såväl transsexuella som ickebinära människor kan lida av konflikten mellan kroppen och den upplevda identiteten och ångesten som detta orsakar. Detta kallas vanligen kroppsdysfori.

Enligt social- och hälsovårdsministeriets förordning (1053/2002) är undersökning och behandling som syftar till könsbyte koncentrerad till Helsingfors universitetscentralsjukhus och Tammerfors universitetssjukhus.

Patienter som önskar förstärka och/eller ändra sitt kön bedöms holistiskt och deras eventuella somatiska vård koordineras i samarbete mellan endokrinologer, gynekologer, otologer, foniatriker och plastikkirurger.

Syftet med undersökningen är primärt att reda ut könsidentiteten och behovet av vård. Förutsättningen för korrigeringsvård är att det gäller en bestående könsidentitet enligt kriterierna för transsexualitet F64.0. Tjänsteutbudet för dysfori i samband med en annan könsidentitet utreds enligt aktuella forskningsresultat, det ändrade diagnossystemet och de enhetliga riktlinjerna inom den offentliga sjukvården.

Det saknas forskningsresultat om vården av ickebinära och det finns inga etablerade riktlinjer för vården eftersom det saknas tillräckliga bevis för feminiserande eller maskuliniserande korrigeringsvård av ickebinära personer. Situationen är oklar vad gäller riktlinjerna i vården. Sjukvårdsproffsen bör ha möjlighet att individuellt överväga om att ge vård åt en person i det fall att eventuell vård medför en mindre risk än att utesluta vård.

I Finland styrs vården av transsexuella i enlighet med lagen om fastställande av transsexuella personers könstillhörighet (563/2002) samt social- och hälsovårdsministeriets förordning som utfärdats med stöd av denna lag. I dessa bestäms inte om vård för ickebinära personer. HUS och Tammerfors universitetssjukhus har bett om riktlinjer för vården av ministeriets Tjänsteutbudsrad under de senaste åren på grund av den ökade efterfrågan av service för ickebinära. Tjänsteutbudsradet reder nu ut saken och HUS väntar på en utredning över nationella riktlinjer.

27.02.2019

En sektion vid Tjänsteutbudsrådet förbereder vårdrekommendationer när det gäller könsvariationer. Man jobbar med att samla in erfarenheter av finländska patienter och transpersoner om situationen och hälsovården genom diskussioner. I slutskedet av beredningen av rekommendationerna kan var och en kommentera utkastet i tjänsten dinåsikt.fi. Det är meningen att arbetet ska vara klart våren 2019.

HUS förespråkar även en reform av lagen (563/2002), eftersom den för närvarande inte innehåller bestämmelser om vården av ickebinära. Framöver avser HUS att göra en undersökning om genomslagskraften för patienternas nytta av vården. Dessutom ökar HUS den öppna kommunikationen om vårdens riktlinjer tillsammans med organisationer, patienter och övriga relevanta aktörer.

Konsekvensbedömning för hälsa och välfärd

En effektiv vård med rätt insatser förbättrar målgruppens hälsa och välfärd. Felaktigt riktade åtgärder kan däremot ha negativa konsekvenser. Därför är det viktigt att vården som erbjuds ickebinära personer i forskningen har visat sig vara effektiv. Det är också väsentligt att patienten inom hälsovården öppet kan berätta om sin situation och bli bemött och vårdad som en individ. Helsingfors hoppas att HUS fortsätter diskussionen om riktlinjerna för vården tillsammans med de ickebinära personerna och med de organisationer som främjar deras rättigheter samt experter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Alametsä Alviina Aloite Kvsto 29082018 12
- 2 Skannattu_HUS vastine HEL2018 009109

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 13.02.2019 § 66

HEL 2018-009109 T 00 00 03

27.02.2019

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 21.01.2019 § 48

HEL 2018-009109 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Alviina Alametsän aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 20.11.2018 § 307

HEL 2018-009109 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus antoi seuraavan lausunnon valtuutettu Alviina Alametsän muunsukupuolisten henkilöiden hoidon turvaamista koskevasta valtuustoaloitteesta:

"Muunsukupuolisuudelle ei ole virallista määritelmää, mutta yleensä termillä viitataan tilanteeseen, jossa henkilöllä on pitkäaikainen, vakaa ja jäsentynyt kokemus siitä, ettei hän kuulu itselleen syntymässä määritelyyn sukupuoleen, mutta toisaalta ei myöskään vastakkaiseen sukupuoleen, toisin kuin transsukupuolisuudessa. Suomessa käytetään ICD-10 -tautiluokituksen diagnoosia F64.8 Muu määritetty sukupuoli-identiteetin häiriö, kun pyritään kuvaamaan muuta sukupuoli-identiteetin variaatiota kuin transsukupuolisuutta. Tieteellisessä kirjallisuudessa on sukupuoli-identiteetin häiriöiden sijaan alettu puhua sukupuoli-identi-

27.02.2019

teetin variaatioista. Uusin tautiluokitus ICD-11 on jo julkaistu ja siinä transsukupuolisuus on otettu pois mielenterveyden häiriöistä ja sijaitsee nyt seksuaaliterveyden yhteydessä omana kategorianaan sukupuolidysforia, joka ei erottele identiteettejä.

Transsukupuolisen ihmisen tapaan myös muunsukupuolinen ihminen saattaa kärsiä kehonsa ja identiteettikokemuksensa välisestä ristiriidasta ja tämän aiheuttamasta ahdistuksesta, jota usein kutsutaan kehodysoforiaksi.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen (1053/2002) mukaan sukupuolen muuttamiseen tähtäävä tutkimus ja hoito keskitetään Helsingin yliopistolliseen keskussairaalaan ja Tampereen yliopistolliseen sairaalaan. Kun henkilö hakeutuu hoitoon transseksuaalisuuden takia tai hänen sukupuoli-identiteettinsä muutoin vaatii selvitystä, hänet tulee ohjata jatkotutkimuksiin toiseen edellä mainituista sairaaloista.

Toiminnan keskiössä on sukupuolen vahvistamista ja/tai korjaamista toivovien potilaiden kokonaistilanteen arviointi ja heidän mahdollisten somaattisten hoitojensa koordinointi yhteistyössä endokrinologien, gynekologien, otologien, foniatrien ja plastiikkakirurgien kanssa. Tutkimukseen tullaan lääkärin läheteellä.

Tutkimuksen tavoitteena on ensisijaisesti selvittää sukupuoli-identiteettiä ja hoidon tarvetta. Korjaushoitojen edellytyksenä on, että kyseessä on transsukupuolisuuden F64.0 kriteerit täyttävä, pysyvä sukupuoli-identiteetti. Muun sukupuoli-identiteettiin liittyvän dysforian osalta palveluvalikoimaa selvitetään ajankohtaisesti tutkimusnäytön, muuttuvan diagnoosijärjestelmän ja julkisen terveydenhuollon yhtenevien hoitolinjojen mukaisesti.

Tutkimusnäyttö muunsukupuolisten hoitojen vaikuttavuudesta puuttuu eikä muunsukupuolisille ole vakiintunutta hoitolinjaa, koska heidän kohdallaan feminisoivista ja maskulinisoivista sukupuolen korjaushoidoista ei ole riittävää näyttöä. Tilanteen ollessa hoitolinjausten suhteen epäselvä, tulee terveydenhuollon ammattilaisten voida tehdä myös yksilöllistä harkintaa hoitojen myöntämiseksi henkilöille, joille mahdollinen hoito näyttäisi aiheuttavan pienempiä riskejä kuin sen tarjoamatta jättäminen.

Transsukupuolisten hoitoa Suomessa ohjaa laki transseksuaalin sukupuolen vahvistamisesta ja siihen liittyvä Sosiaali- ja terveysministeriön asetus. Näissä ei määritellä muun sukupuolisten hoitoa. HUS ja Tampereen yliopistollinen sairaala ovat pyytäneet STM:n Palveluvalikoimaneuvostolta (Palko) hoito-linjausta viime vuosina kasvaneeseen muunsukupuolisten palvelukysyntään. Asia on nyt Palkossa selvitettävänä ja HUS odottaa Palkon selvitystä valtakunnallisiksi linjauksiksi.

27.02.2019

HUS kannattaa myös translain uudistamista, koska siinä ei tällä hetkellä määritellä muunsukupuolisten hoitoa. HUS aikoo jatkossa tehdä vaikuttavuusseurantatutkimusta siitä, miten potilaat hoidosta hyötyvät. Lisäksi HUS tulee lisäämään avointa kommunikaatiota hoitolinjauksista järjestöjen, potilaiden ja muiden relevanttien tahojen kanssa.

Sukupuolen variaatioiden hoitoa koskevan suositus valmistellaan jaostossa, jonka Palko nimittää lokakuun 2018 alussa. Työn alkuvaiheessa kootaan suomalaisten potilaiden ja transihmisten kokemuksia tilanteesta ja terveydenhuollosta keskustelutilaisuuksissa. Suositusvalmistelun loppuvaiheessa jokaisella on mahdollisuus kommentoida suositusluonnosta Otakantaa-palvelussa. Työ on tarkoitus saada valmiiksi keväällä 2019.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Oikein kohdistettu vaikuttava hoito parantaa kohderyhmän terveyttä ja hyvinvointia. Sen sijaan väärin kohdistetut toimenpiteet voivat vaikuttaa kielteisesti. Tämän vuoksi on tärkeää, että myös muunsukupuolisille henkilöille tarjottavat hoidot ovat tutkimuksissa osoitettu vaikuttaviksi. Samalla on oleellista, että potilas voi terveydenhuollossa kertoa avoimesti tilanteestaan ja tulla kohdatuksi ja hoidetuksi yksilönä. Helsinki toivoo HUS:n jatkavan keskustelua hoitolinjauksista muunsukupuolisten henkilöiden itsensä ja heidän oikeuksiaan edistävien järjestöjen ja asiantuntijoiden kanssa."

Käsittely

20.11.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Kati Juva: Lisätään lausunnon ensimmäisen kappaleen 2 loppuun: "Uusin tautiluokitus ICD-11 on jo julkaistu ja siinä transsukupuolisuus on otettu pois mielenterveyden häiriöistä ja sijaitsee nyt seksuaaliterveyden yhteydessä omana kategorianaan sukupuolidysforia, joka ei erottele identiteettejä."

Kannattaja: jäsen Laura Nordström

Vastaehdotus 2:

Jäsen Kati Juva: Lisätään lausunnon neljänneksi viimeisen kappaleen ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia loppuun: "Tilanteen ollessa hoitolinjausten suhteen epäselvä, tulee terveydenhuollon ammattilaisten voida tehdä myös yksilöllistä harkintaa hoitojen myöntämi-

27.02.2019

seksi henkilöille, jolle mahdollinen hoito näyttäisi aiheuttavan pienempiä riskejä kuin sen tarjoamatta jättäminen."

Kannattaja: jäsen Laura Nordström

Vastaehdotus 3:

Jäsen Kati Juva: Lisätään terveys- ja hyvinvointivaikutuksia koskevan kappaleen loppuun: "Samalla on oleellista, että potilas voi terveydenhuollossa kertoa avoimesti tilanteestaan ja tulla kohdatuksi ja hoidetuksi yksilönä. Helsinki toivoo HUS:n jatkavan keskustelua hoitolinjauksista muunsukupuolisten henkilöiden itsensä ja heidän oikeuksiaan edistävien järjestöjen ja asiantuntijoiden kanssa."

Kannattaja: jäsen Laura Nordström

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Kati Juva)

Jaa-äännet: 1

Sakari Männikkö

Ei-äännet: 9

Heidi Ahola, Tapio Bergholm, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Saku Etholen, Kati Juva, Laura Nordström, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 3

Sami Heistaro, Seija Muurinen, Matias Pajula

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Kati Juvan vastaehdotuksen äänin 9 - 1 (tyhjää 3).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Kati Juva)

Jaa-äännet: 2

Tapio Bergholm, Sakari Männikkö

27.02.2019

Ei-äännet: 9

Heidi Ahola, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Saku Etholen, Kati Juva, Laura Nordström, Matias Pajula, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 2

Sami Heistaro, Seija Muurinen

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Kati Juvan vastaehdotuksen äänin 9 - 2 (tyhjää 2).

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Vastaehdotus 3 (jäsen Kati Juva)

Jaa-äännet: 1

Sakari Männikkö

Ei-äännet: 8

Heidi Ahola, Leo Bergman, Cecilia Ehrnrooth, Saku Etholen, Kati Juva, Laura Nordström, Matias Pajula, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 4

Tapio Bergholm, Sami Heistaro, Seija Muurinen, Karita Toijonen

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Kati Juvan vastaehdotuksen äänin 8 - 1 (tyhjää 4).

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyjen muutosehdotusten osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

06.11.2018 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jukka Pellinen, hallintoylilääkäri, puhelin: 310 42305
jukka.pellinen(a)hel.fi

§ 88

Den av ledamoten Outi Alanen väckta motionen om återbördande av den psykiatriska jouden till Helsingfors stad

HEL 2018-009123 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Outi Alanen väckta motionen som slutbehandlad.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av motionssvaret att det utreds om det är möjligt att utveckla jourväntrummen så att de bättre motsvarar behoven hos patienter som uppsöker jouden till följd av en mental störning och ta reda på patienternas och de närståendes önskemål om utveckling av jourverksamheten. (Alviina Alametsä)

Behandling

Ledamoten Alviina Alametsä understödd av ledamoten Reetta Vanhanen föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av motionssvaret att det utreds om det är möjligt att utveckla jourväntrummen så att de bättre motsvarar behoven hos patienter som uppsöker jouden till följd av en mental störning och ta reda på patienternas och de närståendes önskemål om utveckling av jourverksamheten.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

9 omröstningen

Ledamoten Alviina Alametsäs förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av motionsvaret att det utreds om det är möjligt att utveckla jourväntrummen så att de bättre motsvarar behoven hos patienter som uppsöker jouden till följd av en mental störning och ta reda på patienternas och de närståendes önskemål om utveckling av jourverksamheten.

NEJ-förslag: Motsätter sig

27.02.2019

Ja-röster: 61

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Outi Alanen, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Mia Haglund, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Nuutti Hyttinen, Kati Juva, Jukka Järvinen, Emma Kari, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Pia Kopra, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Petra Malin, Silvia Modig, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Jarmo Nieminen, Dani Niskanen, Laura Nordström, Johanna Nuorteva, Maria Ohisalo, Jenni Pajunen, Matti Parpala, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Pekka Puska, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Nelli Ruotsalainen, Mirita Saxberg, Osmo Soininvaara, Juhani Strandén, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Matias Turkkila, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki

Nej-röster: 2

Otto Meri, Wille Rydman

Blanka: 15

Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Juha Hakola, Jussi Hallaaho, Perttu Hillman, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Terhi Koulumies, Matti Niiranen, Mia Nygård, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Laura Rissanen, Daniel Sazonov, Maarit Vierunen

Frånvarande: 7

Jussi Chydenius, Jörn Donner, Eero Heinäluoma, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Kauko Koskinen, Elina Moisio

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Alviina Alametsäs förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Alanen Outi Aloite Kvsto 29082018

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Outi Alanen och 18 andra ledamöter föreslår i sin motion att den psykiatriska jouren återbördas till Helsingfors stad.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen hänvisar till social- och hälsovårdsnämndens utlåtande och konstaterar att den psykiatriska jouren vid Aurorasjukhuset integrerades med jourerna vid Haartmanska sjukhuset och Malms sjukhus år 2015. Integrationen bottnade i social- och hälsovårdsministeriets förordning om grunderna för brådskande vård, enhetliga kriterier och villkoren för jour inom olika medicinska verksamhetsområden (782/2014). Förordningen trädde i kraft vid ingången av år 2015. Genom förordningen ålades kommunerna se till att det vid en dygnet runt fungerande jour inom specialområdet psykiatri finns tillräckligt med omfattande sakkunskap också om det somatiska specialområdet dygnet runt för bedömning av hälsotillståndet hos en patient (15 §). I praktiken innebär det införande av samjour i stället för separata somatiska och psykiatriska jourer samt missbrukarjourer.

Den centrala funktionella förändringen i jourssystemet skedde hösten 2014, då det förnyade Malms sjukhus och det omfattande jourområdet togs i bruk. Också missbrukarjouren integrerades med den somatiska jouren och alkoholavgiftningsavdelningen överfördes till Malms campus.

Aurorasjukhusets psykiatriska jour på specialistnivå hade den utmaningen att patienter som inte var i behov av jourbedömning och psykiatrisk vård kom direkt fram till en specialläkare för evaluering. Den specialiserade sjukvårdens resurser togs i anspråk av patienter som skulle ha kunnat skötas inom primärvården eller den psykiatriska öppenvården. Det konstaterades vara svårt att vid en separat psykiatrisk jourenhet diagnostisera somatiska symptom, bedöma det somatiska vårdbehovet och remittera patienter till somatisk jour. Samtidigt ansåg man redan i planeringsfasen att fördelen med en modern samjour bland annat är att patienter som behöver mycket vård kan remitteras till en psykiatrisk sjukskötare eller en missbrukarvårdare för mental- och rusmedelsevaluering med betydligt lägre tröskel än vad som tidigare hade varit fallet.

Med nuvarande verksamhetsmodell tar man hand om patienterna i prioritetsordning. Det gäller de psykiatriska patienter som själva har sökt

27.02.2019

sig till jouden och de som kommit med ambulans eller polis. Vid behov deltar en psykiatrisk skötare alltid i den inledande evalueringen. Beroende på vårdbehovet vårdas patienten antingen av en psykiatrisk skötare eller av en sådan tillsammans med en psykiater. På både Malms sjukhus och Haartmanska sjukhuset är en psykiater på plats klockan 8–22. Nattetid har Haartmanska sjukhusets jourhavande psykiater hand också om jouden på Malm. Då psykiatern inte är på plats, tillkallas den inremedicinska jourläkaren. Denna praxis har fungerat problemfritt.

De psykiatriska patienternas väntetider är korta. Med beaktande av antalet patienter är det bara ett fåtal patienter som avlägsnar sig medan de väntar. Till förfogande finns bäddplatser som kan användas för att evaluera och följa upp bland annat potentiellt våldsamma patienter och där patienter kan vänta på eventuell transport.

Man sörjer för patienternas och personalens säkerhet genom att tackla situationer med framförhållning. Man förbereder sig för situationer till exempel genom att kalla in extra personal och ordningsvakter redan färdigt på förhand. Personalen har säkerhetsalarm. De anställda har fått utbildning i att förutse och hantera våldssituationer.

Enligt en reform som trädde i kraft år 2018 ska jour dygnet runt ordnas som samjour för primärvården och den specialiserade sjukvården (statsrådets förordning om grunderna för brådskande vård och förutsättningarna för jour inom olika medicinska verksamhetsområden, 583/2017). I förordningen föreskrivs att det i en enhet för omfattande jour dygnet runt ska finnas jourtjänster på de centrala specialområdena. I Helsingfors har den gemensamma jourverksamheten kommit igång i början av detta år (2019), då Helsingfors jourfunktioner i enlighet med stadsfullmäktiges beslut 7.11.2018 (§ 348) genom överlåtelse av rörelse har överförts till samkommunen Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Alanen Outi Aloite Kvsto 29082018

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

27.02.2019

Ärende/18

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 13.02.2019 § 67

HEL 2018-009123 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 21.01.2019 § 52

HEL 2018-009123 T 00 00 03

Påttös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Outi Alasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

21.01.2019 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Vastaehdotus:

Veronika Honkasalo: Lisätään päätösehdotukseen seuraava kappale:

"Samalla kaupunginhallitus edellyttää, että sille toimitetaan tarkempi selvitys psykiatrisen päivystyksen eri integraation vaikutuksista sisältäen kattavaa tilastotietoa potilasmääristä ennen siirtymää ja sen jälkeen, tietoa palveluiden saavutettavuudesta sekä lausunnot mielenterveyspotilaita edustavilta potilas- ja omaisjärjestöiltä."

Kannattaja: Anna Vuorjoki

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Veronika Honkasalon vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

27.02.2019

Jaa-äännet: 12

Arja Karhuvaara, Terhi Koulumies, Maria Ohisalo, Pia Pakarinen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 3

Veronika Honkasalo, Mari Rantanen, Anna Vuorjoki

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 12 - 3.

14.01.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 06.11.2018 § 291

HEL 2018-009123 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveysvirasto antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Outi Alasen ym. valtuustoaloitteesta koskien psykiatrian päivystyksen palauttamista Helsingin kaupungille:

”Auroran psykiatrian päivystys integroitiin helmikuussa 2015 Haartmanin ja Malmin päivystyksiin. Integraation taustalla oli vuoden 2015 alusta voimaan tullut Sosiaali- ja terveysministeriön asetus kiireellisen hoidon perusteista, yhtenäisistä kriteereistä ja päivystyksen erikoisalakoh-
taisista edellytyksistä (782/2014). Asetus velvoitti kuntia järjestämään ympärivuorokautisen psykiatrian erikoisalan päivystyksen siten, että potilaan terveydentilan arviointia varten on käytettävissä riittävän laajasti ympäri vuorokauden myös somaattisten erikoisalojen asiantun-
temusta (15 §). Käytännössä tämä tarkoitti yhteispäivystystä erillisten somaattisen, psykiatrian ja päihdehuollon päivystysten sijaan.

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunta päätti 21.1.2014 kokouksessaan osana vuoden 2014 käyttösuunnitelmaa psykiatrisen ja somaattisen päivystyksen integraatiosta. Integraatiota ryhdyttiin valmis-
telemaan laajasti eri tahoilta kootulla yhteistyöryhmällä ulkoisen konsulttiavun tuella kesäkuusta 2014 lähtien. Päivystyksen keskeinen toi-
minnallinen muutos oli syksyllä 2014 tapahtunut uuden Malmin sairaalan käyttöönotto ja Malmin laajeneva päivystysalue. Myös päihdehuol-

lon päivystystä integroitiin somaattisen päivystyksen yhteyteen ja alkoholivieroitushoito-osasto siirrettiin Malmin kampukselle.

Auroran sairaalan yhteydessä toimineen 'walk in' -periaatteella toimineen psykiatrian erikoislääkäritasoisien päivystyksen haasteena oli se, että suoraan erikoislääkärin arvioon tuli potilaita, joilla ei ollut tarvetta päivystykselliselle arviolle ja psykiatriselle hoidolle. Erikoissairaanhoidon resursseja käytettiin potilaisiin, jotka olisivat olleet hoidettavissa perusterveydenhuollossa tai psykiatrisessa avohoidossa. Somaattisten oireiden diagnosointi, somaattisen hoidon tarpeen arviointi ja potilaan ohjaaminen somaattiseen päivystykseen tunnistettiin erillisessä psykiatrian päivystysyksikössä haasteelliseksi. Toisaalta nykyisen yhteispäivystyksen etuna nähtiin jo suunnitteluvaiheessa se, että mm. paljon palveluja tarvitsevia potilaita voitaisiin ohjata mielenterveys- ja päihdearvioon psykiatrisen sairaanhoitajan tai päihdesairaanhoidajan vastaanotolle huomattavasti matalammalla kynnyksellä.

Nykyisessä toimintamallissa päivystykseen itse hakeutuvat sekä ambulanssin tai poliisin tuomat psykiatriset potilaat hoidetaan hoidon kiireellisyiden mukaan. Ensivaiheen arvioinnissa on tarvittaessa aina mukana myös psykiatrinen hoitaja. Potilaan hoidon tarpeen mukaisesti häntä hoitaa joko psykiatrien hoitaja tai psykiatrinen hoitaja yhdessä psykiatrin kanssa. Psykiatri on paikalla klo 8–22 välisellä ajalla sekä Malmilla että Haartmanissa. Yöaikaan Haartmanin päivystävä psykiatri päivystää myös Malmia, jolloin hänen poissa ollessaan pyydetään paikalle sisätautipäivystäjä. Tämä menettely on toiminut ongelmitta.

Psykiatristen potilaiden odotusajat ovat lyhyitä ja suhteessa potilasmääriin potilaita poistuu kesken odottamisen vain vähän. Käytössä on vuodepaikkoja, joita voidaan käyttää mm. potentiaalisesti väkivaltaisten potilaiden arviointiin ja seurantaan sekä mahdollisen kuljetuksen odottamiseen.

Potilaiden ja henkilökunnan turvallisuudesta huolehditaan tilanteita ennakoimalla. Tilanteisiin varaudutaan esim. kutsumalla lisää henkilökuntaa ja järjestyksenalvojat jo valmiiksi etukäteen paikalle. Henkilökunnalla on turvahälyttimet. Työntekijät on koulutettu ennakoimaan ja hallitsemaan väkivaltilanteita.

Vuonna 2018 voimaan tulleessa valtioneuvoston asetuksessa kiireellisen hoidon perusteista ja päivystyksen erikoisalakohtaisista edellytyksistä (24.8.2017/583) säädetään, että ympärivuorokautinen päivystys on järjestettävä perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteispäivystyksenä. Asetuksen mukaan laajan ympärivuorokautisen päivystyksen yksiköissä tulee tarjota keskeisten erikoisalojen päivystyspalvelu (4 §). Helsingin alueella tämä toteutuu, kun päivystyspalvelut sijaitsevat

samassa organisaatiossa. Yhteinen päivystystoiminta käynnistyy 7.1.2019, kun Helsingin päivystystoiminnot siirtyvät liikkeenluovutuksena HUS:lle.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Yhteispäivystys antaa mahdollisuuden tarjota kuntalaiselle kiireellisen hoidon palveluja yhdestä pisteestä kokonaisvaltaisesti somaattiset sairaudet sekä mielenterveys- ja päihdeongelmat samanaikaisesti huomioiden. Helsingiläisten psykiatrian päivystyspalvelujen saavutettavuus on parantunut laajentamalla psykiatrian päivystyspalvelut kahteen toimipisteeseen entisen yhden toimipisteen sijaan. Mielenterveys- ja päihdeongelmiin liittyvää stigmaa on vähennettävissä integroimalla ao. palveluja perustason ja somaattisiin palveluihin.

Haartmanin ja Malmin psykiatrian päivystyksessä (ml. päihdesairaanhoidajat) hoidetaan noin 7 000 potilasta/vuosi. Vuonna 2014 Auroran päivystysyksikössä hoidettiin vajaat 4 400 potilasta. Voimavarojen oikea kohdentaminen edistää mielenterveys- ja päihdeongelmien varhaista tunnistamista ja hoitoa sekä hoidon vaikuttavuutta.”

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

§ 89

Den av ledamoten Alekski Niskanen väckta motionen om utredning av social- och hälsovårdsväsendets process för sökande av ändring i beslut om individuell vård

HEL 2018-011136 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av ledamoten Alekski Niskanen väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Niskanen Alekski Aloite Kvsto 24102018 3
- 2 Sosiaali- ja terveystoimialan lausunto 10.12.2018

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Alekski Niskanen och 14 andra ledamöter föreslår i sin motion att man ska utreda stadens social- och hälsovårdsväsendets process för sökande av ändring i beslut om individuell vård.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen konstaterar att Helsingfors stad i beredningen av beslut följer principerna för god förvaltning:

Enligt grundlagen ska i all offentlig verksamhet lag noggrant iakttas. Verksamhet som är förenlig med god förvaltning betyder att man i handläggningen av ett ärende korrekt tillämpar den materiella och den processuella lagstiftningen.

27.02.2019

Då ett ärende getts till en myndighet för beredning av ett avgörande, utreder myndigheten ärendet genom att införskaffa nödvändiga fakta och utredningar. Beredningen resulterar i ett även formellt korrekt beslutsutkast, som innehåller en redogörelse över ärendet, ett (förslag till) avgörande och motiveringar till avgörandet.

Med en god beredning eftersträvar man framför allt ett materiellt, det vill säga innehållsmässigt korrekt slutresultat. Myndigheten ska utreda alla omständigheter som påverkar ärendet, eventuellt höra parter, göra en sammanställning av normer och fakta samt slutligen dryfta hur helheten ska avgöras.

Stadsstyrelsen hänvisar till social- och hälsovårdssektorns utlåtande där de i motionen nämnda enskilda fallen med anknytning till den individuella vårdens beslutsprocess noga har utretts. Man har inte iakttagit lagstridiga förfaranden då de aktuella ärendena har beretts eller varit föremål för överklagande.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Niskanen Aleksi Aloite Kvsto 24102018 3
- 2 Sosiaali- ja terveystoimialan lausunto 10.12.2018

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 13.02.2019 § 69

HEL 2018-011136 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 21.01.2019 § 50

HEL 2018-011136 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Alekski Niskasén aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveystoimiala 10.12.2018

HEL 2018-011136 T 00 00 03

Kaupunginhallitus on pyytänyt sosiaali- ja terveystoimialalta lausuntoa Alekski Niskasén tekemästä valtuustoaloitteesta, jonka mukaan sosiaali- ja terveystoimen yksilöhuollon päätösten muutoksenhakujen käsittely ei ole johdonmukaista ja muutoksenhakijan oikeusturva saattaa tämän vuoksi vaarantua.

Yksilöhuollon päätöksistä tehtyjen oikaisuvaatimusten jaostovalmistelu on sosiaali- ja terveystoimialalla keskitetty hallintopalvelujen valmistelun tuen jaostovalmistelutiimille.

Kun muutoksenhaku saapuu kaupungin kirjaamoon, kirjaamo kirjaa asian asianhallintajärjestelmään, lähettää muutoksenhakijalle tiedon odottavissa olevasta käsittelyajasta ja siirtää asian sosiaali- ja terveystoimialan asianohjaajalle.

Asianohjaaja tarkistaa, että kyseessä on muutoksenhaku, joka kuuluu sosiaali- ja terveystoimialan alaisen jaoston käsiteltäväksi ja siirtää asian odottamaan valmistelua. Koska kaikkia vammais- ja vanhustalvelun päätöksiin liittyviä asiakirjoja ei ole skannattu sähköisiin asiakastietojärjestelmiin, lähetään päätöksen tehneelle palvelupisteelle asiakirjapyyntö.

27.02.2019

Jaostovalmistelija selvittää tämän jälkeen oikaisuvaatimuksen perusteena olevat tosiseikat ja kartoittaa tapaukseen sovellettavan lainsäädännön sekä sosiaali- ja terveystoimialalla noudatettavat määräykset ja ohjeet.

Perehdyttyään asiaan jaostovalmistelija laatii päätösehdotuksen. Hallintosihteeri oikolukee tämän jälkeen tekstin, varmistaa, että liitteet on liitetty asialle ja siirtää tekstin liitteineen esittelijän luettavaksi. Esittelijän hyväksytyä ratkaisuehdotuksen ja sen perustelut, siirtää hallintosihteeri päätösesityksen koontilistalta seuraavan jaostokokouksen varsinaiselle esityslistalle.

Kokouksen jälkeen hallintosihteeri lähettää pöytäkirjan otteet muutoksenhakijoille asioista, jotka kokouksessa on ratkaistu tai jätetty tutkimatta. Pöytäkirjan otteen liitteenä lähetetään sekä valitusosoitus että kaikki ne liitteet, jotka valmistelija on esityslistatekstiin liittänyt. Pöydälle jätetyistä asioista ei lähetetä pöytäkirjanotetta, koska asiaa ei ole käsitelty kokouksessa.

Suurin osa pöytäkirjan otteista postitetaan muutoksenhakijoille e-kirjeenä. Jos ote lähetetään tavallisena kirjeenä, postittaa toimistosihteeri pöytäkirjan otteen ja jaoston kokouksessa olleet, liiteluettelossa mainitut liitteet sekä valitusosoituksen muutoksenhakijalle.

Aloitteessa todetaan muutoksenhakijalle samasta muutoksenhausta lähetettyjen pöytäkirjan otteiden poikenneen toisistaan kahdessa esimerkkitapauksessa muutoksenhaun liitteiden merkitsemisen osalta.

Asiaa selviteltiin valmistelun tuessa. Hallintosihteeri osasi heti nimetä tapauksen ja selittää tapahtumien kulun. Hallintosihteeri muisti myös, että samaan tapaukseen liittyy aloitteessa mainittu asiakirjan toimittamisen epäselvyys.

Pöytäkirjan otteiden poikkeaminen toisistaan johtuu siitä, että toinen asioista on kokouksessa pöydälle jäänyt asia, joista pöytäkirjanotteita ei normaalisti lähetetä. Muutoksenhakijan pyynnöstä hänelle on kuitenkin lähetty tiedoksi pöytäkirjan ote kyseisestä päätöksestä. Koska päätös koski vain pöydälle jättämistä, ei siihen sisälly liitteitä. Pöytäkirjan otteeseen ei tällöin tulostu muutoksenhakua koskevaa esityslistatekstiä, liiteluetteloa eikä liitteitä. Sihteeri on muutoksenhakijan pyynnöstä lähettänyt pöytäkirjan otteen lisäksi myös ne liitteet, jotka valmistelija oli liittänyt päätösesitykseen. Liitteiden yläkulmaan sihteeri oli kirjoittanut liitteen numeron.

Kyseessä on siten poikkeustapaus, jossa pöytäkirjan ote on lähetetty muutoksenhakijan nimenomaisesta pyynnöstä.

27.02.2019

Sosiaali- ja terveystoimialan näkemyksen mukaan pöytäkirjan otteiden lähettämässä muutoksenhakijoille noudatetaan yhdenmukaista käytäntöä. Valmistelun tuessa suoritettiin pöytäkirjan liitteiden tarkastus systemaattisella satunnaisotannalla, niin että kymmenestä prosentista tänä vuonna tehdyistä päätöksistä tarkastettiin liitetiedot. Suoritetussa tarkastuksessa löytyi kaksi tapausta, joissa liitteiden käsittely poikkesi yleisestä käytännöstä, jonka mukaan ote sisältää liiteluettelon, jossa liitteet on otsikoitu. Tapauksissa muutoksenhakukirjeen liitteenä olleet asiakirjat oli liiteluetteloon otsikoitu vain liite-merkinnällä. Varsinaisessa esityslistatekstissä liitteiden sisältö oli kuitenkin selvitetty.

Kuten lausunnossa aiemmin todettiin, aloitteessa mainitussa tapauksessa kyse oli pöydällejäätämispäätöksestä. Seuraavaan kokoukseen siirretyn esityslista-asian mahdolliset liitteet eivät ole osa pöydällejäätämispäätöstä, vaan ne kuluvat kiinteästi siihen asiaan, jonka käsittely siirrettiin ja josta jaosto ei vielä tehnyt päätöstä. Liitteiden merkitsemiskäytäntö on siten tältä osin ollut asianmukaista.

Aloitteessa on toisena muutoksenhakijan oikeusturvaa vaarantavana asiana otettu esille tapaus, jossa asiakkaan edunvalvojan suoraan sosiaalityöntekijälle toimittama, muutoksenhaun liitteeksi tarkoitettu asiakirja oli jäänyt toimittamatta jaostovalmisteluun. Aloitteessa todetaan myös, ettei sosiaalityöntekijä antanut vastaanottamastaan muutoksenhakuun liittyvästä asiakirjasta vastaanottotodistusta.

Hallintolain mukaan päätökseen, johon on vaadittava oikaisua ennen valituksen tekemistä, on liitettävä muutoksenhakuohje. Muutoksenhakuohjeessa on selostettava paitsi viranomainen, jolle muutoksenhaku on toimitettava, muutoksenhakuaika sekä vaatimukset muutoksenhaun sisällöstä, liitteistä ja perille toimittamisesta. Hallintolain mukaan asiakirjan lähettäjälle on pyynnöstä annettava todistus asiakirjan kirjaamisesta tai muusta rekisteröinnistä.

Viranhaltijan päätökseen liitetyssä muutoksenhakuohjeessa ilmoitetaan kirjaamon osoite osoitteena, johon muutoksenhaku pyydetään toimittamaan. Kirjaamo avaa asian asianhallintajärjestelmään ja lähettää asiasta muutoksenhakijalle kirjausilmoituksen, josta näkyy asian saama diaarinumero ja arvio käsittelyajasta.

Valmistelun tuen saaman selvityksen mukaan edunvalvoja oli toimittanut aloitteessa mainitun lääkärintodistuksen sosiaalityöntekijälle. Sosiaalityöntekijä ei lähettänyt todistusta kirjaamoon, koska lääkärintodistukseen ei ollut liitetty saatetta, josta olisi käynyt ilmi, että muutoksenhakua haluttiin täydentää kyseisellä todistuksella.

Koska kyse oli yksittäisestä lääkärintodistuksesta, johon ei liittynyt muutoksenhakukirjettä on ymmärrettävää, ettei, sosiaalityöntekijä osannut

yhdistää asiakirjan liittyvän asiakkaan aiemmin tekemään muutoksenhakuun. Osalla asiakkaista on samanaikaisesti vireillä useampia palveluhakemuksia. Jos asiakas ei erikseen mainitse, että asiakirja on tarkoitettu liitettäväksi muutoksenhakuun, saattaa sosiaalityöntekijä olettaa, että asiakirja on toimitettu palveluhakemusta varten, sillä aina sosiaalityöntekijällä ei edes ole tietoinen vireillä olevasta muutoksenhausta.

Hallintolain mukaan vastaanottotodistus asiakirjan kirjaamisesta tai muusta rekisteröinnistä on annettava pyydettyä. Aloitteesta ei käy ilmi, oliko edunvalvoja jättäessään asiakirjan pyytänyt vastaanottotodistusta ja onko asiakasta ohjattu toimittamaan asiakirja kirjaamoon.

Sosiaali- ja terveystoimiala pitää valitettavana sitä, ettei muutoksenhaun liitteeksi tarkoitettu lääkärintodistus ollut valmistelijan eikä siten myöskään jaoston jäsenten käytettävissä. Myös jaostovalmistelijan ja esittelijän kannalta on tärkeää, että kaikki ne asiakirjat, joihin muutoksenhakija haluaa vedota, ovat käytettävissä asiaa valmisteltaessa. Jos uusia asiakirjoja tulee vasta siinä vaiheessa kun esityslistateksti on laadittu ja esittelijä hyväksynyt päätösehdotuksen, joutuu valmistelija mahdollisesti laatimaan koko päätösehdotuksen uudelleen. Jos taas muutoksenhaun kannalta oleellinen asiakirja ei saavu lainkaan valmistelijalle, käyttää muutoksenhakija mitä todennäköisemmin valitusoikeuttaan ja vie asian hallinto-oikeuden ratkaistavaksi. Asian uudelleen käsittely vain sen vuoksi, etteivät kaikki asiakirjat, joihin muutoksenhakija on halunnut vedota, ole olleet käytettävissä asiaa valmisteltaessa ja ratkaistessa ei ole työntekijän kannalta motivoivaa eikä myöskään lisää asiakkaan tunnetta oikeudenmukaisesta käsittelystä.

Sosiaali- ja terveystoimiala pyrkii kehittämään yksilöhuollon muutoksenhakujen valmistelua niin, että muutoksenhakujen valmisteluprosessi olisi paitsi mahdollisimman sujuvaa, myös muutoksenhakijoita tasapuolisesti ja oikeudenmukaisesti kohtelevaa ja palvelisi sekä muutoksenhakijoita, esittelijöitä että jaoston jäseniä. Tapaus tullaan käymään jaostotiimin kokouksessa läpi, kuten kaikki jaostovalmistelusta saatu palaute ja liitteiden nimeämiseen tullaan jatkossa kiinnittämään huomiota. Koska kyseessä on yksittäistapaus eikä asiasta ole tullut muuta palautetta, ei tapauksen vuoksi ole aiheellista muuttaa valmisteluprosessia.

Lisätiedot

Merja Santala, lakimies, puhelin: 310 43697
merja.santala(a)hel.fi

§ 90

Motioner inlämnade vid sammanträdet

HEL 2019-002598, 2019-002599, 2019-002600, 2019-002601, 2019-002602, 2019-002603, 2019-002604, 2019-002605, 2019-002606, 2019-002607, 2019-002608, 2019-002609, 2019-002610, 2019-002611

Beslut

Budgetmotioner

- Budgetmotion av ledamoten Ville Jalovaara m.fl. om en mångsidig servicecentral för äldre till Nordsjö
- Budgetmotion av ledamoten Jenni Pajunen m.fl. om offentliga barnlöshetsbehandlingar för ensamstående kvinnor och för kvinnopar
- Budgetmotion av ledamoten Johanna Nuorteva m.fl. om en konstgräsplan till Arabiastranden
- Budgetmotion av ledamoten Osmo Soininvaara m.fl. om öppnande av den norra ingången på metrostationen Helsingfors universitet

Motioner som hör till stadsfullmäktiges befogenheter

- Motion av ledamoten Pentti Arajärvi m.fl. om beaktande av romernas nationaldag och romkulturen i Helsingfors
- Motion av ledamoten Pentti Arajärvi m.fl. om bedömning av de sociala konsekvenserna av åtgärdsprogrammet Kolneutralt Helsingfors 2035
- Motion av ledamoten Fatim Diarra m.fl. om främjande av integrationsutbildningen för invandrarföräldrar
- Motion av ledamoten Kati Juva m.fl. om avgiftsfria resor inom HRT:s busstrafik för dem som använder rollator
- Motion av ledamoten Eva Biaudet m.fl. om Helsingfors deltagande i Fair Saturday-stadsnätverket för kultur, konst och sociala aktiviteter
- Motion av ledamoten Johanna Nuorteva m.fl. om utvidgning av närskoleprincipen till specialklassundervisningen

-
- Motion av ledamoten Mari Holopainen m. fl. om ett bibliotek till Fiskehamnen
 - Motion av ledamoten Eveliina Heinäluona m.fl. om jämlik behandling av passagerare med rollatorer och barnvagnar
 - Motion av ledamoten Mari Holopainen m.fl. om aktivering för seniorer i hemvård

Motioner som hör till stadsstyrelsens befogenheter

- Motion av ledamoten Ville Jalovaara m.fl. om parkeringsproblemen i Svarta backen i Nordsjö

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

27.02.2019

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 71, 72, 74, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89 ja 90 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 73 ja 75 §:t.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianomainen)
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettamisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettamisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

27.02.2019

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, jolla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella,

27.02.2019

jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 260 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

3

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 76 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen
- viranomaisen toimialaansa kuuluvissa asioissa

27.02.2019

- maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia
- rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvis-
sa asioissa toimialueellaan.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-
saannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan vii-
meisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen, asianosaisen ja muun valittamaan oikeutetun katso-
taan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun
pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen
päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannu-
saatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä
sen jälkeen.

Valitusperusteet

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipal-
velussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alv.nro FI02012566
--	---	---	------------------------------	--

27.02.2019

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai ehyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 260 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

27.02.2019

00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Faksinumero: (09) 655 783
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11–13
Puhelinnumero: (09) 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

ANVISNINGAR FÖR SÖKANDE AV ÄNDRING

1

FÖRBUD MOT SÖKANDE AV ÄNDRING

71, 72, 74, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89 och 90 § i protokollet.

Ändring i beslutet får inte sökas eftersom beslutet gäller beredning eller verkställighet.

Tillämpat lagrum: 136 § i kommunallagen

2

BESVÄRSANVISNING

73 och 75 § i protokollet.

Ändring i beslutet söks genom kommunalbesvär.

Besvärsrätt

Ändring i beslutet får sökas

- av den som ett beslut avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part)
- av kommunmedlemmarna

Besvärstid

Kommunalbesvär ska anföras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet.

Besvärsskriften ska inlämnas till besvärsmyndigheten senast besvärstidens sista dag under besvärsmyndighetens öppettid.

Om beslutet har delgetts per post anses en part ha fått del av beslutet sju dagar efter att brevet avsändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet.

27.02.2019

Om beslutet har delgetts som elektroniskt meddelande anses en part ha fått del av beslutet tre dagar efter att meddelandet avsändes, om inte något annat påvisas.

Dagen för delfåendet räknas inte in i besvärstiden. Om sista dagen av besvärstiden är en helgdag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommarafton eller en helgfri lördag får besvärshandlingarna inlämnas första vardagen därefter.

Besvärsgrunder

Kommunalbesvär får anföras på den grunden att

- beslutet har tillkommit i felaktig ordning
- den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter
- beslutet annars strider mot lag

Besvärsmyndighet

Kommunalbesvär anföras hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Förvaltningsdomstolens kontaktuppgifter är:

E-postadress: helsinki.hao@oikeus.fi
Adress: Banbyggargvägen 5
00520 HELSINGFORS
Faxnummer: 029 56 42079
Telefonnummer: 029 56 42000

Besvär kan anföras även via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/sv>

Formen för och innehållet i besvärsskriften

Besvär ska anföras skriftligt. Elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I besvärsskriften, som ska riktas till besvärsmyndigheten, ska uppges

- det beslut som besvärsskriften gäller
- till vilka delar ändring söks i beslutet och hurdana ändringar som söks
- på vilka grunder ändring söks

I besvärsskriften ska ändringssökandens namn och hemkommun uppges. Om ändringssökandens talan förs av hans lagliga företrädare eller

27.02.2019

ombud eller om någon annan person har uppgjort besvären, ska i besvärsskriften även uppges namn och hemkommun för denna person.

I besvärsskriften ska vidare uppges den postadress och det telefonnummer under vilka meddelanden i saken kan tillställas ändringssökanden.

Besvärsskriften ska undertecknas av ändringssökanden, den lagliga företrädaren eller ombudet. Ett elektroniskt dokument behöver emellertid inte kompletteras med en underskrift om dokumentet innehåller uppgifter om avsändaren och om det inte finns anledning att betvivla dokumentets autenticitet och integritet.

Till besvärsskriften ska fogas

- det beslut som besvärsskriften gäller, i original eller kopia
- ett intyg över vilken dag beslutet har delgivits eller en annan utredning över när besvärstiden har börjat
- de handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sin begäran, om dessa inte redan tidigare har tillställts myndigheten

Rättegångsavgift

Förvaltningsdomstolen tar ut en rättegångsavgift på 260 euro för behandlingen av ärendet. Om förvaltningsdomstolen ändrar det överklagade beslutet till förmån för ändringssökanden tas ingen rättegångsavgift ut.

Protokoll

Protokollsutdrag och -bilagor som hänför sig till beslutet skickas på begäran. Handlingar kan beställas från Helsingfors stads registratorskontor.

E-postadress: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postadress: PB10
00099 HELSINGFORS STAD
Faxnummer: (09) 655 783
Besöksadress: Helsingfors stads registratorskontor
Norra esplanaden 11-13
Telefonnummer: (09) 310 13700

Registratorskontoret är öppet måndag–fredag kl. 08.15–16.00

27.02.2019

3 BESVÄRSANVISNING

76 § i protokollet.

Ändring i beslutet söks genom kommunalbesvär.

Besvärsrätt

Ändring i beslutet får sökas

- av den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part)
- av en kommunmedlem
- av en myndighet i ärenden som hör till dess verksamhetsområde
- av förbund på landskapsnivå och kommuner för vars område den markanvändning som anges i planen har konsekvenser
- av en registrerad lokal eller regional sammanslutning i ärenden som hör till dess verksamhetsområde.

Besvärstid

Besvär ska anföras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet.

Besvärsskriften ska inlämnas till besvärsmyndigheten senast den sista dagen av besvärstiden under besvärsmyndighetens öppettid.

En kommunmedlem, en part eller en annan aktör som har besvärsrätt anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet.

Dagen för delfåendet räknas inte in i besvärstiden. Om sista dagen av besvärstiden är en helgdag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommarafton eller en helgfri lördag får besvärshandlingarna inlämnas första vardagen därefter.

Besvärsgrunder

Besvär får anföras på den grunden att

- beslutet har tillkommit i felaktig ordning
- den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter
- beslutet annars strider mot lag.

Besvärsmyndighet

Besvär anføres hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

27.02.2019

Förvaltningsdomstolens kontaktuppgifter är:

E-postadress: helsinki.hao@oikeus.fi
Adress: Banbyggarvägen 5
00520 HELSINGFORS
Faxnummer: 029 56 42079
Telefonnummer: 029 56 42000

Besvär kan anföras även via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/sv>

Formen för och innehållet i besvärsskriften

Besvär ska anföras skriftligt. Elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I besvärsskriften, som ska riktas till besvärsmyndigheten, ska uppges

- det beslut i vilket ändring söks
- på vilka punkter ändring söks och vilka ändringar som yrkas
- på vilka grunder ändring söks.

I besvärsskriften ska ändringssökandens namn och hemkommun uppges. Om ändringssökandens talan förs av hans eller hennes lagliga företrädare eller ombud eller om någon annan person har uppgjort besvären, ska i besvärsskriften även uppges namn och hemkommun för denna person.

I besvärsskriften ska vidare uppges den postadress och det telefonnummer under vilka meddelanden i saken kan tillställas ändringssökanden.

Besvärsskriften ska undertecknas av ändringssökanden, den lagliga företrädaren eller ombudet. Ett elektroniskt dokument behöver emellertid inte kompletteras med en underskrift om dokumentet innehåller uppgifter om avsändaren och om det inte finns anledning att betvivla dokumentets autenticitet och integritet.

Till besvärsskriften ska fogas

- det beslut i vilket ändring söks genom besvär, i original eller kopia

27.02.2019

- ett intyg över vilken dag beslutet har delgivits eller en annan utredning över när besvärstiden har börjat
- de handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sin begäran, om dessa inte redan tidigare har tillställts myndigheten.

Rättegångsavgift

Förvaltningsdomstolen tar ut en rättegångsavgift på 260 euro för behandling av ett ärende som gäller ändringssökande. Om förvaltningsdomstolen ändrar det överklagade beslutet till förmån för ändringssökanden tas ingen rättegångsavgift ut. Avgifter tas inte ut i vissa ärendegrupper eller hos dem som enligt bestämmelser någon annanstans i lag är befriade från avgifter. Den som inlett ärendet är betalningsskyldig och avgiften gäller per besvärsskrift.

Protokoll

Protokollsutdrag och -bilagor som hänför sig till beslutet skickas på begäran. Handlingar kan beställas från Helsingfors stads registratorskontor.

E-postadress: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postadress: PB 10
00099 HELSINGFORS STAD
Faxnummer: (09) 655 783
Besöksadress: Norra esplanaden 11–13
Telefonnummer: (09) 310 13700

Registratorskontoret är öppet måndag–fredag kl. 08.15–16.00.

27.02.2019

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Otso Kivekäs
puheenjohtaja
ordförande

Harry Bogomoloff
puheenjohtaja
ordförande

Anna Villeneuve
pöytäkirjanpitäjä
protokollförare

Pöytäkirja tarkastettu
Protokollet justerat

Ville Jalovaara

Pia Kopra

Terhi Koulumies

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.
Dokumentet är elektroniskt undertecknat.

27.02.2019

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa www.hel.fi 08.03.2019.

Protokollet har hållits tillgängligt i det allmänna datanätet på adressen www.hel.fi 08.03.2019.

Anna Villeneuve
kaupunginsihteeri
stadssekreterare

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566